

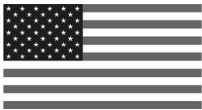
ПАМ'ЯТКА

Учасникам російсько-української війни

ПРАВА, ОБОВ'ЯЗКИ
ТА ГАРАНТІЇ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Зміни станом на жовтень 2025 року

Ця пам'ятка стала можливою завдяки Програмі реабілітації та реінтеграції ветеранів, яку реалізує IREX за підтримки Державного департаменту США. Зміст є виключною відповідальністю IREX та ГО «Юридична сотня» і не обов'язково відображає погляди Державного департаменту США.

Пам'ятку розроблено за сприяння Національного фонду підтримки демократії (NED)

ЗМІСТ

I. Військовозобов'язаним	7
1.1. Призов під час мобілізації.....	7
1.2. Базова військова служба	23
1.3. Контракт	26
1.4. Кредити	42
1.5. Трудові права	48
1.6. ТРО та ДФТГ	53
II. Резервістам	57
2.1. Служба у військовому резерві у мирний час	58
2.2. Соціальні пільги та гарантії для резервістів.....	61
2.3. Служба в резерві в особливий період	62
III. Військовослужбовцям	64
3.1. Рапорти (подання та розгляд)	65
3.2. Речове забезпечення	70
3.3. Жетони	79
3.4. Грошове забезпечення	80
3.5. Грошові винагороди.....	93
3.6. Відпустки	101
3.7. Ротація.....	109
3.8. Медичне забезпечення.....	110
3.9. Речове забезпечення в лікувальних закладах	122
3.10. Переміщення	124
3.11. Звільнення з військової служби	131
3.12. Відповідальність	150
3.13. Статус безвісти зниклих та полонених	168
IV. Ветеранам	198
4.1. Статус УБД.....	199
4.2. Статус особи з інвалідністю внаслідок війни	210
4.3. Статус члена сім'ї загиблого	229
4.4. Соціально-правові гарантії (пільги).....	249
4.5. Додаткові пільги особам з інвалідністю внаслідок війни	322
4.6. Пенсійне забезпечення	332
4.7. Порядок оскарження порушення прав.....	343

Увага! З детальним змістом розділів ви можете ознайомитись у кінці пам'ятки

Ця пам'ятка розроблена громадською організацією «Юридична Сотня» спільно з фахівцями Міністерства соціальної політики України, Міністерства у справах ветеранів України, Міністерства оборони України та Генерального Штабу Збройних Сил України з метою забезпечення військовослужбовців базовою інформацією щодо пільг, прав і соціальних гарантій, а також – надання рекомендацій щодо порядку дій в певних ситуаціях.

Додаткову інформацію, а також зразки документів, вебінари і пам'ятки в електронному вигляді можна знайти на сайті ГО «Юридична Сотня» – legal100.org.ua
fb.com/yursotnya
instagram.com/yursotnya
t.me/yursotnya

Терміни та умовні скорочення

АТО	антитерористична операція
БЗВП	базова загальновійськова підготовка
ВЛК	військово-лікарська комісія
В/ч	військова частина
ГШ ЗСУ	Генеральний Штаб Збройних Сил України
Держприкордонслужба, ДПСУ	Державна прикордонна служба України
ДСНС	Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Заходи із забезпечення національної безпеки і оборони (заходи ЗНБО)	термін, передбачений Законом України «Про особливості державної політики із забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях»; може використовуватися поряд з термінами «АТО» та «ООС»
ЗСУ	Збройні Сили України
КМУ	Кабінет Міністрів України
МВС	Міністерство внутрішніх справ України
МЗС	Міністерство закордонних справ України
МОУ	Міністерство оборони України
ЕКОПФО	експертна команда з оцінки повсякденного функціонування особи
МСЕК	медико-соціальна експертна комісія (ліквідовані з 31.12.2024)
Нацгвардія, НГУ	Національна гвардія України
НАБУ	Національне антикорупційне бюро України
Об'єднаний оперативний штаб ЗСУ	орган управління угрупованнями військ для проведення спеціальних операцій. Утворений на заміну Штабу АТО
ОГД	одноразова грошова допомога
ООС	Операція Об'єднаних сил – термін, введений згідно з Законом України «Про особливості державної політики щодо забезпечення державного суверенітету України на тимчасово окупованих територіях в Донецькій і Луганській областях»; використовується поряд з термінами «антитерористична операція» та «заходи із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях»
Реєстр “Оберіг”	Єдиний державний реєстр призовників, військовозобов'язаних та резервістів
СБУ	Служба безпеки України
Територіальний центр комплектування та соціальної підтримки (ТЦК та СП)	структура органів місцевого військового управління України є реформованою системою військових комісаріатів.
Учасники російсько-української війни	особи, які захищають (захищали) незалежність, суверенітет та територіальну цілісність і беруть безпосередню участь у збройному конфлікті РФ проти України
УБД	учасник бойових дій
ОЗІВВ	особи з інвалідністю внаслідок війни
Штаб операції ОС	оперативний штаб з управління операцією об'єднаних сил із забезпечення національної безпеки і оборони

- I. Військовозобов'язаним
- II. Резервістам
- III. Військовослужбовцям
- IV. Ветеранам

1.1. Призов під час мобілізації

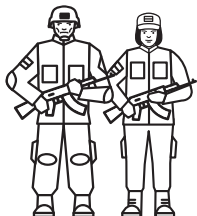
КОНСТИТУЦІЯ УКРАЇНИ СТАТТЯ 65. ЗАХИСТ ВІТЧИЗНИ, НЕЗАЛЕЖНОСТІ ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ЦІЛІСНОСТІ УКРАЇНИ, ШАНУВАННЯ ЇЇ ДЕРЖАВНИХ СИМВОЛІВ Є ОБОВ'ЯЗКОМ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ. ГРОМАДЯНИ ВІДБУВАЮТЬ ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ ВІДПОВІДНО ДО ЗАКОНУ.

Мобілізація проводиться згідно з Указами Президента України.

У разі оголошення мобілізації у державі настає особливий період.

Хто підлягає призову під час мобілізації

« ВІЙСЬКОВОЗОБОВ'ЯЗАНІ

які придатні до військової служби за станом здоров'я та не мають права на відстрочку

РЕЗЕРВІСТИ »

Військовозобов'язані – особи, які перебувають у запасі для комплектування ЗСУ та інших військових формувань на особливий період, а також для виконання робіт із забезпечення оборони держави

Резервісти – особи, які проходять службу у військовому резерві ЗСУ, інших військових формувань і призначені для їх комплектування у мирний час та в особливий період.

Хто вважається військовозобов'язаним?

Ті, хто перебувають на обліку військовозобов'язаних, у зв'язку із такими обставинами:

- звільнення з військової служби в запас (якщо не зараховані до оперативного резерву);
- звільнення із служби у військовому резерві (якщо не досягли граничного віку запасу);
- припинення альтернативної (невійськової) служби;
- проходження базової загальновійськової підготовки призовниками;
- звільнення від направлення для проходження базової військової служби;
- отримання спеціальних звань рядового, сержантського, офіцерського складу (призовниками);
- отримання військових звань офіцерського складу після проходження військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу;
- зняття з військового обліку ЗСУ, СБУ, розвідувальних органів України відповідно за рішенням Міністерства оборони, СБУ, розвідувальних органів України;
- досягнення 25-річного віку;
- здобуття медичної або фармацевтичної спеціальності жінками
- прибуття після відбування покарання з установ виконання покарань;
- набуття громадянства України (якщо підпадають під один із вищенаведених пунктів).

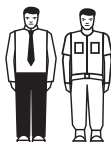
Хто вважається резервістом?

Ті, хто перебувають на військовому обліку резервістів, а саме:

- зараховані до військового оперативного резерву;

Важливо! В особливий період за загальним правилом в обов'язковому порядку зараховуються особи, звільнені з військової служби.

- уклали контракт про проходження служби у військовому резерві ЗСУ та інших військових формувань.

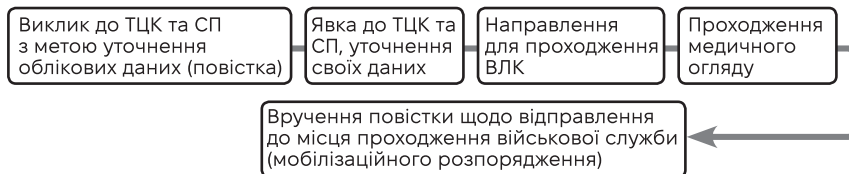
⚠ ВАЖЛИВО!

Під час мобілізації **НЕ** можуть бути призвані на військову службу призовники. Це особи, взяті на військовий облік призовників віком до 25 років, за однією з таких підстав:

- досягнення 17-річного віку у рік взяття на облік;
- набули громадянство України;
- прибули після відбування покарання з установ виконання покарань, якщо раніше не перебували на військовому обліку;
- припинили альтернативну (невійськову) службу достроково і підлягають взяттю на військовий облік призовників;
- відрховані з військових на навчальних закладах, підрозділів та не пройшли базову загальновійськову підготовку.

Порядок проведення призову під час мобілізації

Загальний порядок

При цьому, деякі етапи загальної процедури можуть бути пропущені:

- уточнення облікових даних → якщо всі дані оновлено;
- медичний огляд → якщо в особи наявне чинне рішення ВЛК.

⚠ ВАЖЛИВО!

Призов проводиться незалежно від місця перебування особи на військовому обліку. Тобто призвати може будь-який ТЦК та СП, незважаючи на те, стоїть особа на обліку в цьому ТЦК чи іншому.

Хто має право вручати повістки?

Місце для фотокартки

МП

Видано _____, який (яка) має право
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

вручати повістки громадянам на території _____
(найменування)

Дійсне до _____ 20____ року.
(адміністративно-територіальній одиниці)

(найменування посади голови (начальника) обласної, Київської та Севастопольської міської, районної держадміністрації (військової адміністрації)) (підпис) _____
(власне ім'я та прізвище)

Примітка. Посвідчення дійсне у разі пред'явлення паспорта громадянина України (посвідчення офіцера, військового квитка).

- працівники ТЦК та СП — в межах своєї адміністративної території;
- працівники структурних підрозділів райдержадміністрацій — в межах своєї адміністративної території;
- працівники виконавчих органів міських рад — в адміністративних межах населених пунктів та територій, на які поширюється їх повноваження;
- працівники підприємств, установ, організацій — на їх території та в місцях виконання працівниками робіт (обов'язків);
- працівники відповідного підрозділу розвідувальних органів, Центрального управління або регіональних органів СБУ — на усій території України.

⚠ ВАЖЛИВО!

Кожен з них повинен мати службове посвідчення (засвідчене особистим підписом та скріплене печаткою). Таке посвідчення дійсне тільки на визначеній території.

Вимоги до повістки

Повістка має містити:

- ПІБ і дата народження громадянина, якому адресована повістка;
- найменування органу, що видав повістку (РТЦК та СП та ін.);
- мета виклику (оновлення даних, медичний огляд тощо);
- місце, день і час явки за викликом;
- для повісток, оформлених на бланку – посада, ім'я та прізвище, підпис особи, яка видала повістку, дата її підписання (такі повістки скріплюються гербовою печаткою);
- для повісток, сформованих за допомогою Реєстру "Оберіг", – прізвище та ім'я керівника ТЦК та СП, дата накладення кваліфікованого електронного підпису.
- реєстраційний номер повістки;
- роз'яснення про наслідки неявки і про обов'язок повідомити про причини неприбуття за викликом.

Повістка про виклик може бути надіслана рекомендованим поштовим відправленням з описом вкладення та повідомленням про вручення на адресу місця проживання особи.

Якщо особа уточнила свої облікові дані після завершення відведених 60 днів – повістка може надсилатися на адресу місця проживання, зазначену під час уточнення облікових даних.

У разі неуточнення протягом 60 днів своєї адреси місця проживання повістка може надсилатися на адресу зареєстрованого/здекларованого місця проживання.

Кожна повістка, сформована за допомогою Реєстру "Оберіг", має містити унікальний електронний ідентифікатор у вигляді QR-коду. Така повістка може бути роздрукована, проте на ній обов'язково має бути також розміщений придатний для зчитування QR-код.

Повістка про виклик до ТЦК та СП надсилається адресату протягом 48 годин після підпису відповідним керівником. При цьому день явки особи з населеного пункту, що є обласним центром, визначається протягом 7 діб, а з інших населених пунктів – протягом 10 діб від дня надсилання повістки засобами поштового зв'язку.

Що є підтвердженням того, що військовозобов'язаний належним чином повідомлений про обов'язок з'явитися до ТЦК та СП?

1. Якщо повістка вручається особисто:
 - особистий підпис про отримання повістки
 - або відеозапис вручення повістки (відмови від її отримання чи спілкування з особою, яка уповноважена їх вручати).
2. Якщо повістка надсилається поштою:
 - отримання такого поштового відправлення особою;
 - відмова отримати поштові відправлення;
 - відсутність особи за адресою місця проживання, повідомленою ТЦК та СП під час оновлення даних;
 - відсутність особи за адресою зареєстрованого місця проживання (у разі неоновлення даних у ТЦК та СП).

Відстрочка

При оновленні даних в ТЦК та СП вирішується питання відстрочки від призову під час мобілізації.

За наявності підстав для одержання відстрочки військовозобов'язані (крім заброньованих) особисто подають на ім'я голови комісії заяву та підтверджуючі документи (або копії) відповідно до переліку, встановленого Додатком 5 Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період, затвердженого постановою КМУ від 16.05.2024 р. №560.

Строк розгляду заяви на відстрочку – **7 днів** (але не пізніше ніж протягом наступного дня після отримання необхідної інформації від органів державної влади).

Рішення комісії оформляється протоколом та повідомляється телефоном, електронною поштою або поштою заявнику не пізніше ніж на наступний день після ухвалення такого рішення:

- **позитивне** отримуєте довідку із зазначенням строку дії відстрочки;
- **відмова** вам надають повідомлення із зазначенням причини.

Відмову у наданні відстрочки можна оскаржити в судовому порядку.

Крім цього, подати заяву на відстрочку можна через додаток Резерв+. Для цього потрібно натиснути на три крапки на головному екрані застосунку, вибрати пункт «Подати запит на відстрочку», а потім відповідну категорію, яку запропонує вам система. Згодом ви отримаєте сповіщення із результатом.

⚠ ВАЖЛИВО!

До ухвалення комісією рішення про відстрочку особа НЕ підлягає призову та НЕ направляється на ВЛК. Направлення на ВЛК відбувається лише у разі ухвалення комісією рішення про відмову у наданні відстрочки.

Відстрочка надається на строк дії відповідних законних підстав, але не більш як на строк проведення мобілізації.

Якщо продовжено мобілізацію, підстави для відстрочки перевіряють через Реєстр "Оберіг" та інші бази даних.

Перевірку не здійснюють у разі:

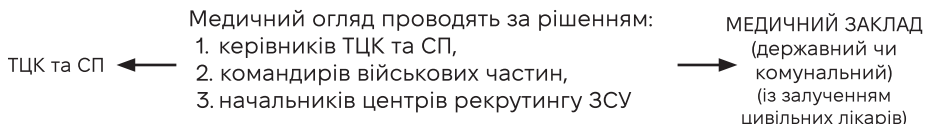
- наявності інвалідності;
- висновку ВЛК про тимчасову непридатність;
- якщо близькі родичі загинули чи пропали безвісти та
- якщо члену сім'ї було посмертно присвоєно звання героя України у зв'язку з Революцією гідності.

Якщо ТЦК та СП не може провести перевірку підстав для відстрочки за допомогою Реєстру "Оберіг" та інших баз даних, він має повідомити особу про необхідність надання відповідних документів.

Військово-лікарська комісія (ВЛК)

УВАГА!

Усі військовозобов'язані повинні проходити медичний огляд. Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу» абз. 3, ч. 10 ст. 1.

Обстеження:

- загальний аналіз крові/сечі;
- серологічний аналіз крові на:
 - антитіла до ВІЛ;
 - поверхневий антиген до вірусу гепатиту «В» (HbsAg);
 - загальні антитіла до вірусу гепатиту «С» (anti-HCV);
 - реакція мікропреципітації з кардіоліпіновим антигеном або загальні антитіла до блідої трепонеми (RW);
- визначається група крові та резус;
- рентген органів грудної клітки;
- електрокардіограма.

Старшим 40 років обов'язково ще проводять:

- вимірювання внутрішньоочного тиску;
- дослідження крові на цукор;
- ЕКГ.

Інші дослідження проводять за показаннями.

Кожен лікар складає висновок, в якому ставить підпис, печатку та вказує прізвище.

Рекомендуємо: за можливості здайте аналізи на Гепатит С, ВІЛ/СНІД до проходження ВЛК.

Військовозобов'язаний повинен надати членам ВЛК:

1. медичну карту амбулаторного хворого за формою № 025/о,
2. виписки з медичної документації щодо перенесених захворювань, отриманих травм, поранень тощо, якщо така інформація відсутня в Електронній системі охорони здоров'я.

Дізнатися ступінь придатності до військової служби можна в наказі Міноборони № 402:

- перелік діагнозів що визначають ступінь придатності до військової служби — додаток № 1;
- пояснення щодо застосування цього документу — Додаток №2.

Медичний огляд військовозобов'язаних та резервістів

(Відповідно до Постанови КМУ №560 від 16 травня 2024 р.)

тих, хто не проходив
медичний огляд

в яких закінчився строк
дії рішення про придат-
ність

які були визнані обме-
жено придатними та не
проходили повторний
огляд (крім осіб з інва-
лідністю).

Якщо ви перебуваєте на військовому обліку та в період воєнного стану прибули до ТЦК та СП для уточнення облікових даних, вас можуть направити на медичний огляд, якщо:

- відсутнє дійсне рішення ВЛК;
- виявили бажання пройти медичний огляд.

Етапи:

1. Медичний огляд - довідка про придатність до військової служби

якщо придатний – вручення мобіліза-
ційного розпорядження

якщо непридатний – затвердження
рішення штатною ВЛК з подальшим
виключення з обліку

Строк дії довідки ВЛК з висновком щодо придатності становить - 1 рік
(під час воєнного стану).

Після отримання ТЦК та СП рішення ВЛК, не пізніше ніж протягом
наступного дня його вносять до Реєстру "Оберіг".

Оформлення призову на військову службу під час мобілізації

Якщо особа придатна за станом здоров'я до військової служби, та не має права на відстрочку, **то вона може бути мобілізована.**

Відомості про призов особи під час мобілізації вносяться до Реєстру "Оберіг" та записуються до його облікових документів протягом наступного дня після відправки військових команд до в/ч або у день отримання витягу із наказу командира в/ч.

У військово-обліковому документі робиться запис про призов із зазначенням підстави та дати, скріплений гербовою печаткою та засвідчений підписом посадової особи, яка здійснила призов, а також відмітка про зняття з військового обліку.

На кожну особу, яка призивається, оформляється (заповнюється):

- військово-обліковий документ;
- обліково-послужна картка (для рядового та сержантського складу);
- послужна картка (для офіцерів запасу);
- особова справа (для офіцерів запасу або осіб, що раніше проходили військову службу за контрактом);
- довідка з висновком ВЛК про придатність до служби за станом здоров'я.

На підставі даних Реєстру або оригіналів, або нотаріально засвідчених копій документів до військово-облікового документа вносяться записи про число, місяць та рік народження, освіту, цивільну спеціальність, сімейний стан, військово-облікову спеціальність, прийняття військової присяги на вірність Українському народові.

Відправлення призваних на військову службу під час мобілізації громадян до місць проходження військової служби

Відправлення до місць проходження військової служби здійснюється ТЦК та СП у складі військових команд або індивідуально.

⚠ ВАЖЛИВО! Початком військової служби є день відправлення у військову частину з районного (міського) військового комісаріату (ТЦК та СП).

Для збору військових команд та їх відправлення утворюються збірні пункти резервістів та військовозобов'язаних на фондах установ та організацій, які мають можливість забезпечити їх роботу.

Для супроводження військової команди призначаються супроводжуючі особи із числа військовослужбовців, які спроможні забезпечити дотримання військової дисципліни і порядку у військових командах на шляху слідування.

Поважними причинами неприбуття до ТЦК та СП визнаються:

- перешкода стихійного характеру,
- хвороба,
- воєнні дії на відповідній території та їх наслідки
- інші обставини, які позбавили особу можливості особисто прибути у визначений пункт і строк;
- смерть близького родича (батьків, дружини (чоловіка), дитини, рідних брата, сестри, діда, баби) або близького родича дружини (чоловіка).

Причини неявки повинні підтверджуватись документально

Заборонено допускати до участі у бойових діях мобілізованих військовослужбовців, які не пройшли курс базової загальновійськової підготовки або не мають бойового досвіду (ст. 59 Статуту внутрішньої служби ЗСУ).

Мобілізація до бажаного військового формування

У разі наявності бажання мобілізуватись до конкретного військового формування, за конкретною спеціальністю та посадою необхідно скористатись наступним алгоритмом:

Знайти вакансію: на онлайн платформах, сайтах військових частин, у ЦНАПі, ТЦК та СП, центрах рекрутингу

Подати власноруч написану заяву на ім'я командира військової частини, із зазначенням обраної (запропонованої) посади (зразок див. стор. 18).

Пройти ВЛК за направленням керівника ТЦК та СП або командира військової частини.

Командири військових частин вивчають кандидата за документами, що посвідчують особу, військово-обліковими документами, іншими документами, що засвідчують отриману освіту та набуту фахову спеціальність.

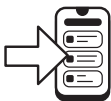
За результатами визначення ступеня придатності кандидата до проходження військової служби за станом здоров'я та професійно-психологічного відбору командир військової частини приймає рішення про призов такого кандидата.

Наказ про призов видається: керівником ТЦК та СП в день відправлення до в/ч; командиром в/ч, керівником відповідного органу - в день призову та зарахування до списків в/ч (підрозділу, органу, закладу, установи СБУ).

Командир в/ч в строк не більше 7 днів надсилає до ТЦК та СП за місцем обліку особи витяг із наказу про його призов та зарахування до списків в/ч. На підставі витягу із наказу ТЦК та СП знімає особу з обліку у зв'язку із призовом.

Відомості про призов вносяться до Реєстру "Оберіг" та записуються до облікових документів не пізніше ніж протягом наступного дня після відправки до в/ч або у день отримання витягу із наказу командира в/ч про призов.

У військово-обліковому документі робиться запис про призов та зняття з обліку.

⚠ **ВАЖЛИВО!** У разі невідповідності кандидата вимогам щодо проходження військової служби за станом здоров'я або професійно-психологічним характеристикам командир військової частини відмовляє у призові кандидату, який подав відповідну заяву.

Призов на військову службу під час мобілізації громадян, які добровільно виявили бажання проходити військову службу в обраній ними військовій частині, можуть здійснювати:

- районні (міські) ТЦК та СП;
- командири військових частин.

⚠ **ВАЖЛИВО!** Перелік в/ч, командирами яких здійснюється призов військовозобов'язаних та резервістів під час мобілізації, визначається Генеральним штабом Збройних Сил.

КОРИСНІ ПОСИЛАННЯ

Центр рекрутингу
Української армії
recruiting.mod.gov.ua

Допомога у разі неврахування
рекомендаційного листа
docs.google.com (Google-форма)

Зразок заяви для прийняття на службу в добровільному порядку до
обраної в/ч*

Командирові _____
(найменування військової частини)

найменування ТЦК та СП, органу СБУ

підрозділу розвідувальних органів)

(власне ім'я та прізвище заявника)

РНОКПП _____

адреса місця проживання _____

адреса електронної пошти _____

контактний номер телефону _____

Заява

Я, _____,
(прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності))

відповідно до статті 65 Конституції України, на підставі Указу Президента
України від _____ 20__ р. № _____ "Про загальну мобілізацію"
прошу призвати мене на військову службу під час мобілізації, на
особливий період на посаду _____

(найменування посади)

(підпис)

(власне ім'я та прізвище)

_____ 20__ р.

*форма заяви затверджена у додатку 13 до Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період (Постанова КМУ від 16.05.2024 № 560)

Рекрутинг через Дію

⌚ Тривалість проекту – 2 роки

Хто може взяти участь?

- громадяни України віком від 18 до 55 років;
- мають РНОКПП (ідентифікаційний код);
- не проходять військову службу (у т. ч. в правоохоронних органах спецпризначення, СБУ чи розвідувальних органах);
- підтверджують придатність до служби БЕЗ медичного огляду та психологічного тестування, повідомивши це в заяві.

Як буде здійснюватись такий рекрутинг?

Через Портал Дія, зокрема через мобільний додаток.

Такий рекрутинг включає:

- вибір військової частини;
- вибір спеціальності;
- подання заяви про проходження військової служби за контрактом.

Перелік військових посад формується за допомогою онлайн-платформи з пошуку вакансій та/або спеціалізованого ПЗ "Інтеграційна платформа "Дельта" Збройних Сил України".

Заява формується Порталом Дія і містить такі відомості про особу:

- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);
- дата народження;
- стать;
- військове звання (за наявності);
- обрана військова посада;
- номер мобільного телефону;
- адреса електронної пошти;
- інформація про БЗВП (за наявності);
- інформація про досвід участі в бойових діях (операціях) (за наявності);
- інформація про перебування на службі у військових формуваннях, правоохоронних органах спецпризначення, СБУ чи розвідувальних органах (у т. ч. служба за мобілізацією);
- повідомлення про придатність до військової служби за станом здоров'я;
- згода про передачу відомостей до рекрутингової платформи.

Сформована заява підписується та передається до рекрутингової платформи.

Повідомлення про стан розгляду заяви надсилаються заявнику через Портал Дія чи мобільний додаток.

Заявник несе відповідальність за достовірність відомостей, що містяться в заяві.

УВАГА! Формування заяви припиняється системою, якщо відомості надані не в повному обсязі та/або не пройшли контроль.

СТАТТЯ 23 ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО МОБІЛІЗАЦІЙНУ ПІДГОТОВКУ ТА МОБІЛІЗАЦІЮ»

Не підлягають призову під час мобілізації:

- 1 Заброньовані за органами державної влади, іншими державними органами, органами місцевого самоврядування, а також за підприємствами, установами і організаціями і перебувають на спеціальному військовому обліку.

- 2 Особи з інвалідністю або тимчасово непридатні до військової служби за висновком ВЛК на термін 6-12 місяців (з наступним проходженням ВЛК).

- 3 Жінки та чоловіки, на утриманні яких перебувають 3 і більше дітей віком до 18 років. Права на відстрочку не мають особи, які мають заборгованість із сплати аліментів більше ніж за 3 місяці.

- 4 Жінки та чоловіки, які мають дитину (дітей) віком до 18 років, якщо другий з батьків такої дитини (дітей):

- помер,
- позбавлений батьківських прав,
- визнаний зниклим безвісти або безвісно відсутнім,
- оголошений померлим,
- відбуває покарання у місцях позбавлення волі,

Також якщо жінка чи чоловік самостійно виховує та утримує неповнолітню дитину за рішенням суду або запис про батька такої дитини здійснений за вказівкою матері, родичів дитини, чи інших осіб.

- 5 Жінки та чоловіки, опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі, які виховують дитину з інвалідністю віком до 18 років.

- 6 Жінки та чоловіки, опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі, які виховують дитину, хвору на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дитину, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, що підтверджується довідкою ЛКК, але якій не встановлено інвалідність.

- 7 Жінки та чоловіки, на утриманні яких перебуває повнолітня дитина, яка є особою з інвалідністю I чи II групи.

8 Усиновлювачі, на утриманні яких перебуває дитина, яка до моменту усиновлення була дитиною-сиротою або дитиною (дітьми), позбавленою (позбавленими) батьківського піклування, віком до 18 років, опікуни, піклувальники, прийомні батьки, батьки-вихователі, патронатні вихователі, на утриманні яких перебуває дитина-сирота або дитина (діти), позбавлена (позбавлені) батьківського піклування, віком до 18 років.

9 Зайняті постійним доглядом за хворою дружиною (чоловіком), дитиною та/або своїми батьком чи матір'ю які за висновком МСЕК, рішенням ЕКОПФО чи ЛКК потребують постійного догляду.

10 Зайняті постійним доглядом за батьком чи матір'ю дружини (чоловіка), але мають право на відстрочку особи тільки за наявності двох обставин:

- батько чи мати дружини не має інших працездатних членів сім'ї, які зобов'язані та можуть здійснювати за ними догляд;

якщо дружина чи чоловік:

- потребує постійного догляду за висновком МСЕК, рішенням ЕКОПФО чи ЛКК,
- померла (загинула),
- визнана зниклою безвісті або безвісно відсутньою,
- оголошена померлою.

11 Опікун особи, визнаної судом недієздатною.

12 Які мають дружину (чоловіка) з числа осіб з інвалідністю I чи II групи.

13 Які мають дружину (чоловіка) з числа осіб з інвалідністю III групи, встановленої внаслідок онкологічного захворювання, відсутності кінцівок (кінцівки), кистей рук (кісті руки), стоп ніг (стопа ноги), одного з парних органів **або** які мають дружину (чоловіка) з числа осіб з інвалідністю III групи (незалежно від того внаслідок якого саме захворювання встановлено інвалідність) за наявності у таких дружини/чоловіка онкологічного захворювання, психічного розладу, церебрального паралічу або інших паралітичних синдромів.

14 які мають одного із своїх батьків або одного із батьків дружини (чоловіка) з інвалідністю I чи II групи, за умови відсутності інших осіб, які не є військовозобов'язаними та відповідно до закону зобов'язані їх утримувати.

Такі особи все одно мають право на відстрочку, якщо інші члени сім'ї наявні, але є особами з інвалідністю, потребують постійного догляду, перебувають під арештом (крім домашнього арешту), відбувають покарання у вигляді обмеження чи позбавлення волі).

Якщо відсутні невійськовозобов'язані особи, то здійснювати догляд може лише один військовозобов'язаний за вибором особи з інвалідністю.

15 Члени сім'ї другого ступеня споріднення особи з інвалідністю I або II групи, зайняті постійним доглядом за нею (не більше одного члена сім'ї).

Важливо! Обов'язкова умова – у особи з інвалідністю немає родичів першого ступеня споріднення або якщо вони є, але самі потребують постійного догляду (що підтверджено висновком МСЕК, рішенням ЕКОПФО чи ЛКК).

У разі відсутності членів сім'ї першого та другого ступеня споріднення норма поширюється на членів сім'ї третього ступеня споріднення особи з інвалідністю I або II групи.

⚠ **ВАЖЛИВО!** Членами сім'ї особи першого ступеня споріднення є її батьки, її чоловік або дружина, діти такої фізичної особи, у тому числі усиновлені. Членами сім'ї другого ступеня споріднення є її рідні брати та сестри, її баба та дід з боку матері і з боку батька, онуки.

- 16** Жінки та чоловіки, які мають дитину (дітей) віком до 18 років і чоловіка (дружину), який (яка) проходить військову службу за одним із видів військової служби:
- базова військова служба;
 - військова служба за призовом під час мобілізації, на особливий період;
 - військова служба за контрактом;
 - військова служба (навчання) курсантів вищих військових навчальних закладів та закладів вищої освіти, які мають у своєму складі військові інститути, факультети військової підготовки, кафедри військової підготовки, відділення військової підготовки (далі – вищі військові навчальні заклади та військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти), а також закладів фахової передвищої військової освіти;
 - військова служба за призовом осіб офіцерського складу;
 - військова служба за призовом осіб із числа резервістів в особливий період.

- 17** Керівники міністерств та їх заступники, керівники державних органів, органів державного управління, юрисдикція яких поширюється на всю територію України.

- 18** Народні депутати України, депутати ВР АРК.

- 19** Судді, судді КСУ, члени Вищої ради правосуддя, члени Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, керівник служби дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя, його заступник, дисциплінарні інспектори Вищої ради правосуддя.

- 20** Уповноважений ВРУ з прав людини.

- 21** Голова та інші члени Рахункової палати.

- 22** Працівники органів військового управління (органів управління), військових частин (підрозділів) МОУ, ЗСУ, Державної спеціальної служби транспорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, СБУ, Служби зовнішньої розвідки України, НГУ, ДПСУ, УДО, апарату МВС України та експерти установ експертної служби МВС України.

- 23** Дипломатичні службовці, які займають дипломатичні посади, МЗС, а також особи, які мають дипломатичний ранг Надзвичайний і Повноважний Посол.

- 24** Державні службовці, які готують висновки до проектів нормативно-правових актів, проводять їх фахову, наукову, юридичну експертизу та/або експертизу прийнятих нормативно-правових актів, державні службовці, які безпосередньо виконують функції із забезпечення кібербезпеки, кіберзахисту та безпеки інформаційних технологій, роботи з розроблення програмного забезпечення, адміністрування баз даних, впровадження та підтримки новітніх інформаційно-комунікаційних технологій в органах, що забезпечують діяльність Президента України, ВРУ та КМУ.

- 25 Докторанти та особи, зараховані на навчання до інтернатури, здобувачі професійної (професійно-технічної), фахової передвищої та вищої освіти, які навчаються за денною або дуальною формою здобуття освіти і здобувають рівень освіти, що є вищим за раніше здобутий рівень освіти у такій послідовності^Δ
- базова середня освіта;
 - профільна середня освіта;
 - перший (початковий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти;
 - другий (базовий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти;
 - третій (вищий) рівень професійної (професійно-технічної) освіти;
 - фахова передвища освіта;
 - початковий рівень (короткий цикл) вищої освіти;
 - перший (бакалаврський) рівень вищої освіти;
 - другий (магістерський) рівень вищої освіти;
 - третій (освітньо-науковий/освітньо-творчий) рівень вищої освіти.

- 26 Наукові і науково-педагогічні працівники закладів вищої та фахової передвищої освіти, наукових установ та організацій, які мають науковий ступінь, і педагогічні працівники закладів фахової передвищої освіти, професійної (професійно-технічної) освіти, закладів загальної середньої освіти, за умови що вони працюють за основним місцем роботи не менш як на 0,75 ставки.

- 27 Жінки та чоловіки, чий близькі родичі (чоловік, дружина, син, донька, батько, мати або рідний (повнорідний, неповнорідний) брат чи сестра) загинули або пропали безвісти під час проведення АТО з числа таких осіб, що брали безпосередню участь чи забезпечували проведення АТО, перебуваючи безпосередньо в районах АТО у період її проведення:
- військовослужбовців або працівників законно утворених військових формувань;
 - працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися до забезпечення проведення АТО;
 - осіб зі складу добровольчих формувань, що були утворені або самоорганізувалися для захисту незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України.

- 28 Жінки та чоловіки, чий близькі родичі (чоловік, дружина, син, донька, батько, мати або рідний (повнорідний, неповнорідний) брат чи сестра) загинули або зникли безвісти під час ООС, під час дії воєнного стану (після 24 лютого 2022 р.)

- 29 Члени сімей (чоловік, дружина, син, донька, батько, мати, рідний (повнорідний, неповнорідний) брат чи сестра) осіб, яким посмертно присвоєно звання Герой України за громадянську мужність, патріотизм, героїчне відстоювання конституційних засад демократії, прав і свобод людини, самовіддане служіння Українському народові, виявлені під час Революції Гідності (листопад 2013 року - лютий 2014 року).

- 30 Військовозобов'язані, які проходили військову службу та були звільнені зі служби у запас у зв'язку із звільненням з полону.
- 31 Особи, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

Δ ВАЖЛИВО! Перелік документів, що підтверджує право на відстрочку особи за кожною з підстав, закріплений Додатком 5 Порядку проведення призову громадян на військову службу під час мобілізації, на особливий період, затвердженого постановою КМУ від 16.05.2024 р. №560.

Придатні до служби у військових частинах забезпечення, ТЦК та СП, ВВНЗ та ін.

В квітні 2024 року в наказі МОУ №402 з'явилася нова категорія придатності:

Придатні до служби у військових частинах забезпечення, ТЦК та СП, ВВНЗ, навчальних центрах, закладах (установах), медичних підрозділах, підрозділах логістики, зв'язку, оперативного забезпечення, охорони;

Такі особи є непридатними до служби у

- підрозділах спеціального призначення,
- на підводних човнах,
- надводних кораблях,
- у спецспорах.

Таке рішення приймають в тому разі, якщо у військовозобов'язаного наявні певні діагнози згідно розкладу хвороб.

Дізнатися ступінь придатності до військової служби можна в наказі Міноборони № 402:

- перелік діагнозів що визначають ступінь придатності довійськової служби — додаток № 1;
- пояснення щодо застосування цього документу — Додаток №2.

⚠ **ВАЖЛИВО!**

У разі незгоди, рішення ВЛК можна оскаржити до комісії вищого рівня або до суду. Оскарження відбувається шляхом подання позову до суду або скарги (до ВЛК вищого рівня) з долученням довідки ВЛК та інших медичних документів, якщо такі є.

Оскарження постанови ВЛК **не зупиняє** її дію!

1.2. Базова військова служба

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ВІЙСЬКОВИЙ ОБОВ'ЯЗОК І ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ»
ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО МОБІЛІЗАЦІЙНУ ПІДГОТОВКУ ТА МОБІЛІЗАЦІЮ»

Базову військову службу громадяни України проходять з метою здобуття військово-облікової спеціальності, набуття практичних навичок і умінь для збройного захисту Вітчизни.

Для проходження базової військової служби направляються придатні за станом здоров'я громадяни України чоловічої статі, віком від 18 до 24 років.

⚠ **ВАЖЛИВО!** Жінки також можуть проходити базову військову службу, але лише в добровільному порядку

Строки базової військової служби

в мирний час, в особливий період (крім періоду дії воєнного стану)

до 5 місяців (до 3 місяців - базова загальновійськова підготовка + до 2 місяців - фахова підготовка)

до 3 місяців (не менше 1 місяця - базова загальновійськова підготовка + до 2 місяців - фахова підготовка)

до 3 місяців (не менше 1 місяця - базова загальновійськова підготовка + до 2 місяців - фахова підготовка)

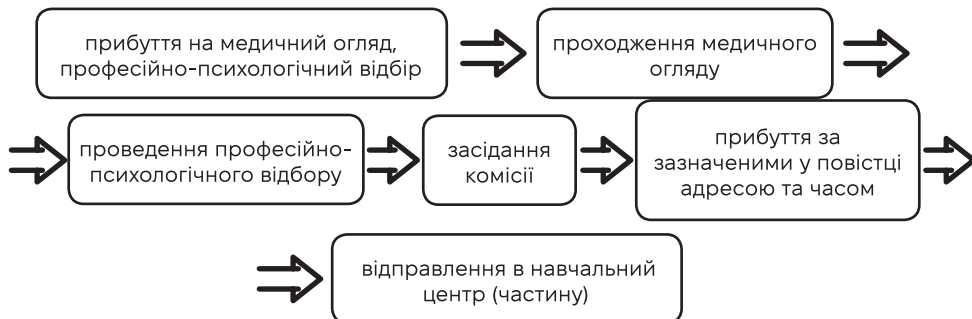
УВАГА!

Призовник до досягнення ними 24-річного віку може 1 раз самостійно обрати рік проходження базової військової служби

Базова військова служба замінила строкову військову службу відповідно до Закону № 3633-ІХ, який набув чинності 18.05.2024.

Направлення для проходження базової військової служби

Строки направлення та чисельність громадян України, які направляються на базову військову службу, визначаються Кабінетом Міністрів України.

Поважні причини неприбуття у строк, визначений у повістці

перешкода стихійного характеру

хвороба призовника

воєнні дії на відповідній території та їх наслідки або інші обставини, які позбавили його можливості особисто прибути вчасно

смерть близького родича (батьків, дружини, дитини, рідних брата, сестри, діда, баби) або близького родича його дружини

УВАГА!

Про наявність поважної причини неприбуття обов'язково потрібно повідомити ТЦК та СП не пізніше 3 днів з дати, зазначений у повістці, та прибути особисто у строк не більше 7 календарних днів.

Якщо повістка від ТЦК та СП з будь-яких причин не надійшла, призовник має прибути до призовної дільниці протягом 10 днів з дня початку чергового призову на базову військову службу, визначеного Указом Президента

Відстрочка від направлення для проходження базової військової служби

Не направляються на БВС особи, які:

1. визнані тимчасово непридатними за станом здоров'я;
2. навчаються у закладах загальної середньої, професійної, фахової передвищої, вищої освіти, вищої духовної освіти за денною або дуальною формою здобуття освіти, в інтернатурі або докторантурі – до досягнення 24 років;
3. обрали відповідний рік, в якому бажають пройти базову військову підготовку;

4. мають право на звільнення з військової служби через сімейні обставини або з інших поважних причин (див. стор. __);
5. яким повідомлено про підозру у вчиненні кримінального правопорушення або стосовно яких кримінальна справа розглядається судом – до прийняття відповідного рішення);
6. з інших причин за рішенням комісії вищого рівня за поданням районних (міських) комісій з питань взяття на військовий облік.

УВАГА! Якщо відстрочка надана за пунктами 2 та 4, призовник зобов'язаний щороку до 01 жовтня подавати до ТЦК та СП документи, що підтверджують право на відстрочку.

Звільняються від проходження базової військової служби

визнані за станом здоров'я непридатними до військової служби

до набуття громадянства України пройшли військову службу в інших державах

⚠ ВАЖЛИВО! Якщо громадянин пройшов базову військову службу і набув статусу військовозобов'язаного, то до досягнення 25 років він НЕ буде підлягати призову на військову службу під час мобілізації (лише за згодою)

Підстави для звільнення зі служби

військовослужбовців, які проходять базову військову службу

А

у зв'язку із закінченням встановлених строків військової служби – у строки, визначені КМУ

ВЛК

Б

за станом здоров'я – на підставі висновку (постанови) ВЛК про непридатність до служби

В

через сімейні обставини або з інших поважних причин (див. стор. 121)

Г

у зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, яким призначено покарання у виді позбавлення волі

Соціальні гарантії

За особою, направленою для проходження базової військової служби зберігаються:

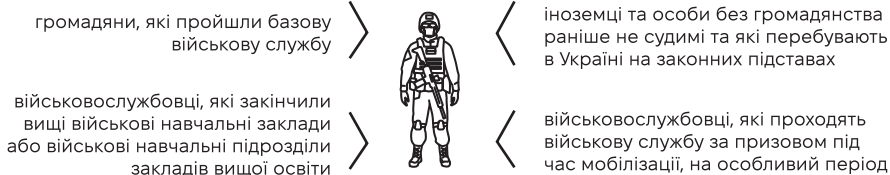
- місце роботи і посада, на яких вона працювала на час призову;
- місце навчання;
- право на перерву у навчанні (академічна відпустка) – для здобувачів фахової передвищої та вищої освіти;
- передбачені законами права осіб, які навчаються у відповідних закладах освіти;
- державна реєстрація підприємницької діяльності ФОП
- інші передбачені законодавством гарантії.

1.3. Контракт

Хто може укласти контракт?

ЗАКОН УКРАЇНИ «ПРО ВІЙСЬКОВИЙ ОBOB'ЯЗОК ТА ВІЙСЬКОВУ СЛУЖБУ»
УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА ВІД 10.12.2008 № 1153/2008 "ПРО ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ
ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНИ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ"

На військову службу за контрактом на посади рядового, сержантського, старшинського і офіцерського складу приймаються придатні до військової служби за станом здоров'я громадяни України, віком від 18 до 45 років у мирний час (та до 60 років у особливий період), які пройшли професійно-психологічний відбір, відповідають вимогам, визначеним законодавством, та виявили бажання проходити військову службу.

На військову службу за контрактом для потреб військових формувань можуть бути прийняті військовослужбовці, які визнані ВЛК непридатними до військової служби за наслідками захворювань, поранень (травм, контузій, каліцтв), одержаних під час виконання обов'язків військової служби. За умови, що стан здоров'я таких осіб дозволяє виконувати службові обов'язки відповідно до займаної посади, що підтверджується медичним висновком. Під час дії воєнного стану контракт можуть підписати також особи від 60 років, якщо відповідно до висновку ВЛК вони є придатними до військової служби та мають лист-згоду від командира військової частини.

Строки служби за контрактом

(Ст. 23 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу»)

на час навчання у ВНЗ	для курсантів вищих військових навчальних закладів та військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів	ДЛЯ ОСІБ ОФІЦЕРСЬКОГО СКЛАДУ З ЧИСЛА:
1 рік	під час дії воєнного стану для осіб, які приймаються на військову службу за контрактом, із числа громадян віком 18-25 років (крім осіб офіцерського складу), а також для тих, які здобули медичну та/або психологічну освіту і приймаються на відповідні посади	військовослужбовців, які закінчили вищі військові навчальні заклади, військові навчальні підрозділи закладів вищої освіти за програмою підготовки для проходження військової служби на посадах осіб офіцерського складу та оволоділи:
3 роки	для осіб рядового складу	спеціальностями льотного складу авіації – 10 років ;
3-5 років	для осіб сержантського і старшинського складу	іншими спеціальностями – 5 років ;
5 років	для курсантів вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів вищих навчальних закладів, підготовка яких здійснюється за державним замовленням, після закінчення цих навчальних закладів	громадян, яким первинне військове звання присвоєно після проходження повного курсу військової підготовки за програмою підготовки офіцерів запасу або в порядку атестування осіб до присвоєння первинних військових звань офіцерського складу запасу – від 2 до 5 років ;
до оголошення рішення про демобілізацію	під час дії воєнного стану для осіб, які приймаються на військову службу за контрактом, та із числа військовослужбовців за призовом під час мобілізації, на особливий період	інших громадян – від 1 до 5 років .

УВАГА! Перевіряйте, щоб в контракті був передбачений строк дії контракту. Обов'язково читайте зміст контракту перед тим, як підписувати. Контракт укладається у двох примірниках. Вимагайте свій примірник контракту.

Як укласти контракт?

НАКАЗ МОУ «ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ІНСТРУКЦІЇ ПРО ОРГАНІЗАЦІЮ ВИКОНАННЯ ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНИ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ УКРАЇНИ» ВІД 10.04.2009 № 170

**КРОК
1**

Прийти до:
ТЦК та СП за місцем обліку (за реєстрацією місця проживання чи перебування) для співбесіди та підбору посади
або військової частини для отримання рекомендаційного листа.

**КРОК
2**

Надати до ТЦК та СП такі документи:

- ▶ заяву з проханням щодо прийняття на військову службу за контрактом;
- ▶ письмові згоди на проведення спеціальної перевірки відомостей (у разі необхідності);
- ▶ письмову згоду на проведення професійно-психологічного відбору;
- ▶ копію паспорту та довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;
- ▶ довідку з Національної поліції України про відсутність судимості або її погашення;
- ▶ декларацію про майно, доходи, витрати і зобов'язання фінансового характеру за минулий рік;
- ▶ копію військового квитка або посвідчення особи військовослужбовця (для військовослужбовців або військовозобов'язаних);
- ▶ автобіографія в рукописному і друкованому примірниках;
- ▶ довідка про трудову діяльність;
- ▶ копії документів про освіту;
- ▶ довідку про склад сім'ї та місце реєстрації або фактичного проживання;
- ▶ службову характеристику (з місця роботи або навчання);
- ▶ дві фотокартки розміром 9х12 см;
- ▶ довідку про допуск до державної таємниці (у разі його наявності).

**КРОК
3**

За скеруванням керівника ТЦК та СП прибути для проходження ВЛК.
Отримати довідки:

- ▶ ВЛК щодо придатності до військової служби разом з сертифікатом про проходження профілактичного наркологічного огляду;
- ▶ картку медичного огляду;
- ▶ про відсутність перебування на обліку у психоневрологічному, шкір-венерологічному та тубдиспансері;
- ▶ про відсутність вагітності (для жінок);
- ▶ про визначення групи крові та резус-фактора;
- ▶ про результати аналізів на ВІЛ, сифіліс, гепатитів «В» та «С».

**КРОК
4**

В обласному ТЦК та СП отримати необхідні документи для вибуття до навчального центру (військової частини).

**КРОК
5**

Прибути до навчального центру (військової частини) для укладення контракту (проходження підготовки або перепідготовки) у визначений у приписі строк.

ПОСТАНОВА КМУ ВІД 30 СЕРПНЯ 2017 РОКУ №704
«ПРО ГРОШОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ, ОСІБ РЯДОВОГО І
НАЧАЛЬНИЦЬКОГО СКЛАДУ ТА ДЕЯКИХ ІНШИХ ОСІБ»
НАКАЗ МОУ ВІД 07 ЧЕРВНЯ 2016 РОКУ №260
«ПРО ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПОРЯДКУ ВИПЛАТИ ГРОШОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ ТА ДЕЯКИМ ІНШИМ ОСОБАМ»

Одноразова грошова допомога військовослужбовцям після укладення ними першого контракту виплачується:

особам, які приймаються на посади рядового, сержантського і старшинського складу строком на 3 роки і більше;

особам, які приймаються на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу строком на 1 рік і більше;

особам, які підписали контракт строком на 5 років і більше, із числа військовослужбовців, призначених на посади осіб сержантського і старшинського складу, осіб офіцерського складу після закінчення вищих військових навчальних закладів, військових навчальних підрозділів закладів вищої освіти (підготовка яких здійснюється за державним замовленням), за умови вступу до виконання обов'язків за цими посадами.

У разі підписання першого контракту ВИПЛАЧУЄТЬСЯ особам:

рядового
складу

24 224 грн

8 прожиткових мінімумів
для працездатних осіб

сержантського і
старшинського
складу

27 252 грн

9 прожиткових мінімумів
для працездатних осіб

офіцерського складу

30 280 грн

10 прожиткових мінімумів
для працездатних осіб

* суми станом на 2025 рік

Умови виплати одноразової грошової допомоги після укладення першого контракту:

- підписання контракту з 1 березня 2018 року;
- раніше особа не проходила військову службу за контрактом.

Допомога не виплачується:

- у разі проходження строкової служби чи служби за мобілізацією;
- особам рядового складу, які в період проходження військової служби за контрактом уклали контракт про проходження військової служби на посадах сержантського та старшинського складу;
- особам сержантського та старшинського складу, яких у період проходження військової служби за контрактом прийнято на військову службу за контрактом осіб офіцерського складу;
- особам офіцерського складу, які в період проходження кадрової військової служби в добровільному порядку виявили бажання проходити військову службу за контрактом;
- при укладенні контракту на новий строк;
- у разі підписання контракту для проходження військової служби у Збройних Силах України особами, звільненими з військової служби за контрактом, з інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також зі служби в правоохоронних органах.

УВАГА!

Виплата одноразової грошової допомоги здійснюється за рапортом військово-вослужбовця після набрання чинності першим контрактом, призначення на посаду та вступу до виконання обов'язків за посадою на підставі наказу командира.

Зразок рапорту див. на стор. 32

Соціальні гарантії під час контрактної служби

Ст. 119 КЗпПУ

За такими особами зберігається:

► Місце роботи

► Посада

На підприємстві, установі, організації незалежно від форми власності на весь період служби за контрактом.

ЗУ «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб»

За особою зберігається призначена раніше пенсія протягом часу служби за контрактом.

Після звільнення зі служби виплата пенсії такій особі здійснюється з урахуванням додаткової вислуги років від часу її призову на військову службу.

Зразок рапорту на одноразову грошову допомогу у разі підписання першого контракту

Безпосередньому командиру _____ (прізвище, ініціали)

Посада, в/ч _____ (прізвище, ініціали)

РАПОРТ

Я, _____, _____
(звання, ПІБ) (дата підписання контракту)

уперше уклав контракт про проходження військової служби. Прошу виплатити мені,

(звання, ПІБ)

одноразову грошову допомогу після укладання першого контракту згідно підпункту

8 пункту 6 Постанови КМУ № 704 від 30 серпня 2017 р.

До рапорту додаю копію контракту.

_____ року

(звання, підпис, прізвище й ініціали, номер телефону)

Робочий час військовослужбовців контрактної служби, та час для відпочинку

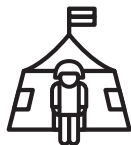
(Статут внутрішньої служби Збройних Сил України, розділ 5)

Для військовослужбовців (крім курсантів) встановлюється **5-денний робочий тиждень з 2 вихідними днями**.

Заходи, пов'язані із забезпеченням бойової та мобілізаційної готовності військової частини, виконуються за наказом її командира в будь-який час доби з наданням військовослужбовцям не менше ніж 4 годин відпочинку на добу.

Військові навчання, походи кораблів, бойові стрільби та бойове чергування, несення служби у добовому наряді здійснюються у будь-які дні тижня без обмеження загальної тривалості службового часу.

УВАГА!

Розподіл службового часу військовослужбовців визначається розпорядком дня, який затверджує відповідний командир в/ч у порядку, визначеному статутами ЗСУ.

За час несення служби в добовому наряді у вихідні, святкові та неробочі дні день відпочинку надається протягом тижня (стаття 294 Статуту).

За невикористані через несення бойового чергування вихідні, святкові та неробочі дні надається відпочинок протягом тижня (стаття 335 Статуту).

В особливий період на військові частини додатково покладається завдання надавати військовослужбовцям, (крім курсантів) які виконували службові обов'язки у вихідні, святкові та неробочі дні поза пунктами постійної дислокації, відпочинок в інший день. За можливості їм надають час для виїзду до родини. (Інструкція про організацію у ЗСУ соціального і правового захисту військовослужбовців, військовозобов'язаних та резервістів, призваних на навчальні (або перевірочні) та спеціальні збори, та членів їхніх сімей, працівників ЗСУ, затверджена Наказом МОУ 19.01.2016 № 27).

Для отримання днів відпочинку зверніться із рапортом до командира в/ч.

УВАГА!

Вищезгадані дні відпочинку не компенсуються в грошовому еквіваленті.

Грошова компенсація за піднайом житлових приміщень

Постанова КМУ від 26 червня 2013 р. № 450 «Про розмір і порядок виплати грошової компенсації військовослужбовцям Збройних Сил, Національної гвардії, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Державної прикордонної служби, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації та Державної спеціальної служби транспорту за піднайом (найом) ними жилих приміщень».

Компенсація виплачується:

- особам за призовом офіцерського складу,
- контрактникам (незалежно від звання),
- курсантам військових ВНЗ та військових навчальних підрозділів ВНЗ, які мають сім'ї.

починаючи з дня реєстрації рапорту за місцем проходження військової служби (навчання) згідно з наказом командира в/ч (начальника, керівника ВВНЗ, ВВП ВНЗ)

щомісяця (у поточному місяці за попередній)

⚠ ВАЖЛИВО!

Військовослужбовцям за призовом під час мобілізації така допомога НЕ виплачується!

УВАГА!

Якщо особа одночасно має право на отримання грошової компенсації, передбаченої цим Порядком, та інших компенсаційних виплат, встановлених іншими нормативно-правовими актами, виплата грошових сум здійснюється лише за однією з підстав за її вибором.

Розмір відповідно до рішення Міністра оборони України від 23.01.2025 № 2640/з

4560 грн/м-ць

у місті Києві

3420 грн/м-ць

в обласних центрах

2280 грн/м-ць

в інших населених пунктах

УВАГА!

Розмір компенсації для ЗСУ змінюється щороку та встановлюється окремим дорученням Міністра оборони України.

При цьому військовослужбовцям за наявності в них трьох і більше членів сім'ї зазначені розміри грошової компенсації збільшуються в 1,5 рази!

УВАГА!

Для отримання компенсації за піднайом житла відтепер не обов'язково перебувати на квартирному обліку (обліку осіб, котрі потребують поліпшення житлових умов). Проте така компенсація виплачується лише за умови відсутності службового жилого приміщення за місцем служби (необхідно спершу «подаватись на службове житло»).

Перелік документів, які необхідно подати:

- ▶ рапорт;
- ▶ копії документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України (та членів сім'ї за наявності);
- ▶ копія довідки РНОКПП (та членів сім'ї за наявності);
- ▶ інформацію (витяг, інформаційну довідку) з БТІ про нерухоме майно, яке належить військовослужбовцю та членам його сім'ї на праві власності у населеному пункті за поточним місцем проходження військової служби;
- ▶ копії свідоцтв про державну реєстрацію актів цивільного стану (про шлюб, розірвання шлюбу, про народження тощо), інших документів, що підтверджують родинні стосунки;
- ▶ належним чином завірену копію довідки про забезпечення житлом з попереднього місця проходження військової служби, видану квартирно-експлуатаційним органом (службою) відповідного відомства (крім осіб, які прибули з тимчасово окупованої території України та населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження)
- ▶ акт комісійного обстеження об'єкта, пошкодженого внаслідок збройної агресії рф, складений відповідно до Постанови КМУ від 19.04.2022 № 473, та/або відомості з Держреєстру майна, пошкодженого та знищеного внаслідок бойових дій, терористичних актів, диверсій, спричинених військовою агресією рф (для осіб, житло яких зруйноване (знищене) або стало непридатним для проживання внаслідок збройної агресії рф).

Під час розгляду рапорту перевіряють:

- відомості про нерухоме майно, яке належить військовослужбовцю та членам його сім'ї на праві власності;

Командири в/ч забезпечуються відомостями з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно.

- житлові умови військовослужбовця та членів його сім'ї

Така перевірка здійснюється житловою комісією в/ч, про що складається довідка (акт), що подається безпосередньо командирі в/ч.

Грошова компенсація НЕ виплачується у разі:

- 1) наявності в населених пунктах за місцем та/або в безпосередній близькості від місця проходження служби, що дає змогу щодня своєчасно прибувати до місця служби:
 - у військового або членів його сім'ї – житлового приміщення, яке відповідає встановленим санітарним і технічним вимогам, площа якого відповідає мінімальним нормам, визначеним житловим законодавством;
 - або забезпечення службовим житлом, житловим приміщенням для постійного проживання (грошовою компенсацією);
 - або проживання військовослужбовця у спеціально пристосованій казармі чи гуртожитку

Виняток: особи, житлове приміщення яких зруйноване (пошкоджене) внаслідок збройної агресії РФ, що підтверджується відповідним документом.

- 2) нездачі службового жилого приміщення (у тому числі в гуртожитку) за попереднім місцем проходження військової служби;

Виняток: особи, які прибули з тимчасово окупованої території України та населених пунктів, де органи держлади тимчасово не здійснюють свої повноваження. А також особи, службове житло (зокрема в гуртожитку) яких зруйновано (пошкоджено) внаслідок збройної агресії РФ.

- 3) штучного погіршення житлових умов – протягом 5 років з моменту вчинення таких дій.

УВАГА!

Такими діями вважаються: обмін займаного житлового приміщення, його псування або руйнування, відчуження придатного і достатнього за розміром для проживання житлового будинку (його частини), а також вилучення житлового приміщення, використовуваного для провадження господарської діяльності промислового характеру, в населених пунктах за місцем та/або в безпосередній близькості від місця проходження служби.

Виплата грошової компенсації припиняється з дня, наступного за днем:

отримання/придбання військовослужбовцем житла
отримання військовослужбовцем компенсації за житло, зруйноване (знищене) внаслідок дій, спричинених збройною агресією рф;

виключення із списків особового складу військової частини, Держспецзв'язку (за винятком військовослужбовців, направлених у складі підрозділів для участі в міжнародних операціях з підтримання миру і безпеки);

вибуття військовослужбовця в закордонне відрядження разом із сім'єю;

подання військовослужбовцем недостовірної інформації, яка стала підставою для виплати грошової компенсації.

Продовження контракту

Військовослужбовці, у яких **закінчився строк дії контракту** можуть продовжити службу за новим контрактом до досягнення граничного віку на такі строки:

3 роки	для осіб рядового складу	від 5 до 10 років	для осіб офіцерського складу
від 3 до 5 років	для осіб сержантського і старшинського складу	від 2 до 10 років	для осіб офіцерського складу, які мають право на пенсію за вислугу років

Під час дії особливого періоду військовослужбовці можуть продовжити контракт на строк від 1 до 10 років.

Дія контракту продовжується понад встановлені строки на період дії воєнного стану (крім випадків, коли особа виявила бажання звільнитися зі служби за однією з підстав, передбачених законом).

УВАГА!

Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України доповнене новим підрозділом щодо порядку призупинення та продовження військової служби:

- ▶ призупинення військової служби застосовується до військовослужбовців, які самовільно залишили військову частину або місце служби, дезертирували або добровільно здалися в полон; (під час воєнного стану від травня 2025 р. служба таким військовим НЕ призупиняється).
- ▶ контракт, усі виплати та здійснення продовольчого, речового, інших видів забезпечення таким військовослужбовцям призупиняються;
- ▶ цей час не зараховується до строку військової служби, вислуги та до вислуги років, окрім випадків, коли в судовому порядку було доведено відсутність вини, складу злочину, події або було винесено виправдувальний вирок;
- ▶ пільги та соціальні гарантії, встановлені законодавством для військовослужбовців, на таких осіб не поширюються.

Зразок рапорту про переукладання контракту

Безпосередньому командиру _____
(прізвище, ініціали)Посада, в/ч _____
(прізвище, ініціали)

Рапорт

Я, звання, підрозділ, ПІБ, відповідно до пункту ____ свого контракту повідомляю Вас про бажання продовжувати військову службу та прошу Вас переукласти мій контракт на строк ____ років* відповідно до абз. 6 частини 4 статті 23 ЗУ «Про військовий обов'язок і військову службу».

(дата)_____
(звання, підпис, ПІБ)

*від 1 до 10 років

ПРОЕКТ «КОНТРАКТ 18-24»

ПОСТАНОВА КМУ ВІД 11 ЛЮТОГО 2025 Р. № 153 «ПРО РЕАЛІЗАЦІЮ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОГО ПРОЕКТУ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ МОТИВАЦІЇ ДО ПРОХОДЖЕННЯ ОКРЕМИМИ КАТЕГОРІЯМИ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ У ЗБРОЙНИХ СИЛАХ, НАЦІОНАЛЬНІЙ ГВАРДІЇ ТА ДЕРЖАВНІЙ ПРИКОРДОННІЙ СЛУЖБИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ».

Експериментальний проєкт буде реалізовуватись протягом
двох років (2025-2026 рр.).

Під час дії воєнного стану громадяни віком 18-24 роки можуть укласти контракт на таких умовах:

- лише на посади рядового складу, або на штатні посади відповідно до переліку, затвердженого Генштабом ЗС, а також Головним управлінням НГУ або Адміністрацією ДПСУ за погодженням з ГШ.

ВИНЯТОК – неможливість проходження служби на цих посадах за станом здоров'я на підставі висновку ВЛК (можуть бути призначені на інші посади)

- контракт укладається на 1 рік, з яких щонайменше 6 місяців (сукупно) потрібно брати участь у бойових діях.

військові частини, з якими можна укласти такий контракт визначається Генеральним штабом ЗС, а також Головним управлінням НГУ, Адміністрацією ДПСУ за погодженням з ГШ.

Такі громадяни укладають контракт за окремою формою (ознайомитися з якою можна за посиланням <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2025-%D0%BF#Text>).

Алгоритм укладення такого контракту

КРОК 1

Подати заяву в паперовій або електронній формі, у якій зазначити:

- ▶ прізвище, ім'я, по батькові (за наявності);
- ▶ дату народження;
- ▶ обрану військову частину;
- ▶ обрану штатну посаду;
- ▶ номер мобільного телефону;
- ▶ адресу електронної пошти;
- ▶ згоду на обробку персональних даних;
- ▶ інформацію щодо обраного місця проходження медичного огляду.

Подати таку заяву можна до центру рекрутингу, рекрутингового підрозділу в/ч, зокрема через спеціальну платформу за QR-кодом або додаток Резерв+.

Якщо заява подана через центр рекрутингу, то він її передає до обраної в/ч протягом 1 робочого дня.

КРОК 2

Військова частина, яку обрала особа, проводить співбесіду для уточнення намірів щодо укладення контракту.

КРОК 3

Військова частина приймає рішення протягом 3 робочих днів та інформує кандидата про результати.

Якщо рішення негативне, то такій особі надсилається повідомлення про це із зазначенням причини відмови, якщо ж позитивне – запускається процедура оформлення.

КРОК 4

Військова частина, яку обрала особа, організовує проведення професійно-психологічного відбору та медичного огляду кандидата. Направлення на медичний огляд (ВЛК) можна отримати:

- ▶ самостійно через електронний кабінет призовника;
- ▶ від командира в/ч або начальника центру рекрутингу.

Направлення, сформоване за допомогою Реєстру, може бути роздруковане. У такому разі воно повинно містити придатний для зчитування QR-код. Роздруковане направлення реєструється та видається особі під особистий підпис.

Процедура направлення таких кандидатів на ВЛК передбачає позачергове використання резервних часових проміжків у черзі. Медичний огляд проводиться позачергово у закладах охорони здоров'я, що уклали відповідний договір із НСЗУ, зокрема з наданням особі можливості вибору місця та дати його проведення.

Під час ВЛК особи оглядаються, зокрема, лікарем-психіатром, висновок якого враховується у разі прийняття постанови ВЛК. У разі потреби він направляє особу до закладів з надання психіатричної допомоги для проведення додаткових обстежень.

Проходити психіатричний огляд (попередній, періодичний, позачерговий) та отримувати довідку, зокрема щодо вживання психоактивних речовин, не потрібно.

Додаток
до Порядку)**ПОЗАЧЕРГОВО**Кутовий штамп військової частини
центру рекрутингу Збройних СилГолові _____
(назва військової частини)

НАПРАВЛЕННЯ

Направляється, _____
прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності)_____
(рік народження)Для встановлення придатності до проходження військової служби за ста-
ном здоров'я в _____(вид, окремий рід військ (сил)
у зв'язку з прийняттям на військову службу за контрактом.

Командир (начальник)

(найменування військової частини, центру рекрутингу Збройних Сил)_____
(військове звання)_____
(підпис)_____
(власне ім'я та прізвище)

КРОК 5

Після успішного огляду кандидат направляється для проходження посиленої підготовки:

- ▶ базової загальновійськової підготовки тривалістю від 45 діб;
- ▶ фахової підготовки — від 14 діб;
- ▶ курсу адаптації у військовій частині — 14 діб.

△ ВАЖЛИВО! Якщо кандидати самостійно прибули до військових частин та уклали контракт, відшкодовуються витрати:

- ▶ на проїзд до в/ч (зокрема на перевезення багажу, бронювання транспортних квитків);
- ▶ на користування постільними речами в поїздах.

Відшкодування здійснюється за наявності поданих у паперовій або електронній формі документів, які підтверджують фактичні витрати на проїзд від місця проживання до в/ч залізничним, водним, автомобільним транспортом (крім таксі).

Одноразова грошова допомога

Військовослужбовцям, які уклали контракт відповідно до цього порядку, виплачується одноразова грошова допомога у розмірі 1 млн гривень трьома частинами:

**200 000
гривень**

протягом 5 робочих днів після підписання контракту та вступу до виконання обов'язків за посадою;

**300 000
гривень**

протягом 5 робочих днів після проходження відповідної підготовки та залучення до виконання бойових (спеціальних) завдань, за наказом командира в/ч;

**500 000
гривень**

у день виключення із списків особового складу військової частини, а у разі продовження військової служби за новим контрактом в останній день дії контракту.

Якщо на момент скасування чи припинення воєнного стану третю частину ОГД ще не виплачено, її сума залежить від часу служби: за кожні 30 днів служби під час воєнного стану виплачують 1/6 від 500 000 грн (але не більше 500 000 грн загалом).

Якщо на момент звільнення особа брала участь у бойових діях менше 6 місяців третю частину ОГД нараховують за кожні 30 днів такої участі — 1/6 від 500 000 грн.

Як виплачується ОГД, якщо військовослужбовець достроково розриває контракт через сімейні обставини?

1. якщо такі сімейні обставини настали під час проходження військової служби — третя частина ОГД не виплачується, а перша та друга — залишаються у військовослужбовця;
2. якщо такі сімейні обставини існували до укладення контракту — третя частина ОГД не виплачується, а перша та друга, якщо вже були виплачені, — повертаються військовим в повному обсязі.

Як виплачується ОГД, якщо військовослужбовець достроково розриває контракт у зв'язку із звільненням з полону?

Усі невикопані частини ОГД виплачуються в повному обсязі у день виключення із списків особового складу військової частини.

Інші випадки звільнення

Якщо контракт розірвано через стан здоров'я або закінчення його строку, але військовий не зміг виконати умову щодо 6 місяців участі в боях через поранення чи хворобу, отримані під час захисту України, невикопані частини ОГД виплачуються повністю в день виключення зі списків частини.

Невиконання умов контракту – наслідки

У разі систематичного невиконання умов контракту військовий має відшкодувати в повному обсязі виплачену одноразову грошову допомогу.

Систематичне невиконання умов контракту – це неналежне виконання або невиконання обов'язків, і коли військовий двічі або більше притягався до відповідальності:

– за **військові адміністративні правопорушення**

– або **кримінальні злочини**,

– або **дисциплінарно**, за наказом, за порушення військової дисципліни,

які враховуються при оцінці дисципліни в Міноборони, НГУ чи ДПСУ, а строк дії стягнень ще не закінчився.

Відстрочка та перетин кордону

Особи, які проходили службу за цим видом контракту, **мають право на відстрочку** від мобілізації протягом 12 місяців з дня звільнення зі служби за такими підставами:

- ▶ у зв'язку із закінченням строку контракту (під час особливого періоду);
- ▶ за станом здоров'я (під час особливого періоду та воєнного стану);
- ▶ у зв'язку з закінченням строку контракту, укладеного під час дії воєнного стану.

Особи, які проходили службу за цим видом контракту, **мають право на перетин кордону** під час дії воєнного стану, якщо звільнились зі служби за такими підставами:

- ▶ у зв'язку із закінченням строку контракту (під час особливого періоду);
- ▶ за станом здоров'я (під час особливого періоду та воєнного стану);
- ▶ у зв'язку із звільненням з полону (під час особливого періоду та воєнного стану);
- ▶ у зв'язку з закінченням строку контракту, укладеного під час дії воєнного стану.

Для перетину необхідні такі документи:

- довідка із зазначенням відомостей щодо укладення контракту (видається за місцем служби);
- військово-обліковий документ.

Також ці особи мають право на укладення кредитного договору по «Оселі з процентною ставкою протягом усього строку дії укладеного кредитного договору в розмірі 0,0 відсотків річних.

Грошове забезпечення

На період реалізації експериментального проекту дія підпункту 8 пункту 6 постанови КМУ від 30.08.2017 № 704 на осіб, які уклали цей вид контракту, НЕ поширюється, тобто таким особам НЕ виплачується ОГД за підписання першого контракту.

Виплата грошового забезпечення таким особам здійснюється з урахуванням постанови КМУ від 28.02.2022 № 168, яка регулює питання виплати додаткової винагороди.

1.4. Пільги для учасників російсько-української війни, які мають кредитні зобов'язання перед банками та іншими фінансовими установами

ЗАКОН УКРАЇНИ “ПРО СОЦІАЛЬНИЙ І ПРАВОВИЙ ЗАХИСТ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦІВ ТА ЧЛЕНІВ ЇХ СІМЕЙ” (ПУНКТ 15 СТАТТІ 14).

ВИД ПЛАТЕЖУ	ВСТАНОВЛЕНА ЗАКОНОМ ПІЛЬГА	ДЛЯ КОГО І ПЕРІОД ДІЇ ПІЛЬГИ
Тіло кредиту	Не передбачена	—
Відсотки за користування кредитом <u>крім кредитних договорів щодо придбання майна, яке віднесено чи буде віднесено до об'єктів житлового фонду та/або автомобіля.</u>	Звільнення від сплати	Для військовослужбовців, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, — на весь час їхнього призову; Для військовослужбовців, які брали або беруть участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, забезпеченні їх здійснення, перебували або перебувають безпосередньо в районах та в період здійснення зазначених заходів — під час дії особливого періоду. А також для їхніх дружин (чоловіків).
Штраф, пеня за несвоєчасну сплату платежів по кредиту <u>крім кредитних договорів щодо придбання майна, яке віднесено чи буде віднесено до об'єктів житлового фонду (житлового будинку, квартири), та/або автомобіля.</u>	Звільнення від сплати	Для військовослужбовців, призваних на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, — на весь час їхнього призову; Для військовослужбовців, які брали або беруть участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації, забезпеченні їх здійснення, перебували або перебувають безпосередньо в районах та в період здійснення зазначених заходів — під час дії особливого періоду. А також для їхніх дружин (чоловіків).
Комісія по кредиту	Не передбачена	—

(продовження)

НОРМАТИВНЕ ОБґРУНТУВАННЯ	ПОРЯДОК ОТРИМАННЯ ПІЛЬГИ
Реструктуризація боргу	
Лист Національного банку України "Щодо обслуговування споживчих кредитів" від 14.04.2022 р. 21-0013/27762	Звернутись до банку з письмовою заявою про проведення реструктуризації та додати документи, що підтверджують проходження військової служби або іншу участь в АТО/ООС/інших заходах оборони держави, а також скрутне матеріальне становище (копію довідки про розмір заробітної плати, копію довідки про доходи). Приклад заяви додається (стор. 44). У заяві до банку про реструктуризацію обов'язково вкажіть, що просите також реструктуризувати (або відстрочити) сплату кредитної комісії. АЛЕ: реструктуризація проводиться тільки у випадку згоди на це банку.
Ненарахування відсотків, штрафів, пені	
ч. 15 ст. 14 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» Лист Національного Банку України від 02.09.2014 р. №18-112/48620 Лист Міністерства оборони України від 21.08.2014 р. №322/2/7142 Лист Національного банку України "Щодо обслуговування споживчих кредитів" від 14.04.2022 р. 21-0013/27762	Банки під час дії особливого періоду не мають право нараховувати відсотки, неустойку (штраф, пеню), а у випадку нарахування зобов'язані їх списувати. Щоб скористатися цим правом, потрібно письмово повідомити банк про проходження військової служби та надати підтверджувальний документ: • військовий квиток (перша сторінка із заповненими графами ПІБ та остання заповнена сторінка з відміткою про призов); • наказ (витяг з наказу), виданий ТЦК та СП / військовою частиною; • лист / довідка, видані ТЦК та СП/військовою частиною; • повідомлення про мобілізацію (не повістка). Приклад повідомлення додається (стор. 42).

Воєнний стан не скасовує особливий період.

1

До банку з проханням зупинити нарахування відсотків і штрафів потрібно звертатися особисто. Але деякі банки дозволяють звертатися близьким родичам. Також із заявою про реструктуризацію Ви можете звернутись особисто або через представника за довіреністю чи адвоката.

2

Долучити до заяви довідку про призів військовозобов'язаного на військову службу або витяг з наказу чи довідка про зарахування до списків військової частини, які видаються військовою частиною.

3

Без попередньої консультації із юристом бажано не підписувати ніяких документів, що пропонуються банком для підписання (додаткових угод, заяв тощо).

4

У Листі Національного банку України "Щодо обслуговування споживчих кредитів" від 14.04.2022 р. 21-0013/27762 банкам рекомендовано здійснювати реструктуризацію кредитної заборгованості позичальникам, що потрапили у скрутне матеріальне становище. Таким чином, при зверненні необхідно посилатись на цей лист та надсилати копію листа до НБУ та Міноборони, це може підвищити шанси на позитивне рішення.

5

Необхідно обов'язково зберігати всі розрахункові документи (квитанції, чеки тощо) протягом трьох років.

6

Після повної сплати коштів по кредиту необхідно отримати у представників банку довідку про відсутність заборгованості.

7

Ряд банків у разі смерті або отримання інвалідності учасником російсько-української війни можуть погашати самостійно кредитну заборгованість. Детальніше із процедурою надання додаткових пільг та переліком документів можна ознайомитись безпосередньо на сайтах банків.

8

Закон не визначає статус осіб, що беруть добровільну участь у недержавних військових формуваннях, тому можуть виникати проблеми з отриманням вказаних пільг такими особами. Однак, необхідно зберігати усі документи, що підтверджують участь в АТО/ООС/інших заходах оборони держави на добровільних засадах, для захисту прав таких осіб в майбутньому.

Зразок заяви про не нарахування процентів за користування кредитом/про не нарахування штрафних санкцій, пені

(назва банківської установ або підприємства, установи, організації або прізвище,

(місцезнаходження банківської установи)

Заявник: _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

який зареєстрований за адресою: _____

Засіб зв'язку: _____

Заява

про не нарахування процентів за користування кредитом/про не нарахування штрафних санкцій, пені

Між мною, _____, та _____ був укладений Договір про _____ № _____ від «__» _____ 20__ року (надалі – Договір), відповідно до якого мені був наданий кредит у розмірі _____ (_____) гривень.

Відповідно до п. ____ Договору, я, повинен сплачувати не пізніше ____ числа кожного місяця проценти за користування кредитом та щомісячну суму по кредиту у розмірі _____ (_____) гривень.

До ____ року я сумлінно виконував свої зобов'язання за договором та вносив чергові платежі. Станом на сьогоднішній день я тимчасово не маю можливості здійснювати оплату процентів за користування кредитом.

Відповідно до ч. 15 ст. 14 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» передбачено, що не нараховуються штрафні санкції, пеня за невиконання зобов'язань перед підприємствами, установами і організаціями усіх форм власності, у тому числі банками, та фізичними особами, а також проценти за користування кредитом, крім кредитних договорів щодо придбання майна, яке віднесено чи буде віднесено до об'єктів житлового фонду (жилого будинку, квартири, майбутнього об'єкта нерухомості, об'єкта незавершеного житлового будівництва, майнових прав на них), та/або автомобіля:

- військовослужбовцям, які були призвані на військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період або на військову службу за призовом осіб із числа резервістів в особливий період на весь час їх призову, а також їх дружинам (чоловікам),
- іншим військовослужбовцям, під час дії особливого періоду, які брали або беруть участь у захисті незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах антитерористичної операції у період її проведення, у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України, їх дружинам (чоловікам).

У зв'язку з вищезазначеним,

ПРОШУ:

Розглянути дану заяву у встановленому законодавством порядку.

Не нараховувати проценти за користування кредитом /не нараховувати штрафні санкції, пеню за договором _____.

Про результати розгляду мого звернення прошу проінформувати мене письмово, надіславши лист на адресу: _____, у строк, що не перевищує встановленого в ст. 20 Закону України «Про звернення громадян».

Додатки:

1. Копія паспорту заявника.
2. Копія довідки про присвоєння ідентифікаційного номера.
3. Копія військового квитка заявника.
4. Копія свідоцтва про шлюб (за потреби)
5. Довідка про проходження військової служби.
6. _____
7. _____

(інші документи, що можуть виступати доказами)

«__» _____ 20__ рік _____ (підпис)

Зразок заяви про реструктуризацію кредитної заборгованості

(назва банківської установи)

(місцезнаходження банківської установи)

Заявник: _____
 (прізвище, ім'я, по батькові)
 який зареєстрований за адресою:

Засіб зв'язку: _____

**Заява
про реструктуризацію кредитної заборгованості**

Між мною, _____, та _____ був укладений Договір про _____ № _____ від «____» _____ 20__ року (надалі – Договір), відповідно до якого мені був наданий кредит у розмірі _____ (_____) гривень.

Відповідно до п. _____ Договору, я, як Позичальник, повинен сплачувати не пізніше _____ числа кожного місяця проценти за користування кредитом та щомісячну суму по кредиту у розмірі _____ (_____) гривень.

До _____ року я сумлінно виконував свої зобов'язання за договором та вносив чергові платежі. Станом на сьогоднішній день я тимчасово не маю можливості здійснювати оплату по кредиту у зв'язку з тим, що з «____» _____ 20__ року по сьогоднішній день проходжу військову службу та беру участь у проведенні АТО/ООС/заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації на Сході України, що підтверджується документами, доданими до цієї заяви. У зв'язку з об'єктивними обставинами моє фінансове становище погіршилось та я наразі не маю достатнього заробітку для виконання кредитних зобов'язань у повному обсязі відповідно до раніше обумовленого Договору. Положення ч. 12 ст. 11 Закону України «Про захист прав споживачів» передбачає, що кредитор має право проводити за погодженням із споживачем реструктуризацію заборгованості за договором про надання споживчого кредиту. Реструктуризація може здійснюватись шляхом зміни механізму нарахування відсотків таким чином, щоб частина щомісячних платежів з обслуговування кредитів не перевищувала 35% сукупного місячного доходу сім'ї.

На підставі вищевикладеного, керуючись ч. 15 ст. 14 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», п. 2 Листа Національного банку України "Щодо обслуговування споживчих кредитів" від 14.04.2022 р. 21-0013/27762,

ПРОШУ:

1. Розглянути дану заяву у встановленому законодавством порядку.
2. Провести реструктуризацію заборгованості за Договором про _____ № _____ від «____» _____ 20__ року, для оплати суми по кредиту у вигляді щомісячного платежу у розмірі _____ (_____) гривень 00 копійок на строк до «____» _____ 20__ року або надати кредитні канікули із відстроченням сплати суми основного боргу, відсотків та інших платежів по Договору № _____ від «____» _____ 20__ року строком на _____ місяців з «____» _____ 20__ року.
3. Про результати розгляду мого звернення прошу проінформувати мене письмово, надіславши лист за адресою: _____, у строк, що не перевищує встановленого у ст. 20 Закону України «Про звернення громадян».

Додатки:

6. Копія Договору про _____ № _____ від _____.
7. Копія паспорту Заявника.
8. Копія довідки про присвоєння ідентифікаційного номера.
9. Копія військового квитка Заявника.
10. Копія Довідки про майновий стан та доходи.
11. _____
12. _____

(інші документи, що можуть виступати доказами)

«____» _____ 20__ рік

(ініціали, прізвище)

1.5. Трудові права

ПРАЦЕВЛАШТОВАНИМ Ст. 119 КЗпПУ	БЕЗРОБІТНИМ
- Під час дії особливого періоду за мобілізованими працівниками, а також тими, хто підписав контракт на службу (включно з новими контрактами), до завершення особливого періоду або до дня фактичного звільнення, зберігаються такі гарантії: - місце роботи і посада (військовослужбовці увільняються від виконання посадових обов'язків) (стаття 119 КЗпПУ). - Трудовий стаж не переривається (ст. 2 ЗУ «Про військовий обов'язок і військову службу»). - Трудові гарантії поширюються також на поранених, полонених або визнаних безвісно відсутніми до моменту звільнення їх з військової служби, повернення з полону, появи після визнання безвісно відсутніми або до дня оголошення судом їх померлими. - Час перебування громадян України на військовій службі зараховується до їх страхового стажу, стажу роботи, стажу роботи за спеціальністю, а також до стажу державної служби (ст.8 ЗУ "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей").	На період військової служби виплата допомоги по безробіттю припиняється. Після звільнення в запас, при повторній реєстрації у Службі зайнятості, виплати по безробіттю здійснюватимуться з урахуванням фактичного працевлаштування протягом проходження служби та розміру грошового забезпечення.

За працівниками, які уклали контракт добровольця територіальної громади, зберігається не тільки місце роботи і посада, а й середній заробіток на час виконання державних або громадських обов'язків, якщо ці обов'язки здійснюються в робочий час.

Підтвердження виконання завдань у робочий час покладається на командира ДФТГ. Водночас форма підтвердження не визначена законодавством, тож командир може підтверджувати будь-якими документами залучення добровольця до виконання завдань в його робочий час.

⚠ ВАЖЛИВО!

Відповідно до статті 9-1 КЗпП підприємства, установи, організації в межах своїх повноважень і за рахунок власних коштів можуть встановлювати додаткові трудові і соціально-побутові пільги для працівників.

Як правильно оформити відносини з роботодавцем після вручення повістки?

1

Подайте заяву у відділ кадрів про отримання повістки (повістка додається).

УВАГА!

На копії заяви та повістки попросіть відділ кадрів зробити помітку про прийняття. Зберігайте як доказ у разі незаконного звільнення.

2

Відділ кадрів видає наказ по підприємству про увільнення з роботи.

3

Після повернення зі служби у відділ кадрів надайте військовий квиток з відповідними відмітками.

УВАГА!

Якщо військового квитка немає, то подається:

- ☞ для військовозобов'язаних — довідка про проходження військової служби (видає ТЦК та СП або в/ч);
- ☞ для резервістів — витяг з наказу або довідка про проходження зборів (видає в/ч).

4

Працівник увільняється з роботи на час явки до ТЦК та СП, проходження медогляду та всього періоду виконання військового обов'язку.

УВАГА!

Працівник вважається мобілізованим лише після вручення мобілізаційного припису або призову на службу після медогляду.

Зразок заяви про увільнення від посадових обов'язків

Директору ТОВ «Назва»
ПІБВаша посада
ПІБ

Заява

Прошу увільнити мене від виконання посадових обов'язків на час (проходження військової служби в особливий період), на період від «__» _____ 20__ р. із збереженням посади.

До цієї заяви додаю повістку з ТЦК та СП.

Дата _____

(підпис)

(ініціали, прізвище)

Зразок наказу про увільнення від посадових обов'язків

_____ 20__ р.
Вих. 03/04-2015

ТОВ «Назва»

Наказ

Про увільнення від роботи (звільнення від виконання посадових обов'язків) Петренка П.П. на час проходження військової служби в особливий період
Згідно ст.119 Кодексу законів про працю України

НАКАЗУЮ:

Увільнити від виконання посадових обов'язків Петренка П.П., заступника керівника відділу продажів, з _____ 20__ р. на час проходження військової служби в особливий період /під час дії воєнного стану, із збереженням посади.
Підстава: повістка _____ ТЦК та СП від _____ 20__ р.

(підпис)
З наказом ознайомлений

(підпис)

Петренко П.П.

Дата _____

Директор _____
(ініціали, прізвище)

Що робити в разі незаконного звільнення

Звільнення
працівника
у зв'язку з його
мобілізацією є
незаконним

В разі звільнення
подайте заяву
до прокуратури
за місцем
знаходження
підприємства

Заява до прокуратури подається в двох екземплярах.

Один примірник заяви залишається заявнику з відмітками про її прийняття.

Заява складається у довільній формі.

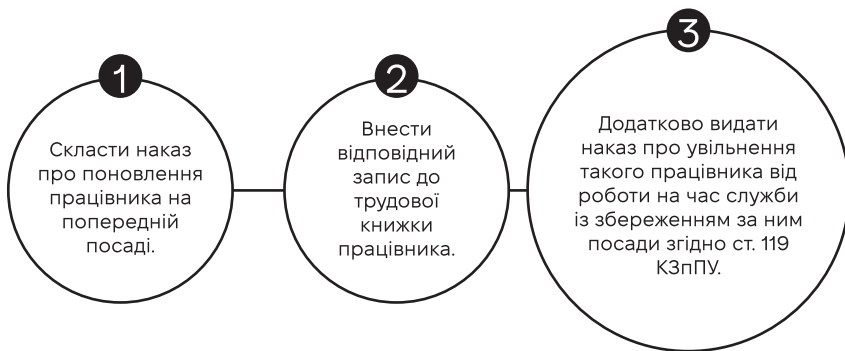
До заяви додається довідка про призов на військову службу (видає ТЦК та СП (військкомат)/копія військового квитка.

Поновлення на роботі

ПРАЦІВНИКИ, ЯКІ БУЛИ ЗВІЛЬНЕНІ У ЗВ'ЯЗКУ З МОБІЛІЗАЦІЄЮ ПОВИННІ БУТИ ПОНОВЛЕНІ НА РОБОТІ НЕГАЙНО (ЗУ №1275 ВІД 20.05.2014)

ЩОБ ПОНОВИТИ ЗВІЛЬНЕНОГО В ЗВ'ЯЗКУ
З МОБІЛІЗАЦІЄЮ ПРАЦІВНИКА РОБОТОДАВЕЦЬ ПОВИНЕН:

Повернення на роботу

119 КЗППУ.

Після звільнення з військової служби працівник зобов'язаний стати на військовий облік у ТЦК та СП протягом 5 днів (ч. 11 ст. 26 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу"). Після цього він зобов'язаний вийти на роботу вже наступного дня.

Додаткові права:

- У разі скорочення штату протягом двох років після звільнення зі служби працівник має переважне право залишитися на роботі, якщо його показники продуктивності праці та кваліфікація не гірші, ніж в інших працівників (ст. 42 КЗППУ);
- Право на повну щорічну відпустку до закінчення 6 місяців у перший рік роботи для осіб з інвалідністю внаслідок війни; працівників, які мають путівку для санаторно-курортного лікування та у інших випадках, передбачених законодавством чи договором, звільненим строковикам, мобілізованим, призваним резервістам, призваним з офіцерського складу або альтернативної (невійськової) служби, **якщо після звільнення вони були прийняті на роботу протягом трьох місяців, не враховуючи часу переїзду до місця проживання;** (ст. 10 ЗУ «Про відпустки»);
- Можливість для дружини (чоловіка) військового використовувати чергову щорічну відпустку в зручний час (ст. 10 ЗУ «Про відпустки»);

Мобілізація фізичних осіб підприємців (ФОП)

- Державна реєстрація підприємницької діяльності ФОП не припиняється (ст. 39 Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу»);
- Мобілізація ФОП під час особливого періоду є додатковою підставою розірвати трудовий договір з найманими працівниками (ст. 36, 40 і 43.1 КЗППУ). Працівників можна звільнити без завчасного попередження;
- У разі мобілізації, ФОП, який має найманих працівників, повинен уповноважити іншу особу для виконання обов'язків керівника та проведення з ними розрахунків;
- Протягом 1 міс після демобілізації ФОП зобов'язаний провести остаточні розрахунки з працівниками, щоб уникнути штрафів.

Податки

Щодо себе ФОП звільняється від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з ПДФО або єдиного податку, а також ЄСВ на весь період служби (пункт 9-2 розділу 8 ЗУ «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування»).

Документи для звільнення від сплати податків:

- ⑥ заява;
- ⑥ копія військового квитка або інший документ із зазначенням даних про призов.

Документи надаються протягом 10 днів після демобілізації до територіального органу доходів і зборів за місцем своєї податкової реєстрації.

УВАГА! Якщо мобілізований перебуває на лікуванні/реабілітації у зв'язку зі службою, документи подаються протягом 10 днів після закінчення його лікування/реабілітації.

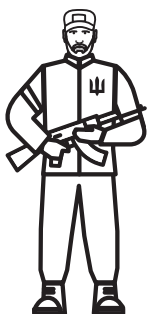
1.6. Територіальна оборона та добровольчі формування територіальних громад

Сили територіальної оборони Збройних Сил України – окремий рід сил ЗСУ, на який покладається організація, підготовка та виконання завдань територіальної оборони.

Добровольчі формування територіальних громад (ДФТГ)

ЗАКОН УКРАЇНИ “ПРО ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ”,
ПОЛОЖЕННЯ ПРО ДОБРОВОЛЬЧІ ФОРМУВАННЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД, ЗАТВЕРДЖЕНЕ
ПОСТАНОВОЮ КМУ ВІД 29.12.2021 № 1449

Добровольчі формування територіальних громад (ДФТГ) – це військово-цивільна складова територіальної оборони. Воєнізовані підрозділи, створені на добровільній основі з мешканців певної громади, які призначені для участі у підготовці та виконанні завдань територіальної оборони.

ДФТГ підпорядковується командирам в/ч Сил ТРО за територіальним принципом.

Хто може бути членом ДФТГ?

- громадянин України віком від 18 років
- проживає на території громади, де діє формування
- пройшов медичний відбір (проводяться ЛКК)
- професійний та психологічний відбір (перевірку)

НЕ приймаються до складу формування особи, які:

- проходять військову службу;
- службу у військовому резерві;
- службу в правоохоронних органах;
- були раніше засуджені до позбавлення волі за скоєння тяжкого або особливо тяжкого злочину (крім реабілітованих);
- мають 2 і більше судимостей за скоєння умисних злочинів.

⚠ ВАЖЛИВО!

Члени добровольчих формувань **НЕ** мають статусу військовослужбовців, тому вони можуть бути призвані на військову службу (в т. ч. під час мобілізації).

Як стати членом ДФТГ?

КРОК 1

Подати заяву на ім'я командира ДФТГ

У заяві зазначається прізвище та ім'я особи, інформація про реєстрацію місця проживання (перебування), освіту, місце роботи або вид діяльності, військово-облікову спеціальність (за наявності), обґрунтування бажання стати членом добровольчого формування.

До заяви додаються копії:

- паспорта громадянина України;
- військово-облікового документа (обов'язково для чоловіків та за наявності в жінок);
- документа із зазначенням реєстраційного номера облікової картки платника податків;
- медичної довідки для отримання дозволу (ліцензії) на об'єкт дозвільної системи (форма 127/о, затв. наказом МОЗ від 20.10.1999 № 252).

КРОК 2

Отримати рішення про зарахування до членства

Командир ДФТГ ухвалює рішення протягом 7 робочих днів. У разі відмови надається обґрунтована відповідь.

КРОК 3

Укласти контракт

Контракт добровольця територіальної оборони (ДФТГ) укладається між командиром добровольчого формування та особою, яка подала заяву, за затвердженою формою.

Строк контракту – 3 роки.

Контракт укладається в 4 примірниках, які надаються:

- члену добровольчого формування;
- командирі в/ч Сил ТРО;
- командирі ДФТГ;
- керівнику ТЦК та СП.

КРОК 4

Видача посвідчення

Керівник району територіальної оборони протягом 30 діб організовує опрацювання та видачу посвідчень.

Підстава – заяви про видачу посвідчень та примірники укладених контрактів.

Посвідчення члена ДФТГ є документом, що посвідчує особу добровольця та визначає належність до виконання військово-цивільного обов'язку в межах території певної громади.

Зразок посвідчення добровольця територіальної оборони (ДФТГ)

Лицьовий бік - світло-зеленого кольору

80 мм

200 мм

ПОСВІДЧЕННЯ
ДОБРОВОЛЬЦЯ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ
ОБОРОНИ

Внутрішній бік - білого кольору

80 мм

200 мм

(найменування територіальної громади, область)
ПОСВІДЧЕННЯ Серія__ №__

ФОТО 3x4

Прізвище_____
Ім'я_____
По батькові_____

М.П. _____
особистий підпис

ПОСВІДЧЕННЯ ДОБРОВОЛЬЦЯ
ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ОБОРОНИ
Дійсне на території України
3 __20__ р ПО __20__ р
Керівник району територіальної оборони
3 __20__ р ПО __20__ р
Керівник району територіальної оборони

Підстави припинення контракту добровольця територіальної оборони (ДФТГ):

1. закінчення строку контракту;
2. порушення умов контракту або присяги добровольця;
3. заява добровольця про припинення контракту;
4. призов (прийняття) на військову службу;
5. укладення контракту про проходження служби у військовому резерві
6. укладення контракту про проходження служби в правоохоронних органах;
7. укладення контракту про проходження служби в СБУ;
8. незадовільний стан здоров'я добровольця;
9. наявність громадянства (підданства) іншої держави або громадянств (підданств) інших держав, крім громадянства України;

10. розформування добровольчого формування.

Контракт добровольця територіальної оборони (ДФТГ) вважається припиненим з моменту ухвалення відповідного рішення командиром добровольчого формування.

Командир зобов'язаний повідомити добровольцю про прийняте ним рішення в 1-денний строк.

Соціальні гарантії членам ДФТГ

На добровольця, який уклав контракт, під час участі у заходах підготовки ДФТГ, а також виконання ним завдань тероборони поширюються пільги, гарантії соціального і правового захисту, передбачені Законом України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей".

Відповідно до ч. 1 ст. 119 КЗпП на час виконання державних або громадських обов'язків, якщо ці обов'язки можуть здійснюватися в робочий час, працівникам гарантується збереження місця роботи (посади) та середній заробіток. Через те, що служба в

ДФТГ часто є періодичною, а не постійною, роботодавець не зобов'язаний щоразу видавати окремий наказ про увільнення працівника. У кожному випадку варто враховувати, наскільки активно працівник залучений до виконання обов'язків у теробороні.

Члени ДФТГ, у разі встановлення їм інвалідності, мають право на оформлення статусу особи з інвалідністю внаслідок війни, а також члени ДФТГ мають право на встановлення статусу УБД.

Членам сімей добровольців ДФТГ, які брали безпосередню участь у бойових діях та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в бойових діях, надаватиметься статус члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці.

Сили територіальної оборони Збройних Сил України (ТРО)

Сили територіальної оборони Збройних Сил України – окремий рід сил Збройних Сил України, на який покладається організація, підготовка та виконання завдань територіальної оборони.

Такі військовослужбовці проходять військову службу відповідно до загальних zasad проходження військової служби, на яких поширюється дія Закону України «Про військовий обов'язок і військову службу».

Військовослужбовці Сил ТРО можуть залучатись до виконання відповідних завдань також і поза межами своєї зони територіальної оборони та в районах ведення воєнних (бойових) дій.

- I. Військовозобов'язаним
- II. Резервістам
- III. Військовослужбовцям
- IV. Ветеранам

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ «ПРО ПОЛОЖЕННЯ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ГРОМАДЯНАМИ УКРАЇНИ СЛУЖБИ У ВІЙСЬКОВОМУ РЕЗЕРВІ ЗБРОЙНИХ СИЛ УКРАЇНИ»
ЗАКОНУ УКРАЇНИ «ПРО ОСНОВИ НАЦІОНАЛЬНОГО СПРОТИВУ»

2.1. Служба у військовому резерві у мирний час

У мирний час громадяни України в добровільному порядку укладають контракти з командами військових частин про проходження служби у військовому резерві, проходять підготовку на навчальних зборах у складі штатних підрозділів під час активних практичних навчань, тренувань.

Як стати резервістом за контрактом?

З 2017 року резервістам оперативного резерву запропоновано укладати контракти на службу в резерві за спрощеною процедурою — безпосередньо з командиром бойової бригади, до якої вони зараховані.

Резервіст, який уклав контракт на проходження служби в резерві, може бути призваний на навчальні збори чи за мобілізацією лише до своєї частини, на свою посаду. Резервісту, який уклав контракт, надається переважне право отримати вищу посаду, чергове військове звання.

УВАГА! Укласти контракт на проходження служби в резерві може кожен громадянин України, віком від 18 до 60 років, незалежно від статі.

Строки першого контракту:

із резервістами, прийнятими на посади <u>рядового складу</u>	із резервістами, прийнятими на посади <u>сержантського і старшинського складу</u>	із резервістами, прийнятими на посади <u>офіцерського складу</u>
строком на 3 роки	строком на 5 років	строком на 5 років

Указ Президента України від 10 грудня 2008 року № 1153 «Про Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України»

Інструкція про організацію виконання Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України», затверджена наказом Міністром оборони України від 10 квітня 2009 року № 170

Для того, щоб підписати контракт на проходження служби у військовому резерві потрібно:

КРОК 1

Звернутись за інформацією та обрати військову частину, посаду та спеціальність для проходження служби у військовому резерві.

Інформація про службу у резерві або контактні номери телефонів наявні у військових частинах, ТЦК та СП, на сайті МОУ чи в соціальних мережах на офіційних сторінках є вся необхідна інформація або контактні номери телефонів.

УВАГА! Проходження служби у військовому резерві полягає у виконанні резервістами обов'язків відповідно до завдань, покладених на військові частини, в яких вони проходять службу у військовому резерві. Резервісти проходять щорічну підготовку у складі військової частини на штатній посаді. У разі оголошення мобілізації призиваються виключно до тієї військової частини, з командиром якої укладено контракт. Громадяни, які не проходили військову службу, також можуть проходити службу у військовому резерві. Резервістами вони стають одразу після укладання контракту на проходження служби у військовому резерві.

КРОК 2**Зібрати необхідні документи та подати заяву.**

Необхідні документи:

- дві кольорові фотокартки: одна розміром 9х12 см. та одна розміром 3х4 см.
- паспорт громадянина України;
- військовий квиток (при наявності);
- автобіографію, написану власноруч;
- оригінали документів про освіту.

Заява: необхідно вказати прізвище, ім'я та по батькові, дату народження, місце народження, місце реєстрації та фактичного проживання; посаду, на якій бажаєте проходити службу у військовому резерві; освіту та професію; військово-облікову спеціальність (при наявності).

Подайте заяву до командира військової частини або до ТЦК та СП за місцем реєстрації (для невійськовозобов'язаних, зокрема жінок, – до найближчого ТЦК та СП).

УВАГА! Для чоловіків та жінок, які не мають досвіду військової служби, пропонується спочатку укласти контракт в територіальній обороні, де пройти загальновійськову підготовку. В подальшому ви можете бути залучені на навчальні збори резервістів до бойової бригади з наступним укладанням відповідного контракту.

Командир військової частини (начальник ТЦК та СП) має 3 доби для вивчення документів та прийняття рішення, яке він має потім повідомити.

КРОК 3**Пройти медичний огляд та додати висновок ВЛК до пакету документів.**

Отримайте в ТЦК та СП картку обстеження та медичного огляду за формою, встановленою Положенням "Про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України". При цьому Ваша фотокартка має бути засвідчена гербовою печаткою ТЦК та СП. Начальник ТЦК та СП організовує проведення медичного огляду ВЛК на території ТЦК та СП або на території госпіталю чи цивільного лікарського закладу.

КРОК 4

Пройти перевірку рівня фізичної підготовки та професійно-психологічний відбір

Перевірка фізичної підготовки проводиться при військовій частині з урахуванням вимог спеціальності, яку обрали. Про результати мають обов'язково повідомити.

Професійно-психологічний відбір проводиться офіцерами відділів виховної роботи (психологами) військових частин (ТЦК та СП за існуючими методиками у порядку, визначеному МОУ. Підсумок тестування не розголошується.

КРОК 5

Надати необхідні документи для формування особової справи

До особової справи резервіста входять такі документи:

- заява про бажання добровільно вступити на службу у військовому резерві;
- копії 1,2,10 сторінок паспорта громадянина України та сторінки з відміткою про реєстрацію;
- копія довідки про присвоєння ідентифікаційного номера;
- автобіографія написана власноруч та у друкованому вигляді;
- копії документів про народження, освіту, сімейний стан та народження дітей;
- характеристика з місця роботи, навчання (для працюючих або тих, хто навчається);
- довідка про трудову діяльність (копія трудової книжки);
- картка професійного відбору та результати тестування кандидата;
- відомість результатів перевірки з фізичної підготовки;
- висновок ВЛК щодо придатності за станом здоров'я до проходження служби у військовому резерві за обраною спеціальністю;
- довідка про групу крові та резус-фактор.

КРОК 6

Підписати контракт

За результатами вивчення кандидатів командиром військової частини (начальником ТЦК та СП) приймається рішення про укладання контракту.

УВАГА! Вивчення кандидатів у резервісти здійснюється командирами військових частин (керівниками ТЦК та СП) за документами особової справи. За потреби командир військової частини може запросити на особисту співбесіду.

2.2. Соціальні пільги та гарантії для резервістів

Резервісту
гарантується:

збереження
місця роботи

державне
страхування
на час зборів

Резервіст
забезпечується
безкоштовно:

військовою
формою одягу

харчуванням,
проживанням
та медичним
обслуговуванням під
час зборів

Резервісту надано можливість:

підвищувати кваліфікацію,
отримувати нову військово-
облікову спеціальність, досвід
на командних посадах

резервісти за
контрактом мають
переважне право
просуватися по службі,
отримувати чергові
військові звання

позачергове надання
місць у дитячих закладах
дітям резервістів

Грошове забезпечення:

Одноразова грошова винагорода при укладанні контракту на проходження служби в резерві становить від 4 000 до 6 000 грн;
під час виконання обов'язків служби – ГЗ як у військовослужбовців.

2.3. Служба в резерві в особливий період

В **особливий період** до військового оперативного резерву в обов'язковому порядку зараховуються військовослужбовці, після їх звільнення з військової служби, які за своїми професійно-психологічними характеристиками та станом здоров'я придатні до служби у військовому резерві (військової служби).

Контракт про проходження служби у військовому резерві в особливий період

Під час дії особливого періоду резервістам оперативного резерву пропонують укласти контракт на службу в резерві за спрощеною процедурою — під час навчальних зборів.

Контракт, укладений в особливий період, не можна розірвати. Громадянин, який його підписав і зарахований до оперативного резерву, продовжує службу в резерві до завершення особливого періоду.

Резервістів, які **добровільно підписали контракт** на службу в резерві, під час особливого періоду **не виключають** з обліку оперативного резерву.

Призов резервістів військового оперативного резерву на військову службу здійснюється або з оголошенням загальної мобілізації чи за окремим рішенням Президента України в ході часткової мобілізації або ж коли особливий період вже триває у разі прийняття відповідного рішення Верховним Головнокомандувачем Збройних Сил України без необхідності оголошувати будь-яку мобілізацію.

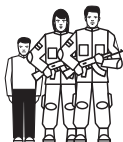
Як проводиться підготовка резервістів?

Підготовка резервістів здійснюється під час їх залучення на навчальні збори (відповідно до планів Генерального штабу Збройних Сил України) у складі бойових військових частин (до 15 діб), військових частин Територіальної Оборони (від 5 до 30 діб), на базі навчальних центрів (до 30 діб), курсів перепідготовки та підвищення кваліфікації при вищих військових навчальних закладах (до 30 діб).

Резервіст, зарахований до оперативного резерву, виключається з військового оперативного резерву та звільняється зі служби у резерві:

60+

1. у зв'язку з прийняттям (призовом) на військову службу;
2. за станом здоров'я – на підставі висновку ВЛК про непридатність до служби у військовому резерві;
3. за віком – у разі досягнення граничного віку перебування у військовому резерві;
4. через сімейні обставини або з інших поважних причин - ч. 12 ст. 26 ЗУ "Про військовий обов'язок і військову службу" для військовослужбовців;
5. через службову невідповідність;
6. у зв'язку з обвинувальним вироком суду, що набрав законної сили, яким призначено покарання у виді позбавлення чи обмеження волі, позбавлення військового звання чи права займати певні посади;
7. у зв'язку з набранням законної сили судовим рішенням, відповідно до якого резервіста притягнуто до кримінальної, адміністративної та/або цивільно-правової відповідальності за вчинення корупційного правопорушення або правопорушення, пов'язаного з корупцією;
8. у зв'язку з виникненням обставин, що дають право на відстрочку на підставі рапорту резервіста;
9. у разі невиконання під час мобілізації обов'язків щодо мобілізаційної підготовки та мобілізації (неприбуття за викликом до ТЦК та СП або відповідних органів, непроходження ВЛК, ненадання під час мобілізації будівель, споруд, транспортних засобів та іншого майна ЗСУ тощо з подальшою компенсацією їх вартості) – якщо резервіст добровільно протягом 10 календарних днів з дня вручення вимоги не виконав зазначеного в ній обов'язку (обов'язків);
10. у разі неможливості встановлення місця перебування резервіста протягом 60 днів з дня набрання чинності Указом Президента України про оголошення мобілізації, якщо це не пов'язано з виконанням ним обов'язків служби у військовому резерві;
11. у разі припинення громадянства України;
12. у зв'язку з виїздом на строк більше 3 місяців за межі України;
13. у зв'язку з невиконанням обов'язків служби у військовому резерві.

⚠ ВАЖЛИВО!

Резервіст, стосовно якого прийнято рішення про дострокове розірвання контракту або виключення з військового оперативного резерву, має право оскаржити такий наказ.

Якщо резервіста звільнили незаконно, його мають поновити на службі в резерві на попередній або за його згодою на іншій, не нижчій, ніж попередня, посаді.

- I. Військовозобов'язаним
- II. Резервістам
- III. Військовослужбовцям
- IV. Ветеранам

3.1. Рапорти (подання та розгляд)

Наказ МОУ від 06.08.2024 № 531 "Про затвердження Порядку організації роботи з рапортами військовослужбовців у системі Міністерства оборони України"

↳ Поширюється на військовослужбовців у МОУ, ЗСУ, ДССТ.

⚠ **ВАЖЛИВО!** Ніхто не може бути скривджений на службі чи притягнутий до відповідальності за те, що подав рапорт.

Подання рапортів може відбуватись у двох формах – усній та письмовій.

Якщо військовослужбовець вирішив подати письмовий рапорт, він може це зробити у **паперовій** або **електронній** формі.

Паперова форма

У паперовому рапорті військовий вказує:

- посаду командира (начальника), якому адресується рапорт;
- заголовок "Рапорт";
- суть порушеного питання;
- перелік доданих до рапорту документів або їх копій (за потреби);
- займану посаду;
- військове звання, ім'я та прізвище;
- дату;
- підпис.

Командири надають відповідь на рапорт шляхом накладення резолюції. Це спеціальна відмітка на рапорті, яка має виглядати як зображено нижче:

ПОГОДЖЕНО або НЕ ПОГОДЖЕНО (зазначається правова підстава та обґрунтування)		

посада безпосереднього командира (начальника)		
_____	_____	_____
військове звання	підпис	Ім'я Прізвище

ПОГОДЖЕНО або НЕ ПОГОДЖЕНО (зазначається правова підстава та обґрунтування)		

посада прямого командира (начальника)		
_____	_____	_____
військове звання	підпис	Ім'я Прізвище

Навіть якщо безпосередній або прямий командир не погодив рапорт, це не перешкоджає його подальшому руху.

⚠ **ВАЖЛИВО!** Відмова в задоволенні рапорту має бути вмотивованою.

Командир може не погодити рапорт, якщо для прийняття рішення надано недостатньо інформації або документів. Проте тоді командир зобов'язаний вказати перелік підстав та документів, які необхідно додати до рапорту.

Усі рапорти, які потребують розгляду (прийняття рішення) командиром в/ч, попередньо обов'язково реєструються службою діловодства.

Щодо паперового рапорту ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ!!

1. Встановлювати будь-які інші вимоги щодо форми та змісту рапорту, що не передбачені Наказом № 531, зокрема вимагати від військовослужбовців подавати рапорти тільки надруковані, чи тільки написані від руки.
2. Не розглядати або повертати рапорт через неправильні розміри полів, відступів, шрифтів, колір чорнила чи друку, розмір та якість паперу тощо.
3. Не розглядати або повертати рапорт через наявність граматичних, синтаксичних чи інших помилок, які не впливають на суть рапорту.
4. Відмовляти в розгляді рапорту через відсутність доданих документів або інформації, які є/повинні бути в розпорядженні командира, створюються/формуються/видаються самим підрозділом та/або можуть бути витребувані в іншого підрозділу, закладу охорони здоров'я тощо.
5. Вимагати від військового попереднього усного погодження рапорту з безпосереднім або прямим командиром перед його фактичним поданням.
6. Відмовляти в прийнятті (реєстрації) власноруч написаних рапортів.

Електронна форма

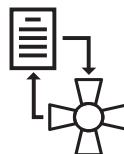
Військовослужбовець може подати рапорт за допомогою:

засобів СЕДО
(система електронного
документообігу)

вебпорталу "Армія +"

інших інформаційно-
комунікаційних
систем, які введені в
експлуатацію в системі
Міноборони.

Крок 1. Завантажте додаток "Армія+" на свій смартфон та авторизуйтеся.

Кожен користувач "Армії +" має свій унікальний код — ID-номер.

Крок 2. У розділі з рапортами оберіть з доступних у списку той, який хочете подати.

Крок 3. Заповніть усі поля, які пропонує система. А також введіть ID-номер свого безпосереднього / прямого командира.

⚠ **ВАЖЛИВО!** Командир зобов'язаний повідомити кожному свій ID-номер та ID-номер СЕДО підрозділу. Якщо безпосереднім командиром військового є командир підрозділу, тоді військовий має ввести ID-номер СЕДО підрозділу. Цей номер можна отримати в службі діловодства.

Крок 4. Натисніть в системі кнопку "підписати" та слідом "відправити".

Після цих кроків система направляє рапорт до відповідного командира на розгляд.

Безпосередній командир має надати відповідь на електронний рапорт, тобто погодити або не погодити його.

Безпосередній командир після погодження повинен відправити електронний рапорт на погодження до свого безпосереднього командира, увівши його ID-номер. І так діє кожен наступний командир, поки рапорт не дійде до командира, який має право приймати рішення по питанню військового.

У разі непогодження рапорту таке рішення зазначається в окремому документі — «Резолюції до рапорту», у якій вказується правова підстава та обґрунтування.

Затверджену форму резолюції можна побачити на малюнку нижче:

Посада, військове звання, ім'я та ПРИЗВИЩЕ командира, який погоджує рапорт	Рішення щодо непогодження рапорту із зазначенням правової підстави та обґрунтування, дата прийняття рішення та підпис
Командир стрілецького відділення молодший сержант Сергій ІВАНЕНКО	НЕ ПОГОДЖЕНО (зазначається правова підстава та обґрунтування) дата і час

Якщо рапорт на всіх рівнях погоджено, служба діловодства його реєструє в журналі реєстрації рапортів.

Командир, який має право ухвалювати рішення, розглядає рапорт в електронному вигляді — у СЕДО він ставить погодження або відмову, підписавши це своїм електронним підписом (КЕП).

Якщо у командира немає електронного підпису, рапорт, поданий онлайн, можуть роздрукувати в службі діловодства і передати йому на підпис у звичайному (паперовому) вигляді.

Паперовий примірник електронного рапорту друкують разом з усіма позначками — електронними підписами, печаткою адміністратора та резолюціями. Потім його завіряє підписом відповідальна особа служби діловодства.

Електронний рапорт, створений засобами вебпорталу, може бути відкликаний військовим, який його створив, але виключно з моменту реєстрації рапорту в СЕДО.

Строки розгляду рапортів

**Невідкладно, але
не ≥ 48 год**

щодо питань

- військової дисципліни,
- обов'язків особового складу під час виконання бойових наказів,
- збереження життя та здоров'я особового складу,
- відпустки за сімейними обставинами та з інших поважних причин

не ≥ 14 год

- щодо інших питань, не віднесених до категорії вище

Як порахувати цей строк правильно?

Вказані строки (48 год та 14 днів) потрібно починати рахувати НЕ з часу реєстрації в службі діловодства, а із часу подання рапорту. При цьому часом подання рапорту вважаються:

- дата передачі рапорту на погодження безпосередньому командирі (для паперового рапорту);
- дата передачі рапорту прямому командирі (якщо безпосередній командир відмовляється розглянути рапорт);
- дата надходження рапорту до поштового відділення за місцем знаходження підрозділу (якщо рапорт відправлений поштою).

3.2. Речове забезпечення

Що видають під час вступу на військову службу:

Військовослужбовці, які проходять службу за контрактом, військовослужбовці, призвані під час мобілізації речовим майном забезпечуються безпосередньо речовою службою військової частини.

МАЙНО ОСОБИСТОГО КОРИСТУВАННЯ

Кепі бойове

Шапка-
підшоломник*

Костюм польовий
(куртка та штани)

Панама
літня польова

Куртка польова
утеплена

Штани польові
утеплені*

Черевики
з високими берцями
(літні/зимові/
демісезонні)

Фуфайка з коротким
рукавом та труси
(2 комплекти)

Білизна
натільна
трикотажна
(1 комплект)*

костюм-
утеплювач

Білизна тепла
трикотажна*

Рукавиці бавовняні
теплі (або
трикотажні)

Шкарпетки
бавовняні (літні)
(3 пари)

Шкарпетки напів-
вовняні (зимові)
(2 пари)*

Костюм вітро-
вологозахисний
демісезонний або
пончо

Ремінь
брючний

Шапка
зимова

Шарф-труба
(літній та зимовий)

Бахіли
утеплені

Капці
казармені

Сорочка-поло
(2 комплекти)

Сорочка
бойова
(2 комплекти)

Топ та труси
жіночі
(2 комплекти)

Напівчеревики

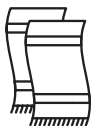

Чоботи гумові

* Зазначені предмети видають у зимову пору року. Кепі польове, футболки та труси видають у літню пору року.

Якщо ви служите за контрактом або мобілізовані, особисте речове майно видається вам у власність. При звільненні його здавати не потрібно.

ІНВЕНТАРНЕ МАЙНО

Рушники (2 шт)

Мішок речовий

Казанок

Фляга

ПОСТІЛЬНІ РЕЧІ

Матрац
ватяний

Подушка
(1 шт)

Ковдра
(1 шт)

Наволочка
(1 шт)

Простирadlo
(2 шт)

При розміщенні в польових умовах, замість матраца, подушки та ковдри можуть видаватися в каремати та мішки спальні.

⚠ ВАЖЛИВО!

При переміщенні видане інвентарне майно не здається, а заносяться в речовий атестат.

Предмети, що видаються для речового забезпечення на період виконання спеціальних завдань, зокрема й під час участі в АТО/ООС/інших заходах оборони держави

ЗАХИСТ

бронежилет
+
чохол

розвантажувальна
система

шолом кулезахисний –
кевларовий

беруші багаторазові –
4 шт

чохол до шолома кулезахисного
– 1 шт.
(камуфльований або білий –
за сезоном)

Окуляри захисні балістичні

ГОЛОВНІ УБОРИ

шапка-
підшоломник

балаклава

панам
літня польова

окуляри
стрілкові

УВАГА! *У разі видачі вживаного бронежилета ретельно перевірте його.
У разі пошкоджень вимагайте заміну!

КОСТЮМИ

костюм-
утеплювач
(куртка і штани)

костюм
маскувальний
літній

костюм
маскувальний
зимовий

вітро-вологий
захисний костюм
(демісезонний та
літній)

сорочка
бойова

Поверненню підлягає все майно, крім форми, у якій звільняється військовослужбовець, а також натільної та теплої білизни, фуфайки з короткими рукавами та трусів, шкарпеток, рукавичок.

ІНШЕ УСТАТКУВАННЯ

УВАГА!

Видача нових предметів речового майна проводиться після встановлення його непридатності до подальшого використання, НЕЗАЛЕЖНО від терміну експлуатації в АТО/ООС/інших заходах оборони держави.

Під час звільнення в особливий період усі військові залишають собі інвентарне речове майно з бойового єдиного комплекту (норма № 1, яке було в їх користуванні на день звільнення.

Проте підлягають здачі на речовий склад:

бронежилет модульний
або полегшений;
чохол до цього
бронежилета;

шолом бойовий
балістичний;

чохол до цього
шолома;

Під час звільнення в особливий період військовий може залишити собі таке інвентарне майно з бойового спецкомплекту (норма № 2):

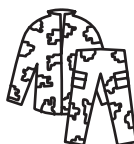
маска
спеціальна

балаклава

костюм
спеціальний
літній та зимовий

костюм
маскувальний
спеціальний

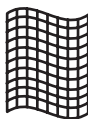
шарф-сітка
маскувальний

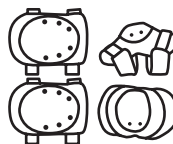
костюм
маскувальний
зимовий

костюм
вітровологозахисний
демісезонний (тип-а)

сітка
протимоскітна

налокітники та
наколінники тактичні
бойові

рюкзак бойовий
індивідуальний

окуляри-маска захисні
балістичні

рукавички захисні

гідросистема для
питної води

Видача майна

Видача майна проводиться після прибуття до в/ч та зарахування до списків військових частин після призначення на посади наказом командира в/ч

Майно видається під розписку військовослужбовця зі складу в/ч або в підрозділі

Облік ведеться у картці обліку (форма Ф-45)

УВАГА!

Якщо, прибувши у в/ч, Вам не видають речове забезпечення, звертайтеся з рапортом до командира підрозділу (взводу, роти, батальйону).

Якщо командир підрозділу не реагує, військовослужбовець має право звернутися до командира військової частини з рапортом (скаргою).

Заміна майна

При отриманні майна переконайтесь, що розміри вам підходять. За необхідності, вимагайте заміну (вартість предметів не має перевищувати вартості предметів, що замінюються).

Заміна непридатного майна проводиться за висновком комісії в/ч. Тобто комісія складає акт, який затверджує командир в/ч.

Непридатне майно здають на склад для утилізації або ремонту та використання як робочу форму.

У випадку отримання неякісних предметів речового забезпечення військовослужбовець негайно доповідає безпосередньому командирі. Командири підрозділів зобов'язані забезпечити підлеглих якісним майном.

Здача майна

Здача речового майна оформляється накладними на здачу (здавальними відомостями).

Якщо майно, яке треба було повернути, втрачено — військовий подає рапорт командирі, пояснює обставини втрати і просить провести розслідування та списати майно.

УВАГА!

Речі, куплені за власний рахунок або надані в користування волонтерами є особистими речами та не підлягають обліку/поверненню, якщо це не предмети, які були передані волонтерами, для потреб частини, які поставлені на баланс в/ч.

Командир в/ч має право обмежити користування такими речами (зокрема, телефонами, планшетами тощо), виходячи з інтересів служби.

У разі встановлення необхідності відшкодувати майно:

- можна замінити його таким самим або рівноцінним, яке дозволено використовувати
- або відшкодувати з урахуванням зносу

УВАГА!

Відповідальність за умисне знищення/пошкодження майна - див. стор. 143

Приклад рапорту про видачу речового забезпечення

Безпосередньому командирі _____
(прізвище, ініціали)
посада, в/ч _____
(прізвище, ініціали)

Рапорт

Я, _____
(звання, ПІБ, посада, підрозділ, в/ч)

прошу видати мені речове забезпечення згідно з нормативами, передбаченими керівними документами, а саме забезпечити мене наступним: (перелік предметів речового забезпечення, яких не вистачає).

Доповідаю, що безпосереднім командиром мого підрозділу речове забезпечення здійснене не було.

«__» _____ 20__р.

(звання, підпис, ім'я, прізвище)

УВАГА!

Ст.58 Безпосередній начальник особисто відповідає перед державою за забезпечення ввіреного йому підрозділу.

Ст.59 Безпосередній начальник зобов'язаний організовувати своєчасну видачу всіх видів забезпечення та перевіряти його повноту.

(Статут внутрішньої служби Збройних сил України)

Одержання грошової компенсації за неотримане речове майно

Стаття 9-1 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

Порядок виплати військовослужбовцям Збройних Сил, Національної гвардії, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Державної прикордонної служби, Державної спеціальної служби транспорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації і Управління державної охорони грошової компенсації вартості за неотримане речове майно, затверджений постановою КМУ від 16 березня 2016 року №178

Грошова компенсація виплачується військовослужбовцям у разі:

звільнення
з військової
служби

переведення

смерті
(загибелі)

Виплата компенсації за неотримане речове майно відбувається тільки на підставі рапорту та доданої до нього довідки про вартість майна, яку має видати речова служба військової частини.

⚠ ВАЖЛИВО!

Порядок виплати компенсації не містить обмежень щодо мобілізованих.

Приклад рапорту про виплату грошової компенсації за неотримане речове майно

Безпосередньому командирі _____ (прізвище, ініціали)

Посада, в/ч _____ (прізвище, ініціали)

Рапорт

Мене, _____
(Звання, ПІБ, посада, підрозділ, в/ч)

протягом проходження військової служби не було забезпечено речовим майном відповідно до чинних нормативів, а саме: **(перелік предметів речового майна, якими Вас не було забезпечено).**

У зв'язку із звільненням з військової служби прошу виплатити мені грошову компенсацію вартості за неотримане речове майно на підставі Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку виплати військовослужбовцям Збройних Сил, Національної гвардії, Служби безпеки, Служби зовнішньої розвідки, Державної прикордонної служби, Державної спеціальної служби транспорту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації і Управління державної охорони грошової компенсації вартості за неотримане речове майно» від 16 березня 2016 року №178.

«_____» _____ 20____ р. _____

(Звання, Підпис)

У разі загибелі або смерті військового грошова компенсація виплачується рівними частками членам його сім'ї та утриманцям

Для отримання компенсації потрібно подати заяву за місцем служби померлого або загиблого військовослужбовця.

Строк подання: 3 роки з дня загибелі або з дня набрання законної сили рішенням суду про оголошення військового померлим.

Члени сім'ї — чоловік або дружина, батьки, діти та інші особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки.

Утриманці — члени сім'ї, що перебували на його повному утриманні або одержували від нього допомогу, яка була для них постійним і основним джерелом засобів до існування.

3.3. Жетони

Наказ МОУ №280 від 15.09. 2022 р.

Жетони видаються при призові в ТЦК та СП або у військовій частині. Після звільнення з військової служби жетони здаються до ТЦК та СП та прикріплюються до особової справи.

Порядок отримання жетона:

1 Подати рапорт командиру підрозділу, де зазначається:

2 Командир підрозділу подає заявку до кадрового органу в/ч

3 Кадровий орган військової частини узагальнює заявки від усіх підрозділів в/ч та надає їх до вищого кадрового органу за підпорядкованістю

4 Вищий кадровий орган готує узагальнену заявку за всі підпорядковані військові частини та передає її до Тилу ЗСУ (у мирний час один раз до 01.11)

УВАГА!

Якщо особа з релігійних переконань відмовилась від РНОКПП, особистий номер присвоюється за серією та номером наявного у особи паспорту громадянина України.

5 Після виготовлення жетони видаються кадровими органами в/ч один раз по роздавальній відомості (під розписку) та обліковуються в книзі видачі жетонів

УВАГА!

Під час мобілізації підрозділи замовляють жетони через Центральне управління, як тільки ки з'ясують потребу. Про кількість повідомляють Кадровий центр ЗСУ.

УВАГА!

При втраті/псуванні жетона подається заявка на виготовлення ідентифікаційних жетонів до Центрального управління речового забезпечення Збройних Сил України Тилу Командування Сил логістики Збройних Сил України для виготовлення дублікату жетона за тим самим номером.

Рішення приймається на підставі матеріалів службового розслідування!

В особливий період під час перебування військовослужбовця у складі військових частин, які беруть участь у бойових діях, жетон закріплюється на міцному шнурку (ланцюжку) і носить на шиї військовослужбовця.

У мирний час військовослужбовець повинен постійно зберігати жетон при собі в документі, що посвідчує особу військовослужбовця.

3.4. Грошове забезпечення

Постанова КМУ від 30 серпня 2017 року №704.

Наказ Міністерства оборони України від 1 березня 2018 року №90.

Наказ Міністерства оборони України від 7 червня 2018 року №260.

УВАГА! Розмір грошового забезпечення залежить від посади, звання та щомісячних додаткових видів грошового забезпечення.

Виплачується щомісяця до 20 числа кожного місяця (у разі надходження коштів пізніше цього строку — протягом трьох днів після їх надходження) в касі в/ч або перерахуванням на банківський рахунок.

Посадовий оклад, оклад за військовими званнями осіб рядового та начальницького складу та інших осіб, на яких поширює свою дію Наказ № 704, розраховуються з огляду на розмір 1762 гривні та визначаються шляхом множення на відповідний тарифний коефіцієнт згідно з додатками 1, 12, 13, 14 до Постанови КМУ №704.

Розмір премії — не менше як 10% від посадового окладу.

Структура грошового забезпечення військовослужбовця

До складу грошового забезпечення входять:

щомісячні основні види грошового забезпечення (посадовий оклад, оклад за військовим званням, надбавка за вислугу років);

щомісячні додаткові види грошового забезпечення (підвищення посадового окладу, надбавки, доплати, премія);

одноразові додаткові види грошового забезпечення (допомоги, винагороди, серед них додаткова винагорода на період дії воєнного стану).

Порахувати грошове забезпечення (ГЗ) можна самостійно за формулою:

$$(ОВЗ + ПО + НВР + НОПС + ПРЕМІЯ) = ГЗ$$

- 1. Оклад за військовим званням (ОВЗ) та посадовий оклад (ПО).** Ці суми фіксовані — їх можна знайти в додатках до Постанови КМУ № 704.
- 2. Надбавка за вислугу років (НВР)** — рахується як відсоток від ПО + ОВЗ за такою формулою: $(ОВЗ + ПО) \times \% = НВР$;
- 3. Надбавка за особливості проходження військової служби (НОПС).** Рахується як відсоток від ПО + ОВЗ + НВР за такою формулою: $(ПО + ОВЗ + НВР) \times \% = НОПС$. Відсотки — у додатках до рішення МОУ від 14.01.2020 № 248/291.
- 4. Премія** – відсоток від посадового окладу. Формула: $ПО \times \% = \text{премія}$. Відсотки — у тому ж рішенні МОУ № 248/291

Додаткова винагорода під час дії воєнного стану (грн)

2350 виплачується курсантам;

15 000–30 000 виплачується військовим на посадах керівного та інструкторсько-викладацького складу в навчальних частинах (центрах, підрозділах) з урахуванням рівня кваліфікації пропорційно часу навчання персоналу в розрахунок на місяць;

20 100 виплачується військовим, які:

- визнані ВЛК обмежено придатними або непридатними до військової служби з переоглядом через 6–12 місяців (у зв'язку з пораненням, контузією, каліцтвом) після перебування в розпорядженні відповідних командирів понад 2 місяці (без урахування часу перебування у відпустці та на лікуванні);

30 000 для військовослужбовців ЗСУ, які виконують бойові (спеціальні) завдання згідно з бойовими наказами (розпорядженнями) (у розрахунок на місяць пропорційно часу виконання завдань);

50 000 виплачується в разі виконання бойових завдань у складі органу військового управління та інших штабів, що ведуть воєнні дії на лінії зіткнення на відстані виконання бойових завдань військовою частиною першого ешелону оборони або наступу до батальйону включно; винагорода розраховується раз на місяць пропорційно участі в цих діях;

100 000 якщо військовослужбовець бере безпосередню участь у бойових діях або виконує завдання на тимчасово окупованій території та на території між позиціями сил оборони та позиціями військ РФ.

УВАГА! Виплати здійснюються пропорційно до часу виконання відповідних завдань!

Виплата ДВ гарантується відповідно до Постанови КМУ №168 від 28.02.2022 р.

Додаткова винагорода для військовослужбовців ЗСУ під час дії воєнного стану

Коли виплачують 100 000 грн?

100 000 гривень виплачуватиметься тим воїнам, які

а) беруть безпосередню участь у бойових діях або

б) у здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, перебуваючи безпосередньо в районах ведення бойових дій, на тимчасово окупованій території, між позиціями сил оборони та противника, у період здійснення зазначених заходів та виконують бойові (спеціальні) завдання:

- на лінії бойового зіткнення з противником на глибину виконання бойових завдань підрозділом першого ешелону оборони або наступу;
- у районах ведення бойових дій з виявлення повітряних цілей противника;
- із здійснення польотів на територіях, де ведуться бойові дії;
- з вогневого ураження противника, його повітряних та морських цілей;
- на території противника ;
- з виводу повітряних суден з-під удару противника з виконанням зльоту;
- кораблями, катерами, суднами (поза межами місць тимчасового базування);
- у районах ведення бойових дій медичному персоналу частин та підрозділів;
- з відбиття збройного нападу (вогневого ураження) на об'єкти, що охороняються, звільнення таких об'єктів;
- у районах ведення бойових дій з розмінування

Коли виплачують 50 000 грн?

50 000 гривень виплачують тим, хто виконує бойові (спеціальні) завдання у складі:

- а) органу військового управління, або
 - б) штабу угруповання військ (сил) або
 - в) штабу тактичної групи включно до пункту управління оперативно-стратегічного угруповання військ або
 - г) командування та штабу військової частини,
- які здійснюють оперативне управління підрозділами, що ведуть бойові дії на лінії бойового зіткнення на відстані виконання бойових завдань першого ешелону оборони або наступу.

Такі військові мають право на виплату, навіть якщо виконують завдання і поза районами ведення бойових дій.

Перелік цих органів військового управління затверджує Головнокомандувач ЗСУ або начальник Генштабу ЗСУ.

Коли виплачують 30 000 грн?

30 000 гривень виплачують тим військовослужбовцям, які виконують бойові завдання

- з інтенсивної підготовки для ведення бойових дій у складі підрозділів, включених до резерву Головнокомандувача ЗСУ;
- з управління угрупованнями військ (сил) у складі розгорнутих пунктів управління Генерального штабу ЗСУ;
- з управління підпорядкованими силами відповідно до завдань, які покладаються на Адміністрацію Державної спеціальної служби транспорту;
- у складі робочої групи або одиночним порядком, визначені Головнокомандувачем ЗСУ, начальником Генерального штабу ЗСУ на територіях, де ведуться бойові дії;
- з розмінування поза районами ведення бойових дій;
- у складі діючих угруповань військ (сил) згідно з переліком завдань, затвердженим Міністром оборони України;
- із забезпечення діючих угруповань військ (сил) безпосередньо в районах ведення бойових дій;
- з протиповітряного прикриття та наземної оборони об'єктів критичної інфраструктури.

Крім цього, 30 000 грн отримують військові, які відряджені (із залишенням на військовій службі) до складу сільських, міських, районних та обласних військових адміністрацій, на території (або частині цієї території) яких ведуться бойові дії, та виконують бойові чи спеціальні завдання.

Кому виплачують 15 000-30 000 грн.?

Для посад офіцерського складу:

- керівники* — 25 000 грн;
- інструкторсько-викладацький склад:
 - ▶ посади в циклових комісіях (за типом кафедри у вищих військових навчальних закладах) — 25 000 грн;
 - ▶ начальники та заступники циклових комісій (груп підготовки) — 30 000 грн;
 - ▶ у навчальних підрозділах** — 30 000 грн;

для сержантського складу:

- керівники — 25 000 грн;
- інструктори:
 - ▶ з базовим рівнем підготовки сержантського (старшинського) складу — 15 000 грн;
 - ▶ з базовим рівнем підготовки сержантського (старшинського) та інструкторського складу — 20 000 грн;
 - ▶ із середнім рівнем підготовки сержантського (старшинського) і підвищеним — інструкторського складу — 25 000 грн;
 - ▶ з підвищеним рівнем підготовки сержантського (старшинського) складу і академічним — інструкторів — 30 000 грн.

*До керівників належать посади командування навчальних військових частин (центрів, підрозділів), визначені штатами.

**До навчальних військових частин належать:

- навчальні центри;
- тренувальні центри;
- навчально-тренувальні центри;
- центри підготовки особового складу;
- центри підготовки сержантського (старшинського) складу (курс лідерства);
- центри підготовки підрозділів;
- школи підготовки військових фахівців;
- навчальні полки;
- навчальні батальйони та дивізіони.

Коли виплачують 20 100 грн?

Цей розмір виплати передбачений для військових, які повернулися на службу з лікування (у т. ч. відпусток) після поранення, яке пов'язане із захистом Батьківщини, і мають одночасно такі обставини:

- визнані ВЛК обмежено придатними або непридатними з переоглядом через 6–12 місяців;
- перебувають у розпорядженні відповідного командира понад 2 місяці.

Важливо! Згадані вище 2 місяці в контексті цієї виплати рахуються з моменту повернення на службу, а не з моменту фактичного зарахування у розпорядження під час лікування.

Коли виплачують 2350 грн?

2 350 грн виплачують пропорційно часу перебування на службі (навчанні) у розрахунку на місяць для курсантів:

- вищих військових навчальних закладів;
- закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання;
- закладів вищої освіти, які мають у своєму складі військові інститути, факультети, кафедри або відділення військової підготовки;
- закладів фахової передвищої військової освіти.
- При чому обов'язковою умовою для виплати є непереходження такого курсанта перед зарахуванням на військовій службі (у тому числі строковій).

УВАГА!

Курсанти можуть отримувати додаткову винагороду 100 тисяч гривень, якщо виконують відповідні завдання.

Необхідні документи

1. Для підтвердження участі:

- бойовий наказ (розпорядження);
- журнал бойових дій або ведення оперативної обстановки / бойове донесення / постова відомість;
- рапорт командира підрозділу про участь кожного військового в бойових діях або заходах, у виконанні бойових (спеціальних) завдань.

2. Для поранених:

- довідка про обставини травми, видана командиром військової частини;
- для винагороди за відпустку — медичні висновки про ступінь важкості поранення, які надаються ВЛК.

3. Для відряджених:

- командир частини, до якої відряджений військовий, повідомляє органи управління за місцем штатної служби відрядженого військового (щомісячно до 5 числа).

Додаткова винагорода виплачується на підставі наказів:

1. командирів військових частин — особовому складу;
 2. керівника органу військового управління — командирам військових частин,
- Накази видаються до 5 числа поточного місяця на підставі рапортів командирів підрозділів.

Армія+

Військові частини, підрозділи ЗСУ, інші військові формування та правоохоронні органи, включені до складу сил оборони, мають подавати до ГШ ЗСУ звіти (донесення) про виконання бойових завдань з використанням "Армія+

Порядок надання звітів встановлює Міноборони.

Визначення днів участі в завданнях

1 день рахується, якщо військовослужбовець залучався до бойових дій чи операцій у будь-який момент з 00:00 до 24:00 однієї доби — незалежно від тривалості участі.

2 дні рахується, якщо завдання почалося до опівночі одного дня і завершилося після опівночі наступного.

УВАГА!

Особливості виплати додаткової винагороди, а також підтвердження участі у відповідних завданнях для в/ч А0515 визначає командир частини.

Винагорода 100 000 гривень також виплачується:

пораненим (контузія, травма, каліцтво), які перебувають на стаціонарному лікуванні в закладах охорони здоров'я, зокрема закордонних, включно часом переміщення, або у відпустці для лікування за висновком ВЛК

полоненим (крім тих, які добровільно здалися)

інтернованим у нейтральні держави

заручникам

безвісно відсутнім

загиблим внаслідок отриманих після введення воєнного стану поранень, травм (за весь місяць, у якому особа загибла)

Полонені, заручники, інтерновані та безвісно відсутні можуть отримувати винагороду, навіть якщо зазначені події сталися до введення воєнного стану.

**Винагорода 100 000 та 30 000 гривень
не виплачується** військовослужбовцям, які:

1 добровільно здалися в полон — з дня з'ясування обставин добровільної здачі

2 відмовилися виконувати бойові накази — за місяць, у якому здійснено таке порушення

3 вживали алкогольні (наркотичні та психотропні речовини) — за місяць вчинення

4 усунені або відстороненні від виконання службових обов'язків — з дня усунення або відсторонення, до дня фактичного завершення

5 вчинили кримінальне, адміністративне (військове або пов'язане з корупцією) правопорушення — за місяць, у якому до в/ч надійшло рішення суду про притягнення до відповідальності

6 самовільно залишили військові частини, місця служби або дезертували — за весь період відсутності, у тому числі за місяць вчинення та повернення

7 навмисно спричинили собі тілесні ушкодження або самогубство (крім випадків доведення до самогубства, встановленого судом) — у місяці скоєння

8 відбувають покарання на гауптвахті - за час відбування такого покарання

⚠ ВАЖЛИВО!

Якщо військовослужбовець вчинив дії передбачені пунктами 2–6 та загинув, потрапив у полон, інтернований у нейтральні держави, зник безвісти чи отримав поранення в тому ж місяці, то його не позбавляють виплати в розмірі до 100 000 грн

**Додаткова винагорода для військовослужбовців НГУ та ДПСУ
під час дії воєнного стану**

Наказ МВС від 01.09.2023 № 729 (НГУ) Наказ МВС від 01.09.2023 № 726 (ДПСУ)
--

100 000 грн отримують військовослужбовці, які

- а) беруть безпосередню участь у бойових діях або
- б) у здійсненні заходів, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією.

Такий розмір вид винагороди передбачається за виконання завдань:

1. Безпосередньо в районах ведення бойових дій, на тимчасово окупованій території, між позиціями сил оборони та військ противника:

- на лінії бойового зіткнення з противником на глибину виконання бойових завдань підрозділом першого ешелону оборони або наступу до батальйону включно (НГУ та ДПСУ);
- з розвідки (НГУ);
- з пошуку, виявлення та знешкодження диверсійно-розвідувальних груп, озброєних осіб в умовах безпосереднього зіткнення або взаємного вогневого контакту з противником (НГУ та ДПСУ);
- з виявлення та вогневого ураження повітряних цілей противника (НГУ та ДПСУ);
- з розмінування (НГУ та ДПСУ);
- з відбиття збройного нападу (вогневого ураження противника) на об'єкти, що охороняються, звільнення таких об'єктів (НГУ та ДПСУ);
- з ведення повітряного бою, а також виводу повітряних суден з-під удару противника (НГУ та ДПСУ);
- з контррозвідувального забезпечення, а також проведення оперативно-розшукових заходів, негласних слідчих дій в умовах безпосереднього зіткнення з противником (ДПСУ);
- з ліквідації наслідків застосування зброї масового ураження, а також руйнування радіаційно, хімічно небезпечних об'єктів (НГУ) тощо.

2. З вогневого ураження противника у складі підрозділу артилерії, зокрема поза районами ведення бойових дій (НГУ).

3. З вогневого ураження повітряних, морських цілей противника, а також чергування та інших завдань у морській та річковій акваторіях, поєднаних із зіткненням з противником (ДПСУ).

Документи які підтверджують виконання вказаних завдань:

- ☐ бойовий наказ (розпорядження);
- ☐ журнал бойових дій / бойове донесення / книга служби нарядів та подій / постова відомість (копії або витяги з них);
- ☐ рапорт командира підрозділу про участь кожного військового (із зазначенням військового звання, ПІБ та періодів участі, район);
- ☐ в окремих випадках для НГУ ще можуть бути:
- ☐ витяг з наказу командувача Нацгвардії України, штабу оперативного угруповання, начальника територіального управління, командира в/ч про виконання розмінування;
- ☐ акт виконаних робіт з розмінування місцевості та/або формуляр загороджень.

Додаткову винагороду 100 000 грн отримують військові, які:

- перебувають на стаціонарному лікуванні у зв'язку з пораненням, а також у відпустці для лікування після тяжкого поранення за висновком ВЛК;
- захоплені в полон або є заручниками, а також інтерновані в нейтральні держави або безвісно відсутні, зокрема якщо це сталося до введення воєнного стану;
- загинули (померли) внаслідок отриманого після введення воєнного стану поранення.

50 000 грн виплачують військовослужбовцям, які виконують бойові (спеціальні) завдання у складі:

- а) органу військового управління, або
 - б) штабу угруповання військ (сил) або
 - в) штабу тактичної групи включно до пункту управління оперативно-стратегічного угруповання військ або
 - г) командування та штабу військової частини,
- які здійснюють оперативне управління підрозділами, що ведуть бойові дії на лінії бойового зіткнення на відстані виконання бойових (спеціальних) завдань першого ешелону оборони або наступу.

Такі військові мають право на виплату й у тому разі, якщо виконують завдання і поза районами ведення бойових дій.

30 000 грн отримують військовослужбовці, які виконують бойові (спеціальні) завдання в період здійснення заходів, необхідних для забезпечення оборони України.

Водночас також уточнюються умови завдань, які виконуються військовими:

1. включеними до складу діючих угруповань військ:

- а) безпосередньо в районах ведення бойових дій: забезпечення військ Сил оборони (НГУ та ДПСУ); виявлення та закриття каналів витоку секретної інформації (НГУ);
- б) поза районами ведення бойових дій:
 - посилення охорони державного кордону, ведення дій, спрямованих на введення противника в оману, антитерористичні заходи (НГУ);
 - авіап перевезення особового складу, матеріальних засобів, аеромедичної евакуації тощо (НГУ та ДПСУ);
 - з охорони та оборони: військових об'єктів (ДПСУ), важливих державних об'єктів, спеціальних вантажів тощо (у тому числі протиповітряне прикриття), а також об'єктів критичної інфраструктури (I категорії) (НГУ);
 - із забезпечення безперебійного функціонування систем зв'язку (НГУ та ДПСУ);
 - з бойової служби на блокпостах у межах визначених областей (НГУ);
 - з розмінування (НГУ);
 - з несення прикордонної служби (бойового чергування) на окремих ділянках державного кордону (ДПСУ);
 - з сприяння цивільному судноплавству відповідно до міжнародних зобов'язань України (ДПСУ);
 - із забезпечення громадської безпеки і порядку, зокрема під час комендантської години, а також участі в забезпеченні проведення масових чи інших заходів (НГУ) тощо.

2. без обов'язкової умови включення до складу діючих угруповань військ Сил оборони держави:

- перевезення військовополонених ворогів (НГУ);
- з виявлення повітряних цілей та інших об'єктів противника (ДПСУ)
- гасіння пожеж, які виникли внаслідок збройного нападу або вогневого ураження противника, у складі пожежних підрозділів (НГУ).

Документи для підтвердження виконання завдань можуть варіюватися залежно від завдань та органу:

- ☐ бойовий наказ (розпорядження) або витяг;
- ☐ службове завдання / посвідчення про відрядження/довідка про виконання;
- ☐ книги / відомості / листи / журнали (копії або витяги з них);
- ☐ товарно-транспортні документи, книга помилки особового складу в польових умовах; акт виконаних робіт / про пожежу;
- ☐ рапорт (донесення) командира підрозділу про участь кожного військовослужбовця у виконанні бойових або спеціальних завдань тощо.

15 000–30 000 грн виплачують військовим на посадах керівного та інструкторсько-викладацького складу

- у навчальних частинах (центрах, підрозділах) з урахуванням рівня кваліфікації пропорційно часу навчання персоналу в розрахунок на місяць.

20 100 грн щомісячно виплачується військовим, які

визнані ВЛК обмежено придатними або непридатними до військової служби з переоглядом через 6–12 місяців (у зв'язку з пораненням) після перебування в розпорядженні відповідних командирів понад 2 місяці. (після повернення з лікування).

Додаткова винагорода для курсантів

Для курсантів військових вишів структури Нацгвардії України або Держприкордонслужби України — 2 350 грн на місяць пропорційно часу навчання. Головна умова: курсант до цього не мав проходити військову службу (навіть строкову). Ця виплата курсантам нараховується з дня початку навчального року по день присвоєння первинного офіцерського звання «лейтенант» або по день відрядження з навчання.

Курсанти можуть отримувати додаткову винагороду 30 та/або 100 тисяч гривень, якщо виконують відповідні завдання.

Додаткова винагорода в НГУ та ДПСУ НЕ виплачується, якщо військовий:

- за кордоном (виняток – перебування на стаціонарному лікуванні після поранення);
- у відпустці (виняток – відпустка для лікування після поранення за рішенням ВЛК);
- самовільно залишив частину, вчинив дезертирство, добровільно здався в полон;
- усунутий від виконання службових обов'язків, відсторонений від посад, відсторонений від виконання службових повноважень;
- під домашнім арештом або під вартою;
- засуджений до арешту або тримання в дисциплінарному батальйоні та відбуває покарання;
- відсутній на службі (за місцем дислокації) без поважних причин.

Одноразова винагорода за виконання бойових завдань для ЗСУ, НГУ, ДПСУ

Одноразова винагорода 70 000 грн передбачається для військовослужбовців, які виконують бойові (спеціальні) завдання під час ведення бойових дій:

- на лінії бойового зіткнення;
- на тимчасово окупованій рф території України;
- на території між позиціями сил оборони та військ держави-агресора в районах ведення воєнних (бойових) дій;
- на території противника.

Виплата здійснюється за кожні 30 днів (сумарно обчислених) виконання таких завдань.

Виплата передбачається також і для поліцейських, які виконують такі бойові (спеціальні) завдання.

ВАЖЛИВО! Ці зміни застосовуються з 1 квітня 2024 року.

Податкові пільги для військовослужбовців:

Для військовослужбовців та працівників ЗСУ, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, ГУР МОУ, НГУ, ДПСУ, Управління державної охорони, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державної спеціальної служби транспорту військовий збір становить 1,5 % від доходів.

Не оподатковується рентною платою для користування надрами за видобування корисних копалин продукція гірничого підприємства — корисні копалини, що безоплатно передається для потреб забезпечення оборони держави, на користь:

- ЗСУ
- ДФТГ,
- НГУ,
- СБУ,
- Службі зовнішньої розвідки,
- ДПСУ,
- МВС,

- Управлінню державної охорони України,
- Державній службі спеціального зв'язку та захисту інформації,
- іншим утвореним відповідно до законів України військовим формуванням.

Щомісячні додаткові види грошового забезпечення та надбавки

за висуслугу років

АТО/ООС

за особливі
умови службиза класну
кваліфікаціюза виконання
особливо важливих
завданьщомісячна премія всім,
окрім строковиківза роботу пов'язану з
державною таємницею**УВАГА!**

Звертайтеся до фінансового органу з проханням ознайомитись з порядком нарахування грошового забезпечення

УВАГА!

У разі загибелі (смерті) військовослужбовця членам його сім'ї виплачують всі кошти, серед них і додаткові винагороди, на які мав право військовослужбовець на день загибелі (смерті). Виплата здійснюється дружині (чоловіку) військового. А в разі її (його) відсутності - повнолітнім дітям, які проживали разом з військовим, або законним представникам неповнолітніх дітей (осіб з інвалідністю з дитинства - незалежно від їх віку), а також особам, які перебувають на утриманні військовослужбовців. Якщо військовий не мав ні дружини, ні дітей, виплату отримують батьки військового рівними частками.

Одноразові додаткові види грошового забезпечення

За стрибки
з парашутом +
водолазні роботиМорська грошова
винагородаЗа
розмінування +
водолазні роботиЗа бойове
чергування +
водолазні роботи**УВАГА!**

Для отримання одноразової допомоги звертайтеся до командира в/ч з рапортом в поточному році.

Допомога

Для оздоровлення

При звільненні з військової служби

Для вирішення
соціально-побутових
питань

Матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань

- Пп. 3 п. 5 Постанови КМУ від 30 серпня 2017 р. №704 «Про грошове забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та деяких інших осіб»;
- Розід XXIV Наказу №260 МОУ від 07.06.2018 «Про затвердження Порядку виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам».

Розмір матеріальної допомоги дорівнює розміру місячного грошового забезпечення. Виплачують на підставі наказу командира (начальника) із зазначенням у ньому розміру допомоги.

До місячного грошового забезпечення, з якого визначають розмір матеріальної допомоги, включаються посадовий оклад, оклад за військовим званням, надбавка за вислугу років та щомісячні додаткові види грошового забезпечення за займаною посадою, на які військовослужбовець має право на день підписання наказу про надання цієї допомоги.

УВАГА! Виплачується лише у разі подання військовослужбовцем відповідного рапорту. Надається після погодження рапорту за наказом командування.

Підстави для виплати матеріальної допомоги для вирішення соціально-побутових питань щороку змінюють. Вони встановлюються рішенням Міністра оборони України. У 2025 році перелік визначено окремим дорученням Міністра оборони України № 159/д від 09.01.2025 року.

Отримати виплату в цьому році можуть військові, у яких є інвалідність, отримана внаслідок поранення, яке пов'язане із захистом Батьківщини.

Також передбачається ряд подій, які дають право на виплату, якщо вони сталися у 2025 році або в грудні 2024 року (якщо минулого року виплату не отримували). Це стосується таких випадків:

- ▶ народження дитини у військового;
- ▶ усиновлення військовим дитини;
- ▶ смерть дружини (чоловіка), дітей або батьків військовослужбовця;
- ▶ порушення стану здоров'я військовослужбовця, його дружини (чоловіка), дітей або батьків, що підтверджено відповідними медичними документами.

Такими медичними документами можуть бути: виписний епікриз, виписка із медичної карти амбулаторного (стаціонарного) хворого (форма № 027/О), довідка про захворювання, постанова ВЛК, висновок ЛКК.

Важливо, що під порушенням стану здоров'я мають на увазі не будь-які, **а конкретні визначені стани:**

1) щодо самого військового:

захворювання на туберкульоз, ВІЛ /СНІД, вірусний гепатит В , С;

перебування понад 30 днів поспіль на лікуванні, реабілітації чи у відпустці для лікування у зв'язку з пораненням або захворюванням, які пов'язані із захистом Батьківщини та потребують проведення багатоетапного хірургічного лікування, протезування втраченої кінцівки, ендопротезування, трансплантації органів, індивідуального догляду, протирецидивного лікування; поранення, пов'язаного із захистом Батьківщини, отриманого при виконанні завдань під час воєнного стану;

перебування на лікуванні онкологічного захворювання, що потребує хірургічного лікування, променевої та (або) хіміотерапії;

2) щодо дружини (чоловіка), дітей та батьків військовослужбовця:

перебування на лікуванні онкологічного захворювання, що потребує хірургічного лікування, променевої та (або) хіміотерапії;

поранення (тяжкі травми, каліцтва), пов'язаного з військовою агресією російської федерації проти України.

Також матеріальну допомогу для вирішення соціально-побутових питань може отримати сім'я військовослужбовця у разі:

- ▶ захоплення військового в полон;
- ▶ зникнення безвісті військового;
- ▶ смерті військового.

3.5. Грошові винагороди

Постанова КМУ № 18 від 20 січня 2016 р. «Деякі питання грошового забезпечення військовослужбовців, осіб рядового і начальницького складу та поліцейських»

Важливо! Дія цього положення зупинена до моменту припинення чи скасування воєнного стану, оскільки за виконання бойових та спеціальних завдань під час дії воєнного стану виплачується винагорода відповідно до постанови КМУ № 168.

1

ЗА УСПІШНЕ ВИКОНАННЯ БОЙОВОГО ЗАВДАННЯ

Виплачується (грн):

365 400

на бригаду

243 600

на полк,
батальйонно-
тактичну групу

121 800

на батальйон,
дивізіон та
прирівняні до них
військові частини

60 900

на роту, батарею,
ескадрилью, взвод,
групу та прирівняні
до них підрозділи

Розмір щомісячної винагороди військовослужбовцям за безпосередню участь у воєнних конфліктах у воєнний час (з моменту оголошення стану війни чи фактичного початку воєнних дій до дати припинення стану війни чи воєнних дій) за:

безпосередня участь
військовослужбовців
у бойових діях

18000 грн

безпосередня участь
військовослужбовців у здійсненні
спеціальних заходів (пошук диверсійно-
розвідувальних груп, незаконних
збройних формувань (озброєних осіб)

7000 грн

попередження,
виявлення і припинення
терористичної
діяльності, забезпечення
правопорядку на
державному кордоні)

7000 грн

Порядок оформлення виплати

1

Штаб АТО/ОС/опе-
ративно-тактичних
угруповань **видає
розпорядження**, де
визначає завдання
командир в/ч

2

Командир в/ч,
підрозділу,
**видає бойовий
наказ**

3

Після бою, командир під-
розділу, **заповнює журнал
бойових дій та подає рапорт**
командиру в/ч про результа-
ти завдання та перелік осіб,
які брали в ньому участь

4

Командир в/ч
**готує рапорт
(донесення) з
клопотанням про
призначення
одноразової вина-
городи**

продовження на наступній сторінці

5.

Штаб АТО/ООС/оперативно-тактичних угруповань **видає наказ** про підтвердження успішного виконання бойового завдання із зазначенням кожного, хто брав у ньому участь

6.

Наказ штабу АТО/ООС/оперативно-тактичних угруповань **доводиться до командира в/ч**

7.

На підставі наказу штабу АТО/ООС/оперативно-тактичних угруповань командир в/ч **видає наказ про виплату**

8.

Виплата здійснюється за місцем проходження служби на підставі наказу командира в/ч

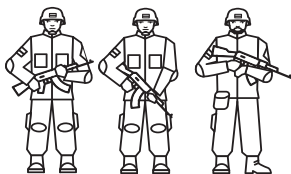
Винагорода виплачується військовослужбовцям, які під час виконання окремих завдань:

- ▶ загинули,
- ▶ захоплені в полон;
- ▶ є заручниками, а також інтерновані в нейтральні держави;
- ▶ безвісно відсутні.

Винагорода виплачується таким членам сімей військовослужбовців:

дружині/чоловіку, у разі відсутності їх — повнолітнім дітям, які проживають разом з ними/ законним представником чи усиновлювачам неповнолітніх дітей (інвалідів з дитинства — незалежно від їхнього віку); особам, які перебувають на утриманні військовослужбовців/батькам військовослужбовців, якщо військовослужбовці не перебувають у шлюбі і не мають дітей.

У разі спільного виконання завдань підрозділами різних військових частин

Наказ про виплату **додаткової винагороди** видається Об'єднаним оперативним штабом Збройних Сил України на підставі подання командира зведеного підрозділу, який успішно виконав завдання.

Додаткова винагорода командирам

Накази про виплату додаткової винагороди на командирів видаються органами військового управління, у підпорядкуванні яких вони перебувають.

2

ЗА БЕЗПОСЕРЕДНЮ УЧАСТЬ У БОЙОВИХ ДІЯХ

1000 грн/день

Виплата здійснюється при виконанні завдань:

На напрямку головного удару при зіткненні з противником

Ракетними військами та артилерією з вогневого ураження противника

Щодо:

- здійснення і польотів в зоні ураження;
- ведення повітряного, морського бою.

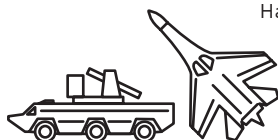

Порядок оформлення виплати

1 ----->	2 ----->	3 ----->	4
Участь військовослужбовця у бойових діях в районі АТО/ООС/інших заходах оборони держави після видання бойового наказу командира в/ч фіксується у журналі бойових дій безпосереднім командиром та передається командиром в/ч.	Командир в/ч подає рапорт про безпосередню участь у бойових діях до штабу АТО/ООС/оперативно-тактичних угруповань, із зазначенням кожного військовослужбовця.	За результатом розгляду рапортів штаб АТО/ООС/оперативно-тактичних угруповань підтверджує конкретні дні безпосередньої участі у бойових діях зазначених військовослужбовців.	На підставі підтвердження штабу операції АТО/ООС/оперативно-тактичних угруповань командир військової частини видає наказ на виплату додаткової винагороди за безпосередню участь військовослужбовців у бойових діях.

Виплати за успішне виконання завдань із знищення (захоплення) техніки (грн)

Наказ Мініборони від 18.09.2020 № 340

121 800

При знищенні бойового літака, ЗРК

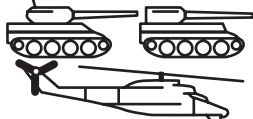
60 900

При знищенні реактивної системи залпового вогню

54 810

При знищенні тактичного ракетного комплексу, військового літака

48 720

При знищенні танка, наземної артилерії (самохідної), бойового вертольота

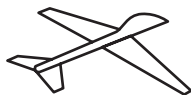
42 630

При знищенні наземної артилерії (іншої), військового вертольота, протитанкового ракетного комплексу

42 630

При знищенні бойової машини піхоти (десанту), бронетранспортера, броньованої розвідувально-дозornoї машини

36 540

При знищенні іншого літального апарата, оснащеного засобами ураження або спостереження

30 450

При знищенні переносного ЗРК

12 180

При знищенні військового автомобіля (вантажного, спеціалізованого), малогабаритного судна бойового (розвідувального) призначення, військового тягача

Порядок оформлення виплати

1

Командир в/ч подає рапорт та мінімум три документи, що підтверджують успішне знищення техніки до штабу АТО/ОС/оперативно-тактичних угруповань

2

Рішення про те, що техніка знищена (захоплена) оформлюється наказом керівника штабу АТО/ОС/оперативно-тактичних угруповань, де зазначаються:

3

Витяги з наказів про результати знищення (захоплення) техніки направляються до військових частин за місцем проходження служби військовослужбовців, де здійснюється виплата.

обставини, місце, час, спосіб знищення (захоплення) техніки, тип цієї техніки;

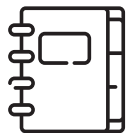
конкретні особи підрозділу, екіпажу та прирівняного до них підрозділу або окрема особа (у разі самостійного виконання завдання), які виконали завдання із знищення (захоплення) техніки;

сума додаткової винагороди, що належить кожній особі підрозділу, екіпажу, прирівняного до них підрозділу або особі (у разі самостійного виконання завдання), що виконували бойове завдання, з урахуванням їх внеску.

Закон установлює розміри та умови виплати винагороди за добровільно передану ЗСУ бойову техніку держави-агресора. Розміри (в доларах США) за:

- бойовий літак (винищувальної та штурмової авіації) — **1 000 000\$**;
- бойовий вертоліт — **500 000\$**;
- реактивну систему залпового вогню — **25 000–35 000 \$**;
- танк, наземну артилерію (самохідну) — **100 000 \$**;
- бойову машину піхоти (десанту), бронетранспортер, броньовану розвідувальну-дозорну машину — **50 000 \$**;
- військовий автомобіль (вантажний, спеціалізований), військовий тягач, військову інженерну машину: розвідки, розмінування, мінного загородження, мостоукладних, розгородження, для прокладання шляхів, для здійснення землерийних робіт, для подолання водних перешкод — **10 000 \$**;
- корабель 1 або 2 рангу — **1 000 000 \$**;
- корабель 3 або 4 рангу — **500 000 \$**;
- судно військового (допоміжного) забезпечення — **200 000 \$**;
- судно малогабаритного бойового (розвідувального) призначення — **50 000 \$**.

Документи, що підтверджують успішне виконання завдання зі знищення техніки:

журнал
бойових дій

- рапорт командира підрозділу, який безпосередньо виконував завдання,
- рапорт командирів суміжних підрозділів, які за результатом візуального спостереження підтверджують знищення (захоплення) техніки;
- дані фото- та відеоспостереження з координатами місця знищення техніки;
- особистий рапорт командира екіпажу літака (вертольота), льотчика - щодо знищеної техніки;
- акт оприбуткування трофейного майна щодо безпосередньо захопленої техніки.

Грошове забезпечення військовослужбовців, зарахованих у розпорядження відповідного командира

Підставами для зарахування військовослужбовця в розпорядження відповідного командира є:

1. Структурні зміни:

- розформування військової частини;
- скорочення штатних посад, якщо ще не вирішено подальше призначення.

2. Кадрові обмеження

- посада належить до номенклатури призначення нижчої посадової особи і не є вакантною;
- неможливо відразу призначити на нижчу посаду після дисциплінарного стягнення або за результатами атестації.

3. Відрядження, повноваження

Повернення після:

- закінчення строку депутатських повноважень;
- відрядження в держоргани, установи, підприємства, заклади освіти;
- проходження служби або навчання за кордоном (якщо неможливо одразу призначити на посаду);
- служби в патронаті Міністра оборони після припинення його повноважень.

4. Освіта

- відрахування з ЗВО (денна форма);
- навчання за денною формою у ВНЗ іншого військового формування;
- закінчення строку перебування на посаді науково-педагогічного чи наукового працівника ВВНЗ (або підрозділу), науково-дослідних установ або керівника закладу культури загальнодержавного рівня й неуспішне проходження конкурсу.

5. Для курсантів та випускників

- випускники військових вишів чи військових кафедр, яких в особливий період не можуть одразу призначити на посаду;
- офіцери запасу, призвані за призовом осіб офіцерського складу, до призначення на посаду.

6. Медичні підстави

- визнання ВЛК непридатним або обмежено придатним — до звільнення;
- тривале лікування після поранення або хвороби в особливий період;
- перебування в полоні, як заручники або інтерновані особи — до повернення;
- відпустка по догляду за дитиною до 3-річного віку — тільки якщо частину розформовано та немає вакантної посади.

△ **ВАЖЛИВО!** Військовослужбовці після закінчення відпустки для догляду за дитиною призначаються на попередні або на інші, не нижчі за попередні, посади.

7. Проблеми з допуском або документами

скасовано допуск до держтаємниці — до вирішення подальшого проходження служби.

8. Порушення / розслідування

- відсторонення під час слідства або суду;

- домашній арешт, тримання під вартою — до скасування такого запобіжного заходу або винесення вироку;
- арешт або тримання в дисциплінарному батальйоні — до винесення вироку чи відбування покарання;
- військовослужбовець відсутній понад 10 діб — до повернення, винесення вироку чи визнання безвісти зниклим / померлим.

9. Підпорядкування родичам

- якщо військовий прямо підпорядкований близькому родичу і протягом місяця не вдалося перевести на іншу посаду.

Які виплати мають отримувати військовослужбовці, що перебувають у розпорядженні?

Грошове забезпечення таким військовим виплачують в розмірі, який вони отримували за зайнятими посадами до зарахування в розпорядження, але не більше ніж 2 місяці.

Виняток! Військові, які відсторонені від посад на період слідства або суду, а також ті, які перебувають під арештом (у т.ч. домашнім), під вартою або в дисбаті.

Час перебування військовослужбовця:

- ▶ на лікуванні,
- ▶ у відпустці,
- ▶ тимчасового виконання обов'язків (але не більше ніж 2 місяці) за вакантною посадою,
- ▶ перебування під вартою (цілодобовим домашнім арештом) **виключається** із загального періоду перебування в розпорядженні.

⚠ ВАЖЛИВО!

Якщо протягом 2-х місяців перебування в розпорядженні не вдалось із поважних причин ухвалити рішення щодо подальшої служби (посади) такого військового, то за рішенням Міністра оборони України йому можуть продовжити виплату повного грошового забезпечення.

Поважними причинами можуть бути відсутність рівнозначних посад, бажання подальшого проходження військової служби, наявність сімейних та інших обставин.

Якщо військовий перебуває в розпорядженні більше 2 місяців, його грошове забезпечення зменшується. Він отримує лише оклад за званням та надбавку за вислугу років. Виняток — продовження строків виплати за рішенням Міністра оборони України.

УВАГА!

Ви маєте право на перерахунок грошового забезпечення за час перебування у розпорядженні, якщо ви набули право на збільшення розмірів окладу за військовим званням та надбавки за вислугу років, а також змінились норми грошового забезпечення!

Особливості виплат військовослужбовцям, зарахованим у розпорядження

Кого стосується?

Військовослужбовців, які у зв'язку з пораненням (контузією, травмою або каліцтвом), пов'язаним із захистом Батьківщини, визнані ВЛК обмежено придатними або непридатними до військової служби з переоглядом через 6–12 місяців та зараховані в розпорядження.

Якого розміру виплати під час зарахування в розпорядження відповідних командирів?

Грошове забезпечення військовослужбовців у розпорядженні:

- протягом перших 2 місяців виплачується повний розмір грошового забезпечення за останньою займаною посадою.
- після закінчення 2 місяців виплачують оклад за військовим званням, надбавку за вислугу років та додаткову винагороду.

Додаткова винагорода становить 20 100 гривень на місяць:

- для військовослужбовців ЗСУ — пропорційно часу перебування в розпорядженні.
- для військовослужбовців Нацгвардії і Держприкордонслужби — щомісяця.

Пільга з оподаткування військовим збором

Податковий кодекс України (підп. 1.7 п. 16-1 підрозділу 10 розділу XX)

Постанова КМУ від 30.12.2015 № 1161 У період дії воєнного стану грошове забезпечення військовослужбовців, які беруть безпосередню участь у стримуванні збройної агресії рф, НЕ оподатковується військовим збором (1,5 %).

Пільга з оподаткування військовим збором надається військовим, які беруть безпосередню участь:

- ▶ у бойових діях;
- ▶ у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки та оборони, відсічі та стримування збройної агресії рф, перебуваючи безпосередньо в районах їх ведення (здійснення), зокрема на тимчасово окупованій території України, на території між позиціями сил оборони та позиціями військ держави-агресора.

Для того аби пільга спрацювала, статус військового має бути підтверджений документами. За дотримання вищезазначених умов пільга надається:

особам рядового і начальницького складу ДСНС, особам начальницького складу управління спеціальних операцій НАБУ та поліцейським

особам рядового і начальницького складу територіальних (міжрегіональних) воєнізованих формувань Державної кримінально-виконавчої служби, що залучаються Головнокомандувачем ЗСУ до складу оперативного-стратегічного угруповання відповідної групи військ

військовослужбовцям ЗСУ, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Головного управління розвідки МОУ, НГУ, ДПСУ, Управління державної охорони, Держслужби спеціального зв'язку та захисту інформації, Держспецслужби транспорту.

Необхідні документи:

- ☐ витяги з наказів (копій наказів) командирів про виплату додаткової винагороди;
- ☐ у разі позбавлення виплати додаткової винагороди — витяги з наказів командирів про позбавлення додаткової винагороди, де зазначено період безпосередньої участі в заходах, за які особа позбавляється додаткової винагороди.

Зазначені копії наказів подаються командирами в/ч до бухгалтерської служби для розрахунків.

⚠ ВАЖЛИВО!

Військові частини мають застосовувати ці зміни з 01 червня 2023 року.

3.6. Відпустки

Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», ст.10-1

В особливий період військовослужбовцям надаються відпустки:

Вид	Щорічна відпустка	За станом здоров'я	За сімейними та іншими обставинами
Тривалість	30 днів — вислуга до 10 років 35 днів — вислуга 10–15 років 40 днів — вислуга 15–20 років 45 днів — вислуга 20 + років Кошти на оздоровлення виплачуються щорічно в розмірі місячного грошового забезпечення, незалежно від відпустки. Відпустка надається за умови одночасної відсутності не більше 30 % загальної чисельності військовослужбовців певної категорії відповідного підрозділу.	Залежно від стану здоров'я на підставі висновку ВЛК У разі поранення: 30, 45 або 60 днів з можливістю продовження до 60 днів (макс. 4 м-ці) У разі захворювання: 10, 15 днів звільнення від виконання обов'язків військової служби з можливістю продовження на 10 днів (макс. 30 днів)	до 10 днів

- Крім цього, курсантам ВВНЗ, ЗВО, які мають у своєму складі інститути, факультети чи кафедри військової підготовки надається канікулярна відпустка: зимова — 14 днів, літня — 30.
- Військовослужбовцям-жінкам також надаються відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами, а також для догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку (в окремих випадках, визначених у медичному висновку до досягнення дитиною 6 років)

Жінкам, які перебувають у таких відпустках, строк дії контракту продовжується якщо вони не висловили бажання звільнитися зі служби. Виплата грошового забезпечення здійснюється тільки у період відпустки у зв'язку із вагітністю та пологами..

На підставі медичного висновку військовослужбовцям-жінкам надаються відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами тривалістю:

- до пологів — 70 календарних днів;
- після пологів — 56 календарних днів (70 календарних днів — у разі народження двох і більше дітей та в разі ускладнення пологів), починаючи з дня пологів.

Після закінчення відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами за бажанням військовослужбовиці їй надається відпустка для догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку (в окремих випадках, визначених в медичному висновку до досягнення дитиною 6 років).

УВАГА! Під час особливого періоду додаткова відпустка учасникам бойових дій (чинним військовослужбовцям) тривалістю 14 календарних днів не надається.

При обчисленні тривалості відпусток не враховуються святкові дні.

Під час дії особливого періоду військовослужбовцям-чоловікам може надаватись відпустка по догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку за домовленістю з дружиною, якщо обое батьків-військовослужбовці.

Указ Президента України «Про положення про проходження військової служби відповідними категоріями військовослужбовців» №1053 від 07.11.2001 року

Наступного дня після прибуття до місця проведення відпустки потрібно стати на облік у Військовій службі правопорядку або в найближчому ТЦК та СП, за день перед вибуттям до місця служби — знятися з обліку. Вимога щодо становлення та зняття з обліку стосується всіх видів відпустки.

ВІЇЗД ЗА КОРДОН можливий, якщо: 1) ви попередили про країну та місце перебування; 2) отримали дозвіл від командира.

Відпустку можна продовжити на строк затримки через:

- 1) непередбачені перешкоди в сполученні
- 2) або через хворобу військовослужбовця.

Обов'язково майте підтвердні документи — позначку в посвідченні про відрядження або довідку про причини затримки у військового коменданта на транспорті або начальника органу управління ВСП чи керівника ТЦК та СП, а в разі їх відсутності — в адміністрації шляхів сполучення або місцевій держадміністрації чи органі місцевого самоврядування. Увага! Повідомте про свою затримку командира в/ч (він повідомляє ВСП і ТЦК та СП. Проте рекомендуємо не завадити додатково поінформувати ВСП і ТЦК та СП особисто).

Порядок оформлення відпустки

Військовослужбовець подає рапорт безпосередньому командирі

Командир передає рапорт до штабу в/ч для подання на розгляд командирів в/ч

Командир в/ч приймає рішення щодо надання відпустки (відмова обґрунтовується)

Щорічна основна відпустка

Як розрахувати кількість днів щорічної відпустки в перший рік служби:

1. Порахуйте кількість повних місяців вашої служби у році.
2. Розділіть цю кількість на 12 (тобто на кількість місяців у році).
3. Отриману суму помножте на норму днів щорічної основної відпустки, яка вам належить згідно з вилугою років.

Наприклад:

за 2 місяці служби солдат з вилугою до 10 років буде мати 5 днів відпустки $(2/12) \times 30 = 5$

УВАГА! Відпустка може надаватися авансом за місяці, які будуть відслужені. Якщо військовослужбовець звільняється до закінчення року, вже встиг використати щорічну відпустку — з його грошового забезпечення стягуються суми за "зайві" дні відпустки.

Щорічна основна відпустка

- Надається згідно з графіком відпусток, який складається у підрозділах
- За умови відсутності не більше 30% особового складу в/ч
- Відпустка переривається при оголошенні воєнного стану, мобілізації чи за рішенням командира.

В особливий період

- Невикористана щорічна відпустка може бути використана в першому кварталі наступного року
- Можна об'єднати щорічні відпустки за 2 роки (макс 90 днів) і ділити їх на частини будь-якої тривалості та кількості
- Члени сім'ї мають право на використання своєї відпустки в той же час, що й військовослужбовець

При демобілізації

- За невикористані дні відпустки виплачується компенсація в році звільнення

УВАГА!

У разі смерті військовослужбовця відрахування з його грошового забезпечення за використані дні відпустки не проводяться.

До часу відпустки додають не більше 2-х діб на дорогу в один кінець (у межах України).

Зразок рапорту на щорічну відпустку

Командиру _____ (прізвище, ініціали безпосереднього
командира)
Посада, в/ч _____ (прізвище, ініціали)

Рапорт

Прошу надати мені, _____
(звання, ПІБ), щорічну основну відпустку на _____ днів, виплатити грошову допомогу на оздоровлення та надати військовий проїзний документ.

Відпустку буду проводити за адресою:

Тел.: _____
«_____» _____ 20____ р.

Підпис, звання, Прізвище, Ініціали

Клопочу по суті рапорту _____ Командиру в/ч _____
(звання, ПІБ військовослужбовця,
що подав рапорт на відпустку)

Дата _____

Звання Підпис
Прізвище, Ініціали

Відпустки під час воєнного стану

УВАГА! У разі введення воєнного стану законом передбачена можливість відкликання із щорічних основних відпусток.

На які види відпусток ви маєте право?

- ▶ Обов'язкова частина щорічної відпустки 15 днів (зі збереженням грошового забезпечення) та одночасної відсутності не більше 30 % загальної чисельності військовослужбовців відповідного підрозділу;
- ▶ за сімейними обставинами та з інших поважних причин (із збереженням грошового забезпечення тривалістю — 10 календарних днів);
- ▶ за станом здоров'я у зв'язку з хворобою або для лікування після поранення за висновком (постановою) ВЛК;
- ▶ для догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку та якщо дитина потребує домашнього догляду — тривалістю, визначеною в медичному висновку, але не більш як до досягнення нею 6-річного віку (якщо обоє батьків є військовослужбовцями, то одному з них на їхній вибір);
- ▶ військовослужбовцям у зв'язку з вагітністю та пологами;
- ▶ додаткова відпустка за знищену техніку
- ▶ додаткова відпустка для уйд., осіб з інвалідністю внаслідок війни

Щорічна основна відпустка надається протягом календарного року частинами не більше 15 календарних днів.

Під час дії воєнного стану курсантам ВВНЗ, а також ЗВО, які мають у своєму складі військові підрозділи, надається канікулярна відпустка:

зимова —
не більше 10 календарних днів

літня —
не більше 20 календарних днів

До відпустки додається час на дорогу — максимум дві доби в один бік.

Якщо в курсанта є навчальна заборгованість, то канікулярна відпустка надається після її ліквідації. Тривалість літньої відпустки — не менше ніж **15 календарних днів**.

УВАГА! Нові зміни до законодавства. Військовослужбовці-жінки, а також батьки (які виховують дітей без матері**) звільняються від виконання службових обов'язків:

- для догляду за хворою дитиною віком до 14 років - на період вказаний у медичному висновку про тимчасову непрацездатність, але не більш як на 14 календарних днів;
- для догляду за дитиною віком до 14 років, яка потребує стаціонарного лікування - на весь період догляду (із збереженням грошового забезпечення).

** у разі смерті матері, позбавлення батьківських прав, на час перебування у лікувальному закладі охорони здоров'я та в інших випадках відсутності материнського піклування про дітей

Контрактникам, яких умовно-достроково звільнили з місць відбування покарання (ст. 81-1 КК України), щорічна основна відпустка НЕ надається. Проте вони можуть отримати відпустку за сімейними обставинами та з інших поважних причин — до 10 днів.

Зразок рапорту для отримання частини щорічної відпустки під час воєнного стану

Командиру

(прізвище, ініціали безпосереднього командира)

Посада, в/ч _____

(прізвище, ініціали)

Рапорт

Прошу Вашого клопотання перед вищим командуванням про надання мені, _____ (звання, ПІБ), частину щорічної відпустки на _____ днів відповідно до п. 18 ст. 10-1 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей". Прошу врахувати, що кількість днів відпустки надається без урахування часу, необхідного для проїзду в межах України до місця проведення відпустки та назад, але не більше двох днів в один кінець.

Відпустку буду проводити за адресою:

Тел.: _____
«_____» _____ 20____ р.

Підпис, Звання, Прізвище, Ініціали

Відпустка за станом здоров'я

У госпіталі військовослужбовець може отримати рекомендацію щодо

1) звільнення від виконання службових обов'язків

2) надання відпустки для лікування у зв'язку з хворобою або для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва)

У разі отримання висновку ВЛК про необхідність відпустки за станом здоров'я, командир зобов'язаний надати таку відпустку.

Госпіталь у взаємодії з командиром в/ч повинен забезпечити можливість реалізації права на відпустку.

УВАГА!

За необхідності госпіталь може видати військовий проїзний документ, який дає право на безкоштовний проїзд до в/ч або місця проведення відпустки

⚠ ВАЖЛИВО!

Військовослужбовців, які захворіли в період відпустки або відрядження, на стаціонарне лікування можуть направити:

- начальники відповідних органів управління Служби правопорядку в гарнізонах
- або керівники ТЦК та СП. (ст. 261 Статуту внутрішньої служби ЗСУ).

Контрактникам, яких умовно-достроково звільнили від відбування покарання (ст. 81-1 КК України) на підставі висновку ВЛК надають відпустку для лікування у зв'язку з хворобою або для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) із збереженням грошового та матеріального забезпечення.

Відпустку надають виключно за місцем перебування в закладах охорони здоров'я.

Військово-проїзний документ (ВПД)

Видається в частині, засвідчується гербовою печаткою та підписом командира

Пред'являється в касі для отримання безкоштовного квитка (бланк «Проїзний документ»)

ВПД та бланк здають при поверненні до в/ч

До ВПД можуть вписувати членів сім'ї

Діє 6 місяців з моменту видачі

- Військовослужбовець повинен отримати дозвіл на вибуття у відпустку в порядку визначеному командиром вч

УВАГА!

Оформити відпустку за станом здоров'я військовослужбовець може через ТЦК без повернення у військову частину.

- Завжди зв'язуйтеся з безпосереднім командиром та командиром в/ч для отримання дозволу на відпустку та повідомлення місця перебування

УВАГА!

В разі відсутності контакту з безпосереднім командиром, можна повідомити в/ч, надіславши телеграму через ТЦК та СП (військкомат) за місцем перебування або рапорт рекомендованим листом з повідомленням про вручення..

Відпустка за сімейними обставинами

Кожна обставина має бути підтверджена документами, завіреними ТЦК та СП або керівником закладу охорони здоров'я

10 Надається строком до 10 днів за рішенням командира в/ч

Під час воєнного стану відпустка надається зі збереженням грошового забезпечення.

У законодавстві відсутній перелік сімейних обставин у разі наявності яких можуть надавати таку відпустку. Тому якщо вважаєте, що Ваша присутність необхідна в родині і для цього є документальне підтвердження Ви можете звернутись до Вашого командування з приводу надання Вам такої відпустки.

УВАГА!

Під час воєнного стану кількість відпусток за сімейними обставинами не обмежується однією відпусткою на рік. У разі наявності підстави та документального підтвердження - маєте право звертатись з приводу отримання відпустки.

Зразок рапорту на відпустку за сімейними обставинами

Командиру _____ (прізвище, ініціали
безпосереднього командира)
Посада, в/ч _____ (прізвище, ініціали)

РАПОРТ

Прошу надати мені, _____
(звання, ПІБ), відпустку на _____ діб за сімейними обставинами: _____
(опис обставин).

До рапорту додаю:

Довідку № _____ від _____ 20__ року

Свідоцтво про смерть № _____ від _____ 20__ року

Відпустку буду проводити за адресою:

Тел.: _____

«_____» _____ 20__ р.

Підпис, Звання, Прізвище, Ініціали

Під час воєнного стану до відпустки за сімейними обставинами додається час на дорогу в межах України — не більше 2 діб в один кінець.

Додаткова відпустка за знищену ворожу техніку

Постанова КМУ від 21 травня 2024 р. № 585 "Про затвердження Порядку надання військовослужбовцям додаткової відпустки за знищену ворожу техніку"

Відпустка надається:

військовим, які беруть безпосередню участь у заходах із забезпечення національної безпеки і оборони під час дії особливого періоду, заходах з відсічі і стримування збройної агресії рф

Загальна тривалість:

не більше 15 днів на рік (без урахування часу на дорогу)

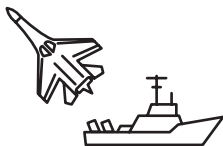
Відпустка може надаватися протягом календарного року із збереженням грошового забезпечення, за умови одночасної відсутності не більш як 30 % загальної чисельності відповідного підрозділу.

За бажанням військовослужбовця така відпустка може надаватись одночасно з щорічною основною відпусткою (або її частиною).

Невикористані в поточному календарному році дні відпустки на наступний календарний рік не переносяться.

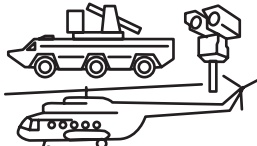
За кожен одиницю знищеної ворожої техніки надається відпустка такої тривалості:

5 днів ■■■■■■

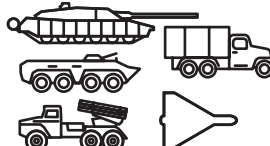
- ▶ військовий корабель
- ▶ військовий літак

4 дні ■■■■

- ▶ зенітно-ракетний комплекс
- ▶ військовий вертоліт
- ▶ радіолокаційні системи засобів ППО
- ▶ комплекс дальнього візуального спостереження

3 дні ■■■

- ▶ самохідна артилерійська установка
- ▶ реактивна система залпового вогню
- ▶ танк
- ▶ бойова машина десанту або піхоти
- ▶ бронетранспортер
- ▶ командно-штабна машина
- ▶ артилерійська система
- ▶ важкі БПЛА великої дальності (радіус 300 – 1500 км, злітна вага > 500 кг)
- ▶ крилата або балістична ракета

2 дні ■■

- ▶ інші броньовані автомобілі або вантажні автомобілі
- ▶ засіб контрбатарейної боротьби
- ▶ засіб радіоелектронної боротьби або розвідки
- ▶ середні БПЛА середньої дальності (радіус 70 – 300 км, злітна вага 150 – 500 кг)

1 день ■

- ▶ легкі БПЛА малої дальності (радіус до 70 км, злітна вага 20 – 50 кг)

Облік військовослужбовців у відпустці

Додаток 2 до Статуту гарнізонної та вартової служби

Після прибуття до місця відпустки не пізніше наступного дня слід стати на облік:

в органі управління Служби
правопорядку в гарнізоні

у найближчому ТЦК та СП

⚠ ВАЖЛИВО!

Якщо місце відпустки розташоване далі ніж на 30 км від військової комендатури або ТЦК та СП можна стати або знятися з обліку в органі місцевого самоврядування.

Про час взяття на облік і зняття з нього на відпускній картці або посвідченні про відрядження роблять відповідну позначку.

При зміні адреси під час відпустки або, одержанні дозволу на подовження через хворобу або інші причини, що затримують вчасний виїзд, військовослужбовці мають негайно повідомити орган управління Служби правопорядку ТЦК та СП, де вони стали на облік.

В органі управління Служби правопорядку та в ТЦК та СП ведеться книга обліку військовослужбовців, які перебувають у відпустці або відрядженні, за формою:

1. Військове звання.
2. Прізвище, ім'я та по батькові.
3. З якої військової частини прибув і коли.
4. Мета прибуття.
5. Номер і дата посвідчення про відрядження або відпускної картки.
6. Адреса та місце проживання на час відпустки.
7. Коли повинен прибути до своєї частини.
8. Позначка про причину затримки і на який строк.
9. Позначка про зняття з обліку.

УВАГА!

Якщо військовослужбовець затримався в дорозі до місця відпустки чи місця своєї служби внаслідок непередбачених перешкод у сполученні або через хворобу, начальник органу управління Служби правопорядку повідомляє про причину затримки командирові військової частини, з якої військовослужбовець прибув, і подовжує відпустку на фактичний строк затримання.

Начальник органу управління Служби правопорядку має право подовжити відпустку на строк до 10 діб у разі:

- смерті або тяжкої хвороби близьких родичів військовослужбовця;
- пожежі або стихійного лиха, від яких постраждала сім'я військового.

Начальник має негайно повідомити про це командира в/ч, з якої прибув військовослужбовець.

За день перед вибуттям до місця служби військовослужбовець повинен знятися з обліку в органі управління Служби правопорядку в гарнізоні або в найближчому ТЦК та СП.

3.7. Ротація (заміна особового складу військових частин та підрозділів у районах проведення російсько-української війни чи виконання інших завдань за призначенням

УВАГА! НЕ ПЛУТАТИ З ВІДПУСКОЮ!

Термін "ротація" згадують, зокрема в наказі МОУ №170. Проте це поняття не застосовується щодо участі в бойових діях на території України.

Порядок ротації

Підстава: рішення органу військового управління, який здійснює керівництво військовим підрозділом.

При прийнятті рішення зважають на стан боєздатності підрозділу, необхідність поновлення запасів, втрати.

Військовослужбовець виводиться з району виконання завдань у складі підрозділу або індивідуально у разі перебування у відрядженні.

Після виведення проводиться робота з психологами, надається час для відпочинку (вихідні дні/відпустка/відпочинок в межах нового місця дислокації).

У цей час особовий склад в/ч може бути розміщений на полігоні, ППД, території іншої в/ч, де є умови для психологічного та фізичного відновлення.

3.8. Медичне забезпечення

Закон України «Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей», ст.11

Військовослужбовці мають право на безоплатну медичну допомогу у військових госпіталях

Ветерани війни та члени сімей загиблих Захисниць/Захисників мають право на безоплатну психологічну допомогу.

Якщо за місцем проходження служби або за місцем проживання військовослужбовців немає військових медзакладів чи відповідних відділень або спеціального медичного обладнання, а також у невідкладних випадках медична допомога надається іншими медзакладами за рахунок МОУ чи інших військових формувань.

Якщо сукупний дохід сім'ї в розрахунку на одну особу становить менше 3 прожиткових мінімумів, військовослужбовець та члени його сім'ї мають право 1 раз на рік на пільгові путівки в санаторії МОУ та інших військових формувань

Військовослужбовці, які брали безпосередню участь в АТО/ООС чи виконували службово-бойові завдання в екстремальних (бойових) умовах мають право на отримання безоплатної психологічної допомоги психологічною службою в/ч.

У разі потреби — на базі закладів військових формувань та правоохоронних органів, з якими укладено договори.

Військовослужбовців за висновком ВЛК для проведення медико-психологічної реабілітації можуть направити до закордонних медзакладів. Послуги оплачують з державного бюджету або від сторони, що приймає.

Якщо військовослужбовець прослужив більше 20 років, члени сім'ї мають право на медичне обслуговування у військових госпіталях.

Члени сімей військовослужбовців за відсутності за місцем їх проживання державних або комунальних ЗОЗ отримують медичну допомогу у військово-медичних ЗОЗ.

Військовослужбовці, яких направляють до санаторію на підставі висновку ВЛК, отримують путівки безкоштовно.

УБД або прирівняні до них особи, які були позбавлені особою свободи внаслідок збройної агресії, обов'язково проходять відновлювальні (постізоляційні, реінтеграційні) заходи, заходи з адаптації, підтримки (супроводу).

Порядок звернення за медичною допомогою

Статут внутрішньої служби ЗСУ, ст. 254, ст. 257

Військовослужбовець повідомляє безпосереднього командира про хворобу

Командир зобов'язаний направити військовослужбовця в медпункт

рекомендація лікаря
ОБОВ'ЯЗКОВА для виконання
посадовими особами!

Після огляду лікар (фельдшер) може звільнити від виконання службових обов'язків (максимум на 6 днів, з можливістю продовження терміну звільнення)

УВАГА! В медпункті частини лікування може тривати до 14 днів (Статут внутрішньої служби ЗСУ, ст. 259)

⚠ ВАЖЛИВО!

По закінченні терміну звільнення за висновком лікаря військовослужбовця направляють у разі потреби на повторний медичний огляд.

На стаціонарне лікування поза розташуванням в/ч військовослужбовців направляє лікар в/ч. За відсутності лікаря для невідкладної допомоги — черговий фельдшер (санітарний інструктор) медпункту, одночасно доповідавши про це начальнику медслужби та черговому в/ч.

До лікувальних закладів хворих доставляють у супроводі фельдшера (санітарного інструктора).

Військовослужбовців, які захворіли в період відпустки або відрядження, на стаціонарне лікування направляють начальники органів управління ВСП в гарнізонах або керівники ТЦК та СП.

У разі направлення на лікування поза розташуванням частини військовослужбовці повинні бути одягнені відповідно до пори року і мати при собі:

1. направлення, підписане командиром військової частини
2. медичну книжку
3. документ, який посвідчує особу
4. необхідні особисті речі
5. атестат на продовольство
6. довідку про обставини травми (поранення, контузії, каліцтва)
7. медичну характеристику

а в разі вибуття на лікування за межі гарнізону — додатково:

- атестат на речове і грошове забезпечення
- проїзні документи до місця розташування лікувального закладу і назад

Евакуація та лікування в стаціонарі

поранення

У разі поранення військового евакуюють до найближчого закладу охорони здоров'я. У подальшому потрібно оформити направлення від командира в/ч, ідентифікаційні документи, довідку про травму. Якщо військовий здатен пересуватися сам, йому видають проїзні документи до госпіталю і назад.

УВАГА!

Після важких поранень лікар може рекомендувати реабілітацію, відпустку, санаторно-курортне лікування, лікування за кордоном, протезування

госпіталь

Начальник госпіталю повідомляє командира в/ч про прибуття та стан військовослужбовця.

Робить запит до в/ч на документи, якщо їх не мав при собі поранений.

На період лікування військовослужбовець знаходиться на обліку та забезпеченні госпіталю і підпорядковується його начальнику. За 5 днів до виписки начальник госпіталю повідомляє командира в/ч.

постанова ВЛК

Для визначення придатності до військової служби ВЛК проводять після завершення лікування при визначеному наслідку (стан здоров'я, коли подальше лікування не призведе до відновлення придатності).

У постанові ВЛК зазначають причинний зв'язок між пораненням та участю в бойових діях (необхідно для оформлення ОГД), у разі встановлення статусу особи з інвалідністю - причинного зв'язку "внаслідок війни".

Для визначення правильного причинного зв'язку поранення потрібно мати довідку про обставини травми. При захворюваннях таке довідку не видають і не потрібна.

У разі ухилення від призначеного обстеження, порушення режиму лікування особу виписують з госпіталю без ВЛК. Про відмову в обстеженні повідомляють командира в/ч.

Постанова ВЛК чинна протягом 12 місяців після проведення медогляду та повинна бути реалізована негайно.

в/ч

Після завершення лікування військовослужбовець зобов'язаний з'явитися у в/ч.

У день виписки з госпіталю видають документи і військовослужбовці направляють до в/ч, з якої він прибув.

Після повернення і доповіді безпосередньому командирові військовослужбовець здає медичні документи в медпункт в/ч, а інші документи — сержантові із матзабезпечення роти.

В особливий період медичні та інші документи направляє в електронному варіанті до в/ч заклад охорони здоров'я або ТЦК та СП. Якщо електронне надсилання неможливе, документи передаються ву паперовому вигляді.

Військовослужбовець може прямувати одразу до ТЦК та СП, якщо за висновком ВЛК має право на відпустку чи звільнення зі служби (визнаний непридатним). Оформлення документів здійснює ТЦК та СП, який отримує необхідні документи у ВЧ.

Рапорт про звільнення за станом здоров'я чи про отримання відпустки може скласти інша особа, якщо військовослужбовець фізично не здатний це зробити. Керівник мед.закладу чи інша посадова особа засвідчує такий рапорт.

12 місяців
поспіль

Максимальний строк безперервного лікування включно з відпусткою.

4 місяці

Щоб визначити, чи потрібне тривале лікування, проводиться медогляд ВЛК, але не пізніше ніж через 4 місяці від початку лікування.

УВАГА! Висновок ВЛК про потребу у тривалому лікуванні є підставою для продовження часу перебування військовослужбовця в закладах охорони здоров'я та у відпустці для лікування із збереженням грошового та матеріального забезпечення на строк, визначений у такому висновку

Медична допомога військовослужбовцям за кордоном

Військовослужбовці можуть отримати направлення для лікування або медико-психологічної реабілітації за кордоном.

Умови:

- отримали бойове поранення ву період воєнного стану;
- є висновок ВЛК.

Відшкодування вартості лікування/реабілітації та, проїзду здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, окрім випадків, коли такі витрати буде фінансувати держава, що приймає пацієнта.

Направлення військових після лікування до військових частин і ТЦК та СП

Командири частин готують подання про звільнення з посад та зарахування в розпорядження військових, яких евакуювали внаслідок поранень чи захворювань до закладів охорони здоров'я за межі військової частини.

Після одужання військових, які, за потреби, пройшли медичний огляд ВЛК, із закладів охорони здоров'я направляють:

- ◀ придатних до служби за висновком ВЛК — до частин, де вони проходили службу до поранення, захворювання;

- ◀ непридатних до служби за висновком ВЛК, на підставі особистих рапортів — до ТЦК та СП для взяття на військовий облік та/або виключення з нього;

- ◀ визнаних ВЛК такими, що потребують відпустки для лікування, на підставі особистих рапортів — до ТЦК та СП за місцем проведення відпустки з подальшим взяттям на облік.

Військові, визнані ВЛК непридатними за станом здоров'я, але які виявили бажання проходити службу й стосовно них прийнято рішення про залишення або прийняття на військову службу за контрактом, звертаються за місцем проходження служби.

Військових, які хочуть особисто подати документи щодо звільнення зі служби у зв'язку з непридатністю за висновком ВЛК або щодо відпустки для лікування, направляють (за їх рапортами) до військової частини, де вони служили, або до ТЦК та СП за місцем відпустки. Це потрібно для взяття на військовий облік або виключення з нього у зв'язку із звільненням зі служби.

Рапорт про звільнення за станом здоров'я чи про отримання відпустки може скласти інша особа, якщо військовослужбовець фізично не здатний це зробити. Керівник мед.закладу чи інша посадова особа засвідчує такий рапорт.

Після того, як ВЛК затвердила висновок про непридатність до служби документи для звільнення військових та виключення їх із списків готують:

- служби персоналу військових частин, у списках особового складу яких перебувають військові, або
- служби персоналу вищих штабів (органів військового управління) за підпорядкованістю цих військових частин, кадрових центрів.

По одній електронній копії витягів із наказів про звільнення (у разі відсутності технічної можливості або, якщо передбачено надання тільки оригіналів паперових документів, також у паперовій формі) надсилають до медзакладів, де військовослужбовці проходять лікування, або до ТЦК та СП, зазначених в особистих рапортах.

Заклади охорони здоров'я **зобов'язані** забезпечити відправку медичних та інших документів військовослужбовців до військових частин та повідомляти служби персоналу та/або служби супроводу цих військових частин про дати виписки військовослужбовців із медзакладів. Якщо ВЛК визнала військовослужбовця непридатним до військової служби його подають ще до виписки із медзакладу.

Не пізніше наступного дня після виключення військовослужбовців із списків особового складу служба персоналу направляє всі документи персонального обліку та приписи до ТЦК та СП, зазначених у наказі про звільнення, для взяття на військовий облік (виключення з військового обліку).

Якщо на час прибуття військовослужбовця до ТЦК та СП для постановки на військовий облік його облікові документи ще не надійшли, то такий військовослужбовець обліковується в цьому ТЦК та СП як тимчасово прибула особа.

Про прибуття військовослужбовця та відсутність на нього необхідних облікових документів ТЦК та СП зобов'язаний протягом 1 доби повідомити відповідну військову частину (оперативне командування, орган військового управління за підпорядкованістю цієї військової частини), яка їх оформлює.

Коли до ТЦК та СП надходять облікові документи про звільнення військовослужбовця, посадова особа вносить відповідний запис у його документ, що посвідчує особу військовослужбовця. Вказує про його звільнення за станом здоров'я та засвідчує підписом керівника та гербовою печаткою.

Реабілітація військових за кордоном

Постанова КМУ № 411, , Наказ МОУ № 402

Військові сил безпеки та оборони, постраждалі від агресії рф, мають право на реабілітацію за кордоном.

Для цього потрібні:

1. Висновок про необхідність направлення на лікування за кордон (зразок на стор. 120).

2. Повідомлення від Координаційного центру з надзвичайних ситуацій Європейської Комісії про готовність певної країни-члена ЄС та/або письмове підтвердження готовності ЗОЗ іноземної держави на безоплатній основі прийняти на лікування військового.

Алгоритм направлення військових на реабілітацію за кордон

Направлення ініціює медзаклад, у якому проходить лікування пацієнт.

Лікувальний заклад для направлення готує такі документи:

- згода військового або його законного представника на лікування за кордоном з обов'язковим наданням однозначної згоди на обробку персональних даних, що стосуються медичної інформації;
- згода на обробку та передачу персональних даних ЗОЗ іноземних держав у довільній формі;
- виписка з медичної карти амбулаторного (стаціонарного) хворого;
- висновок про необхідність направлення на лікування за кордон. (зразок на стор. 120)

Шпиталь формує та надсилає до державного органу сектору безпеки і оборони, у якому проходить службу Захисник України такі документи:

1. перелік Захисників України з висновками про необхідність направлення на лікування за кордон, із зазначенням діагнозу;
2. документи для кожного Захисника, що зазначені в пункті 2.

Протягом 3х днів з моменту отримання інформації, відповідний держорган, надсилає до МОЗ електронний лист-направлення з копіями вищезазначених документів та готує дозволу для виїзду за кордон Захисників України.

МОЗ протягом 7 днів із дня отримання відповіді від Координаційного центру інформує відповідний державний орган, (МЗС тощо), Адміністрацію Держприкордонної служби та міністерство закордонних справ про погоджений з іноземною стороною перелік Захисників України.

Якщо відповідь від Координаційного центру відсутня, то МОЗ та МЗС самостійно вживають заходів пошуку ЗОЗ іноземних держав.

Транспортування Захисників до державного кордону організовує МОЗ за сприяння Міноборони, МВС, Адміністрації Держприкордонної служби.

Після перетину кордону до відповідного закладу: МЗС та МОЗ.

Організаційними питаннями перебування Захисників України за кордоном на реабілітації відає МЗС.

Супровід Захисників за кордон

МЗС через закордонні дипломатичні установи України за сприяння:

МОЗ та Міноборони

представників ЄС

волонтерських
організацій

громад українців за
кордоном

Члени сім'ї

Чоловік/дружина

Батьки

Діти (серед них усиновлені)

УВАГА!

Супроводжувати може тільки один член сім'ї за наявності документів, що містять відомості про особу; висновку про необхідність направлення за лікування за кордон та листа МОЗ про погоджений з іноземною стороною перелік Захисників України

Огляд ВЛК для направлення за кордон для лікування

Медогляд ВЛК є обов'язковим для тривалого лікування за кордоном. Направлення видає керівник мед.закладу за поданням керівника лікувального відділення, у якому обстежується (лікується) військовослужбовець. Запис про це в медичній карті стаціонарного (амбулаторного) хворого завіряє підписом керівник мед.закладу.

Якщо військовослужбовець не перебуває на стаціонарному лікуванні, то направлення на медогляд для визначення потреби в тривалому лікуванні видають:

- прямий начальник від командира частини, йому рівний чи вище;
- або начальник ТЦК та СП.

ВЛК в такому разі приймає постанову «Потребує тривалого лікування».

У разі відсутності потреби приймають постанову із формулюванням «Не потребує тривалого лікування». Примірник довідки ВЛК із зазначеною постановою направляють до в/ч за місцем проходження служби.

⚠ **ВАЖЛИВО!** З метою визначення потреби (відсутності потреби) у продовженні тривалого лікування військовослужбовців за кордоном, медичний огляд може проводитися дистанційно.

Його проводять гарнізонні ВЛК НВМКЦ «ГВКГ», ВМКЦ регіонів за направленням командирів в/ч за місцем служби або посадових осіб, у розпорядженні яких перебувають військовослужбовці.

У таких випадках до ВЛК разом з направленням на медогляд подають оригінали або належним чином засвідчені копії:

1. медичних документів військовослужбовця (документи, що підтверджують направлення на лікування за кордон, виписки із медичних карт стаціонарного хворого, консультативні висновки лікарів-спеціалістів, результати додаткових методів досліджень, довідка про обставини травми (поранення, контузії, каліцтва)
2. медичних документів іноземних закладів охорони здоров'я (завірені в установленому законодавством порядку копії, перекладені українською мовою)
3. військово-облікових документів (довідки про проходження військової служби, серед іншого за кордоном, про безпосередню участь у бойових діях тощо).

Постанову ВЛК про продовження тривалого лікування оформлюють довідкою ВЛК та направляють її посадовій особі, яка видала направлення. Вона не потребує довідкою затвердження штатною ВЛК.

Після повернення з лікування з-за кордону військовослужбовці підлягають медогляду ВЛК. На огляд направляє керівник мед.закладу або прямі начальники від командира окремої частини, йому рівних та вище, штатних ВЛК, керівники ТЦК та СП, начальники закладів охорони здоров'я за місцем лікування.

Унаслідок яких травм Захисники та Захисниці України потребують направлення на лікування чи реабілітацію за кордоном?

Головні умови:

якщо травми, отримані

1) внаслідок збройної агресії РФ проти України,

2) є потреба в отриманні які потребують надання третинної (високоспеціалізованої) медичної допомоги після:

I травми голови / обличчя:

- ВЧМТ, які потребують нейрореабілітації;
- пошкодження обличчя, язика, верхніх дихальних шляхів, переломи щелепи та/ або кісток черепа, які потребують реконструктивних операцій; проникаючі поранення ока;

II травми шиї, які потребують складних реконструктивних операцій:

- пошкодження гортані та/або трахеї;
- пошкодження стравоходу;

III травми грудної клітки:

- проникаючі поранення органів грудної клітки, які потребують складних реконструктивних операцій;

IV травми черевної порожнини та/або органів тазу:

- травматичні дефекти черевної стінки;
- переломи кісток тазу;
- проникаючі поранення промежини;

V травми кінцівок:

- відкриті вогнепальні переломи з дефектами кістки;
- масивні дефекти м'яких тканин, які потребують складних реконструктивних операцій;
- внутрішньосуглобові переломи, що потребують протезування;
- ускладнення після множинних поранень кінцівок;
- ампутації на рівні стегна, гомілки, стопи, плеча, передпліччя, кисті;
- масивні ушкодження кисті, які потребують складних реконструктивних операцій;

VI травми хребта:

- перелом відділів хребта;
- пошкодження спинного мозку, включно із забоем спинного мозку;

VII інші ушкодження:

- ураження хімічною, радіологічною чи біологічною зброєю;
- сепсис;
- локальні інфекційні ускладнення, спричинені мультирезистентною флорою.

Відповідність критеріям підтверджує лікар мед.закладу, який здійснює координацію направлення громадян України для лікування за кордон. Лікар також заповнює форму № 027/о. Надання військовослужбовцям медичної допомоги здійснюється за законодавством країни перебування на лікуванні.

Загальний час перебування на лікуванні за кордоном, **не може перевищувати 12 місяців підряд.**

Сюди включають час: переміщення з одного іноземного мед.закладу до іншого та час очікування між плановими хірургічними втручаннями, етапами лікування, реабілітації, протезування.

Додаток до Порядку
(у редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 21 квітня 2023 р. № 361)

ВИСНОВОК

про необхідність направлення особи із складових сил оборони або сил безпеки, постраждалої у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на лікування за кордон

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи)

(рік народження)

(адреса місця проживання)

Діагноз/діагнози та ускладнення відповідно до НК 025:2021
"Класифікатор хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я":

Висновок: необхідне направлення особи із складових сил оборони або сил безпеки, постраждалої у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, на лікування за кордон.

_____ (посада керівника закладу охорони здо- ров'я, прізвище, ініціали (ініціал) власного імені)	_____ (підпис)	«____»_____20__ р.
_____ (посада лікуючого лікаря закладу охорони здоров'я, визначеного керівником закладу або уповноваженою на прийняття відповідних рішень особою, пріз- вище, ініціали (ініціал) власного імені)	_____ (підпис)	«____»_____20__ р.

Додаток у редакції постанов КМ № 1169 від 14.10.2022 (діє до дня припинення чи скасування воєнного стану і протягом шести місяців після його припинення чи скасування), № 361 від 21.04.2023

Дистанційний огляд ВЛК з метою визначення потреби у продовженні тривалого лікування військовослужбовців за кордоном

Загальний час безперервного перебування військовослужбовців у ЗОЗ, у відпустці для лікування у зв'язку з хворобою та/або відпустці для лікування після поранення (контузії, травми або каліцтва) із збереженням грошового та матеріального забезпечення не може перевищувати 12 місяців поспіль.

*У разі направлення військовослужбовців на лікування за кордон, безперервним перебуванням на лікуванні за кордоном вважається період надання медичних послуг в ЗОЗ іноземних держав, включаючи час переміщення з одного ЗОЗ до іншого та час очікування між плановими етапами лікування, реабілітації, протезування.

Дистанційний медичний огляд з метою визначення потреби (відсутності потреби) у продовженні тривалого лікування військовослужбовців за кордоном проводиться гарнізонними ВЛК НВМКЦ «ГВКГ», ВМКЦ регіонів.

Для цього:

► Командир військової частини за місцем служби військовослужбовця, який перебуває на лікуванні за кордоном, або посадова особа, у розпорядженні якої перебуває військовослужбовець формує та подає до ВЛК НВМКЦ «ГВКГ»/ВМКЦ регіонів направлення.

До направлення подаються медичні документи військовослужбовця:

- що підтверджують направлення на лікування за кордон;
- виписки із медичних карт стаціонарного хворого;
- консультативні висновки лікарів-спеціалістів;
- результати додаткових методів досліджень;
- довідка про обставини травми (поранення, контузії, каліцтва);
- медичні документи іноземних ЗОЗ (завірені в установленому законодавством порядку копії, перекладені українською мовою);
- військово-облікові документи;
- довідки про проходження військової служби, у тому числі за кордоном;
- довідки про безпосередню участь у бойових діях.

► ВЛК НВМКЦ «ГВКГ»/ВМКЦ регіонів приймає постанову про продовження тривалого лікування військовослужбовця та оформлює її довідкою ВЛК.

! Така постанова не підлягає затвердженню штатною ВЛК

► Постанова направляється посадовій особі, яка видала направлення на медичний огляд.

Після повернення із лікування з-за кордону військовослужбовець підлягає медичному огляду ВЛК ЗОЗ в системі Міноборни для визначення придатності до військової служби або потреби у тривалому лікуванні, за направленням керівника ЗОЗ або інших осіб, визначених порядком.

Санаторно-курортне лікування військовослужбовців

Постанова КМУ «Про затвердження Порядку забезпечення санаторно-курортними путівками до санаторно-курортних закладів військовослужбовців, ветеранів війни, ветеранів військової служби, органів внутрішніх справ та деяких інших категорій осіб і членів їх сімей» від 27 квітня 2011 року №446

Військовослужбовці безкоштовно забезпечуються путівками не більше одного разу на рік за місцем служби відповідно до висновків ВЛК. Кожне силове відомство затверджує окремі інструкції про забезпечення санаторно-курортним лікуванням військовослужбовців

ЗСУ

Наказ Міністерства оборони України «Про затвердження Інструкції про організацію санаторно-курортного лікування, медичної та медико-психологічної реабілітації у ЗСУ» від 04.11.2016 №591

Строк санаторно-курортного лікування становить 21 календарний день та може бути продовжений на строк не більше **10 діб**.

МВС

Наказ Міністерства внутрішніх справ України «Про медичне забезпечення в закладах охорони здоров'я системи МВС України» від 04.11.2003 №1296

Путівки видаються строком на 10 або 21 день, але не більше **21 дня**.

ДПС

Наказ Міністерства внутрішніх справ України "Про затвердження Інструкції про організацію санаторно-курортного лікування, медичної та медико-психологічної реабілітації в Державній прикордонній службі України" від 13.04.2023 № 310

Право військовослужбовців на біологічне батьківство (материнство)

Абз. 10 п. 1 ст. 11 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей", Закон України "Про внесення змін до деяких законів України щодо забезпечення права військовослужбовців та інших осіб на біологічне батьківство (материнство)"

У період дії воєнного стану військовослужбовці мають право на безоплатне здійснення забору, кріоконсервації та зберігання їхніх репродуктивних клітин на випадок втрати репродуктивної функції при виконанні обов'язків з оборони держави, захисту Вітчизни та інших покладених на них обов'язків.

На період дії воєнного стану таке право також мають:

- особи рядового і начальницького складу ДСНС,
- Державної кримінально-виконавчої служби України
- особи начальницького складу управління спеціальних операцій НАБУ, які беруть безпосередню участь у бойових діях або інших заходах оборони.

У разі смерті або оголошення судом померлим такого військовослужбовця, репродуктивні клітини зберігаються безоплатно протягом 3 років.

Строк обчислюється з моменту смерті або оголошення судом померлим.

Після закінчення 3-річного строку зберігання таких клітин можна продовжити, але за рахунок особи, визначеної в заповіті військовослужбовця.

Особи, які до 23.03.2024 року за рахунок власних коштів оплачували послугу із зберігання своїх репродуктивних клітин, отримують право на їх подальше безоплатне зберігання на умовах, визначених у законі.

3.9. Речове забезпечення в лікувальних закладах

У разі вибуття військовослужбовця до мед.закладу через поранення (хворобу) командир підрозділу подає донесення за формою 17 для списання майна з обліку військової частини.

При оформленні пораненого (хворого) в мед.закладі складають акт для обліку його речового майна (форма 22).

Донесення складають у двох примірниках:
1. Для служби забезпечення в/ч
2. Залишається у підрозділі

В акті вказуються найменування та кількість речового майна, яке надійшло з пораненими (хворими).

(Наказ Міністерства оборони України від 17.08.2017 № 440 «Про затвердження Інструкції з обліку військового майна у Збройних Силах України» п.43 розділу X)

Придатне до подальшого використання речове майно, яке надійшло з пораненим (хворим) підлягає санітарній обробці (пранню, хімічному чищенню), зберігається окремо та перед випискою видається військовослужбовцю.

Непридатні до подальшого використання предмети речового майна списують у лікувальній установі та перед випискою військовослужбовцю видають нові предмети та атестат за формою 59.

3.10. Переміщення

Про затвердження Інструкції про організацію виконання Положення про проходження громадянами України військової служби у Збройних Силах України №170 від 10.04.2009

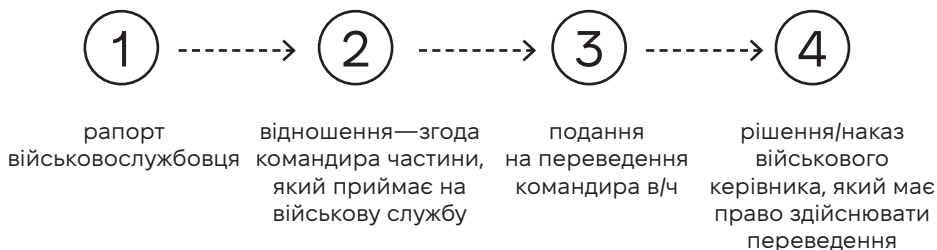
Право на переведення з частини в частину обмежене законодавством і можливе лише:

①	②	③	④	⑤
за станом здоров'я згідно з висновком ВЛК*	за сімейними обставинами*	у разі службової необхідності	у разі проведення організаційних заходів	за висновком службової характеристики

Переведення можливе за наявності посад та погодження командирів в/ч. Рішення про переведення приймає старший начальник над обома військовими частинами

* – для переведення військовослужбовець має подати рапорт

ПОРЯДОК ПЕРЕМІЩЕННЯ

УВАГА!

У разі зміни місця дислокації в/ч військовослужбовець зобов'язаний переміщуватися в складі в/ч

Переміщення військовослужбовців за їх ініціативою через Армія+ для ЗСУ

Можна скористатися лише:

- 1) у разі переведення з в/ч тилового та оперативного забезпечення, резерву, ВВНЗ, навчальних центрів, ТЦК та СП або інших небойових в/ч до:
 - в/ч бойового складу військ;
 - в/ч, які не належать до бойового складу військ Збройних Сил;
- 2) при переміщенні з в/ч бойового складу військ до інших бойових в/ч;
- 3) при переміщенні з будь-якої в/ч до іншої частини ЗСУ — для військових, які за висновком ВЛК придатні до служби у в/ч забезпечення, ТЦК та СП, ВВНЗ, навчальних центрах, медичних підрозділах, підрозділах логістики, зв'язку, оперативного забезпечення, охорони, але не призначені у своїх в/ч на посади, що відповідають висновку ВЛК.

Армія+

Репорт на переміщення подають через застосунок "Армія+".

Документи для переміщення:

- 1) копія військового квитка, посвідчення офіцера або іншого документа, що підтверджує проходження військової служби;
- 2) рекомендаційний лист від в/ч, у яку військовий має бажання бути переміщеним;
- 3) висновок ВЛК (у разі переміщення за станом здоров'я);
- 4) погодження командира в/ч, у якій проходить військову службу (крім тих, для кого погодження не є обов'язковим).

Погодження надають як окремим документом, так і через Армія+ чи інші системи.

Погодження командира в/ч на переміщення НЕ є обов'язковим для військовослужбовців:

- 1) які переміщуються до в/ч бойового складу військ з військових частин, що, не належать до бойового складу;
- 2) постійного складу навчальних центрів (частин), які переміщуються до інших навчальних центрів;
- 3) які переміщуються на підставі висновку ВЛК і є придатні до служби у в/ч забезпечення, ТЦК та СП, ВВНЗ, НЦ, медичних підрозділах, підрозділах логістики, зв'язку, оперативного забезпечення, охорони, але не призначені у своїх в/ч на посади, що відповідають висновку ВЛК.

Представники Кадрового центру ЗСУ зобов'язані протягом 72 год з моменту надходження рапорту перевірити підстави для переміщення та повідомити військового через Армія+ про погодження або про відмову із зазначенням підстав.

У переміщенні відмовляють за наявності однієї з таких підстав:

- військовослужбовець не належить до тих, які за висновком ВЛК придатні до служби у в/ч забезпечення, ТЦК та СП, ВВНЗ, НЦ, медичних підрозділах, підрозділах логістики, зв'язку, оперативного забезпечення;
- військовослужбовець проходить службу у в/ч менше 6 місяців або менше 1 року з моменту попереднього його переміщення за власною ініціативою;
- до рапорту не додані передбачені документи.

У разі погодження КЦ ЗСУ готує проект наказу на переміщення з доданими до нього документами та передає їх на підпис протягом 24 год після завершення перевірки.

Інформація про підписання наказу на переміщення доводиться до військового через Армія+ протягом 24 год.

Контрольні рішення, а також випадки несвоєчасного прийняття (або неприйняття) рішень про переміщення військовослужбовця перевіряються Центральним управлінням захисту прав військовослужбовців (ЦУЗПВ).

Якщо виявляють порушення, протягом 24 годин з дати надходження необґрунтованої відповіді або повідомлення про випадки несвоєчасного прийняття (або неприйняття) відповідних рішень ЦУЗПВ розміщує про це повідомлення на порталі Армія+.

На Армія+ протягом 24 годин розміщуються такі відомості про перевірку протягом 24 годин з:

- повідомлення про початок перевірки;
- повідомлення про відсутність порушень за результатами перевірки або повідомлення про отримання необґрунтованої відповіді чи про несвоєчасне прийняття або неприйняття відповідних рішень.

Протягом 24 годин з часу розміщення повідомлення на Армія+ КЦ ЗСУ забезпечує повторний розгляд рапорту.

Рекомендаційний лист для ЗСУ, затверджений розпорядженням
Головнокомандувача ЗСУ №152656/С від 17.11.2024 року

Кутовий штамп

Начальнику Кадрового центру
Збройних Сил України

РЕКОМЕНДАЦІЙНИЙ ЛИСТ

У військовій частині А0000 позитивно розглянута кандидатура солдата ШЕВЧЕНКА
Тараса Григоровича.

Персональні дані кандидата	
Прізвище, ім'я, по батькові	Шевченко Тарас Григорович
Військове звання	солдат
РНОКПП	1234567890
Дата народження	27.03.1992
Освіта, рік закінчення	Вище професійне гірничо-видобувне училище м.Червоноград у 2002 році
У Збройних Силах України з:	24.02.2022
Періоди участі в бойових діях:	з 10.12.2022 по 17.01.2023; з 12.02.2023 по 10.07.2023
Інформація про вакантну посаду, яка підлягає комплектуванню	
Військова частина	А0000
Повне найменування посади	водій відділення взводу протитанкових ракетних комплексів роти протитанкових ракетних комплексів військової частини А0000
ІППК посади	солдат
ВОС посади	790037А
Тарифний розряд	5
Посадовий оклад, грн.	2 820,00
Штат	11/222-01
Інформація про посаду, яку займає кандидат	
Військова частина	А1111
Повне найменування посади	водій-хімік відділення радіаційного, хімічного, біологічного захисту взводу РХБЗ роти РХБЗ 1 радіотехнічного батальйону військової частини А1111
ІППК посади	солдат
ВОС посади	7900037А/976
Тарифний розряд	5
Посадовий оклад, грн.	2 820,00

Прошу про ухвалення позитивного рішення про призначення та направлення солдата
ШЕВЧЕНКА Тараса Григоровича до військової частини А0000.

Термін дії рекомендаційного листа 30 діб.

Командир військової частини А0000
полковник

Віталій КУЩ

Виконавець: Олег ГРИНЬОВ, МОСІ 11-111, ФАРЛЕП 56-856

Переміщення військовослужбовців за їхньою ініціативою через Армія+ для НГУ

Право звернутись щодо переміщення мають військовослужбовці НГУ:

1. які проходять військову службу у в/ч, що не беруть участь у виконанні бойових завдань, та хочуть переміститися до військових частин НГУ, які беруть участь у виконанні бойових завдань;
2. які проходять військову службу у в/ч, що не беруть участь у виконанні бойових завдань, та хочуть переміститися до інших військових частин НГУ, які не беруть участь у виконанні бойових завдань;
3. які проходять військову службу у в/ч або їх підрозділах оперативного та спеціального призначення та хочуть переміститися до інших військових частин або їх підрозділів оперативного та спеціального призначення НГУ;
4. які проходять військову службу в НГУ та згідно з рішенням ВЛК придатні до служби у військових частинах забезпечення, вищих військових навчальних закладах, навчальних центрах, закладах (установах), медичних підрозділах, підрозділах логістики, зв'язку, оперативного забезпечення, охорони, але не призначені у своїх військових частинах на посади, що відповідають рішенням ВЛК, і хочуть переміститися для подальшого проходження військової служби до іншої військової частини НГУ;
5. військовослужбовці, які не призначені на посади і перебувають у розпорядженні відповідного командира (начальника) та виявили бажання щодо подальшого проходження військової служби в іншій військовій частині НГУ.

Армія+

Рапорт подають через Армія+.

До рапорту потрібно додати такі документи:

1. копію військового квитка, посвідчення офіцера, службового посвідчення або іншого документа, що підтверджує проходження військової служби у структурі НГУ;
2. завірений гербовою печаткою рекомендаційний лист командира в/ч, до якої військовослужбовець має бажання переміститися;
3. погодження командира в/ч, у якій проходить військову службу (крім тих військовослужбовців, для яких таке погодження не є обов'язковим). Таке погодження може бути надане окремим документом, або у формі погодження в Армія+;
4. висновок ВЛК (у разі переміщення за станом здоров'я);
5. згоду на обробку персональних даних.

⚠ **ВАЖЛИВО!** У разі відсутності зазначених документів рапорт військовослужбовця залишається без розгляду.

Погодження командира в/ч на переміщення **НЕ є обов'язковим** для:

1. військових рядового, сержантського та старшинського складу (крім тих, хто обіймає офіцерські посади), якщо їх переміщують у частини, що виконують бойові завдання — із частин, навчальних центрів, медзакладів, ВВНЗ, установ або з'єднань, які не залучені до бойових дій;
2. військових, які переміщуються за станом здоров'я.

УВАГА! Погодження командира (начальника) обов'язкове щодо військово-вслужбовців, які призначені та перебувають на посадах відповідних фахівців та впливають на підтримання бойової здатності військової частини, в якій вони проходять військову службу:

- старшини підрозділів,
- молодші командири різних військово-облікових спеціальностей,
- фахівці автобронетанкових, артилерійських підрозділів та підрозділів протиповітряної оборони,
- інструктори різних військово-облікових спеціальностей,
- водії категорій D, E,
- фахівці зв'язку та автоматизації,
- авіаційні фахівці.

Поданий рапорт перевіряє кадровий підрозділ ГУ НГУ щодо відсутності підстав для відмови в переміщенні.

Строк — 72 год з моменту надходження рапорту.

У переміщенні відмовляють, якщо:

-
- 1) військовослужбовець не належить до жодної з категорій, які мають право на переміщення;
 - 2) військовослужбовець проходить військову службу у в/ч менше 6 місяців або менше 1 року з моменту його попереднього переміщення за власною ініціативою (крім військовослужбовців, які переміщуються за станом здоров'я);
 - 3) до рапорту не додано необхідні документи;
 - 4) військовослужбовець перебуває у складі підрозділу, що бере участь у виконанні бойових завдань;
 - 5) військовослужбовець перебуває на посаді, яка впливає на боєздатність підрозділу, в якому він проходить військову службу (за рішенням відповідного командира (начальника);
 - 6) військовослужбовець перебуває у відрядженні, відпустці, проходить стаціонарне або амбулаторне лікування;
 - 7) військовослужбовець відсторонений від посади під час досудового розслідування або судового провадження до закінчення строку застосування заходу із забезпечення кримінального провадження або до його скасування;
 - 8) у межах кримінального провадження до військовослужбовця застосовано запобіжні заходи у формі особистого зобов'язання, особистої

- поруки, домашнього арешту або тримання під вартою, до скасування чи зміни запобіжного заходу або до винесення судом вироку;
- 9) згідно з вироким суду до військовослужбовця застосовано таке покарання, як арешт або тримання в дисциплінарному батальйоні;
- 10) військовослужбовець відсутній на військовій службі (здійснив СЗЧ) або на місці служби (дезертирство);
- 11) щодо військовослужбовця проводиться службове розслідування за фактом відмови від виконання наказу (вчинення непокори).
- Будь-які інші підстави для відмови в переміщенні військовослужбовця забороняються.

За результатами перевірки кадровий підрозділ ГУ НГУ повідомляє військовослужбовцю через Армія+ про погодження або про відмову в переміщенні із зазначенням підстав для відмови.

Якщо немає підстав для відмови готують проєкт наказу про переміщення. Його разом із доданими документами надають командувачеві НГУ для ухвалення рішення або надсилають командирам (начальникам) на підпис.

Наказ повинен бути підписаний протягом 24 годин після завершення перевірки.

Протягом 24 годин після підписання наказу інформують військовослужбовця через Армія+ протягом 24 годин після підписання наказу.

Контрольні рішення, випадки несвоєчасного прийняття або неприйняття рішень про переміщення військовослужбовця перевіряє уповноважений підрозділ ГУ НГУ відповідальний за захист прав військовослужбовців.

На порталі розміщуються на "Армія+" протягом 24 годин публікують такі дані про перевірку:

- повідомлення про початок перевірки;
- після отримання відповіді із кадрового підрозділу ГУ НГУ — повідомлення про відсутність порушень або про отримання необґрунтованої відповіді чи про несвоєчасне прийняття або неприйняття відповідних рішень.

Протягом 24 годин із часу розміщення на Армія+ повідомлення про необґрунтовану відповідь чи несвоєчасне прийняття або неприйняття відповідних рішень кадровий підрозділ ГУ НГУ забезпечує повторний розгляд рапорту.

3.11. Звільнення з військової служби

Закон України "Про військовий обов'язок і військову службу",
Положення про проходження громадянами України військової служби в
ЗСУ, затв. Указом Президента України від 10 грудня 2008 року № 1153/2008

Звільнення військовослужбовців з військової служби здійснюється:

А

у запас, якщо військовий не досяг граничного віку перебування в запасі і за станом здоров'я придатний до військової служби або під час дії воєнного стану визнаний ВЛК тимчасово непридатним з переоглядом через 6-12 місяців;

Б

у відставку, якщо військовослужбовець досяг граничного віку перебування в запасі або визнаний ВЛК непридатним за станом здоров'я до військової служби.

УВАГА! В особливий період звільнені з військової служби в обов'язковому порядку зараховуються на службу у військовому оперативному резерві.

Під час дії воєнного стану військовослужбовці можуть звільнитись

1

За станом здоров'я — на підставі висновку (постанови) ВЛК про непридатність до військової служби:

- за призовом осіб офіцерського складу;
- за призовом під час мобілізації, із числа резервістів;
- за контрактом;
- які проходять кадрову військову службу.

2

За станом здоров'я — на підставі висновку (постанови) ВЛК про тимчасову непридатність до військової служби з переоглядом через 6—12 місяців:

- за призовом під час мобілізації, із числа резервістів;
- за контрактом.

3

За віком — у разі досягнення граничного віку:

4

За станом здоров'я — за наявності інвалідності (за бажанням):

- за призовом під час мобілізації, із числа резервістів;
- за контрактом;

Необхідні документи:

- 1) акт огляду МСЕК (копія),
- 2) або витяг з рішення ЕКОПФО (форма — наказ МОЗ від 10.12.2024 № 2067),
- 3) або посвідчення особи з інвалідністю (копія),
- 4) або пенсійне посвідчення (копія)
- 5) чи посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги (копія), у яких зазначено групу та причину інвалідності,
- 6) або довідка для отримання пільг особами з інвалідністю, які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу (копія, форма — наказ Мінсоцполітики від 21.09.2015 № 946).

5**У зв'язку із звільненням з полону (за бажання):**

- за призовом осіб офіцерського складу;
- за призовом під час мобілізації, із числа резервістів;
- за контрактом;
- які проходять кадрову військову службу.

Необхідно подати один із документів, що підтверджує перебування та звільнення з полону:

- довідка про перебування у місцях несвободи внаслідок збройної агресії проти України або інтернування в нейтральних державах (зразок — постанова КМУ від 20.01.2023 № 55);
- рішення Комісії з питань встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України (копія);
- витяг із Єдиного реєстру осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України;
- довідка (лист-підтвердження) ДП «Український національний центр розбудови миру» про встановлення факту перебування та звільнення особи з полону;
- виписка з Єдиного реєстру осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України (форма — наказ Міністерства розвитку громад та територій України від 21.01.2025 № 75);
- документ від Об'єднаного центру з координації пошуку та звільнення військовополонених, незаконно позбавлених волі осіб внаслідок агресії проти України при СБУ;
- документи, видані в/ч (довідки, витяги з наказів тощо) про встановлення факту перебування та звільнення особи з полону;
- інші документи, встановлені актами законодавства.

6 У зв'язку із скороченням штатів або проведенням організаційних заходів – у разі неможливості їх використання на службі (для осіб вищого офіцерського складу):

- за призовом під час мобілізації, із числа резервістів;
- за контрактом;
- які проходять кадрову військову службу.

Звільнення у зв'язку зі скороченням штатів або проведенням організаційних заходів відбувається при скороченні:

1. посади (у т. ч. при розформовуванні, реорганізації в/ч), у разі неможливості використання цього військовослужбовця на військовій службі;
2. рівнозначних посад у межах їх загальної чисельності, які підлягають заміщенню військовими з однаковою ВОС, зокрема, якщо займана ними посада не підлягає скороченню, за їх згодою (для військовослужбовців, які мають право на пенсію).

7 У зв'язку з набранням законної сили обвинувальним вироком суду, яким призначено покарання у виді позбавлення або обмеження волі:

- за призовом осіб офіцерського складу;
- за призовом під час мобілізації, із числа резервістів;
- за контрактом;
- які проходять кадрову військову службу.

8 У зв'язку із призначенням (обранням) на посаду або перебуванням на посаді судді, судді КСУ, члена ВРП, члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, керівника служби дисциплінарних інспекторів ВРП, його заступника, дисциплінарного інспектора ВРП:

- за призовом осіб офіцерського складу;
- за призовом під час мобілізації, із числа резервістів;
- за контрактом;
- які проходять кадрову військову службу.

Крім цього, військовослужбовці, які проходять військову службу за призовом осіб офіцерського складу, можуть звільнитись у зв'язку із:

- 1) закінченням встановлених строків військової служби

2) настанням особливого періоду та небажанням продовжувати службу військовослужбовцем-жінкою, яка має дитину до 18 років;

3) припиненням громадянства України.

А військові, які проходять **військову службу за контрактом**, можуть розірвати контракт:

1) за власним бажанням, але не раніше 6 місяців безперервної служби — лише іноземці та особи без громадянства, без громадянства, які проходять військову службу за контрактом у ЗСУ, ДССТ та НГУ.

2) у зв'язку із закінченням строку служби — у разі закінчення строку контракту, укладеного під час дії воєнного стану (за бажанням).

Довідково: підстави для звільнення під час дії особливого періоду та в мирний час передбачені окремо.

Сімейні та інші поважні причини для звільнення з військової служби

Перелік сімейних обставин та інших поважних причин тепер є однаковий для всіх військовослужбовців (мобілізовані, контрактники, які проходять базову та кадрову військову службу та службу за призовом осіб офіцерського складу).

Перелік підстав та необхідних документів під час дії воєнного стану

1) вагітність тільки військові-жінки	● довідка про вагітність у формі за додатком 16 до наказу МОУ № 402 АБО ● довідка закладу охорони здоров'я про вагітність, посвідчена головним лікарем
2) перебування у відпустці для догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку тільки військові-жінки	● свідоцтво про народження дитини із зазначенням материнства (копія)
3) дитина потребує домашнього догляду за медичним висновком, але не більш як до 6-річного віку тільки військові-жінки	● свідоцтво про народження дитини із зазначенням материнства (копія); ● копія медичного висновку про потребу дитини в домашньому догляді
4) обоє з подружжя проходять військову службу і мають дитину віком до 18 років тільки дружина	● свідоцтво про шлюб (копія); ● свідоцтво про народження дитини із зазначенням материнства військової (копія); ● довідка з в/ч про перебування чоловіка на військовій службі
5) перебування на утриманні 3-х і більше дітей віком до 18 років крім тих, які мають заборгованість із сплати аліментів у розмірі платежів за 3 місяці	● свідоцтва про народження всіх дітей із зазначенням батьківства (материнства) військового (копії); ● один з документів: a. свідоцтво про реєстрацію шлюбу з матір'ю/батьком дітей (копія); b. рішення суду про розірвання шлюбу та визначення місця проживання дітей з військовим (копія); c. рішення органу опіки і піклування про визначення місця проживання з одним з батьків; d. письмовий договір між батьками про те, з ким будуть проживати діти, та участь другого з батьків у їх вихованні;

	е. рішення суду про встановлення факту перебування дітей на утриманні військового (відповідно до ст. 315 ЦПК України); а також договір про сплату аліментів на дитину; ● довідка про наявність / відсутність заборгованості зі сплати аліментів (видана органом державної виконавчої служби, приватним виконавцем)
6) наявність дитини до 18 років, якщо другий з батьків такої дитини помер або оголошений померлим	● свідоцтво про народження дитини із зазначенням батьківства (материнства) військового (копія); ● свідоцтво про смерть другого з батьків або рішення суду про визнання померлим (копія)
7) наявність дитини до 18 років, якщо другий з батьків такої дитини визнаний зниклим безвісти або безвісно відсутнім	● свідоцтво про народження дитини із зазначенням батьківства (материнства) військового (копія); ● рішення суду про визнання другого з батьків безвісно відсутнім (копія)
8) наявність дитини до 18 років, якщо другий з батьків такої дитини позбавлений батьківських прав	● свідоцтво про народження дитини із зазначенням батьківства (материнства) військового (копія); ● рішення суду про позбавлення другого з батьків батьківських прав (копія)
9) наявність дитини до 18 років, якщо другий з батьків такої дитини відбуває покарання в місцях позбавлення волі	● свідоцтво про народження дитини із зазначенням батьківства (материнства) військового (копія); ● вирок суду, за яким другий з батьків відбуває покарання в місцях позбавлення волі (копія)
10) самостійне виховання та утримання дитини до 18 років	● свідоцтво про народження дитини із зазначенням батьківства (материнства) військового (копія); ● один із документів: а. рішення суду про встановлення факту самостійного виховання дитини (копія); б. або витяг із Державного реєстру актів цивільного стану громадян про народження із зазначенням відомостей про батька відповідно до ч. 1 ст. 135 Сімейного кодексу України

11) перебування на утриманні дитини до 18 років, яка до усиновлення була дитиною-сиротою або дитиною, позбавленою батьківського піклування тільки усиновлювачі	● свідоцтво про народження дитини (копія); ● рішення суду про усиновлення (копія)
12) перебування на утриманні дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, віком до 18 років тільки опікуни та піклувальники	● свідоцтво про народження дитини (копія); ● рішення про надання статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування (копія); ● рішення органу опіки та піклування або суду про призначення особи опікуном чи піклувальником дитини (копія)
13) перебування на утриманні дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, віком до 18 років тільки прийомні батьки, батьки-вихователі	● свідоцтво про народження дитини (копія); ● рішення про надання статусу дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування (копія); ● для прийомних батьків: a. рішення про утворення прийомної сім'ї (копія), b. договір про влаштування дітей на виховання та спільне проживання в прийомній сім'ї (копія), ● для батьків-вихователів: a. рішення про створення та забезпечення функціонування дитячого будинку сімейного типу (копія), b. договір про організацію діяльності дитячого будинку сімейного типу (копія)
14) перебування на утриманні дитини-сироти або дитини, позбавленої батьківського піклування, віком до 18 років тільки патронатні вихователі	● наказ служби у справах дітей про взяття дитини на облік дітей, які перебувають у складних життєвих обставинах (копія або витяг); ● наказ служби у справах дітей про влаштування дитини до сім'ї патронатного вихователя (копія або витяг); ● договір про патронат над дитиною (копія)

15) виховання дитини з інвалідністю віком до 18 років у разі відсутності інших осіб, які зобов'язані виховувати таку дитину	● медичний висновок про дитину з інвалідністю віком до 18 років щодо встановлення категорії «дитина з інвалідністю» (форма — наказ МОЗ від 04.12.2001 № 482), або індивідуальна програма реабілітації дитини з інвалідністю (форма — наказ МОЗ від 08.10.2007 № 623); ● свідоцтво про народження дитини із зазначенням батьківства (материнства) військового (копія); ● один із документів: a. свідоцтво про смерть другого з батьків (копія), b. або рішення суду про визнання другого з батьків безвісно відсутнім чи оголошення померлим (копія), c. або рішення суду про позбавлення другого з батьків батьківських прав (копія), d. або вирок суду, за яким особа відбуває покарання в місцях позбавлення волі (копія), e. або рішення суду про встановлення факту самостійного виховання дитини (копія), f. або витяг із Державного реєстру актів цивільного стану громадян про народження із зазначенням відомостей про батька відповідно до ч. 1 ст. 135 Сімейного кодексу України (тобто зі слів матері)
16) утримання повнолітньої дитини, яка є особою з інвалідністю I чи II групи	● свідоцтво про народження дитини із зазначенням батьківства (материнства) військового (копія); ● для підтвердження інвалідності дитини: a. довідка до акта огляду МСЕК b. або витяг з рішення ЕКОПФО (форма — наказ МОЗ від 10.12.2024 № 2067), c. або копія посвідчення, яке підтверджує відповідний статус, d. або копія пенсійного посвідчення e. чи копія посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги, у яких зазначено групу та причину інвалідності, f. або довідка для отримання пільг особами з інвалідністю, які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу (форма — наказ Мінсоцполітики від 21.09.2015 № 946)

17) виховання дитини без інвалідності, але хворої на: ● тяжкі перинатальні ураження нервової системи, ● тяжкі вроджені вади розвитку, ● рідкісні орфанні захворювання, ● онкологічні, онкогематологічні захворювання, ● дитячий церебральний параліч, ● тяжкі психічні розлади, ● цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), ● гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня	для підтвердження захворювання дитини: а. довідка про захворювання дитини (форма первинної облікової документації № 080-3/о); для підтвердження виховання дитини: ● довідка про отримання державної допомоги на хвору дитину, видана структурним підрозділом з питань соціалістики населення районної, районних у містах Києві та Севастополі держадміністрацій (військової адміністрації), виконавчим органом міської, районної в місті ради, центром з нарахування та здійснення соціальних виплат (незалежно від того, кого призначено отримувачем допомоги); для підтвердження родинних зв'язків з батьками: а. свідоцтво про народження дитини із зазначенням батьківства (материнства) військового (копія); для підтвердження повноважень опікуна, піклувальника: ● рішення районної, районних у містах Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчого органу міської, районної в місті ради, сільської, селищної ради територіальної громади (копія) ● або рішення суду про встановлення опіки, піклування (копія), ● свідоцтво про народження дитини (копія);
АБО ● виховання дитини, яка отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, паліативної допомоги, ● за умови, що така дитина не має інших працездатних осіб, зобов'язаних відповідно до закону її утримувати	для усиновителів: а. рішення суду про усиновлення (копія); б. свідоцтво про народження дитини із зазначенням батьківства військового (копія); для прийомних батьків: ● рішення районної, районних у містах Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчого органу міської, районної в місті ради про влаштування дитини до прийомної сім'ї (копія) ● або договір про влаштування дітей на спільне проживання та виховання в прийомній сім'ї (форма — постанова КМУ від 26.04.2002 № 565) ● та свідоцтво про народження дитини (копія); для батьків-вихователів: а. рішення районної, районних у містах Києві та Севастополі держадміністрацій, виконавчого органу міської, районної в місті ради про влаштування дитини до дитячого будинку сімейного типу (копія) б. або договір про організацію діяльності дитячого будинку сімейного типу (форма — постанова КМУ від 26.04.2002 № 564) с. та свідоцтво про народження дитини (копія)

18) необхідність здійснювати постійний догляд за дружиною (чоловіком) із числа осіб з інвалідністю I чи II групи	● свідоцтво про шлюб (копія); ● один із документів, що підтверджує інвалідність дружини (чоловіка): a. довідка до акта огляду МСЕК b. або витяг з рішення ЕКОПФО (форма — наказ МОЗ від 10.12.2024 № 2067), c. або копія посвідчення, яке підтверджує відповідний статус, d. або копія пенсійного посвідчення e. чи копія посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги, у яких зазначено групу та причину інвалідності, f. або довідка для отримання пільг особами з інвалідністю, які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу (форма — наказ Мінсоцполітики від 21.09.2015 № 946); ● висновок МСЕК або ЛКК або витяг з рішення ЕКОПФО про потребу в постійному догляді
19) необхідність здійснювати догляд за дружиною (чоловіком) із числа осіб з інвалідністю III групи, встановленої внаслідок онкологічного захворювання, відсутності кінцівок, кисті руки, стопи ноги, одного з парних органів	● свідоцтво про шлюб (копія); ● один із документів, що підтверджує інвалідність дружини (чоловіка): a. довідка до акта огляду МСЕК b. або витяг з рішення ЕКОПФО (форма — наказ МОЗ від 10.12.2024 № 2067), c. або копія посвідчення, яке підтверджує відповідний статус, d. або копія пенсійного посвідчення e. чи копія посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги, у яких зазначено групу та причину інвалідності, f. або довідка для отримання пільг особами з інвалідністю, які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу (форма — наказ Мінсоцполітики від 21.09.2015 № 946); ● документ, що підтверджує в дружини (чоловіка) причину інвалідності

20) наявність у дружини (чоловіка) із числа осіб з інвалідністю III групи онкологічного захворювання, психічного розладу, церебрального паралічу або інших паралітичних синдромів	● свідоцтво про шлюб (копія); ● один із документів, що підтверджує інвалідність дружини (чоловіка): a. довідка до акта огляду МСЕК b. або витяг з рішення ЕКОПФО (форма — наказ МОЗ від 10.12.2024 № 2067), c. або копія посвідчення, яке підтверджує відповідний статус, d. або копія пенсійного посвідчення e. чи копія посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги, у яких зазначено групу та причину інвалідності, f. або довідка для отримання пільг особами з інвалідністю, які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу (форма — наказ Мінсоцполітики від 21.09.2015 № 946); ● документ, що підтверджує наявність у дружини (чоловіка) захворювання
21) необхідність здійснювати постійний догляд за одним із своїх батьків чи батьків дружини (чоловіка), який є особою з інвалідністю I чи II групи за умови відсутності інших членів сім'ї 1-го чи 2-го ступеня споріднення такої особи або якщо такі члени сім'ї є, але самі потребують постійного догляду	● документи, які підтверджують відповідні родинні зв'язки; ● один із документів, що підтверджує відсутність в особи інших членів сім'ї 1-го ступеня споріднення (батьків, її чоловіка або дружини, дітей, у тому числі усиновлених) чи 2-го ступеня споріднення (рідних братів, сестер та онуків): a. документ, що підтверджує інвалідність, потребу в постійному догляді b. та акт перевірки сімейного стану військовослужбовця із зазначенням інформації про наявність чи відсутність інших осіб, які здійснюють або можуть здійснювати такий догляд, затверджений керівником ТЦК та СП; ● один із документів, що підтверджує інвалідність батьків: a. довідка до акта огляду МСЕК b. або витяг з рішення ЕКОПФО (форма — наказ МОЗ від 10.12.2024 № 2067), c. або копія посвідчення, яке підтверджує відповідний статус, d. або копія пенсійного посвідчення e. чи копія посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги, у яких зазначено групу та причину інвалідності, f. або довідка для отримання пільг особами з інвалідністю, які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу (форма — наказ Мінсоцполітики від 21.09.2015 № 946); ● висновок МСЕК або ЛКК, або витяг з рішення ЕКОПФО про потребу в постійному догляді батьків

22) необхідність здійснювати постійний догляд за членом сім'ї 2-го ступеня споріднення, який є особою з інвалідністю I або II групи за умови відсутності інших членів сім'ї 1-го та 2-го ступенів споріднення у такої особи або якщо вони є, але самі потребують постійного догляду	● один із документів, що підтверджує відсутність в особи інших членів сім'ї 1-го ступеня споріднення (батьків, її чоловіка або дружини, дітей, у тому числі усиновлених) чи 2-го ступеня споріднення (рідних братів, сестер та онуків): a. інвалідність такої особи, потребу в постійному догляді, перебування під арештом (крім домашнього), відбування покарання у вигляді обмеження чи позбавлення волі b. та акт перевірки сімейного стану військово-службовця із зазначенням інформації про наявність чи відсутність інших осіб, які здійснюють або можуть здійснювати такий догляд, затверджений керівником ТЦК та СП; ● один із документів, що підтверджує інвалідність члена сім'ї 2-го ступеня споріднення: a. довідка до акта огляду МСЕК b. або витяг з рішення ЕКОПФО (форма — наказ МОЗ від 10.12.2024 № 2067), c. або копія посвідчення, яке підтверджує відповідний статус, d. або копія пенсійного посвідчення e. чи копія посвідчення, що підтверджує призначення соціальної допомоги, у яких зазначено групу та причину інвалідності, f. або довідка для отримання пільг особами з інвалідністю, які не мають права на пенсію чи соціальну допомогу (форма — наказ Мінсоцполітики від 21.09.2015 № 946); ● висновок МСЕК або ЛКК, або витяг з рішення ЕКОПФО про потребу в постійному догляді члена сім'ї 2-го ступеня споріднення
23) необхідність здійснення опіки над особою, визнаною судом недієздатною за умови, що за такою особою не здійснюється піклування (опіка) іншими особами	● рішення суду про визнання особи недієздатною (копія); ● рішення суду про призначення військового опікуном цієї особи (копія)

24) загибель або пропала безвісти близьких родичів під час безпосередньої участі в АТО, ООС, а також під час дії воєнного стану близькі родичі — це чоловік, дружина, син, донька, батько, мати або рідний (повнорідний, неповнорідний) брат чи сестра	● один із документів: a. документи, що підтверджують родинні зв'язки (свідоцтво про шлюб, свідоцтва про народження тощо) b. або посвідчення члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці (копія), c. або посвідчення члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни (копія), d. або витяг із Єдиного державного реєстру ветеранів війни; ● свідоцтво про смерть особи (копія); ● один із документів: a. які підтверджують факт загибелі (смерті) під час безпосередньої участі в АТО, ООС, а також під час воєнного стану b. або рішення суду про оголошення особи померлою (копія), c. або витяг із Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, d. або рішення суду про визнання особи безвісно відсутньою чи оголошення померлою
25) присвоєння посмертно близьким родичам звання Герой України за якості, виявлені під час Революції Гідності (11.2013–02.2014). близькі родичі — це чоловік, дружина, син, донька, батько, мати, рідний (повнорідний, неповнорідний) брат чи сестра	● документи, що підтверджують родинні зв'язки; ● копія посвідчення, що підтверджує присвоєння звання Героя України за громадянську мужність, патріотизм, героїчне відстоювання конституційних засад демократії, прав і свобод людини, самовіддане служіння Українському народові, виявлені під час Революції Гідності (листопад 2013 – лютий 2014)

Довідково:

підстави для звільнення під час дії особливого періоду та в мирний час передбачені окремо.

Акт перевірки сімейного стану військовослужбовця

Для того, аби отримати акт перевірки сімейного стану для звільнення з військової служби, зверніться з рапортом до:

1) командира (начальника) військової частини

2) або керівника ТЦК та СП за зареєстрованим місцем проживання / перебування особи, за якою будете здійснювати постійний догляд.

Форму цього рапорту ви можете знайти в додатку 22 до Наказу МОУ від 10.04.2009 № 170.

До цього рапорту обов'язково додайте документи, які підтверджують ваше право на звільнення (перелік можете знайти в таблиці, наведеній вище). Також допускається надання документів у копіях, які мають бути належно засвідчені.

Після цього командир в/ч зобов'язаний надіслати в 3-денний строк до ТЦК та СП, зазначеному в рапорті, запит на перевірку сімейного стану військового.

Керівник ТЦК та СП протягом 1 дня після одержання заяви військового або запиту від в/ч про перевірку сімейного стану військового призначає комісію.

Комісія:

- вивчає заяву (запит) та підтвердні документи;
- відвідує зареєстроване місце проживання / перебування особи, за якою військовий буде здійснювати постійний догляд;
- перевіряє, чи є інші члени сім'ї, які здійснюють або можуть здійснювати постійний догляд за такою особою, зокрема інформацію, чи приймали відповідні органи соціального захисту рішення про надання соціальних послуг з догляду за такою особою;
- використовує відомості з Реєстру "Оберіг", Державного реєстру актів цивільного стану громадян, інших інформаційних систем, реєстрів та баз даних;
- за потреби готує запити до відповідних органів державної влади, інших державних органів для отримання необхідної інформації або використовує інформацію з публічних електронних ресурсів.

Комісія зобов'язана провести перевірку сімейного стану військового протягом 10 днів з моменту отримання заяви або запиту. Якщо комісія чекає інформацію від органів державної влади, інших держорганів, тоді перевірка здійснюється не пізніше наступного дня після отримання відповіді.

Якщо комісія не отримала відповіді на запит від органу державної влади, іншого держоргану протягом 15 днів з дати реєстрації заяви або запиту, рішення приймається на підставі поданих заявником документів та отриманих відомостей з реєстрів, баз даних та публічних електронних ресурсів. Про відсутність відповіді від органу державної влади, іншого державного органу зазначається в акті перевірки сімейного стану.

За результатами перевірки комісія складає акт перевірки сімейного стану військовослужбовця (форма — додаток 23 до Наказу МОУ від 10.04.2009 № 170). Протягом 5 днів з дати складання акта комісія надсилає його командирі в/ч, який зробив запит, а також військовому.

Акт перевірки складається в 3-х примірниках, один з яких зберігається в ТЦК та СП.

Порядок звільнення з військової служби

КРОК 1

Рапорт на звільнення

Подається по команді безпосередньому командирі з документами, які підтверджують право на звільнення.

У рапорті зазначаються:

- підстави звільнення;
- бажання або небажання військового проходити службу у військовому резерві ЗСУ за відповідною ВОС;
- ТЦК та СП, до якого повинна бути надіслана особова справа.

⚠ ВАЖЛИВО!

Зразки рапортів можна знайти на сайті Юридичної сотні в розділі “Зразки рапортів”

КРОК 2

Розрахунок вислуги років (тільки для тих, хто має право на пенсію)

Уточнюються дані про проходження військової служби, документально підтверджуються періоди служби, що підлягають зарахуванню до вислуги в календарному та пільговому обчисленні

Інформація про розраховану вислугу доводиться військовому під підпис перед оформленням документів для звільнення. У разі незгоди з розрахунком військовий письмово обґрунтовує заперечення на аркуші з розрахунком і засвідчує своїм підписом.

КРОК 3

Ознайомлення з наказом на звільнення (витягом із наказу)

По особовому складу видається наказ про набуття права військовослужбовця на звільнення з військової служби.

КРОК 4

Підписання обхідного листа та здача майна, яке підлягає поверненню

Обхідний лист видає служба діловодства після того, як надійшов витяг із наказу про звільнення, але ще до виключення військового зі списків особового складу частини.

Виняток — військовослужбовці, які під час дії особливого періоду, після завершення лікування, визнані ВЛК непридатними до військової служби або непридатними із переоглядом через 6–12 місяців. Такі військовослужбовці із закладів охорони здоров'я направляються одразу до ТЦК та СП (на підставі особистих рапортів) для взяття на облік або виключення з військового обліку.

КРОК 5

Подання рапорту про здачу посади разом з обхідним листом

Обхідний лист, підписаний керівниками служб забезпечення є підтвердженням відсутності заборгованостей у військовослужбовця.

**КРОК
6****Отримання витягу з наказу про виключення зі списків особового складу, припису та інших документів**

Витяг із наказу видають у стройовій частині.

Також можуть видавати документи для оформлення статусу УБД (якщо військовий його ще не має) — довідка про безпосередню участь тощо.

Припис видають для взяття на військовий облік у відповідному ТЦК та СП. У ньому вказують вихідний номер надісланої особової справи та запис про видачу документів на оформлення статусу УБД (у разі видачі).

**КРОК
7****Відмітка у військовому квитку**

У військовому квитку ставиться відмітка та печатка про звільнення військовослужбовця.

**КРОК
8****Направлення особової справи**

В/ч направляє особову справу військовослужбовця, що звільняється до ТЦК та СП, який був вказаний у рапорті на звільнення

УВАГА!

Військовослужбовець після звільнення зі служби зобов'язаний прибути до ТЦК та СП протягом 5 днів.

Розрахунок при звільненні

У разі звільнення з військової служби військовослужбовцю виплачують:

- ОГД при звільненні (якщо передбачена цьому військовослужбовцю відповідно до закону);
- компенсацію за невикористані дні відпустки (детальніше на стор. 148);
- грошову допомогу на оздоровлення, якщо в році звільнення не виплачувалась;
- компенсацію за речове майно, яке не було отримане;
- ОГД військовослужбовцю за призовом на військову службу під час мобілізації;
- матеріальну допомогу для розв'язання соціально-побутових питань, у разі наявності підстав (детальніше на стор. 92);
- інші виплати, якщо такі передбачалися (підйомні, матеріальна допомога).

Важливо!

Якщо в/ч не провела повний розрахунок при звільненні, то у вас є лише 3 місяці, щоб звернутися до суду.

x1

Одноразова грошова допомога при звільненні з військової служби

При звільненні військовослужбовці (окрім строковиків та за призовом офіцерського складу) можуть розраховувати на виплати:

1) 50 % місячного ГЗ за кожний повний календарний рік служби, якщо звільняються:

- a) за станом здоров'я (серед іншого за наявності інвалідності);
- b) у зв'язку із звільненням з полону;
- c) іноземці та особи без громадянства, які проходять службу за контрактом у ЗСУ, розвідвальному органі МОУ, ДССТ та НГУ та звільняються за власним бажанням під час дії воєнного стану;
- d) військові, які уклали контракт на строк до закінчення особливого періоду або до оголошення рішення про демобілізацію та вислужили не менше 24 місяців, не висловили бажання продовжувати військову службу під час особливого періоду;
- e) військові, які проходять військову службу за контрактом, дію якого продовжено до закінчення особливого періоду або до оголошення демобілізації, та вислужили не менше 18 місяців з дати продовження контракту, не висловили бажання продовжувати військову службу під час особливого періоду;
- f) у зв'язку із закінченням особливого періоду або оголошенням демобілізації та небажанням продовжувати військову службу за новим контрактом військові, які проходили військову службу за контрактом, укладеним на умовах, передбачених абзацом 2 ч. 3 ст. 23 Закону України "Про військовий обов'язок і військову службу";

2) 50 % місячного ГЗ за кожний повний календарний рік служби за наявності вислуги 10 календарних років і більше, якщо звільняються з військової служби за підставами:

- a) закінчення строку контракту;
- b) за віком;
- c) скорочення штатів або проведення організаційних заходів;
- d) особа визнана недієздатною, або її цивільна дієздатність обмежена (або якщо такі обставини мали місце раніше) (п. 1 ч. 2 ст. 31 ЗУ "Про розвідку");
- e) наявність захворювання, що перешкоджають проходженню служби (роботі) у розвідвальному органі (п. 9 ч. 2 ст. 31 "Про розвідку");
- f) за згодою сторін (п. 1 ч. 2 ст. 36 ЗУ "Про розвідку");
- g) пряме підпорядкування близькій особі (якщо неможливо перевести на іншу посаду); відкликання мандата на право військової капеланської діяльності;
- h) сімейні обставини або інші поважні причини перелік яких визначено ч. 12 ст. 26 ЗУ "Про військовий обов'язок і військову службу", під час дії особливого періоду та воєнного стану;; набуття права на пенсію за вислугу років;
- i) обрання народним депутатом України, депутатом ВР АР Крим;
- j) призначення (обрання) на посаду судді, судді ВСУ, члена Вищої ради правосуддя, члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, керівника служби дисциплінарних інспекторів ВРП, його заступника, дисциплінарного інспектора ВРП;

3) 25 % місячного ГЗ за кожний повний календарний рік служби за наявності вислуги 10 календарних років і більше тим, хто

- a) звільняється з військової служби за власним бажанням, через сімейні обставини або з інших поважних причин, перелік яких визначається ч. 12 ст. 26 ЗУ "Про військовий обов'язок і військову службу", у мирний час.

Для військовослужбовців за призовом осіб офіцерського складу:

50% місячного ГЗ виплачують у разі звільнення з військової служби:

- a) у зв'язку із закінченням строків служби;
- b) за станом здоров'я;
- c) через сімейні обставини або з інших поважних причин, перелік яких визначається ч. 12 ст. 26 ЗУ "Про військовий обов'язок і військову службу";
- d) у зв'язку із звільненням з полону;
- e) у зв'язку з обранням народним депутатом України, депутатом ВР АР Крим;
- f) у зв'язку з призначенням (обранням) на посаду судді, судді КСУ, члена Вищої ради правосуддя, члена Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, керівника служби дисциплінарних інспекторів ВРП, його заступника, дисциплінарного інспектора ВРП;
- g) у зв'язку із закінченням строку військової служби за призовом осіб офіцерського складу під час дії воєнного стану.

Також закон визначає, що ОГД НЕ виплачується при звільненні у разі:

- h) невідповідності вимогам для зайняття посади;
- i) припинення громадянства України;
- j) невідповідності вимогам проходження служби, чи визнання військового таким, що не пройшов випробування;
- k) набрання законної сили судовим рішенням про визнання активів військового чи активів, набутих за його дорученням іншими особами, або в інших передбачених випадках, необґрунтованих та стягнення їх у дохід держави.
- l) тощо.

Військовослужбовцям, призваним під час мобілізації або із числа резервістів, при звільненні, виплачується ОГД в розмірі 4% місячного грошового забезпечення за кожний повний календарний місяць служби, але не менш як 25% місячного грошового забезпечення.

УВАГА!

При звільненні в запас вимагайте у командира в/ч копії медичних документів. Вони знадобляться в разі необхідності підтвердження зв'язку між станом здоров'я та участю у бойових діях, що своєю чергою, є підставою для виплати одноразової грошової допомоги.

ВАРТО ЗНАТИ!

На роботу потрібно вийти на наступний день після постановки на облік у ТЦК та СП ПІСЛЯ ЗВІЛЬНЕННЯ В ЗАПАС. Військовослужбовці мають право на безкоштовний проїзд до місця проживання.

Посвідчення, нагрудні знаки та талони на проїзд в/службовці отримують у військових частинах/ТЦК та СП (окрім посвідчення та талонів для осіб з інвалідністю внаслідок війни, які отримують в органах соцзахисту населення).

Компенсація за невикористані дні відпусток

Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

Наказ МОУ від 07.06.2018 № 260 «Про затвердження Порядку виплати грошового забезпечення військовослужбовцям Збройних Сил України та деяким іншим особам»

Коли можна отримати?

У разі звільнення з військової служби.

Хто може отримати?

На таку компенсацію мають право всі військовослужбовців.

До розрахунку беруться невикористані дні таких відпусток:

щорічна основна;

щорічна додаткова відпустка;

додаткова відпустка тим, хто має дітей або повнолітню дитину з інвалідністю з дитинства підгрупи А I групи;

додаткова відпустка учасникам бойових дій, учасникам Революції Гідності, особам з інвалідністю внаслідок війни, а також реабілітованим особам, яких було піддано репресіям у формі позбавлення волі чи примусового безпідставного поміщення здорової людини до психіатричного закладу

△ ВАЖЛИВО! Компенсація здійснюється за всі невикористані дні відпусток за час проходження військової служби.

Розрахунок грошової компенсації здійснюється з огляду на посадовий оклад, окладу за військовим званням, надбавки за вислугу років та щомісячні додаткові види грошового забезпечення, які військовослужбовець отримував за останньою займаною штатною посадою.

У разі загибелі або смерті військовослужбовця компенсація виплачується членом його сім'ї:

- дружині (чоловіку),
- а в разі її (його) відсутності — повнолітнім дітям, які проживають разом з нею (ним), або законним представникам чи усиновлювачам неповнолітніх дітей, а також особам, які перебувають на утриманні військовослужбовців,
- або батькам військовослужбовців рівними частками, якщо військовослужбовці не перебувають у шлюбі і не мають дітей.

УВАГА!

Якщо вищезгадані члени сім'ї військового відсутні, тоді грошова компенсація переходить спадкоємцям військового як спадщина.

Для отримання компенсації потрібно подати за місцем служби померлого або загиблого військовослужбовця заяву.

До заяви необхідно додати копії:

- 1) документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України;
- 2) індивідуального податкового номера (ІПН);
- 3) свідоцтва про смерть військового.

Залежно від того, хто подає заяву, також додають копії:

- 1) свідоцтво про народження загиблого, якщо заяву подають батьки;
- 2) свідоцтво про шлюб — якщо дружина (чоловік);
- 3) свідоцтво про народження дитини (для повнолітніх дітей — додатково витяг з реєстру територіальної громади, що підтверджує спільне проживання із загиблим) — якщо дитина подає заяву;
- 4) рішення про встановлення опіки, піклування — якщо законні представники дітей загиблого (опікуни, піклувальники);
- 5) рішення суду або правочину (нотаріально посвідченого) про факт утримання — якщо особи, які не були членами сім'ї загиблого, але перебували на його утриманні.

△ ВАЖЛИВО! Рішення щодо виплати або відмови приймається протягом 15 днів з дня подання заяви та доводиться до відома заявника письмово.

Підстави для відмови:

- подання заяви особою, яка не має права на таку компенсацію;
- подання документів не в повному обсязі.

У рішенні про відмову обов'язково зазначається одна з вищезгаданих підстав. Така відмова може бути оскаржена в судовому порядку. У разі письмової відмови одного із членів сім'ї загиблого (померлого) від компенсації, його частка рівномірно розподіляється між іншими членами сім'ї, які мають право на її отримання.

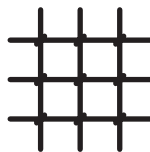
3.12. Відповідальність

За військові правопорушення військовослужбовці та командування несуть такі види відповідальності:

ДИСЦИПЛІНАРНА

за проступки, пов'язані з порушенням військової дисципліни, норм моралі та військової честі, якщо за такі діяння не передбачена адміністративна або кримінальна відповідальність

АДМІНІСТРАТИВНА

Військовослужбовці притягуються до адміністративної відповідальності на загальних підставах лише за правопорушення вказані у главі 13-Б (КУпАП).

За решту адміністративних правопорушень військовослужбовці притягуються до дисциплінарної відповідальності на підставі матеріалів про адміністративні правопорушення, переданих до військових частин правоохоронними органами.

КРИМІНАЛЬНА

за злочини, передбачені Кримінальним кодексом України

МАТЕРІАЛЬНА

за шкоду, заподіяну державі під час виконання службових обов'язків

Дисциплінарна відповідальність

Настає в разі невиконання (неналежного виконання) військовослужбовцем своїх службових обов'язків порушення військовослужбовцем військової дисципліни або громадського порядку (крім випадків, коли передбачена адміністративна чи кримінальна відповідальність)

Види стягнень

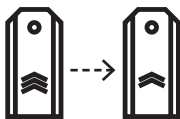
зауваження

догана

суворо догана

позбавлення/пониження
військового званняпониження
в посадіпопередження/звільнення
за службу невідповідність

△ ВАЖЛИВО!

У разі накладення дисциплінарного стягнення у вигляді догани чи суворої догани, щомісячна премія виплачується військовослужбовцю в меншому розмірі, зокрема у випадку:

- 1) догани, оголошеної письмовим наказом (розпорядженням) командира військової частини (керівника органу військового управління), виплачується 90 % встановленого розміру щомісячної премії;
- 2) суворої догани – 80 %
- 3) дві догани (суворої догани) – 60 %;
- 4) трьох доган (суворої догани) – 50 %.

Порядок накладення стягнень

1. У разі потреби командир в/ч видає наказ про призначення службового розслідування.
2. Службове розслідування проводять протягом місяця (може бути продовжено на 1 місяць один раз).
3. Результати розслідування доповідають командирю в/ч.
4. Командир в/ч проводить бесіду з військовослужбовцем, який вчинив правопорушення.
5. Якщо вину військовослужбовця повністю доведено, командир приймає рішення про накладення дисциплінарного стягнення.

УВАГА!

Заборонено:

- за одне правопорушення накладати кілька дисциплінарних стягнень
- за діяння конкретної особи карати весь підрозділ

Порядок оскарження

Військовослужбовець, який вважає, що не вчинив правопорушення, має право протягом місяця із часу накладення дисциплінарного стягнення подати скаргу старшому командирові або звернутися до суду.

Оскарження дисциплінарного стягнення

(звання та ПІБ командира, якому
подається скарга)

(Звання/ПІБ)

(військова частина)

(місце проживання)

(телефон)

СКАРГА

Відповідно до Наказу № _____ від «____» _____ 20__р. (далі – Наказ) до мене

(ПІБ, звання)

було застосовано дисциплінарне стягнення

(ПІБ, звання особи, якою було застосовано стягнення)

увигляді _____

(вид стягнення згідно наказу)

Я не погоджуюсь з застосованим дисциплінарним стягненням з наступних причин:

(опис обставин та причин, що підтверджують не вчинення правопорушення)

На підставі викладеного, керуючись вимогами статті 88 Дисциплінарного статуту Збройних Сил України, прошу скасувати дисциплінарне стягнення, застосоване згідно Наказу.

«____» ____ 20__ р.

(підпис)

(ПІБ)

Адміністративна відповідальність за військові правопорушення

Настає в разі скоєння правопорушення, передбаченого главою 13-Б КУпАП

Порядок притягнення до відповідальності**Відповідальність за військові кримінальні правопорушення**

Настає в разі скоєння кримінального правопорушення, передбаченого розділом XIX Кримінального кодексу України. На посадових осіб ЗСУ (серед них мобілізованих) поширюється норма Закону України «Про запобігання корупції».

Порядок притягнення до відповідальності

УВАГА! Державне бюро розслідувань вирішує завдання із запобігання, виявлення, припинення, розкриття і розслідування злочинів проти встановленого порядку несення військової служби (військових злочинів), крім злочинів, передбачених ст. 422 ККУ, за умови, що справа відкрита після 27 листопада 2018 р.)

УВАГА! Притягнення до декількох видів відповідальності (адміністративна та дисциплінарна) є незаконним, проте наразі судова практика суперечлива.

УВАГА! У разі вчинення кількох кримінальних правопорушень закон дозволяє поглинання, і тоді застосовується більш суворе покарання.

Матеріальна відповідальність

Закон України «Про матеріальну відповідальність військовослужбовців та прирівняних до них осіб за шкоду, завдану державі»

ОБМЕЖЕНА МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Якщо військовий завдав шкоди з необережності, то він має відшкодувати її в розмірі завданої шкоди, але не більше 15 прожиткових мінімумів, установлених для працездатних осіб, крім випадків, коли передбачено повну чи підвищену матеріальну відповідальність.

ПОВНА ТА ПІДВИЩЕНА МАТЕРІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

Таку відповідальність несуть у разі:

- 1) виявлення нестачі, розкрадання, умисного знищення, пошкодження чи іншого незаконного використання військового та іншого майна, серед іншого, переданого під звіт для зберігання, перевезення, використання або для іншої мети, здійснення надлишкових виплат грошових коштів
- 2) чи вчинення інших умисних протиправних дій;
- 3) виявлення факту приписки в нарядах чи інших документах фактично не виконаних робіт, викривлення звітних даних або обману держави в інший спосіб;
- 4) завдання шкоди в стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин;
- 5) вчинення діяння (дій чи бездіяльності), що мають ознаки кримінального правопорушення; якщо особа надала письмове зобов'язання про взяття на себе повної матеріальної відповідальності за забезпечення цілісності майна та інших цінностей, переданих їй для зберігання або для інших цілей;
- 6) якщо посадовою особою заподіяно шкоду у вигляді виплат особі матеріального і грошового забезпечення за час вимушеного прогулу або різниці за час проходження служби на нижчеоплачуваній посаді у разі незаконного звільнення чи переміщення такої особи. Посадова особа може бути притягнута до матеріальної відповідальності у судовому порядку.

УВАГА! Вартість майна визначається за цінами, що діють на момент притягнення до відповідальності.

Особа за шкоду, завдану розкраданням або втратою озброєння, зброї та боєприпасів до неї, несе підвищену матеріальну відповідальність у кратному співвідношенні до вартості такого майна, але не більше десятикратного розміру. Перелік озброєння, зброї та боєприпасів до неї, нестача або розкрадання яких відшкодовується винними особами в кратному співвідношенні до їх вартості, визначає Кабінет Міністрів України.

Порядок притягнення до відповідальності:

1. Рапорт командир (начальнику) в/ч з повідомленням про факт заподіяння шкоди військовому майну.

2. Командир (начальник) в/ч призначає розслідування, яке (проводять протягом 1 місяця з можливістю продовження на 1 місяць).

3. Розмір шкоди, винні особи та обставини встановлюються в ході перевірки / інвентаризації слідством або судом.

4. Командир в/ч розглядає матеріали розслідування та особисто проводить бесіду з військовими, які вчинили правопорушення.

У разі звільнення особи, притягнутої до матеріальної відповідальності, зі служби або у разі, якщо рішення про притягнення до матеріальної відповідальності особи не прийнято до її звільнення зі служби - відшкодування завданої шкоди здійснюється в судовому порядку в разі відмови особи від добровільного відшкодування

5. Командир в/ч видає наказ про притягнення до матеріальної відповідальності та визначає суму збитків, яка має бути стягнена з винної особи. Наказ доводиться до винної особи під підпис.

6. Якщо до демобілізації чи виключення зі списку в/ч сума збитків за заподіяну шкоду залишається не відшкодовано, командир в/ч надсилає виконавчий напис до суду за місцем проживання винної особи.

УВАГА! В ході розслідування встановлюється розмір шкоди, обставини, що сприяли її заподіянню, форми вини (умисно, з необережності), до якої відповідальності (обмежена, повна, підвищена) буде притягнений військовослужбовець, пропозиції по порядку відшкодування.

Матеріали розслідування надаються винній особі під розписку.

Під час розслідування всі пояснення, заперечення та клопотання подавайте письмово та вимагайте їх реєстрації!

Сума стягнень завданої шкоди може бути зменшена судом залежно від обставин, за яких завдано шкоди, ступеня вини та матеріального стану винної особи (крім випадків завдання шкоди умисними злочинними чи вчиненими з особистих корисливих мотивів діями).

Розслідування може не призначатися, якщо шкоду завдано діями противника під час воєнних (бойових) дій, внаслідок ракетних (авіаційних) атак чи інших проявів збройної агресії проти України та/або у зв'язку з виконанням бойового (спеціального) завдання

Обставини, що ВИКЛЮЧАЮТЬ матеріальну відповідальність:

- 1) дії непереборної сили;
- 2) необхідної оборони;
- 3) крайньої необхідності;
- 4) виконання наказу або розпорядження командира (начальника), крім випадків виконання явно злочинного наказу або розпо-

рядження;

- 5) виправданого службового ризику;
- 6) затримання особи, що вчинила злочин, фізичний або психічний примус;
- 7) виконання спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації.

Шкода не підлягає відшкодуванню у випадку смерті винної особи.

Порядок оскарження наказу про матеріальну відповідальність**1 ВИЩЕ КОМАНДУВАННЯ**

Подання рапорту + пояснення про оскарження наказу командира в/ч
 Грошові стягнення продовжують нараховуватися під час розгляду скарги. Рішення вищого командування оскаржують у суді

2 СУД

Подання адміністративного позову до суду. Строк звернення до суду — 1 місяць з дня, коли особа дізналася або повинна була дізнатися про порушення своїх прав (наприклад, з дня ознайомлення з наказом).

У разі скасування наказу сума стягнень повертається

Приклад скарги

(звання та ПІБ командира, якому подається скарга)

(Звання/ПІБ)

(військова частина)

(місце проживання)

(телефон)

СКАРГА

Відповідно до Наказу № _____ від «_____» _____ 20____ р. (далі – Наказ мене _____)

(ПІБ, звання)

було притягнуто до матеріальної відповідальності у сумі _____

Я не погоджуюсь з притягненням мене до матеріальної відповідальності з наступних причин:

(опис обставин та причин, що підтверджують необґрунтованість застосованого стягнення)

На підставі викладеного, керуючись вимогами статті 14 Закону України «Про матеріальну відповідальність військовослужбовців та прирівняних до них осіб за шкоду, завдану державі», прошу скасувати матеріальне стягнення, застосоване згідно Наказу.

«_____» _____ 20____ р.

(підпис)

(ПІБ)

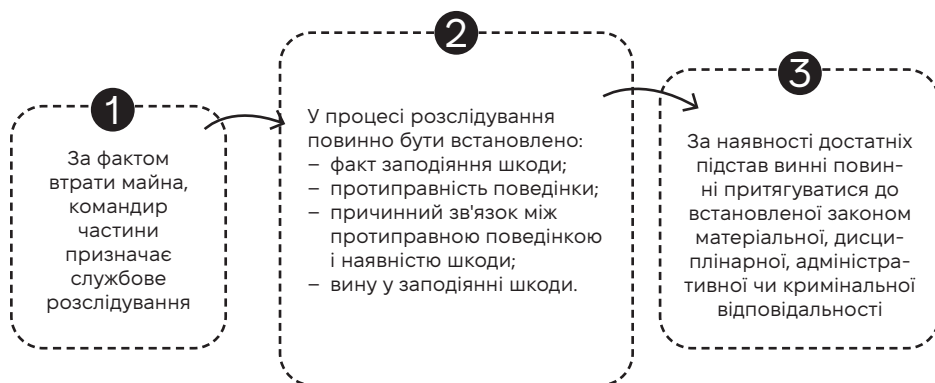

Знищення/пошкодження військового майна

Військове майно — це зброя, техніка, боеприпаси, пально-мастильні матеріали, продовольство, технічне, аеродромне, шкіперське, речове, культурно-просвітницьке, медичне, ветеринарне, побутове, хімічне, інженерне та інше майно, а також кошти.

Військовослужбовець зобов'язується берегти та дбати про видане йому військове майно.

Матеріальна відповідальність

Військовослужбовці за шкоду, заподіяну розкраданням, марнотратством або втратою деяких видів військового майна; несуть матеріальну відповідальність у кратному розмірі вартості цього майна.

За знищення, пошкодження, псування, розкрадання, незаконне витрачання військового майна військовослужбовці можуть притягуватися до кримінальної або адміністративної відповідальності **за рішенням суду.**

АДМІНІСТРАТИВНА (ст.172-12 КУпАП)	КРИМІНАЛЬНА
Необережне знищення/пошкодження майна (в особливий період) Штраф від 1000 до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян* або арешт з утриманням на гауптвахті на строк від 10 до 15 діб	Необережне знищення/пошкодження майна, що заподіяло шкоду у великих розмірах Штраф до 50 неоподатковуваних мінімумів доходів або службове обмеження до 2 р. або тримання в дисциплінарному батальйоні до 1 р. (ст. 412)
	Якщо ці дії спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки Тримання в дисциплінарному батальйоні до 2 р. або позбавлення волі до 3 р. (ст. 412)
	Втрата або псування ввірених для службового користування зброї, бойових припасів, засобів пересування, предметів технічного постачання або іншого військового майна внаслідок порушення правил їх зберігання під час дії воєнного стану чи в бойовій обстановці Позбавлення волі на 2-5 р. (ст. 413)
	Викрадення, привласнення, вимагання військовослужбовцем зброї, бойових припасів, вибухових або інших бойових речовин, засобів пересування, військової та спеціальної техніки чи іншого військового майна, а також заволодіння ними шляхом шахрайства або зловживання службовим становищем Позбавлення волі на 5-12 р. (ст. 410)
	Умисне знищення/пошкодження військового майна під час дії воєнного стану чи в бойовій обстановці. Позбавлення волі на 5-10 р. (ст. 411)

Порушення правил поводження зі зброєю

АДМІНІСТРАТИВНА (ст. 172-19 КупАП)	КРИМІНАЛЬНА (ст. 414 - 415 ККУ)
Порушення правил поводження із зброєю, а також боеприпасами, вибуховими, іншими речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення, а також з радіоактивними матеріалами	Порушення правил поводження зі зброєю, а також із боеприпасами, вибуховими, іншими речовинами і предметами, що становлять підвищену небезпеку для оточення, а так само з радіоактивними матеріалами
• Штраф від 100 до 1000 НМДГ або арешт з утриманням на гауптвахті на строк до 10 діб, в особливий період штраф від 1000 до 2000 НМДГ або арешт з утриманням на гауптвахті на строк від до 15 діб.	Порушення правил водіння / експлуатації бойової, спеціальної чи транспортної машини, що спричинило потерпілому ушкодження або загибель • Службове обмеження до 2 р. • Або тримання у дисциплінарному батальйоні до 2 р. • Або позбавлення волі до 3 р. Якщо ці дії заподіяли тілесні ушкодження кільком особам або смерть • Позбавлення волі на 2–10 р. При загибелі кількох осіб чи інші тяжкі наслідки • Позбавлення волі на 3–12 р.
	Порушення правил водіння/експлуатації бойової, спеціальної чи транспортної машини, що спричинило потерпілому ушкодження або загибель. • Службове обмеження до 1 р. ; • обмеження волі на строк 1–3 р.; • тримання у дисциплінарному батальйоні до 1 р.; • позбавлення волі на строк - 1–5 р. Загибель кількох людей: • службове обмеження до 2 р.; • обмеження волі — 3 – 5 р.; • тримання в дисциплінарному батальйоні до 2 р.; • позбавлення волі на 5 – 10 р.

Правопорушення, скоєні в бою

Ст. 429-434 ККУ

Самовільне залишення поля бою
під час бою

позбавлення волі

5-10
років

Відмова під час бою діяти
зброєю

Добровільна здача в полон через боягузтво
або легкодущість позбавлення волі на 7-10
років

Добровільна участь військовослужбовця, який
перебуває в полоні, у роботах, що можуть
заподіяти шкоду Україні позбавлення волі на
3-7 років

Насильство над іншими військовополоненими
або жорстоке поводження з ними з боку
військовополоненого, який перебуває на
становіщі старшого позбавлення волі на 5-8
років

Вчинення військовослужбовцем, який
перебуває в полоні, дій, спрямованих
на шкоду іншим військовополоненим, з
корисливих мотивів або з метою забезпечення
поблагливого до себе ставлення з боку
ворога – позбавлення волі до 3 років

Погане поводження з військовополоненими, яке
мало місце неодноразово, особливо жорстоке,
спрямоване проти хворих і поранених –
позбавлення волі до 3 років

Викрадення на полі бою речей, що
знаходяться при вбитих чи поранених
(мародерство) позбавлення волі на 5-10 років

Насильство, протизаконне знищення майна,
а також протизаконне відібрання майна під
приводом воєнної необхідності, вчинювані щодо
населення в районі воєнних дій позбавлення
волі 3-8 років

Розбій, вчинений щодо населення в районі
воєнних дій позбавлення волі на 7-10 років

Нестатутні відносини між військовослужбовцями

Стаття 406 КК України

Правопорушення	Покарання
Порушення статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями за відсутності між ними відносин підлеглості, що виявилось в завданні побоїв чи вчиненні іншого насильства	• арешт до 6 місяців • або тримання у дисбаті до 1 року, • або позбавлення волі до 3 років
Те саме порушення, якщо воно: • вчинене щодо кількох осіб; • або заподіяло легкі чи середньої тяжкості тілесні ушкодження; • має характер знущання або глумлення над військовослужбовцем	• тримання у дисбаті до 2 років • або позбавлення волі від 2 до 5 років
Ті самі дії, вчинені: • групою осіб; • або із застосуванням зброї; • або такі, що спричинили тяжкі наслідки	позбавлення волі на строк від 3 до 10 років

Стаття 426-1 КК України

Перевищення військовою службовою особою влади чи службових повноважень, тобто умисне вчинення дій, які явно виходять за межі наданих цій особі прав чи повноважень, крім передбачених ч. 2, якщо ці дії заподіяли істотну шкоду	• обмеження волі від 2 до 5 років • або позбавлення волі від 2 до 5 років
Застосування нестатутних заходів впливу щодо підлеглого або перевищення дисциплінарної влади, якщо: • ці дії заподіяли істотну шкоду; • а також застосування насильства щодо підлеглого	Позбавлення волі від 3 до 7 років
• Діяння, передбачені ч. 2, вчинені із застосуванням зброї, • або діяння, передбачені ч. 1 або 2, якщо вони спричинили тяжкі наслідки	позбавлення волі від 5 до 9 років
Ті ж діяння, вчинені в умовах особливого періоду, крім воєнного стану	позбавлення волі від 7 до 10 років
Ті ж діяння, вчинені в умовах воєнного стану або в бойовій обстановці	позбавлення волі від 8 до 12 років

Примітка

- Істотна шкода — шкода, яка в 250 і більше разів перевищує неоподатковуваний мінімум доходів громадян (НМДГ) = від 378 500 грн.
- Тяжкі наслідки — шкода, яка в 500 і більше разів перевищує НМДГ = 757 000 грн.

Пияцтво або вживання наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів

КУпАП ст. 172⁻²⁰

Відповідальність військовослужбовців

Розпивання пива та інших алкогольних напоїв під час проходження зборів на території військових частин, військових об'єктів

Виконання обов'язків військової служби в нетверезому стані

⚠ **ВАЖЛИВО!**

Відмова таких осіб від проходження огляду на стан алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння також тягне адміністративну відповідальність за ст. 172-20 КУпАП.

Порядок огляду військовозобов'язаних, резервістів під час проходження зборів та військовослужбовців ЗСУ на стан сп'яніння чи перебування під впливом лікарських препаратів

Огляду підлягають військовозобов'язані/військовослужбовці, щодо яких є підстави вважати, що вони перебувають:

у стані алкогольного, наркотичного чи іншого сп'яніння

під впливом лікарських препаратів, що знижують увагу та швидкість реакції

Особи чи органи, уповноважені проводити огляд

- Осіб, які виконують обов'язки військової служби або перебувають на території військових частин (установ, закладів) — уповноважені
 - начальником органу управління Військової служби правопорядку ЗСУ;
 - командиром (начальником) військової частини (установи, організації) чи іншого військового формування;
 - начальником правоохоронного органу спеціального призначення.
- На вулицях, у закритих спортивних спорудах, у скверах, парках, в усіх видах громадського транспорту (включно транспортом міжнародного сполучення) та в інших місцях — уповноважені начальником органу управління Військової служби правопорядку ЗСУ.

Огляд здійснюють з використанням спеціальних технічних засобів (засоби вимірювальної техніки, які відповідають законодавству, що містить вимоги до таких засобів і тестів, та мають документ про відповідність).

Крім цього, огляд має фіксуватися на відео або здійснюватись у присутності 2 свідків.

За результатами огляду складається акт огляду на стан сп'яніння у 2 примірниках.

У разі незгоди з результатами огляду або відмови від його проведення на місці, особу направляють до закладу охорони здоров'я, де огляд має бути проведений у будь-який час доби.

Лікар за результатами огляду складає акт медичного огляду та висновок у 3 примірниках.

Відповідальність командування

Участь начальників (командирів) та інших керівників у розпиванні алкогольних та слабоалкогольних напоїв або вживання наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів під час виконання обов'язків військової служби

Невжиття командиром заходів щодо відсторонення від обов'язків військової служби осіб, які перебувають у нетверезому стані

Приховування командиром випадків розпивання алкогольних напоїв чи появи на військовій службі в нетверезому стані підлеглих їм військовослужбовців

10-15
діб

АРЕШТ З УТРИМАННЯМ НА ГАУПТВАХТІ або ШТРАФ від 1000 до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян

Самовільне залишення частини та неявка на службу

Військовослужбовці **не можуть** покидати частину без дозволу безпосереднього командира.

За межами в/ч військовослужбовці можуть перебувати на підставі наказу, припису, відпускної картки, документів лікувального закладу.

Нез'явлення вчасно на службу — це коли військовий не з'явився на службу в строк, указаний у відповідному документі.

Фактичний момент з'явлення військовослужбовця має бути задокументований у книзі обліку в/ч.

Для припинення цього правопорушення та з метою затримання порушника командир може застосовувати зброю та засоби фізичного впливу

За самовільне залишення в/ч (СЗЧ), а також нез'явлення вчасно без поважних причин на службу з відрядження, відпустки або з лікувального закладу, у разі переведення до іншої в/ч передбачена відповідальність:

КРИМІНАЛЬНА (ст. 407 - 409 ККУ)	
СЗЧ/неявка в бойовій обстановці чи під час дії воєнного стану	
Позбавлення волі на 5–10 років	
СЗЧ/неявка з метою ухилитися від військової служби (дезертирство) в бойовій обстановці	
Позбавлення волі — 5–12 років	
Ухилення від служби шляхом самокалічення/симуляції, підробки документів/обману в бойовій обстановці чи в умовах воєнного стану	
Позбавлення волі — 5–10 років	

УВАГА!

Якщо особа відсутня менше ніж 3 дні, то в такому разі може настати лише дисциплінарна відповідальність.

Повернення до військової частини після СЗЧ

1. Якщо військовослужбовці:
 - які самовільно залишили військові частини чи місця проходження служби або дезертирували до 21.11.2024 р.;
 - військову службу яких призупинено;
 - які добровільно прибули до відповідних частин не пізніше 30.08.2025 р.

висловили готовність продовжити військову службу, то командир в/ч не пізніше 72 годин з дня їх прибуття продовжує їх військову службу, дію контракту, а також поновлює виплату грошового і інші види забезпечення.

З моменту продовження військової служби поновлюються і пільги та соціальні гарантії.

⚠ **ВАЖЛИВО!**

Факт відкриття кримінального провадження щодо таких військових за ст. 407 чи 408 КК України не є підставою для відмови в продовженні для них військової служби та дії контракту.

2. У день продовження військової служби таким військовослужбовцям командир в/ч інформує в письмовій формі про таке продовження орган досудового розслідування та відповідний орган управління Військової служби правопорядку у Збройних Силах України;
3. Таким військовослужбовцям здійснюється грошове, продовольче, речове та інші види забезпечення, пільги та гарантії тільки з моменту продовження служби. Недоотримані види забезпечень за період перебування в СЗЧ НЕ здійснюються.

Відмова від виконання наказу

Статут внутрішньої служби ЗСУ (ст.30)

Начальник має право віддавати підлеглому накази та зобов'язаний перевіряти їх виконання. Підлеглий зобов'язаний беззастережно виконувати наказ начальника, крім випадків явно злочинного наказу, і ставитися до нього з повагою.

Дисциплінарний Статут ЗСУ (ст.6)

У разі непокори чи опору підлеглого командир зобов'язаний для відновлення порядку вжити всіх передбачених законами та військовими статутами заходів примусу аж до арешту винного й притягнення його до кримінальної відповідальності.

Статут внутрішньої служби ЗСУ (ст.37)

Про виконання або невиконання наказу військовослужбовець зобов'язаний доповісти командирові (начальникові), який віддав наказ, і своєму безпосередньому командирові (начальникові), а також вказати причини невиконання наказу або його несвоєчасного (неповного) виконання.

Якщо військовослужбовець розуміє, що він неспроможний виконати наказ своєчасно та в повному обсязі, він зобов'язаний доповісти вищезазначеним особам негайно.

УВАГА! Для припинення цього правопорушення та з метою затримання порушника командир може застосовувати зброю та засоби фізичного впливу

ДИСЦИПЛІНАРНА (ст. 47 ДСЗСУ)	КРИМІНАЛЬНА (ст. 402- 405 ККУ)
Невиконання (неналежне виконання) службових обов'язків, що призвело до людських жертв. -Усунення від службових обов'язків	Непокоря, тобто відкрита відмова виконати наказ начальника, умисне невиконання наказу в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці. -Позбавлення волі на 5-10 р.
УВАГА! Якщо військовослужбовець не згодний з рішеннями чи діями командира, або вони йому не зрозумілі, він має право оскаржити їх або попросити роз'яснити, звернувшись до командира усно або письмово з рапортом у порядку, передбаченому Дисциплінарним статутом Збройних Сил України.	Невиконання наказу, якщо воно спричинило тяжкі наслідки, вчинене в умовах воєнного стану чи в бойовій обстановці -Позбавлення волі на 5-8 р.
	Опір начальникові -позбавлення волі на 3-12 р. в бойовій обстановці
	Погроза вбивством або заподіянням тілесних ушкоджень начальникові, знищенням чи пошкодженням майна начальника. -Позбавлення волі на 5-8 р. (5-10 р – в бойовій обстановці, вчинені групою осіб, із застосуванням зброї)

УВАГА! Вимагайте реєстрації всіх ваших звернень. Просіть копії поданих рапортів з датою та підписом особи, яка його прийняла. В разі відмови прийняти рапорт надсилайте поштою «рекомендований лист з повідомленням про вручення» (якщо лист не приймають, то пошта робить позначку «відмова у прийнятті» і повертає лист відправнику, що і є вашим доказом при оскарженні відмови вашого звернення)

Недбале ставлення до військової служби

МАТЕРІАЛЬНА	АДМІНІСТРАТИВНА	КРИМІНАЛЬНА (ст. 418- 421, 425 ККУ)
Недбале виконання військових обов'язків Стягується сума в розмірі заподіяної шкоди, але не більше місячного грошового забезпечення	Недбале ставлення до служби (під час дії особливого періоду) (ст.172 ⁻¹⁵ КУпАП) Арешт з утриманням на гауптвахті 10–15 діб, або штраф від 1000 до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян	Недбале ставлення до служби Позбавлення волі на 3 р.
	Порушення правил несення прикордонної служби (ст.172 ⁻¹⁸ КУпАП) Арешт з утриманням на гауптвахті 10–15 діб, або штраф від 1000 до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян	Порушення правил вартової служби чи патрулювання в бойовій обстановці чи умовах воєнного стану Позбавлення волі на 3–8 р.
		Порушення правил несення прикордонної служби в умовах воєнного стану чи бойовій обстановці Позбавлення волі на 7–10 р.
		Порушення правил несення бойового чергування в бойовій обстановці чи під час дії воєнного стану Позбавлення волі на 5–10 р.
		Порушення статутних правил внутрішньої служби під час дії воєнного стану чи в бойовій обстановці Позбавлення волі до 5 р.

Фальсифікація документів та розголошення даних

МАТЕРІАЛЬНА	КРИМІНАЛЬНА (ст. 422)
Приписка в нарядах та інших документах фактично невиконаних робіт, перекручування звітних даних обман держави. Відшкодування повної суми заподіяної шкоди.	Розголошення відомостей військового характеру, що становлять державну таємницю, або втрата документів чи матеріалів, що містять такі відомості - Позбавлення волі на 2–5 р. Якщо зазначені дії спричинили тяжкі наслідки. - Позбавлення волі на 5–10 р.

Відповідальність командування

МАТЕРІАЛЬНА	АДМІНІСТРАТИВНА (ст.172 ^{13, 14, 16} КУпАП)	КРИМІНАЛЬНА (ст. 425-427 ККУ)
Видача розпоряджень підлеглим, які призвели до завдання шкоди майну Матеріальна відповідальність у розмірі заподіяної шкоди, але не більше 15 прожиткових мінімумів, установлених для працездатних осіб.	Незаконне використання військового майна (у власних цілях/з перевищенням повноважень) Арешт з утриманням на гауптвахті 10–15 діб або штраф від 1000 до 2000 неоподаткованих мінімумів доходів громадян	Недбале ставлення до служби, якщо це заподіяло істотну шкоду під час дії воєнного стану чи в бойовій обстановці Позбавлення волі на 5-8 р.
Невжиття належних заходів щодо запобігання розкраданню, знищенню чи псуванню військового майна або непритягнення винних до відповідальності Матеріальна відповідальність у розмірі заподіяної шкоди, але не більше п'ятнадцяти прожиткових мінімумів, установлених для працездатних осіб.	Умисне невжиття заходів щодо припинення кримінального правопорушення, що вчиняється підлеглим, або ненаправлення військовою службовою особою до органу досудового розслідування повідомлення про підлеглого, який вчинив кримінальне правопорушення, а також інше умисне невиконання військовою службовою особою покладених на неї службових обов'язків Арешт з утриманням на гауптвахті від 10 до 15 діб або штраф від 1000 до 2000 неоподаткованих мінімумів доходів громадян	Умисне неприпинення злочину, що вчиняється підлеглим, або ненаправлення до органу досудового розслідування повідомлення про підлеглого, який вчинив кримінальне правопорушення, а також інше умисне невиконання військовою службовою особою дій, які вона за своїми службовими обов'язками повинна була виконати, якщо це заподіяло істотну шкоду під час дії воєнного стану чи в бойовій обстановці Позбавлення волі на 7–10 р.
	Перевищення влади, умисне вчинення дій, які явно виходять за межі наданих цій особі прав чи повноважень Арешт з утриманням на гауптвахті від 10 до 15 діб або штраф від 1000 до 2000 неоподаткованих мінімумів доходів громадян	Перевищення службових повноважень; застосування нестатутних заходів впливу щодо підлеглого, насильство щодо підлеглого під час дії воєнного стану чи в бойовій обстановці Позбавлення волі на 8–12 р.
		Здача ворогові начальником ввірених йому військових сил, залишення ворогові укріплень, бойової та спеціальної техніки чи інших засобів ведення війни Позбавлення волі на 3-10 р.

3.13. Статус безвісти зниклих та полонених

Загалом потрібно розрізняти статуси **особи зниклої безвісти**, **особи зниклої безвісти за особливих обставин** та **безвісно відсутньої**.

Особа, зникла безвісти, – фізична особа, стосовно якої немає відомостей про її місцеперебування на момент подання заявником заяви про її розшук.

Особа, зникла безвісти за особливих обставин, – особа, зникла безвісти у зв'язку із збройним конфліктом, воєнними діями, тимчасовою окупацією частини території України, надзвичайними ситуаціями природного чи техногенного характеру.

Особа набуває статусу такої, що зникла безвісти за особливих обставин, з моменту внесення про неї відомостей, що містяться у заяві про факт зникнення, до Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин та вважається такою, що зникла безвісти за особливих обставин, з моменту подання заявником заяви про факт зникнення особи.

Статус безвісно відсутньої особи набувається виключно на підставі рішення суду, якщо протягом одного року в місці її постійного проживання немає відомостей про місце її перебування.

Військовополоненими, згідно з нормами міжнародного гуманітарного права, є особи, які потрапили в полон до супротивника й належать до однієї з таких категорій:

- особовий склад збройних сил сторони конфлікту, а також членів ополчення або добровольчих загонів, які є частиною цих збройних сил.
- члени інших ополчень та добровольчих загонів, за умови, що вони відповідають таким умовам:
 - ними командує особа, яка відповідає за своїх підлеглих;
 - вони мають постійний відмітний знак, добре розпізнаваний на відстані;
 - вони носять зброю відкрито;
 - вони здійснюють свої операції згідно із законами та звичаями війни;
- члени особового складу регулярних збройних сил, які заявляють про свою відданість урядові або владі, що не визнані державою, яка їх затримує;
- особи, які супроводжують збройні сили, але фактично не входять до їхнього складу, наприклад цивільні особи з екіпажів військових літаків, військові кореспонденти, постачальники та інші;
- члени екіпажів суден торговельного флоту, а також екіпажів цивільних повітряних суден сторін конфлікту, які не користуються більш сприятливим режимом згідно з будь-якими іншими положеннями міжнародного права;
- жителі неокупованої території, які під час наближення ворога озброюються, щоб чинити опір силам загарбника, не маючи часу сформуватися в регулярні війська, за умови, що вони носять зброю відкрито й дотримуються законів і звичаїв війни.

Особа набуває статусу військовополоненого та відповідні гарантії з моменту потрапляння в полон.

Що робити, якщо член вашої сім'ї (військовослужбовець) потрапив у полон чи зник безвісти?

1
крок

Зібрати необхідні дані про особу.

Вам необхідно зібрати максимум інформації (за можливості).

- ПІБ, дату народження, посаду та звання військового;
- номер чи контактні дані військової частини в якій служив/ТЦК та СП (військкомату) яким призивався;
- копії документів: паспорту, військового квитка, ідентифікаційного коду;
- контактні дані побратимів тощо.

2
крок

Звернутись із наявними даними до відповідних органів.

Куди звертатись?

Зараз в країні не існує єдиного органу, відповідального за пошук безвісти зниклих та полонених "від а до я", але існує низка органів які виконують ті чи інші функції, зокрема із пошуку та систематизації даних.

Як звертатись?

Радимо звертатися до таких органів в письмовій формі на пошто-ві адреси або ж офіційні електронні адреси. Телефонні дзвінки та чат-боти також дають позитивні результати.

УВАГА! Не повідомляйте особисту інформацію (дату народження, посаду, місце служби тощо) про зниклих або полонених військовослужбовців публічно до моменту надання відповідної інформації зі сторони росії, оскільки такі дані можуть нанести шкоду полоненому військовослужбовцю. Також уважно перевіряйте, чи не є ворожими чат-боти, у які надаєте інформацію.

1. ТЦК та СП

Родичам варто звернутися за інформацією до ТЦК та СП за місцем свого постійного проживання або за місцем призову військового на службу.

Якщо в ТЦК та СП немає відомостей про місце перебування військовослужбовця, керівник зобов'язаний направити запит до військової частини за місцем служби військовослужбовця або до відповідного кадрового органу, у якому ведеться облік особового складу.

2. Національне бюро з пошуку людей

Створено відповідно до вимог ст. 122 Женевської Конвенції про поводження з військовополоненими (III) від 12.08.1949 (у чинній редакції від 08.02.2006) (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_153#Text) та ст. 136 Женевської Конвенції про захист цивільного населення під час війни (IV) від 12.08.1949 (zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_154#Text). Функції

Функції виконує Державне підприємство «Український Національний центр розбудови миру», створене Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України.

Повноваження: збір даних та ведення реєстру військовополонених, загиблих, зниклих безвісти, незаконно затриманих, зокрема й цивільних осіб, які перебувають під контролем держави-агресорки.

Як звернутись?

- Інформацію про полон, депортацію, чи зникнення особи можна залишити наступними шляхами:
- подання письмової заяви;
- звернення на гарячу лінію чи боти;
- гаряча лінія Національного інформаційного бюро: 1648;
- для дзвінків з-за кордону: +380 44 287 81 65;
- також на сайті: <https://nib.gov.ua/uk/> можна отримати додаткову інформацію та повідомити про полон чи зникнення за посиланнями на
- VIBER-БОТ: https://chats.viber.com/nib_uncp_bot,
- TELEGRAM-БОТ: https://t.me/nib_uncp_bot

Адреса: 03186, м. Київ, Чоколівський бульвар, 13

3. Звернення до Національної поліції

Повноваження:

- ▶ Військовослужбовець може перебувати не лише в полоні, а й зникнути за будь-яких інших обставин, тому повноваженням поліції є встановлення факту перебування в полоні чи зникнення безвісти.
- ▶ Нацполіція повинна проводити розслідування злочинів, якими можуть бути випадки катування та поганого поводження з військовополоненими в порушення норм міжнародного гуманітарного права.
- ▶ У поліції складають протокол і надають витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань (ЄРДР) (за кожним фактом зникнення, викрадення або потрапляння в полон органом досудового розслідування розпочинається кримінальне провадження).

У разі потреби рекомендуємо рідним осіб, які зникли безвісти, потрапили в полон, викрадені разом із наданням заяви про вказаний факт здати біологічні зразки для виведення ДНК-профілю та подальшого їх порівняння. Відібрання зразків та проведення молекулярно-генетичної експертизи здійснюється лише за постановою слідчого. Експертиза проводиться за рахунок держави.

Як звернутись?

- Загальна «Гаряча лінія» нацполіції: 0-800-50-02-02 (дзвінки безкоштовні)
- На сайті <https://www.npu.gov.ua> є кнопка “Подати звернення”, де ви можете:

- Заповнити он-лайн форму
- Відправити листа на електронну пошту (використати існуючі шаблони).
- Відправити листа на поштову адресу поліції (використати існуючі шаблони).

Нацполіція також відкрила «Гарячу лінію» для отримання інформації про розшук зниклих за номерами:

- 089-420-18-67
- 0-800-21-21-51 (дзвінки безкоштовні)

4. Координаційний штаб з питань поводження з військовополоненими

Утворений відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2022 № 257. Діє під координацією Головного управління розвідки Міністерства оборони України.

Повноваження: ведення перемовин щодо обмінів (звільнення) полонених та заручників, здійснення самих обмінів, сприяння заходам щодо забезпечення між-народно-правових зобов'язань України з поводження з військовополоненими, сприяння координації роботи різних державних органів, військових формувань та громадських об'єднань з питань поводження з військовополоненими, визначення шляхів та способів розв'язання проблем поводження з військовополоненими.

Як звернутись?

- Телефон ГУР МОУ: (044) 428-62-74
- Ел.адреса: contact@gur.gov.ua
- Адреса: 04176, м. Київ, вул. Електриків, 33

5. Гаряча лінія МВС щодо полонених, зниклих безвісти та загиблих українських захисників

На гарячу лінію можна повідомити інформацію про своїх рідних та близьких, які потрапили в полон, зникли безвісти, загинули в зоні бойових дій.

На лінії можна отримати послуги з психологічної допомоги, а також роз'яснення щодо прав рідних зазначених категорій осіб.

Як звернутись?

«Гаряча лінія»: + 38-089-420-18-66

6. Об'єднаний центр з пошуку та звільнення полонених при СБУ

Діє на підставі Наказу СБУ № 573/152/252 від 8 квітня 2019 року

Повноваження: створення та ведення обліку осіб, які захоплені в полон, координація заходів, щодо звільнення незаконно позбавлених волі осіб та забезпечення ведення переговорного процесу.

Як звернутись?

- «Гаряча лінія»: +38 067 650 83 32, +38 098 087 36 01
- Ел.адреса: united.centre.ssu@gmail.com
- Адреса: 01601, м. Київ-1, вул. Володимирська, 33

7. Чат-боти Мінцифри.

- Пошук зниклих — один із найбільших ресурсів для пошуку дітей та дорослих, зниклих під час вторгнення росії. У Telegram-каналі легко орієнтуватися за допомогою хештегів із назвами міст t.me/poshuk_znyklyh
- Знайди рідних — бот, створений за ініціативи «Міжнародної асоціації кібербезпеки» та інших громадських організацій. t.me/Family_Search_bot
- Національне інформаційне бюро (розповідали вище) надає інформацію про зниклих військових і цивільних — як загиблих, так і полонених або депортованих з України t.me/nib_uncsr_bot
- Чат-боти для пошуку людей в окремих регіонах:
 - пошук зниклих людей у Харкові t.me/Nadiia_Kharkiv_bot
 - для пошуку зниклих у передмісті Києва та Київській області t.me/findme_kyivobl_bot

Міжнародні організації:

Міжнародний Комітет Червоного Хреста, який працює на основі Женевських конвенцій, а також міжнародного гуманітарного права (МГП)

Повноваження: надання послуг сторонам конфлікту та сприяння захисту прав військовополонених і поліпшення їхнього становища (гуманітарна організація).

Представники МКЧХ можуть отримати доступ до місць утримання військовополонених, а також отримати дані про військовослужбовців, яких утримує росія.

МКЧХ мають право відвідувати всіх військовополонених і цивільних інтернованих осіб під час міжнародних збройних конфліктів. Ці візити допомагають забезпечити повагу до їхнього життя та гідності, нагадавши органам влади, що поведінка з полоненими та умови їх інтернування або утримання повинні відповідати стандартам МГП, у них повинен бути доступ до медичної допомоги, їжі та води, не можна застосовувати щодо них тортури, залякувати або вдаватися до насильства.

Як звернутись?

- Центральне агентство з розшуку МКЧХ
- Ел.адреса: stabureau@icrc.org
- "Гаряча лінія": +41 22 730 3600 | +495 626 54 26 |

Але краще звертатись безпосередньо на контакти в Україні:

- "Гаряча лінія": 0-800-300-155 (дзвінки безкоштовні)
- Ел.адреса: kyi_kyiv@icrc.org

Також функціонує Товариство Червоного Хреста в Україні: 0 800 332 656, лінія підтримки Червоного Хреста «Давай поговоримо»: 0 800 331 800.

Єдиний реєстр осіб, зниклих безвісти за особливих обставин

Реєстр спрощує та прискорює процес пошуку інформації про особу, що зникла безвісти, для осіб, які хочуть її знайти чи дізнатися про її подальшу долю після зникнення.

Реєстр містить інформацію про:

1. осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.
2. невпізнані тіла (останки) померлих (загиблих) осіб, обставини про загибель яких свідчать, що смерть настала внаслідок особливих обставин.
3. наявність чи відсутність рішення суду про визнання осіб, зниклих безвісти, безвісно відсутніми або оголошення померлими

⚠ ВАЖЛИВО!

Відомості про особу в Реєстр вносяться незалежно від того чи має особа українське громадянство, є іноземцем або особою без громадянства.

Хто може отримати витяг?

- Особи, які вважалися зниклими безвісти за особливих обставин, місце перебування яких встановлено.
- Родичі осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.
- Органи, уповноважені на розшук осіб, зниклих безвісти, а також Уповноважений Верховної Ради України з прав людини, Міністерство соціальної політики України, Пенсійний фонд України, його територіальні органи, судді, які розглядають судові справи про визнання фізичної особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою, або судові справи про встановлення фактів, що мають юридичне значення.

Як отримати витяг?

Отримати витяг можна таким чином:

1. Надіслати на пошту МВС України за адресою м. Київ, вул. Богомольця, 10 або на електронну скриньку rgmia@mvs.gov.ua запит та копії документів, що засвідчують особу запитувача та ступінь споріднення зі зниклою особою.
2. Онлайн:
 - 1) авторизуватися в Єдиному вікні для громадян;
 - 2) обрати відповідну послугу;
 - 3) вказати інформацію про себе та про зниклу людину;
 - 4) підписати запит електронним підписом.

Подати запит можна в будь-який час доби. Сервіс автоматично зберігає вашу чернетку, яку до моменту підписання можна коригувати. Також можна контролювати стан виконання запиту, а після отримання документа завантажити його будь-коли.

Посилання на Єдине вікно громадян <https://services.mvs.gov.ua/services>

Що має бути вказано у запиті?

- підстави для отримання інформації;
- мета отримання інформації про особу;
- прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата та місце народження особи, зниклої безвісти за особливих обставин;

- прізвище, власне ім'я та посада ініціатора звернення;
- найменування та місцезнаходження органу ініціатора звернення.

⚠ ВАЖЛИВО!

Запит, заповнений з порушенням цих умов, повертається ініціатору звернення без виконання із зазначенням причини повернення.

Строк надання відповіді: до 10 робочих днів. У разі необхідності додаткової перевірки інформації – до 30 календарних днів.

Що містить витяг?

- Прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) особи, зниклої безвісти за особливих обставин;
- дату народження та задеклароване (zareєстроване) місце проживання (перебування) особи;
- час і дату надходження заяви про розшук особи, зниклої безвісти за особливих обставин, або повідомлення про її зникнення, виявлення її місця поховання чи місцезнаходження тіла (останків);
- інформацію про обставини зникнення безвісти особи та встановлення її місця перебування або поховання чи місцезнаходження тіла (останків) (стислий виклад);
- номер кримінального провадження та правова кваліфікація кримінального правопорушення, найменування органу досудового розслідування;
- найменування органу Національної поліції, який проводить розшук особи, зниклої безвісти за особливих обставин;
- дату закриття кримінального провадження щодо розшуку особи, зниклої безвісти за особливих обставин, установа особи за виявленим невпізнаним тілом (останками) померлої (загиблої) особи, назву органу досудового розслідування, оперативного підрозділу;
- найменування суду, який прийняв рішення щодо визнання особи безвісно відсутньою або оголошення її померлою.

**Як повідомляють родичів про зникнення безвісти чи полон
військового зі сторони в/ч?**

1. Командир в/ч зобов'язаний повідомити керівника РТЦК та СП за місцем проживання сім'ї військовослужбовця про дату і обставини захоплення в полон або заручником, а також інтернування або зникнення безвісти. Строк: не пізніше наступного дня від вказаної події.
2. Керівник ТЦК та СП протягом 7 днів передає членам сім'ї офіційне сповіщення (зразок нижче), а також має проінформувати щодо пільг, передбачених законодавством України, і роз'яснити порядок подання документів для призначення пенсії (допомоги) членам сім'ї. Усі отримані ТЦК та СП документи, які підтверджують статус військовослужбовця, зберігаються в центрі.
3. ТЦК та СП зобов'язані також не пізніше 5 днів після отримання інформації повідомляти членів сімей про визволення з полону військовослужбовців або місце перебування зниклих безвісти.

КОРИНЕЦЬ СПОВІЩЕННЯ СІМ'І № _____

на загиблого (померлого), захопленого в полон або заручником,
а також інтернованого або зниклого безвісти військовослужбовця
Сповіщення на

(військове звання, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) військовослужбовця

який загинув (помер), захоплений в полон або заручником, а також
інтернований або зник безвісти)*

надіслано

«____» _____ 20__ року.

(військове звання, підпис, власне ім'я, прізвище)
МП.

* Підкреслити потрібне.

----- Лінія відрізу -----

Кутовий штамп
військової частини

Керівнику _____

**Сповідання командира військової частини N _____
на померлого (загиблого), захопленого у полон або заручником,
інтернованого у нейтральних державах або зниклого безвісти
військовослужбовця**

Прошу сповістити гр. _____
яка (який) проживає

(адреса задекларованого/zareєстрованого місця проживання (перебування) членів сім'ї
або близьких родичів) про те, що її (його)

(ступінь споріднення)

(посада військовослужбовця)

(військове звання, прізвище)

(власне ім'я, по батькові (за наявності), дата народження)

(відомості про місце, дату, причину смерті (загибелі) та її зв'язок з проходженням військової служби, виконанням обов'язків військової служби, захистом Батьківщини, характеристика вірності Військовій присязі на вірність Українському народу (для загиблих або померлих внаслідок поранень (контузій, травм)), відомості про місце, дату, обставини захоплення у полон або заручником, інтернування у нейтральних державах або зникнення безвісти, інформація про підрозділ військової частини для налагодження комунікації з членами сім'ї та способи зв'язку із ним, інформація про здійснення чи нездійснення відбору біологічного матеріалу у військовослужбовця)

Командир військової частини

(військове звання, підпис, власне ім'я, прізвище)

М. П.

Начальник штабу військової частини

(військове звання, підпис, власне ім'я, прізвище)

"__" _____ 20__ року.

Чи розривається контракт/звільняються зі служби?

У всіх військових формуваннях (окрім НГУ) у разі захоплення в полон або заручником зі списків особового складу військовослужбовця **не виключають та контракт не припиняють**. Військовослужбовці, які знаходяться в полоні як заручники або інтерновані особи, зараховуються в розпорядження відповідних командирів до повернення.

Безвісти зниклі залишаються в списках частини до визнання безвісно відсутніми або оголошення померлими за рішенням суду.

У НГУ: зниклі безвісти військовослужбовці **виключаються зі списків частини лише після ретельного розшуку та розслідування обставин** неповернення їх до частини, але не пізніше 15 діб із дня зникнення. Тобто військова частина розшукує військовослужбовця 15 діб, а потім може подати заяву про розшук особи, зниклої безвісти за особливих обставин до Нацполіції України. Одночасно офіційне повідомлення про зникнення безвісти отримують родичі, які також мають право подавати заяву про необхідність розшуку.

Як відбувається розшук зниклих безвісти Нацполіцією?

Детальний порядок розшуку передбачений у Законі “Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин”.

Особливими обставинами є збройний конфлікт, воєнні дії, тимчасова окупація частини території України, надзвичайні ситуації природного чи техногенного характеру.

Розшуку передуює подання заяви.

Хто подає?

Заяву про розшук може подати будь хто, кому стало відомо про такі обставини (родичі, представники ВЧ, органи державної влади, місцевого самоврядування, громадські об'єднання).

Що вказується?

Усю наявну інформацію, яка може сприяти розшуку.

Куди подавати заяву?

До Національної поліції України.

Нацполіція зобов'язана інформувати Уповноваженого з питань осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, протягом 3-х днів з моменту отримання такої інформації або заяви.

Усі отримані дані вносяться до Реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, протягом 24 годин з моменту отримання таких даних.

Розшук відбувається із застосуванням усіх можливих законних методів та триває до встановлення місця перебування зниклої особи, місця поховання чи знаходження її останків.

Рішення суду про визнання особи безвісно відсутньою не є підставою для припинення її розшуку.

**Що робити, якщо ви впізнали зниклого безвісти
військовослужбовця на фото чи відео, викладеному в
інтернеті ворожою стороною**

1. Звернутися до слідчого з клопотанням про призначення портретної експертизи.
2. Долучити фото чи відео, за яким ви ідентифікували військовослужбовця, що вважається безвісти зниклим.
3. Якщо вам відмовили в призначенні портретної експертизи за ознаками зовнішності, бо ви не є учасником кримінального провадження (потерпілим), радимо звертатися до Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини з проханням сприяти в проведенні експертизи в КНДІ-СЕ. До такого звернення варто долучити документи, які підтверджують ступінь спорідненості з військовослужбовцем, та фото його обличчя для порівняння. Членам сімей військових вказане звернення потрібно надсилати в паперовому вигляді, а фото та інші матеріали, на CD-диску чи іншому носії, на адресу Секретаріату Уповноваженого з прав людини: 01008, м. Київ, вул. Інститутська, 21/8.
4. Якщо експертне дослідження допомогло ідентифікувати військовослужбовця, члени його сім'ї зможуть звертатися до слідчого, із результатами дослідження та клопотанням про призначення судової експертизи для ідентифікації особи військовослужбовця. Висновки такої експертизи зможуть слугувати доказом перебування військового в полоні держави-агресора.

Якщо стало відомо про смерть зниклого.	Якщо стало відомо про перебування в полоні.
Уповноважений направляє родичам інформацію про обставини, що свідчать про смерть	Держава здійснює усі можливі дії для обміну та повернення його додому
Що вважається достовірною інформацією про смерть? Достовірною вважається інформація, яка ґрунтується на: – даних пошукових груп про вилучення людських останків; – посмертної інформації про останки, наданої бюро судово-медичної експертизи; – профілях ДНК та результатах зіставлення ДНК, наданих ДНК-лабораторіями	Яким чином? Україна здійснює міжнародне співробітництво у сфері розшуку полонених та зниклих безвісти з іноземними державами, Міжнародним Комітетом Червоного Хреста та міжнародними організаціями, які займаються розшуком зниклих безвісти та полонених

Що робити у разі, якщо ви дізнались про загибель особи?

Якщо ви дізнались про загибель без можливості забрати та юридично ідентифікувати тіло (усно від побратимів чи командира, з інтернет ресурсів тощо)	Якщо тіло забрали та ідентифікували (є офіційне повідомлення від ТЦК та СП)
1. За можливості дізнатись обставини загибелі (зв'язатись з командиром, побратимами тощо) 2. Звернутись до Нацполіції із заявою про відкриття справи по факту смерті особи 3. Поліція передає за підслідністю до СБУ для проведення досудового розслідування. Потрібно звернутися до СБУ та дізнатися ПІБ слідчого у справі для подальшої взаємодії з ним 4. Зв'язатись із органами та організаціями які зазначені в першому розділі 5. Зв'язатись із ТЦК та СП, дізнатись наявність/відсутність повідомлення від в/ч про підтвердження статусу Зниклого безвісти чи Акту про настання смерті	1. Уточнити дату та час доставлення тіла; 2. Узгодити з ТЦК та СП, представниками місцевої держадміністрації або місцевого самоврядування місце, час та порядок поховання загиблого (померлого) військовослужбовця; 3. Зібрати документи, необхідні для оформлення допомоги на поховання; 4. Зібрати документи, необхідні для порушення клопотання про призначення пенсії (допомоги) сім'ї загиблого (померлого) військовослужбовця; 5. Зібрати документи, необхідні для оформлення одноразової грошової допомоги у зв'язку із смерті.

Визнання фізичної особи померлою

Людину визнають померлою через суд: за правилами, подібними до визнання безвісно відсутньої (див. Главу 4 ЦПК України), за однієї з таких умов:

- 1) про людину нічого не відомо **3 роки в місці її постійного проживання**;
- 2) зникла безвісти за умов, що могли призвести до смерті (війна, аварія, напад), — достатньо **6 місяців відсутності**;
- 3) могла загинути через катастрофу чи стихійне лихо — можна звертатися **через 1 місяць після завершення роботи спеціальної комісії**.

Якщо людина зникла за обставин, що загрожували смертю або давали підстави припускати її загибель від певного нещасного випадку, суд **може вказати датою смерті день імовірної загибелі** (навіть якщо тіло не знайдене).

Звернутися до суду із заявою про визнання особи померлою може будь-яка зацікавлена в цьому особа, якщо таке рішення суду може вплинути на її права.

Право на одноразову грошову допомогу сім'ям військових, які зникли безвісти та згодом були оголошені померлими

Днем виникнення такого права є дата складання актового запису про смерть, зазначена у свідоцтві про смерть.

Строк звернення для отримання одноразової грошової допомоги — 3 роки.

Які гарантії мають члени сімей військовослужбовців, які зникли безвісти або перебувають у полоні?

Хто за законодавством вважається членами сім'ї військовослужбовця?

Близькі родичі та члени сім'ї особи, зниклої безвісти за особливих обставин, -

● чоловік,	● син,	● дід,	● правнук,
● дружина,	● дочка,	● баба,	● правнучка,
● батько,	● пасинок,	● прадід,	● усиновлювач чи
● мати,	● падчерка,	● прабаба,	усиновлений,
● вітчим,	● рідний брат,	● внук,	● опікун чи піклу-
● мачуха,	● рідна сестра,	● внучка,	вальник,

особа, яка перебуває під опікою або піклуванням, а також особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом і мають взаємні права та обов'язки, у тому числі особи, які спільно проживають, але не перебувають у шлюбі.

На період зникнення безвісти під час проходження військової служби, військовослужбовцям надаються усі гарантії, передбачені ЗУ «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» та іншими актами законодавства України.

УВАГА! Право не поширюється на сім'ї військовослужбовців, які добровільно здалися в полон, самовільно залишили військові частини (місця служби) або дезертували.

Пільги членів сімей військовослужбовців, які зникли безвісти під час проходження військової служби надаються на підставі посвідчення

Посвідчення зниклого безвісти

Право отримати посвідчення мають:

- ▶ батьки;
- ▶ дружина або чоловік;
- ▶ діти таких військовослужбовців, які не досягли повноліття або повнолітні — особи з інвалідністю з дитинства.

Хто видає таке посвідчення?

- 1) Територіальні центри комплектування та соціальної підтримки — членам сім'ї військовослужбовця ЗСУ або Держспецтрансслужби;
- 2) уповноважені структурні підрозділи, на які покладаються функції з видачі посвідчень членам сім'ї військовослужбовця СБУ, Управління державної охорони, Служби зовнішньої розвідки, Держспецзв'язку, Держприкордонслужби, НГУ.

Які підстави для отримання посвідчення?

- 1) Витяг із наказу про виключення військовослужбовця із списків особового складу у зв'язку із смертю, визнанням його судом безвісно відсутнім чи оголошення померлим або копія такого наказу;
- 2) свідоцтво про смерть військовослужбовця або рішення суду про визнання його безвісно відсутнім;
- 3) документ про причини та обставини смерті військовослужбовця (відповідний наказ (витяг із наказу), акт проведення розслідування, довідка про обставини травми (поранення, контузії, каліцтва) тощо), який підтверджує, що військовослужбовець загинув (помер) не внаслідок вчинення ним кримінального чи адміністративного правопорушення або що загибель (смерть) сталася не внаслідок вчинення ним дій у стані алкогольного, наркотичного або токсичного сп'яніння чи навмисного заподіяння собі тілесного ушкодження;
- 4) постанова військово-лікарської комісії (крім випадків, коли військовослужбовець пропав безвісти).

Умови видачі посвідчення члена сім'ї безвісти зниклого врегульовані постановою КМУ "Про посвідчення на право користування пільгами членів сімей військовослужбовців, які загинули (померли) або пропали безвісти під час проходження військової служби" від 28.05.1993 № 379.

Які пільги можна отримати у зв'язку з наявністю посвідчення?

1. Медичне обслуговування у закладах МОУ, інших військових формувань та правоохоронних органів, якщо військовослужбовці прослужили в ЗСУ не менш як 20 календарних років
2. Право не більше одного разу на рік на санаторно-курортне лікування та відпочинок у санаторіях, будинках відпочинку, пансіонатах і на туристських базах МОУ, інших військових формувань та правоохоронних органів з пільговою оплатою вартості путівок – 50%

До таких членів сімей належать:

батьки,

дружина (чоловік),

неповнолітні діти,

діти - особи з інвалідністю з дитинства (незалежно від їх віку).

УВАГА! Пільга надається членам сімей військовослужбовців за умови, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні 6 місяців не перевищує 3 прожиткових мінімумів - 9084 грн. (станом на 2024 р.)

Хто та які пільги має право оформити без наявності посвідчення

Члени сім'ї зниклих безвісти та полонених зможуть користуватися пільгами ветеранів і без наявності посвідчення члена сім'ї безвісти зниклого. Витяг із Єдиного державного реєстру ветеранів війни надає таке право.

Отримати витяг можна в місцевому структурному підрозділі з питань ветеранської політики або ЦНАПі, незалежно від задекларованого / зареєстрованого місця проживання (перебування).

Пільгами зможе користуватись **один із членів сім'ї ветерана, який з ним проживав:** чоловік, дружина, непрацездатні батьки, діти до 18 років, неодружені повнолітні діти з інвалідністю I чи II групи, а також інші люди, які перебували під опікою ветерана.

Кошти на пільги будуть перераховуватися на банківський рахунок члена сім'ї з місяця, наступного за місяцем звернення, до місяця звільнення пільговика з полону (визнання судом безвісно відсутнім чи оголошення померлим).

Така можливість стосується пільг щодо:

- оплати житла та комунальних послуг;
- абонементної плати за користування квартирним телефоном і
- погодинної оплати місцевих розмов;
- користування поліклініками та госпіталями, до яких були прикріплені ветерани

Особи, які прибувають до центрів (санаторіїв) на санаторно-курортне лікування, крім санаторно-курортної путівки, повинні мати із собою:

- ☐ члени сімей – паспорт (пред'являють), санаторно-курортну карту за формою № 072/о, відповідне посвідчення про право на пільги;
- ☐ діти – свідоцтво про народження (пред'являють) та його копію (залишається в центрі (санаторії)), санаторно-курортну карту за формою № 076/о, відповідне посвідчення про право на пільги.

3. Позачерговий порядок надання жилих приміщень за місцем перебування на обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов

Житло надають в розмірі не менше середнього рівня забезпеченості по країні, але не більше 13,65 кв.м. житлової площі на одну особу.

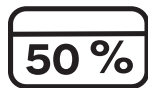
Якщо житло вже частково приватизували, при наданні нового житла враховується житлова площа у квартирі (будинку), яка вже є у власності членів сім'ї військовослужбовця.

Під час надання житлових приміщень не заселяють в одній кімнаті осіб:

- різної статі,
- старших 9 років, крім подружжя,
- які страждають тяжкими формами деяких хронічних захворювань, у зв'язку із чим не можуть проживати в одній кімнаті разом із членами своєї сім'ї.

Про хронічні захворювання детальніше в Наказі МОЗ від 08.02.1985 № 52 "Про затвердження переліку хронічних захворювань, при яких особи, що на них страждають, не можуть проживати в комунальній квартирі або в одній кімнаті із членами своєї сім'ї".

4. 50-відсоткова знижка плати за користування житлом (квартирної плати) та плати за комунальні послуги (водопостачання, газ, електрична, тепла енергія та інші послуги) у жилих будинках усіх форм власності в межах встановлених норм, передбачених законодавством

△ **ВАЖЛИВО!** Пільгу надають у разі, якщо розмір середньомісячного сукупного доходу сім'ї в розрахунку на одну особу за попередні шість місяців не перевищує величини доходу, який дає право на податкову соціальну пільгу.

Особи, які мають право на пільги повинні бути включені до Реєстру.

Для включення до Реєстру інформації про особу, яка має право на пільги, особі необхідно подати:

- 1) заяву;
- 2) копії документів, що підтверджують право пільговика та членів його сім'ї на пільги (з пред'явленням оригіналів зазначених документів);
- 3) ідентифікаційний код;
- 4) копію паспорта громадянина України / свідоцтва про народження (на вибір);
- 5) паспорт, документ, що посвідчує особу іноземця або особу без громадянства, особу, яку визнано в Україні біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту;
- 6) інформацію про характеристику житла і послуги, щодо отримання яких член сім'ї має право на пільги та якими користується;
- 7) будь-який офіційний документ, що підтверджує фактичне місце проживання (за потреби).

Документи необхідно подати до Пенсійного фонду України.

△ **ВАЖЛИВО!** У разі зміни місця проживання пільговик знімається з обліку за попереднім місцем проживання та стає на облік за новим місцем проживання.

УВАГА! У разі коли у складі сім'ї пільговика відбулися зміни, він повідомляє про це уповноважений орган.

Пільговик має право знайомитися з даними, що містяться в Реєстрі, та у разі незгоди з ними звернутися письмово до уповноваженого органу про їх виправлення.

5. Право на земельну ділянку та допомога в будівництві, якщо члени сім'ї виявили бажання побудувати приватні жилі будинки

УВАГА! правом можна скористатись, якщо особа раніше не скористалася правом на приватизацію землі відповідного цільового призначення.

Для отримання необхідно звернутися до органу місцевого самоврядування з відповідним клопотанням.

6. Безоплатне одержання в приватну власність жилого приміщення, яке вони займають у будинках державного житлового фонду

Підготовка, оформлення документів та передання у власність громадян квартир (будинків), кімнат у комунальних квартирах здійснюють уповноважені на це органи приватизації, створені при КЕУ, КЕВ (КЕЧ) районів, у повному господарському віданні або оперативному управлінні яких знаходиться державний житловий фонд.

Передача жилого приміщення у власність громадян оформляється свідоцтвом про право власності, яке реєструється в органах приватизації.

УВАГА! свідоцтво про право власності не потребує нотаріального посвідчення, але підлягає обов'язковій реєстрації в органі державної реєстрації прав.

⚠ **ВАЖЛИВО!** Необхідна письмова згода всіх повнолітніх членів сім'ї, які постійно мешкають у цьому жилу приміщенні, з обов'язковим визначенням уповноваженого власника.

Передача жилих приміщень у власність громадян здійснюється на підставі рішень відповідних органів приватизації, що приймаються не пізніше місяця з дня одержання заяви громадянина.

⚠ **ВАЖЛИВО!** У разі втрати або зіпсування свідоцтва про право власності на жиле приміщення за письмовою заявою власника (співвласників) орган приватизації видає його дублікат.

7. Право безоплатного проїзду та знижка при користуванні певними видами транспорту

Мають право лише батьки.

- Усіма видами міського пасажирського транспорту загального користування (крім таксі) у межах адміністративного району за місцем проживання,
- залізничного та водного транспорту приміського сполучення,
- автобусами приміських маршрутів.

⚠ **ВАЖЛИВО!** Реалізація права можлива за наявності посвідчення встановленого зразка.

У разі запровадження автоматизованої системи обліку оплати проїзду — електронного квитка, який видається на безоплатній основі.

50 % знижка на користування міжміським:

- залізничним,
- повітряним,
- водним,
- автомобільним транспортом.

8. Дитина загиблого або зниклого безвісти військовослужбовця має право протягом трьох років після закінчення школи вступити поза конкурсом до державного чи комунального вищого навчального закладу або профтеху на обрану спеціальність. Навчання буде оплачено за рахунок коштів державного або місцевого бюджету.

Пенсія в разі втрати годувальника за особою, зниклу безвісти за особливих обставин

Нормативні акти: Закон України “Про правовий статус осіб, зниклих безвісти за особливих обставин” (Закон № 2505), Закон України “Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” (Закон № 1058).

Умови призначення пенсії у зв’язку з втратою годувальника

Пенсію у зв’язку з втратою годувальника призначають непрацездатним членам сім’ї людини, яка має правовий статус особи, зниклої безвісти за особливих обставин, – **незалежно від тривалості страхового стажу**

Хто має право на пенсію у зв’язку з втратою годувальника

- 1) Чоловік (дружина), батько, мати, якщо вони:
 - мають інвалідність
 - або досягли віку 65 років чи пенсійного віку, передбаченого статтею 26 Закону № 1058 (60 років, 63 роки);
- 2) діти, якщо вони:
 - менше 18 років;
 - або старші 18 років, але стали особами з інвалідністю до 18 років;
 - навчаються на денній формі в школі, коледжі чи виші — пенсія виплачується до завершення навчання, але не довше ніж до 23 років;
 - діти-сироти - до 23 років незалежно від навчання;
 - усиновлені діти, пасинок і падчерка — нарівні з рідними дітьми (якщо вони не отримували аліментів від батьків);
- 3) Інші члени родини, якщо немає чоловіка або дружини:
 - один з батьків, брат, сестра, дідусь чи бабуся незалежно від віку і працездатності, якщо вони не працюють і доглядають за дитиною зниклого або загиблого до досягнення нею 8 років.

Порядок звернення за пенсією у зв’язку з втратою годувальника

особисто до будь-якого сервісного центру ПФУ
через вебпортал електронних послуг ПФУ (portal.pfu.gov.ua)

- Право на отримання пенсії у зв’язку з втратою годувальника виникає через
- один місяць з дня внесення інформації про безвісне зникнення особи до Єдиного реєстру досудових розслідувань
- або до Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.

Документи, необхідні для призначення пенсії у зв’язку з втратою годувальника

Документи, які подаються для призначення пенсії:

- 1) документ, що посвідчує особу (для дитини — свідоцтво про народження дитини);
- 2) ідентифікаційний податковий номер або свідоцтво про загальнообов’язкове державне соціальне страхування особи, якій призначається пенсія, та особи, зниклої безвісти за особливих обставин;

- 3) інформація з Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин;
- 4) документи, що засвідчують родинні стосунки:
- для дитини, батьків — свідоцтво про народження;
 - для дружини (чоловіка) — свідоцтво про одруження, а у разі його відсутності,— рішення суду;
- 5) документи, що засвідчують місце проживання;
- 6) документи про страховий стаж, набутий до 01 січня 2004 року, дружиною (чоловіком), батьком (крім тих, які досягли 65-річного віку, та осіб з інвалідністю), особи, зниклої за особливих обставин, якщо їх немає в пенсійній справі такої особи:
- трудова книжка;
 - диплом про навчання;
 - військовий квиток тощо;
- 7) довідка про заробітну плату за будь-які 60 календарних місяців страхового стажу підряд по 30 червня 2000 року (подається за бажанням або, якщо страховий стаж, починаючи з 01 липня 2000 року, становить менше 60 місяців);
- 8) довідка закладів освіти про те, що дитина, яка досягла 18-річного віку, навчається за денною формою навчання;
- 9) документи, що підтверджують здійснення догляду за дитиною (дітьми) особи, зниклої безвісти за особливих обставин:
- свідоцтво про народження дитини;
 - рішення органу опіки та піклування про встановлення опіки чи піклування;
 - рішення суду тощо
- для призначення пенсії чоловіку (дружині), а в разі їх відсутності – одному з батьків, діду, бабі, брату чи сестрі особи, зниклої безвісти за особливих обставин, які не працюють і зайняті доглядом за дитиною (дітьми) особи, зниклої безвісти за особливих обставин, до досягнення нею (ними) 8 років;
- 10) документи про перебування на утриманні померлого годувальника (крім дітей): - документи про місце проживання разом з годувальником за однією адресою (паспорт громадянина України, виданий у формі книжечки, або витяг з реєстру територіальної громади), або інші документи, видані відповідно до чинного законодавства за місцем проживання (реєстрації) особи, зокрема органом місцевого самоврядування, що підтверджують такий факт,
- або рішення суду;
- 11) документи, що підтверджують особливий статус:
- ветеран війни;
 - особа, постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи;
 - особливі заслуги;
 - інше (за наявності).

Розмір пенсії у зв'язку з втратою годувальника

- **50% пенсії за віком** особи, яка зникла безвісти за особливих обставин — якщо є **один** непрацездатний член сім'ї;
- **100% пенсії за віком** — якщо **два або більше** непрацездатних членів сім'ї (суму ділять між усіма **рівними частками**).

Мінімальний розмір пенсії не може бути меншим за:

- **100% прожиткового мінімуму** — на одну особу;
- **120% прожиткового мінімуму** — на двох;

- **150% прожиткового мінімуму** — на трьох і більше.

Строки призначення пенсії у зв'язку з втратою годувальника

Призначається з дня звернення, на період дії статусу зниклого безвісти за особливих обставин.

Виплата пенсії у зв'язку з втратою годувальника

Виплату пенсії припиняють з 1 числа місяця, який настає після внесення до Єдиного реєстру досудових розслідувань або до Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин, відмітки про встановлення:

- місце перебування особи
- або місця поховання,
- або місцезнаходження останків.

Якщо зниклу особу офіційно визнано померлою або встановлено факт її смерті — члени її сім'ї можуть звернутися за пенсією у зв'язку з втратою годувальника на загальних підставах, передбачених Законом № 1058, або відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» від 9.04.1992, №2262-XII

Щомісячне грошове забезпечення, в тому числі додаткові та інші види грошового забезпечення

Грошове забезпечення зберігається за такими категоріями військовослужбовців:

- захопленими в полон;
- які стали заручниками;
- інтернованими в нейтральних державах;
- зниклих безвісти за особливих обставин.

Виплачується грошове забезпечення з урахуванням усіх змін (виплати років, норм забезпечення тощо), а саме:

- посадовий оклад за останнім місцем служби;
- оклад за військовим званням;
- надбавка за вислугу років;
- інші щомісячні додаткові виплати постійного характеру;
- інші види грошового забезпечення.

УВАГА! Право не поширюється на сім'ї військовослужбовців, які добровільно здалися в полон, самовільно залишили військові частини (місця служби) або дезертували.

Хто має право на виплати

Військовослужбовець має право скласти в письмовій довільній формі особисте розпорядження про виплату грошового забезпечення іншим особам за його вибором, визначивши розмір частки таких осіб у відсотках на випадок:

- захоплення його в полон або заручником;
- інтернування в нейтральних державах;
- зникнення безвісти.

У разі відсутності особистого розпорядження грошове забезпечення рівними частинами виплачують:

- дружині (чоловіку);
- законним представникам малолітніх (неповнолітніх) дітей;
- дітям із числа осіб з інвалідністю з дитинства (незалежно від віку) або їх законним представникам;
- батькам військовослужбовців (крім тих, які позбавлені батьківських прав).

△ **ВАЖЛИВО!** Загальна сума грошового забезпечення, яке розподіляється між членами сім'ї, не може перевищувати 50 відсотків грошового забезпечення, визначеного після здійснення встановлених законом відрахувань.

У разі відсутності особистого розпорядження та осіб, вказаних вище, грошове забезпечення виплачується повнолітнім дітям, рідним братам (сестрам), законним представником яких є військовослужбовець.

△ **ВАЖЛИВО!** Грошове забезпечення виплачується в рівних частинах, що в загальній сумі не перевищує 20 відсотків грошового забезпечення, визначеного після здійснення встановлених законом відрахувань.

У разі відсутності особистого розпорядження та відсутності осіб, які по закону мають право на отримання грошового забезпечення військовослужбовця, захопленого в полон, інтернованого чи зниклого безвісти, ці суми включаються до складу спадщини.

Важливо! Рідні військовослужбовців, які добровільно здалися в полон, самовільно залишили військові частини (місця служби) або дезертирували, не отримують жодних виплат.

Оформлення виплати

Підстава виплати грошового забезпечення — заява члена сім'ї на ім'я командира (начальника, керівника) військової частини.

Заява подається в такі строки:

- до дня звільнення військовослужбовців, захоплених у полон або заручниками;
- протягом 3 років з дня набрання законної сили рішенням суду про визнання військовослужбовців безвісно відсутніми, але не пізніше ніж до дня набрання законної сили рішенням суду про скасування рішення про визнання їх безвісно відсутніми.

До заяви додаються:

- 1) копії сторінок паспорта повнолітніх членів сім'ї з даними про прізвище, ім'я та по батькові і реєстрацію місця проживання (перебування);
 - 2) довідка про реєстрацію місця проживання (перебування) членів сім'ї (у разі відсутності такої інформації в паспорті);
 - 3) копія свідоцтва про шлюб (у разі наявності);
 - 4) копія свідоцтв про народження дітей (у разі наявності);
- копія документа, що засвідчує реєстрацію в Державному реєстрі фізичних осіб-платників податків (для осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це контролюючому органу і мають відмітку в паспорті, — копія сторінки паспорта з такою відміткою).

Строк розгляду поданих документів та ухвалення рішення

– 15 днів.

Командир (начальник, керівник) зобов'язані повідомити заявника про рішення в письмовій формі.

У рішенні про відмову обов'язково має бути зазначена підстава відмови.

Заява про виплату грошового забезпечення зниклого безвісти
(полоненого)

Командиру в/ч

Від (прізвище, ініціали)_____

Поштова адреса:_____

телефон_____

Заява
про виплату грошового забезпечення зниклого безвісти (полоненого)

На підставі п.6 ст.9 ЗУ "Про соціальний та правовий статус військовослужбовців та членів їх сімей" прошу нараховувати і виплачувати мені, _____ (ПІБ) грошове забезпечення безвісно відсутнього (полоненого)_____ (ПІБ, звання, посада).

Додатки:

- 1) копії сторінок паспорта повнолітніх членів сім'ї;
- 2) довідка про реєстрацію місця проживання (перебування) членів сім'ї (у разі відсутності такої інформації в паспорті);
- 3) копія свідоцтва про шлюб (у разі наявності);
- 4) копії свідоцтв про народження (у разі наявності);
- 5) копія довідки про присвоєння індивідуального податкового номера;
- 6) банківські реквізити.

дата

ПІБ

Відмова у виплаті грошового забезпечення

Рішення відмовити може бути прийняте, якщо:

- заява подана особою, яка не має права на грошове забезпечення;
- не всі необхідні документи подані;
- заява подана з порушенням строків;
- військовослужбовець добровільно здався в полон, самовільно залишив військову частину (установу, організацію), місце служби або дезертирував.

⚠ **ВАЖЛИВО!** якщо відмовили через неповний пакет документів, можна звернутись повторно з необхідними документами.

УВАГА! Рішення про відмову у виплаті грошового забезпечення може бути оскаржено в суді.

Скільки часу виплачується грошове забезпечення?

Грошове забезпечення виплачують щомісяця на підставі наказів командирів (начальників, керівників) військових частин (установ, організацій) членам сімей:

- полонених або заручників — включно до дня звільнення їх;
- безвісно відсутніх — до дня набрання законної сили рішенням суду про визнання їх безвісно відсутніми або дати складення актового запису про смерть включно. (НПА: Постанова КМУ від 30.11.2016 №884)

Виплата додаткової винагороди (до 100 000 гривень)

НПА: Постанова КМУ від 28.02.2022 №168

Додаткової винагороди виплачується:

Захопленим в полон (крім тих, які добровільно здалися в полон)	Заручникам /безвісно відсутнім (коли зазначені події сталися як до введення воєнного стану, так і після його введення)
---	---

НПА: Наказ МОУ від 07.06.2018 р. № 260 "

Грошове забезпечення, серед іншого одноразові додаткові виплати, право на які виникло включно до дня визнання військового судом безвісно відсутнім, виплачують:

- 1) членам його сім'ї;
- 2) у разі їх відсутності — спадкоємцям.

Підставою для виплат є звернення вказаних осіб та наказ командира військової частини.

Одноразова грошова допомога полоненим

Особи, які перебувають в полоні: військовослужбовці і цивільні, а також члени їхніх сімей **мають право на виплату** грошової допомоги в розмірі 100 000 гривень.

Таку грошову допомогу перераховує Міністерство розвитку громад та територій України на особові рахунки звільненого з полону або члена сім'ї полоненого, відкриті в банку.

До членів сім'ї полоненого належать:

- особи, які перебувають у шлюбі,
- діти, зокрема повнолітні,
- батьки,
- рідні брати і сестри,
- дід, баба,
- онуки,
- особи, які перебувають під опікою чи піклуванням,
- особи, які спільно проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки.

Для отримання державної допомоги заявник звертається до Міністерства розвитку громад та територій України із заявою, до якої додає:

- ☐ копію документа, що посвідчує особу;
- ☐ документи, що підтверджують факт перебування в полоні;
- ☐ довідку з реквізитами особового рахунка, відкритого в банківській установі.

Якщо за роки перебування в полоні члени сім'ї отримують щорічну грошову допомогу, така допомога не виплачується полоненому після його звільнення.

Підставами для відмови у виплаті щорічної грошової допомоги є

- звернення особи, яка не є членом сім'ї полоненого;
- подання неповного пакета документів;
- отримання цієї грошової допомоги членами сім'ї полоненого за роки його перебування в полоні;
- відсутність офіційного підтвердження перебування в полоні;
- звернення за виплатою кількох членів родини полоненого, оскільки така грошова допомога призначається лише одному члену сім'ї.

Одноразова грошова допомога військовослужбовцям після полону

Одноразова державна грошова допомога **надається полоненому після звільнення з полону.**

Розмір такої допомоги складає **100 000 гривень.**

Для її отримання після звільнення з полону така особа або її законний представник звертається до Міністерства розвитку громад та територій України із заявою про виплату, до якої додає:

- ☐ копію документа, що посвідчує особу заявника;
- ☐ відомості або документи, що підтверджують факт перебування в полоні;
- ☐ довідку з реквізитами особового рахунка, відкритого в банку.

За результатами опрацювання заяви Міністерство розвитку громад та територій України перераховує кошти на особовий рахунок звільненого з полону. Одноразова державна грошова допомога після звільнення з полону надається **незалежно** від щорічної державної грошової допомоги.

Право на одноразову державну грошову допомогу, на відміну від щорічної, мають лише звільнені з полону. Члени сім'ї права на таку виплату не мають.

Додаткова щомісячна винагорода 50 000 грн. для звільнених з полону осіб

Кому й за яких умов виплачуватимуть:

- Військовий має потрапити на стаціонарне лікування одразу після звільнення з полону.
- Тривалість лікування — від 30 днів, сюди включають також час переміщення між закладами охорони здоров'я.
- Виплата призначається, якщо лікування пов'язане з травмою, пораненням, контузією, каліцтвом та захворюванням. Військовий має вважатися таким, що потребує тривалого стаціонарного лікування.
- Виплату здійснюють до моменту визначення, чи військовий придатний до служби, чи звільнений з неї.

! Коли виплату зупиняють:

- якщо військовому повідомлено про підозру в злочинах проти нацбезпеки або військових правопорушеннях;
- якщо є обвинувальний вирок, що набрав законної сили.

Як отримати довідку про перебування в полоні

Довідку видають як громадянам України, так і іноземцям.

Для її отримання треба звернутися особисто або через законного представника чи члена сім'ї із заявою в довільній формі до Міноборони, іншого центрального органу виконавчої влади, що здійснює керівництво військовими формуваннями, або до поліції, командира підрозділу Збройних Сил.

Заява для отримання довідки може бути написана в довільній формі, проте обов'язково має містити:

- військове звання (за наявності) полоненого, його прізвище, ім'я, по батькові;
- спосіб комунікації (поштова адреса та/або адреса електронної пошти, номер телефону);
- військове формування, правоохоронний чи інший державний орган, у штаті якого перебувала особа на момент полону;
- період перебування в полоні.

У разі відсутності в заяві зазначених відомостей довідка не оформлюється, про що повідомляється письмово.

За довідкою про перебування в полоні може звертатися державне підприємство "Український національний центр розбудови миру", яке виконує функції Національного інформаційного бюро (адреса: вулиця Євгена Коновальця 36-Б літера А2, місто Київ, 01133).

Підставою для оформлення довідки є заява особи або лист Українського національного центру розбудови миру з датою і номером реєстрації.

Довідка оформляється протягом 30 календарних днів із дня надходження заяви. Форма такої довідки передбачена постановою КМУ від 20 січня 2023 р. № 55.

Зразок заяви на довідку про полон

Міністерство оборони України
03168, м. Київ, пр-кт Повітрофлотський, 6
admou@mil.gov.ua

ПІБ _____

Адреса: _____

Телефон: _____

Прошу видати мені _____ (військове (спеціальне) звання) ПІБ _____ (дата народження) довідку про перебування особи у місцях несвободи внаслідок збройної агресії проти України або інтернування в нейтральних державах за зразком згідно з постановою КМУ від 20 січня 2023 р. № 55 "Про затвердження Порядку оформлення довідок про перебування осіб у місцях несвободи внаслідок збройної агресії проти України або інтернування в нейтральних державах".

Зазначаю, що на момент позбавлення особистої свободи я перебував у особовому складі в/ч _____. В місцях несвободи внаслідок збройної агресії проти України або інтернування у нейтральних державах знаходився в період з _____ по _____ року.

Запитувану довідку прошу надіслати мені за адресою: _____

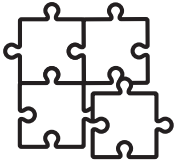
Додатки:

1. Копія документа, що посвідчує особу.

_____ дата

_____ ПІБ

Реабілітація військовослужбовця після полону

Після звільнення з полону реабілітація захисників має проходити комплексно, з наданням медичної, психологічної допомоги та соціальних послуг. Це передбачає Постанова КМУ № 296 від 15.03.2024 року.

Тривалість реабілітаційного лікування залежить від кожного конкретного клінічного випадку.

Звільнені з полону також можуть отримати 90-денну безперервну відпустку та право звільнитися з військової служби.

Відновлення втрачених в полоні документів

Паспорт громадянина України видається не пізніше ніж через 3 робочих дні з дня оформлення заяви-анкети на його отримання.

Оформлення і видача паспорта громадянина України для виїзду за кордон здійснюються протягом 10 робочих днів.

Для оформлення та видачі паспорта громадянина України та паспорта громадянина України для виїзду за кордон потрібно подати заяву та документи до будь-якого підрозділу Державної міграційної служби, "Паспортного сервісу" чи ЦНАПу.

Для звільнених із полону:

- процедура встановлення особи не має тривати більше 10 робочих днів;
- передбачено звільнення від сплати будь-яких зборів за оформлення паспорта громадянина України та закордонного паспорта протягом одного 1 року з дня звільнення з полону.

Опіка над майном зниклого безвісти

Встановити опіку над майном зниклого можливо:

- за останнім місцем проживання безвісно відсутнього або зниклого безвісти за особливих обставин;
- за місцезнаходженням нерухомого майна або основної його частини;
- за відсутності нерухомого майна — за місцезнаходженням основної частини рухомого майна.

Під час воєнного стану та протягом півроку після його завершення у випадку, якщо стало відомо, що безвісти зникла особа проживає на окупованих територіях, нотаріус також вживає заходів для встановлення опіки над її майном незалежно від місця її проживання.

Нотаріуси вживають заходів для встановлення опіки над майном фізичної особи, яка визнана безвісно відсутньою, або особи, зниклої безвісти за особливих обставин, на підставі:

- рішення суду про визнання фізичної особи безвісно відсутньою;
- заяви заінтересованої особи або органу опіки та піклування;
- відомостей про особу, зниклу безвісти за особливих обставин, у Єдиному реєстрі осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.

Процедура:

1) Нотаріус описує майно та складає акт опису.

Важливо! Поза межами свого територіального округу він цього зробити не може, а тому надсилає доручення іншому нотаріусу за місцем знаходження майна для його опису.

2) Нотаріус призначає опікуна та видає йому свідоцтво про опіку над майном.

3) Інформацію щодо свідоцтва про призначення опікуна над майном нотаріус вносить до Єдиного реєстру осіб, зниклих безвісти за особливих обставин.

4) Над майном зниклої особи призначається лише один опікун.

Якщо опікун вже призначений, нотаріус відмовляє у видачі нового свідоцтва, крім випадків, коли:

- опікун помер;
- визнаний судом безвісно відсутнім або є особою, яка зникла безвісти за особливих обставин;
- визнаний судом недієздатним або обмежено дієздатним;
- усунутий від виконання обов'язків опікуна за рішенням суду;
- відмовився від виконання обов'язків, надавши нотаріусу заяву, справжність підпису на якій засвідчено нотаріально.

- I. Військовозобов'язаним
- II. Резервістам
- III. Військовослужбовцям
- IV. Ветеранам

4.1. Статус УБД

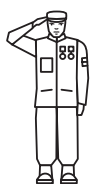
Порядок отримання статусу учасника бойових дій

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» ст. 6^{19, 20}
Постанова КМУ №413 від 20.08.2014.

Статус УБД можуть отримати:

- ▶ військовослужбовець
- ▶ резервіст
- ▶ військовозабовазаний працівник (до 06.11.2018)
- ▶ особа рядового складу
- ▶ особа начальницького складу
- ▶ доброволець формування, яке увійшло до складу ЗСУ/МВС/Нацгвардії
- ▶ доброволець формування, яке НЕ увійшло до складу ЗСУ/МВС/Нацгвардії, але взаємодіяло із офіційними військовими формуваннями
- ▶ доброволець територіальних громад

- ▶ Збройних сил України
- ▶ Нацгвардії
- ▶ СБУ
- ▶ Служби зовнішньої розвідки України
- ▶ Держприкордонслужби
- ▶ Держспецтрансслужби
- ▶ Військових прокуратур
- ▶ МВС
- ▶ Управління державної охорони
- ▶ Держспецзв'язку
- ▶ ДСНС
- ▶ Державної кримінально-виконавчої служби
- ▶ Добровольчих та інших військових формувань, які увійшли до складу ЗСУ/МВС/Нацгвардії
- ▶ ДФС
- ▶ Національної поліції України
- ▶ Сил ТРО ЗСУ

та:

- 1) захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в АТО, ООС;
- 2) залучалися до проведення АТО/ООС на строк не менше ніж 30 календарних днів, у тому числі за сукупністю днів;
- 3) брали участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України.

Періоди бойових дій

Харківська область – з 07.04.2014 по 14.09.2014, Донецька та Луганська області з 07.04.2014 по 30.04.2018. На заміну АТО почала діяти ООС з 30.04.2018. 24.02.2022 розпочалась збройна агресія РФ проти України.

УВАГА! Письмову відмову у встановленні статусу, ви маєте право оскаржувати до суду!

УВАГА!

Правило 30 днів не поширюється на:

- ▶ осіб, які брали участь у бойових діях до 16.09.2016 (оскільки положення того часу не включало правило 30 днів);
- ▶ осіб, що отримали поранення, контузії, каліцтва, що унеможливило подальше виконання ними відповідних завдань;
- ▶ членів екіпажів кораблів, катерів, суден, літаків та ін., які брали участь у виконанні бойових завдань в умовах безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з ворожими силами;
- ▶ осіб, які брали участь у бойових діях з 24.02.2022 р.

Автоматичне надання статусу УБД

Постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2024 р. № 1041

Протягом 5 днів з початку виконання бойових завдань уповноважена особа військової частини (зазвичай, це представники відділу персоналу) вносить відомості про це до Єдиного державного реєстру ветеранів війни.

До реєстру для надання статусу УБД вносять відомості про:

- прізвище, ім'я, по батькові;
- зміну прізвища, імені, по батькові (за наявності);
- стать;
- посаду, звання;
- дату народження;
- ідентифікаційний податковий номер;
- унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності);
- серію та/або номер паспорта громадянина України або паспорта громадянина України для виїзду за кордон;
- адресу місця проживання (не обов'язково);
- контактні дані (за наявності);
- орган сектору безпеки і оборони, до якого належить військова частина (орган, підрозділ) або підприємство, установа, організація;
- військову частину (орган, підрозділ), підприємство, установу, організацію, у якому проходить службу особа;
- період та місце виконання бойових (службових, спеціальних) завдань безпосередньо в районах ведення бойових дій або на тимчасово окупованих територіях;
- дату та номер наказу про прибуття до складу сил та засобів сил оборони або в район ведення воєнних (бойових) дій для виконання завдань;
- документ про участь у бойових діях (з реквізитами). До таких належать:
 - бойові донесення,
 - журнали бойових дій,
 - вахтові журнали,
 - польотні листи або
 - довідки про обставини травми (поранення, контузії, каліцтва),
 - відомості про виконання розвідувальних заходів,
 - накази про залучення сил і засобів ДСНС до виконання завдань (робіт) у районах ведення воєнних (бойових) дій,
 - книги служби,
 - відомості про виконання службових (спеціальних) завдань,
 - протоколи проведення службових (спеціальних) завдань.

Військовий отримує статус УБД з моменту внесення відомостей до Реєстру.

Повідомлення про набуття статусу УБД через Реєстр надсилають:

- на електронну пошту особі, яка набула статус УБД (за наявності в Реєстрі відомостей щодо електронної пошти такої особи);

- уповноваженій особі для подальшого інформування про це особи, яка набула статусу УБД (у разі відсутності в Реєстрі відомостей щодо електронної пошти такої особи).

Процедура отримання статусу УБД, якщо статус не надали автоматично

Обов'язковим документом для підтвердження участі в заходах оборони національної безпеки після 24.02.2022 є лише довідка про безпосередню участь у заходах із забезпечення оборони (форма затверджена додатком № 6 до постанови КМУ № 413).

Шлях 1. Через командування військової частини

Військовослужбовець звертається з рапортом про розгляд його документів на комісії з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій. До рапорту додає згоду на обробку персональних даних, дві кольорові фотокартки розміром 3×4 см.

Командир частини формує довідку про безпосередню участь, готує пакет документів та передає на розгляд комісії. Про надання / відмову в наданні статусу УБД комісія повідомляє уповноважених осіб в/ч, а вони повідомляють заявника.

Шлях 2. Через ТЦК та СП — для звільнених з військової служби (тих, які підпорядковуються Міністерству оборони України)

Демобілізований звертається до ТЦК та СП за місцем перебування на військовому обліку, надає згоду на обробку персональних даних та дві кольорові фотокартки розміром 3×4 см. ТЦК та СП самостійно через систему електронного документообігу скерує документи на розгляд відповідної комісії, за потреби — витребує документи з військової частини. Про надання / відмову в наданні статусу комісія повідомляє ТЦК та СП, а вони повідомляють заявника.

Шлях 3. Самостійно до комісії — під час служби і після звільнення

1. Поштою: із заявою в паперовій формі згідно з Додатком 8 до Постанови КМУ № 413 безпосередньо до комісії (зразок можна знайти на стор. 206). До заяви потрібно додати дві фотокартки розміром 3×4 см, а також оригінал довідки про безпосередню участь або інших документів, які підтверджують участь у бойових діях (ЗА НАЯВНОСТІ).
2. Електронною поштою: із заявою в електронній формі згідно з Додатком 8 до Постанови КМУ № 413, підписаній кваліфікованим електронним підписом (Дія.Підпис), додати скан-копії документів про безпосередню участь (ЗА НАЯВНОСТІ).

Важливо! Довідку про безпосередню участь подавати не обов'язково, проте, якщо вона у Вас є, це може пришвидшити процес розгляду заяви про надання статусу УБД. В інших випадках комісія витребує таку довідку та інші відомості з військової частини.

УВАГА! Документи звільнених службовців МВС/Нацгвардії/Держприкордонслужби та інших силових відомств розглядаються комісіями при відповідних силових відомствах.

УВАГА! Якщо документи на оформлення УБД були подані у в/ч до демобілізації (звільнення), посвідчення буде видано у відповідній в/ч.

Статус УБД для окремих випадків

З 20 лютого 2014 року, члени екіпажів кораблів, катерів, суден забезпечення, літаків та вертольотів, особи, які перебуваючи на борту кораблів, катерів, суден забезпечення, літаків Сил оборони, виконували бойове або службове завдання в умовах безпосереднього зіткнення та вогневого контакту з військовими формуваннями інших держав і незаконними збройними формуваннями, також мають право на статус УБД.

Приклади: робота бригади тактичної авіації “Привид Києва”, захист державних кордонів у Чорному морі, зокрема острова Зміїний.

Довідка про безпосередню участь у таких випадках не видається.

Підставою для надання статусу УБД можуть бути інші документи, що підтверджують виконання бойових чи службових завдань в умовах безпосереднього зіткнення та вогневого контакту.

Наприклад:

- витяги з наказів про направлення у відрядження, бойових наказів, розпоряджень, донесень, журналів бойових дій;
- рапорти командирів екіпажів чи підрозділів, польотні листи, вахтові журнали;
- списки осіб і вантажів, які перевозилися державним повітряним судном;
- матеріали об'єктивного контролю: фото-, відео-, аудіозаписи;
- витяги з розслідувань щодо бойових зіткнень або отриманих поранень;
- посвідчення про відрядження.

Документи формує і подає командир військової частини. Можливе також особисте звернення.

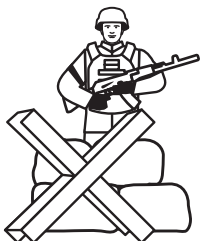
Рішення приймають комісії відповідних офіційних збройних формувань, або міжвідомча комісія. Порядок аналогічний із порядком встановлення статусу УБД.

УВАГА! Рішення комісій можуть оскаржуватись у судовому порядку!

Оформлення статусу УБД для добровольців

Хто може отримати статус?

Право на статус УБД дають декілька видів участі добровольців у бойових діях.

1. Особи, які входили до складу добровольчого формування територіальної громади.

ДФТГ — воєнізований підрозділ, сформований з місцевих жителів на добровільній основі для виконання завдань територіальної оборони та захисту своєї громади. Члени такого формування не є військовослужбовцями, але підпорядковуються командуванню Сил Територіальної оборони ЗСУ за територіальним принципом і не звільняються від мобілізації.

Для таких осіб встановлена окрема форма довідки про безпосередню участь — див. Додаток 7 до Постанови 413.

2. Цивільні, які з 24.02.2022 до 25.03.2022 самостійно або у складі добровольчих формувань разом із Силами оборони брали участь в обороні України, перебуваючи безпосередньо в районах та у період здійснення зазначених заходів.

Документи для оформлення статусу:

- ☐ Довідка, видана командиром в/ч, у взаємодії з якою особа сама або у складі добровольчого формування брала безпосередню участь (додаток 6 до постанови Уряду від 20.08.2014 № 413);

Якщо немає довідки потрібно надати нотаріально завірені свідчення не менше ніж 3 свідків (із числа військових, яким вже встановлений статус УБД, одним із яких є командир підрозділу, у зоні відповідальності якого перебувала особа або ДФТГ) про період безпосередньої участі.

Особи, які отримали поранення, контузію, каліцтво, що унеможливило подальше виконання ними відповідних завдань (крім випадків необережного поводження із зброєю, самокалічення) та не мають відповідної довідки, подають на розгляд комісії такі документи:

- нотаріально завірені свідчення не менше ніж 2 свідків (із числа військових, яким вже встановлений статус УБД) про період безпосередньої участі;
- медичні документи, що підтверджують отримання поранення, контузії, каліцтва під час безпосередньої участі.

Заява та необхідні документи подаються/надсилаються Укрпоштою рекомендованим листом з повідомленням про вручення до Мінветеранів на адресу:

вулиця Хрещатик, 34, м. Київ, 01001.

Також можна звернутися до ЦНАПу незалежно від місця проживання.

Довідка УБД

Кутовий штамп військової частини
(органу, підрозділу), підприємства,
установи, організації

ДОВІДКА

про безпосередню участь особи у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України

(військове (спеціальне) звання, прізвище, власне ім'я, по батькові (у разі наявності) у називному відмінку)

назва посади, яку обіймає, згідно з штатом _____

число, місяць, рік народження _____

реквізити документа, що посвідчує особу (назва документа,
серія та/або номер) _____

реєстраційний номер облікової картки платника податків _____

адреса задекларованого/zareєстрованого місця прожи-
вання (перебування) (не обов'язково) _____

номер контактного телефону (не обов'язково) _____

адреса електронної пошти (не обов'язково) _____

дійсно в період з _____ по _____ брав (брала) участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, перебуваючи в

_____ (найменування областей, районів, населених пунктів)

Підстава: _____

(назва, дата реєстрації та реєстраційний номер (індекс) не менш як одного

з документів, які підтверджують безпосередню участь особи у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, — бойових донесень, журналів бойових дій (оперативних завдань, ведення оперативної обстановки), вахтових журналів, польотних листів, книг служби, наказів про залучення до таких заходів, відомостей про виконання розвідувальних заходів, або довідка про обставини травми (поранення, контузії, каліцтва)

Ця довідка є підставою для надання особі статусу учасника бойових дій (особи з інвалідністю внаслідок війни).

_____ (найменування посади, військо (спеціальне)

звання командира (начальника) військової

частини (органу, підрозділу), іншого керівника
підприємства, установи, організації або
уповноваженої ним посадової особи)
МП (за наявності)

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я та
прізвище)

Зворотний бік

Підтверджую достовірність внесення персональних даних

_____ (найменування посади, військо (спеціальне)

звання командира (начальника) військової

(кадрового центру) військової частини (органу,
підрозділу), іншої посадової особи підприємства,
установи чи організації)

_____ (підпис)

_____ (власне ім'я та
прізвище)

Зразок рапорту про надання довідки про участь у бойових діях та витягів з наказу для оформлення УБД після 24.02.2022 р.

Командиру в/ч

РАПОРТ

Я, _____ (звання, ПІБ), який проходить військову службу за посадою у _____ (вказати підрозділ), з метою отримання мною статусу учасника бойових дій, керуючись правом, передбаченим у п.8 Порядку надання статусу учасника бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь у бойових діях, затвердженого Постановою КМУ №413 від 20.08.2014, прошу надати мені такі документи:

Довідка про безпосередню участь особи у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, згідно з Додатком 6 до Постанови КМУ 413 від 20.08.2014 р.

_____ 20__ р.

(підпис)

(прізвище та ініціали)

Заява до комісії на УБД

(зазначається відповідна комісія та орган, який утворив комісію)

ЗАЯВА

про надання статусу учасника бойових дій

Я, _____
(прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) особи, яка подає заяву)*
дата народження _____, номер телефону _____,
адреса електронної пошти _____, задеклароване/ зареєстроване місце проживання або фактичне місце проживання (для внутрішньо переміщених осіб) (підкреслити потрібне)

_____ військове (спеціальне) звання _____, паспорт громадянина України/тимчасове посвідчення громадянина України (для громадян України), паспортний документ іноземця або документ, що посвідчує особу без громадянства, посвідка на постійне проживання, посвідка на тимчасове проживання, посвідчення біженця, посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, або інший документ, що підтверджує законність перебування іноземця або особи без громадянства на території України, крім довідки про звернення за захистом в Україні (для іноземців та осіб без громадянства):

Найменування документа	Серія (за наявності)	Номер	Унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності)	Найменування органу, який видав документ	Дата видачі
------------------------	----------------------	-------	--	--	-------------

реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія (за наявності) та номер паспорта громадянина України (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків та повідомили про це відповідному контролюючому органу і мають відмітку в паспорті громадянина України)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

прошу згідно з Порядком надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення чи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх здійснення, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 413 (Офіційний вісник України, 2014 р., № 73, ст. 2068), — із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 12 липня 2024 р. № 837, надати _____

(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) особи, якій надається статус) статус учасника бойових дій відповідно до пункту _____ (зазначити пункт) частини першої статті 6 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту" як такому (такій), що дійсно в період з _____ до _____ брав (брала) безпосередню участь в антитерористичній операції або заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, або у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України (підкреслити потрібне), перебуваючи в _____

(найменування областей, районів, населених пунктів)

Виконував бойові завдання у складі** _____

(зазначається інформація про військову частину (орган, підрозділ), добровольче формування територіальної громади, підприємство, установу чи організацію, де заявник служив (працював)

Також повідомляю про: _____

наявність/відсутність (підкреслити необхідне) статусу учасника бойових дій; особи з інвалідністю внаслідок війни; учасника війни, члена сім'ї загиблого (померлого) ветерана війни або члена сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України, постраждалого учасника Революції Гідності (підкреслити необхідне);

наявність/відсутність (підкреслити необхідне) судимості (повний витяг з інформаційно-аналітичної системи "Облік відомостей про притягнення особи до кримінальної відповідальності та наявності судимості" додається).

Посвідчення з написом "Посвідчення учасника бойових дій" бажаю отримати (зазначити потрібне):

за місцем оформлення посвідчення _____

(повне найменування та місцезнаходження уповноваженого на видачу посвідчень органу)

у Центрі надання адміністративних послуг _____

(повне найменування та місцезнаходження)

До заяви додаються документи:

Порядковий номер	Найменування документа	Номер документа (за наявності)
------------------	------------------------	-----------------------------------

(дата)

(підпис)

*Заява подається заявником особисто або через представника заявника.

**Заповнюється особами, зазначеними в абзаці першому пункту 19 частини першої статті 6 Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", у разі відсутності документів про безпосередню участь в антитерористичній операції або заходах із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганській областях, або у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України.

Перелік комісій з питань розгляду матеріалів про визнання, учасниками бойових дій

Важливо! Кожне відомство має власні комісії та підпорядкування. Документи потрібно надсилати на адресу тієї комісії, яка відповідає за надання статусу у вашому випадку.

Комісія МОУ визнання УБД згідно ст. 6 ЗУ «Про статус ветеранів війни, та гарантії їх соціального захисту».	Комісія ГШ ЗСУ визнання УБД військовослужбовців (в т.ч. колишніх військовослужбовців, добровольців, якщо такі добровольчі формування були включені до складу ЗСУ) частин безпосереднього підпорядкування (ЧБП) ГШ.
Міжвідомча комісія надання статусу УБД добровольцям.	Комісія в/ч А0515 та в/ч А0987 визнання УБД військовослужбовців (працівників) в/ч А0515, які проходять (проходили) військову (державну) службу, працюють (працювали) у в/ч А0515 та в/ч А0987 (в т.ч. колишніх військовослужбовців ЧПБ в/ч А0515 та в/ч А0987, добровольців, якщо такі добровольчі формування були включені до складу ЗСУ ЧПБ в/ч А0515 та в/ч А0987).
Комісія Адміністрації ДССТ визнання УБД осіб із числа військовослужбовців ДССТ (колишніх військовослужбовців, добровольців, якщо такі добровольчі формування були включені до складу ДССТ).	Комісії командувань видів ЗСУ визнання УБД осіб із числа в/службовців ЗСУ, які проходять військову службу у видах ЗСУ органах військового управління (крім ОК та в/ч, ім підпорядкованих), з'єднаннях, в/ч, ВНЗ, військових навчальних підрозділах ЗВО, установах та організаціях, підпорядкованих видам ЗСУ (в т.ч. колишніх військовослужбовців та добровольців, якщо добровольчі формування були включені до складу відповідного виду ЗСУ).
Комісія ОК визнання УБД військовослужбовців ЗСУ, які проходять (проходили) військову службу в управліннях ОК, з'єднаннях, військових частинах та установах, підпорядкованих ОК.	

Адреси комісій можна дізнатися на порталах відповідних відомств:

МОУ <https://social.mil.gov.ua/>

МВС <https://pidtrymka.mvs.gov.ua/>

Мінветеранів <https://mva.gov.ua/>

Електронне посвідчення УБД

Е-посвідчення ветерана формується безоплатно автоматично засобами Порталу Дія на підставі відомостей, що містяться в Єдиному державному реєстрі ветеранів війни.

Е-посвідчення пред'являється на електронному носії з використанням мобільного додатка Порталу Дія, замість та без додаткового пред'явлення паперового посвідчення.

У разі, якщо адреса комісії невідома, документи можна надсилати на адресу відповідного міністерства для перенаправлення.

Втрата та пошкодження посвідчення УБД

Якщо посвідчення УБД стало непридатним (пошкоджене)

- 1) Зверніться у в/ч (для звільнених — у ТЦК та СП)
- 2) Надайте письмові пояснення щодо обставин пошкодження
- 3) Отримайте дублікат (непридатне посвідчення знищується).

Якщо посвідчення УБД було викрадено/загублено

- 1) Зверніться у в/ч (для звільнених — у ТЦК та СП)
 - 2) Надайте:
 - письмові пояснення щодо обставин втрати (викрадення)
 - довідку про порушення або відмову в порушенні кримінального провадження за фактом втрати (викрадення) посвідчення;
 - опубліковане оголошення в друкованих засобах масової інформації про недійсність втраченого (викраденого) посвідчення;
 - 3) Отримайте дублікат.
- копію військового квитка;
 - копію паспорта заявника, а саме 1, 2, 11 та 12 сторінки;
 - довідку про проходження служби в зоні АТО/ООС/заходах оборони із зазначенням періоду;
 - фотографії, розміром 3×4.

Зміна прізвища, імені або по батькові в посвідченні УБД

У разі зміни прізвища, імені або по батькові за заявою особи їй видається нове посвідчення та лист талонів, а попередні знищуються.

Для зміни ПІБ необхідно подати заяву, до якої додати: копію свідоцтва про одруження (розлучення); копію паспорта; витяг з наказу (по особовому складу) про зміну особою прізвища, імені або по батькові.

Позбавлення статусу учасника бойових дій

Підстави:

вчинення умисного тяжкого або особливо тяжкого злочину в період участі в АТО/ООС/заходах оборони держави

подання недостовірної інформації про участь в АТО/ООС/заходах оборони держави

заява особи про позбавлення її статусу УБД

Рішення про позбавлення статусу УБД ухвалює протягом місяця та сама комісія, яка надавала статус УБД за таких умов:

- комісія отримала копію обвинувального вироку суду, який набрав законної сили про вчинення умисного тяжкого/особливо тяжкого злочину;
- комісія отримала матеріали службових перевірок або будь-які інші документи про факт підроблення документів про участь в АТО/ООС/заходах оборони держави, у забезпеченні її проведення або надання недостовірних даних про особу;
- комісія отримала особисту заяву особи, яка просить позбавити її статусу УБД.

Після ухвалення рішення комісія повинна повідомити про це:

особу, стосовно якої прийнято рішення про позбавлення статусу УБД

Міністерство у справах ветеранів України

структурні підрозділи/виконавчі органи з питань соціального захисту населення міських, районних у містах рад, де УБД стояв на обліку як пільговик

4.2. Статус особи з інвалідністю внаслідок війни

Військовослужбовці, які отримали травму (поранення, контузію, каліцтво, захворювання) внаслідок безпосередньої участі в АТО/ООС/інших заходах забезпечення безпеки та оборони України, мають право на встановлення групи інвалідності (або ж відсотку втрати працездатності, без встановлення групи інвалідності), та виплату одноразової грошової допомоги.

Особи, яким встановлено групу інвалідності, мають право на отримання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни та отримання відповідного посвідчення.

Порядок надання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», ст.7, п.11-13 Постанова КМУ №685 від 08.09.2015 р. «Про затвердження Порядку надання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни особам, які отримали інвалідність внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації в Донецькій та Луганській областях, забезпеченні їх проведення».

Статус особи з інвалідністю внаслідок війни надається, якщо ви:

☐ військовослужбовець резервіст	☐ особа, яка перебувала у складі добровольчого формування, яке увійшло до складу ЗСУ/МВС/Нацгвардії
☐ військовозобов'язаний	☐ доброволець територіальних громад
☐ працівник	
☐ особа рядового складу	
☐ особа начальницького складу	
-
☐ Збройних Сил України	☐ Держспец'язку
☐ Нацгвардії	☐ ДСНС
☐ СБУ	☐ Державної кримінально-виконавчої служби
☐ Служби зовнішньої розвідки України	☐ Сил ТРО ЗСУ
☐ Держприкордонслужби	☐ Добровольчих та інших військових формувань, які увійшли до складу ЗСУ/МВС/Нацгвардії
☐ Держспецтрансслужби	☐ ДФС
☐ Військових прокуратур	☐ Національної поліції України
☐ МВС	
☐ Управління державної охорони	

Заява про надання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни подається до органу соціального захисту населення або через ЦНАП у паперовій формі. В електронному вигляді можна звернутися через Портал Дія або через Єдиний державний реєстр ветеранів війни.

у разі відмови в наданні статусу, звертайтеся із позовом до суду

Інвалідність внаслідок війни надається в разі захворювання, травми, поранення, контузії, каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в АТО/ООС/захисті України після 24.02.2022.

Наказом антитерористичного центру при СБУ від 07 жовтня 2014 року №33/6/а «Про визначення районів проведення антитерористичної операції та термінів її проведення» визначено такі терміни:

Донецька та Луганська область – з 07.04.2014 року до дати, визначеної Указом Президента України як завершення АТО або військових дій на території України. **Харківська область** – з 07.04.2014-14.09.2014.

24.02.2022 розпочалась повномасштабна збройна агресія рф проти України.

Операція Об'єднаних сил тривала з 30 квітня 2018 року до 24 лютого 2022 року.

УВАГА!

Також статус особи з інвалідністю внаслідок війни можуть отримати:

- волонтери, яким встановлено інвалідність внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час участі у АТО/ООС/захисту України;
- цивільні особи, яким встановлено інвалідність внаслідок поранень чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних від вибухових речовин, боєприпасів і військового озброєння на території проведення АТО/ООС/інших заходів оборони та на лінії зіткнення.

УВАГА!

Особа позбавляється статусу особи з інвалідністю внаслідок війни у разі:

- наявності обвинувального вироку суду, який набрав законної сили, за вчинення особою умисного тяжкого або особливо тяжкого злочину під час участі в російсько-українській війні;
- виявлення факту підроблення документів про участь в російсько-українській війні або надання недостовірних даних про особу;
- подання особою заяви про позбавлення її статусу особи з інвалідністю внаслідок війни.

1. Поранення, контузія, каліцтво, захворювання

Документ: довідка про обставини травми* (див. стор. 214)

Хто видає: командир військової частини

*якщо інвалідність встановлюється внаслідок захворювання, то довідка не видається

УВАГА! Якщо командир не видав довідку про обставини травми, після прибуття в госпіталь потрібно написати рапорт на ім'я командира з проханням видати довідку (див. стор. 216)

Потрібно для:

- проходження ВЛК та МСЕК/ЕКОПФО
- отримання одноразової грошової допомоги

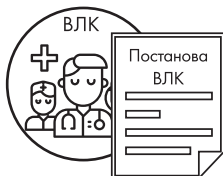

2. Лікувальний заклад (госпіталь)

Документи: виписний епікриз; направлення на ВЛК

Хто видає: керівник відділення, засвідчує керівник госпіталю

Потрібно для оформлення відпустки за станом здоров'я в частині проходження ВЛК

3. Військово-лікарська комісія (ВЛК)

Що це: комісія лікарів при військово-медичному лікувальному закладі (госпіталі)

Документ: постанова ВЛК про причинний зв'язок поранення (травми, контузії, каліцтва)

Хто видає: голова комісії ВЛК

Потрібно для: встановлення зв'язку між пораненням та участю в бойових діях.
Причинний зв'язок у довідці ВЛК зазначається на підставі довідки про обставини травми.

4. Експертна команда з оцінювання повсякденного функціонування особи (ЕКОПФО)

Що це: групи фахівців, які проводять оцінювання осіб відповідно до затверджених процедур і критеріїв

Документ: рішення про встановлення групи інвалідності із зазначенням причинного зв'язку
видають: одразу після огляду

5. Орган соціального захисту населення

Документ: посвідчення особи з інвалідністю внаслідок війни, залежно від групи інвалідності.

Хто видає: орган соціального захисту населення за місцем реєстрації

! Посвідчення видається у день звернення особи

Документи, необхідні для оформлення статусу особи з інвалідністю внаслідок війни:

Постанова КМУ від 8 вересня 2015 р. № 685

для військовослужбовців (резервістів, військовозобов'язаних, добровольців ТрО ЗСУ):

- 1) довідка МСЕК/витяг з рішення ЕКОПФО про групу та причину інвалідності;
- 2) документи про безпосередню участь в АТО/ООС/інших заходах оборони держави після повномасштабного наступу росії;

для добровольців АТО, військові формування яких були включені в офіційні збройні формування (ЗСУ, МВС тощо):

- 1) довідка МСЕК/витяг з рішення ЕКОПФО про групу та причину інвалідності;
- 2) документи про безпосередню участь в АТО/ООС/інших заходах оборони держави після повномасштабного наступу росії;

для добровольців АТО, військові формування яких НЕ були включені в офіційні збройні формування (ЗСУ, МВС тощо):

- 1) довідка МСЕК/витяг з рішення ЕКОПФО про групу та причину інвалідності;
- 2) клопотання керівника добровольчого формування, або командира військової частини (органу, підрозділу) ЗСУ, МВС, Нацполіції, НГУ тощо, з якими особа виконувала завдання АТО;
- 3) документи, що підтверджують участь в АТО, або письмові свідчення не менш як 2-х свідків з числа осіб, які разом з такою особою брали участь в АТО та отримали статус УБД, або особи з інвалідністю внаслідок війни або учасника війни;

для членів добровольчих формувань територіальної громади:

- 1) довідка МСЕК/витяг з рішення ЕКОПФО про групу та причину інвалідності;
- 2) контракт добровольця територіальної оборони;
- 3) документи про безпосередню участь в АТО/ООС/інших заходах оборони держави після повномасштабного наступу росії;

для працівників підприємств, установ, організацій:

- 1) довідка МСЕК/витяг з рішення ЕКОПФО;
- 2) документи про залучення до виконання мобілізаційних завдань (замовлень) для участі в АТО/ООС/інших заходах оборони держави після повномасштабного наступу росії або документи про виконання підприємствами, установами і організаціями мобілізаційних завдань (замовлень), а також документи, що були підставою для прийняття керівниками підприємств, установ і організацій рішення про направлення працівника в таке відрядження.

для осіб, які добровільно забезпечували (добровільно залучалися до забезпечення) АТО/ООС:

- 1) довідка МСЕК про групу та причину інвалідності;
- 2) довідка (витяг з наказу) керівника АТЦ при СБУ, ГШ ЗСУ про добровільне забезпечення або добровільне залучення особи до забезпечення проведення АТО/ООС або рішення суду про встановлення факту добровільного забезпечення/залучення особи до АТО/ООС.

Джерело: Постанова КМУ від 8 вересня 2015 р. № 685

⚠ ВАЖЛИВО!

Рішення про надання статусу ухвалюється органами соцзахисту протягом місяця з дня подання документів.

Довідка про обставини травми потрібна для

оформлення одноразової грошової допомоги у зв'язку з пораненням

встановлення зв'язку між участю в бойових діях та пораненням, травмою, контузією, каліцтвом

Зразок довідки про обставини травми

Кутовий штамп

військової частини (закладу)

ДОВІДКА
про обставини травми
(поранення, контузії, каліцтва)

_____ (військове звання, прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

(РНОКПП (серія (за наявності) та номер паспорта для осіб, які відмовились від РНОКПП відповідно до закону, дата народження (у форматі «число.місяць.рік»)

«_____» _____ 20____ року одержав(ла) _____

_____ (вказати вид, характер і локалізацію поранення, травми, контузії, каліцтва)

За обставин _____

(докладно вказати, за яких обставин виникла травма (поранення, контузія, каліцтво), під час виконання робіт, на службі чи ні, у відпустці, в період перебування в місцях несповоди (у разі встановлення факту позбавлення особистої свободи державою-агресором, її органами, підрозділами, формуваннями, іншими утвореннями у зв'язку із захистом державного суверенітету, незалежності, територіальної цілісності і недоторканності України внаслідок збройної агресії проти України), в стані алкогольного сп'яніння чи ні тощо)

Підстава: наказ командира (начальника) військової частини

_____ від «_____» _____ 20 ____ року № _____

Видана для пред'явлення _____ (найменування закладу, організації)

Командир (начальник) військової частини

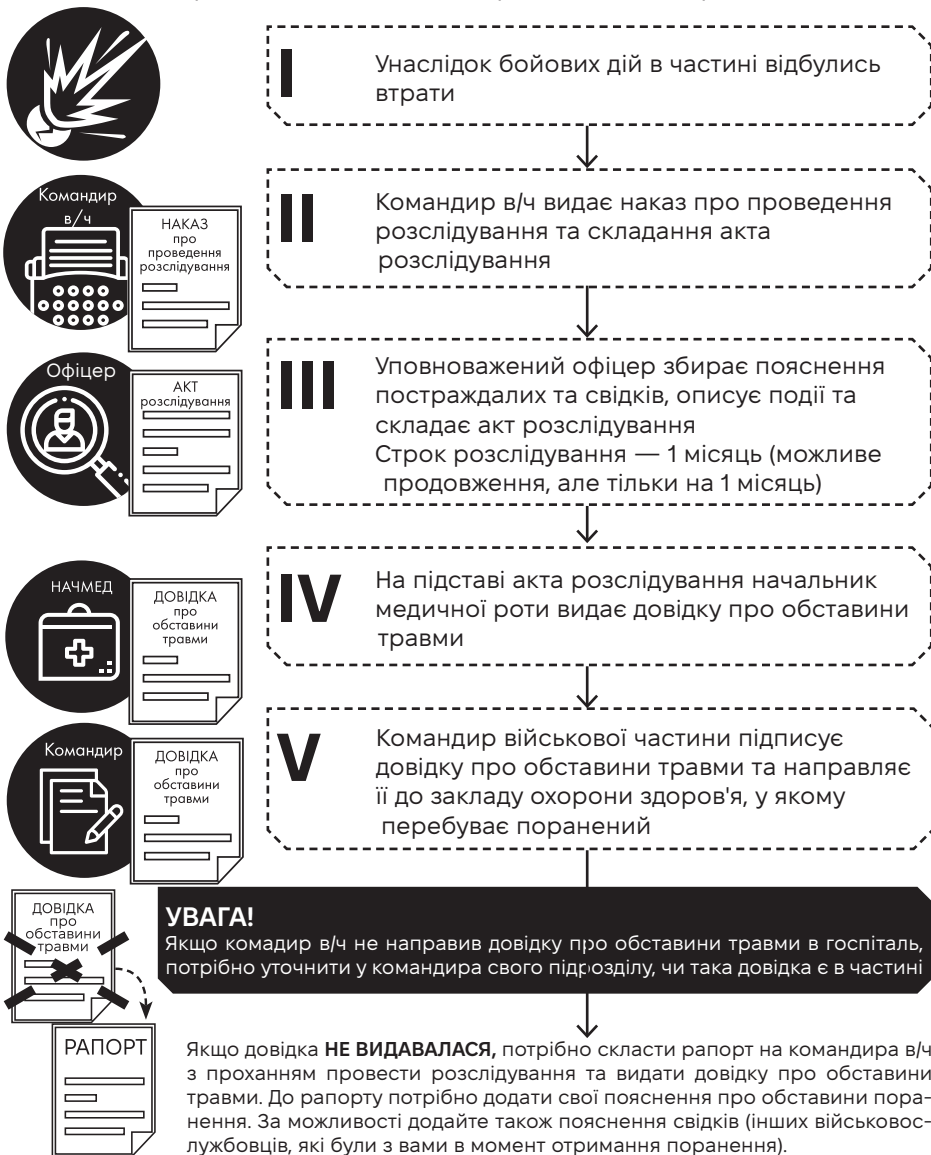
_____ (військове звання, підпис, власне ім'я та прізвище)

М.П.

УВАГА!

Наявність довідки впливає на формулювання висновку ВЛК, що своєю чергою, впливає на розмір виплати одноразової грошової допомоги та можливість оформлення статусу особи з інвалідністю внаслідок війни.

Порядок видачі довідки про обставини травми

⚠ **ВАЖЛИВО!**

У разі якщо травма (поранення, контузія, каліцтво) спричинена діями противника, розслідування можна не проводити. Довідку про обставини травми (поранення, контузії, каліцтва) складають протягом 5 днів та в такий самий строк направляють до закладу охорони здоров'я або ЦҚ та СП у порядку, встановленому КМУ.

Зразок рапорту про видачу довідки про обставини травми

Командиру в/ч _____

РАПОРТЯ, _____,
(звання, ПІБ)

прошу Вас видати наказ про призначення розслідування та видати мені довідку про обставини травми (поранення, контузії), отриманої мною під час виконання обов'язків військової служби _____

_____ (вказати дату та приблизний час поранення)
під час __________ (опис обставин, за яких отримано поранення)
в районі _____

(вказати населений пункт, де сталися події, які призвели до поранення)

згідно з Додатком 5 до Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України, затвердженого наказом Міністра оборони України від 14.08.2008 р. №402.

До рапорту додаю:

- Копію виписного епікризу з _____ № _____ від _____ 202__ р.;
(назва медично-лікувального закладу)
- Копію висновку ВЛК № _____ від _____ 202__ р.;
- Пояснення про обставини отримання поранення.

«_____» _____ 20____ р.

(Звання, прізвище, ініціали)

Зразок пояснення про обставини поранення

Командиру в/ч _____

ПОЯСНЕННЯЯ, _____
(звання, ПІБ)_____ (номер в/ч),
(посада)з приводу отримання мною _____
(вказати поранення)_____ 202__ р. у районі _____
(населений пункт, область)під час виконання мною обов'язків військової служби під час проведен-
ня антитерористичної операції, можу пояснити наступне:

Опис:

_____ (дата та час отримання травми)

_____ (де саме знаходився (ППД, на завданні, у транспорті))

_____ (під час якого завдання та на підставі якого наказу отримав поранення)

_____ (що відбулося, хто був поруч, хто допоміг вибратись або як був доставлений до лікувального закладу і до якого, первинний діагноз)

_____ (хронологія переміщення між лікувальними закладами)

До пояснення додаю такі документи:

1. Копія виписного епікризу з ____ госпіталю № _____ від _____
202__ р. (додається перелік та копії всіх виписних епікризів, які у Вас є);

2. Копія висновку ВЛК № _____ від _____ 202__ р.;

3. Копія пояснення свідка (звання, ПІБ)

«____» _____ 20__ р. _____ (підпис) _____ (звання, прізвище, ініціали)

УВАГА!

- ☐ Не вживати точних назв озброєнь, які, на Вашу думку, проти Вас застосовувались (наприклад, замість «Град» писати, що «стріляли з механізованих артилерійських установок»)
- ☐ За можливості вказувати свідків та подавати їхні пояснення (наприклад, інших військовослужбовців, які були з Вами в момент отримання поранення)

УВАГА!

Власні пояснення та пояснення свідків направляються з рапортом про надання довідки про отримання поранення та підшиваються до розслідування у справі

**УСІ ДОКУМЕНТИ СЛІД НАПРАВЛЯТИ
РЕКОМЕНДОВАНИМ ЛИСТОМ
З ПОВІДОМЛЕННЯМ ПРО ВРУЧЕННЯ НА АДРЕСУ В/Ч**

Якщо рапорт та пояснення подаєте особисто, зробіть **КОПІЇ** всіх документів, та вимагайте особу, яка приймає документи поставити **ПІДПИС, ДАТУ ТА ПЕЧАТКУ В/Ч** на вашій копії документів

Оскарження невидачі або відмови у видачі довідки

Якщо довідка про обставини травми не буде видана протягом

15-30 ДНІВ

з моменту надходження рапорту та пояснень

звертайтеся до штабу оперативного командування, якому підпорядковується в/ч, з оскарженням бездіяльності

відмова у видачі довідки також може бути оскаржена шляхом подання рапорту до штабу оперативного командування. також можна звертатись і до суду з метою зобов'язання видати довідку в судовому порядку в крайньому випадку

Військово-лікарська комісія:

- 1) установлює придатність до військової служби;
- 2) видає постанову ВЛК про причинний зв'язок захворювання, травм (поранень, контузій, каліцтв).

**Наказ Міноборони №402
від 14.08.2008**

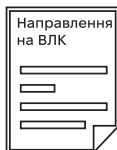
Порядок проходження ВЛК**I Направлення на ВЛК під час лікування**

Направляє начальник медзакладу (за поданням начальника лікувального відділення або профільного фахівця) у двох випадках

- якщо під час обстеження або лікування у медзакладі, лікар виявив захворювання чи травми, які зумовлюють непридатність;
- якщо під час лікування є потреба у відпустці для лікування через хворобу або у звільненні від виконання службових обов'язків.

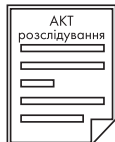

Командир
в/ч

II Направлення на ВЛК з військової частини:

- Після завершення лікування військовослужбовець зобов'язаний прибути до ВЧ.
- Командир військової частини дає направлення на ВЛК.
- Далі слід отримати інформацію щодо місця, часу та дати прибуття до закладу охорони здоров'я для проходження військово-лікарської комісії від начмеда.

⚠Якщо командир не видав направлення на ВЛК, потрібно написати рапорт на ім'я командира з проханням видати направлення на ВЛК. У разі відмови командування надати направлення на ВЛК, Ви можете звернутись за направленням до Військової служби правопорядку.

Направлення на ВЛК через ТЦК та СП

- Під час перебування у відпустці для лікування після захворювання чи поранення, за декілька днів до її завершення слід звернутись до керівника ТЦК та СП;
- Керівник ТЦК та СП надає направлення на проходження ВЛК без повернення до військової частини.

⚠ ВЛК приймає постанову (рішення) про придатність до служби та встановлює зв'язок між пораненням та участю в бойових діях на підставі довідки про обставини травми.

Постанову ВЛК про причинний зв'язок поранення приймають на основі:

1. Довідки про обставини травми, поранення, контузії, каліцтва.

2. Засвідченої копії акта про нещасний випадок.

Без цих документів видача довідки ВЛК про причинний зв'язок "Так, пов'язано з захистом Батьківщини" ЗАБОРОНЯЄТЬСЯ!

УВАГА!

Оригінали або копії довідки про обставини травми, Акта проведення розслідування нещасного випадку, ВЧ надсилає до медзакладу в електронні або паперовій формі.

Показання свідків НЕ є підставою для встановлення факту перенесеного захворювання, травми, контузії, каліцтва або поранення.

Щоб правильно визначити причинний зв'язок, важливо мати такі документи:

- довідку про обставини травми (форма 5);
- довідку про безпосередню участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України (форма 6);
- акт про нещасний випадок (за формою НВ-3).

Обставини	Причинний зв'язок	Документи
поранення, контузія, травма або каліцтво під час виконання бойових завдань чи внаслідок перебування у полоні	→ “Поранення (контузія, травма, каліцтво), ТАК, пов'язане із захистом Батьківщини”	→ довідка про обставини травми
захворювання розвинулося внаслідок перебування в зоні бойових дій чи у полоні	→ “Захворювання, ТАК, пов'язане із захистом Батьківщини”	→ 1) медичні документи про стан здоров'я до служби 2) форма 6 із чіткими періодами перебування в зоні бойових дій 3) довідка про обставини травми (щодо набутих у полоні захворювань)
захворювання було ще до проходження служби, але під час виконання бойових завдань відбулося значне погіршення стану здоров'я, що призвело до непридатності	→ “Захворювання, ТАК, пов'язане із захистом Батьківщини”	→ 1) медичні документи про стан здоров'я до служби 2) форма 6 із чіткими періодами перебування в зоні бойових дій 3) довідка про обставини травми (щодо набутих у полоні захворювань)
поранення, контузія, травма або каліцтво внаслідок виконання службових обов'язків під час проходження військової служби	→ “Поранення (контузія, травма, каліцтво), ТАК, пов'язане з виконанням обов'язків військової служби”	→ акт про нещасний випадок (за формою НВ-3)

Якщо у вас немає довідки про обставини травми — зверніться з рапортом до командира. На підставі форми № 001/о (первинної медичної картки) вам мають видати довідку про обставини травми.

Якщо відповіді на рапорт немає — зверніться зі скаргою до вищого командування.

Якщо через відсутність довідки про обставини травми ВЛК встановила неправильний причинний зв'язок — після отримання довідки зверніться зі скаргою до штатної ВЛК (регіональна ВЛК або ЦВЛК).

Для прийняття постанови про причинний зв'язок захворювання, травми (поранення, контузії, каліцтва), у тому числі які призвели до загибелі (смерті) військовослужбовця, до штатної ВЛК слід подати:

1. Заяву військовослужбовця (члена сім'ї, батьків, утриманців загиблого (померлого) військового) або лист командира (начальника) в/ч (закладу, установи), ТЦК та СП
2. довідку про проходження військової служби або копію посвідчення офіцера, генерала (військового квитка рядового, сержантського і старшинського складу);
3. довідку за формою, наведеною в Порядку надання та позбавлення статусу учасника бойових дій осіб(за наявності);
4. медичні документи, які підтверджують захворювання або травму (поранення, контузію, каліцтво) зокрема:
 - медична книжка військовослужбовця (особи, звільненої з військової служби),
 - медичні карти стаціонарного (амбулаторного) хворого або витяги з них,
 - довідки із закладів охорони здоров'я, свідоцтва про хворобу (довідки ВЛК),
 - витяг із книги обліку хворих в амбулаторії під час первинного звернення по медичну допомогу;
5. довідка про обставини травми — для військовослужбовців, які одержали травму (поранення, контузію, каліцтво);
6. копія акта проведення розслідування нещасного випадку за формою в додатку 4 до Інструкції 332, копія акта про нещасний випадок за формою в додатку 5 до Інструкції 332 або копія акта розслідування авіаційної події та інциденту в авіації — у разі проведення відповідних розслідувань;
7. у разі загибелі військового — не менше як 1 з документів, у яких зазначено обставини загибелі (смерті) військовослужбовця, зокрема:
 - витяг з іменного списку безповоротних втрат особового складу,
 - наказ командира (начальника) військової частини,
 - донесення про загибель (смерть),
 - сповіщення (корінець сповіщення) на загиблого (померлого), захопленого в полон або заручником, а також інтернованого або зниклого безвісти військовослужбовця,
 - постанова про закриття кримінального провадження (за наявності).
8. у разі загибелі (смерті) військового (особи, звільненої з військової служби) — лікарське свідоцтво про смерть;
9. свідоцтво про смерть — надається в разі загибелі (смерті) військовослужбовця (особи, звільненої з військової служби).

Зразок рапорту про видачу направлення на ВЛК

Командиру військової частини
(польова пошта) № 000000

(звання та П.І.Б. командира)

Військовослужбовця

(свою посаду, звання та ПІБ)

РА ПО Р Т

Я вже неодноразово звертався усно про те, що в мене різко погіршився стан здоров'я. Зокрема, у мене (детально вказати всі симптоми, вказати, що саме болить, зазначити про загострення). Мій стан хвороби прогресує, загострюється, відчуваю постійні болі. Через це можу ненароком вчинити будь-яку небезпечну чи аварійну ситуацію не з своєї вини, що може призвести навіть до жертв. По суті я став особою з інвалідністю, оскільки відмовляє здоров'я.

Згідно вимог «Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних Силах України», затверджене Наказом Міністерства оборони України від 14 серпня 2008 р. № 402 я, з таким захворюванням, являюсь непридатним до військової служби з виключенням з військового обліку.

У зв'язку з вищевказаним прошу надалі не порушувати мої права, не доводити ситуацію до ще більш критичного стану мого здоров'я та забезпечити надання мені законної можливості проходження військово-лікарської комісії з метою встановлення придатності/непридатності до військової служби, для чого видати мені у встановленому порядку: направлення на медичний огляд військово-лікарською комісією; службову характеристику для проведення медичного огляду військово-лікарською комісією та пакет інших необхідних документів.

Додатки (за наявності):

1. Медична характеристика.
2. Довідка від лікаря від _____ № _____.
3. Виписка з історії хвороби.
4. Інші підтвердні документи.

_____ 202_ року

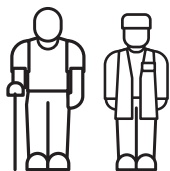
(підпис)

(прізвище та ініціали)

ЕКОПФО

Після ліквідації МСЕК з 1 січня 2025 року почала діяти експертна команда оцінювання повсякденного функціонування особи (ЕКОПФО).

Рішення МСЕКу залишаються чинними. Якщо інвалідність встановили безстроково до 01 січня 2025 року, то перепроходити огляд не потрібно. Пройти оцінювання можна за власним бажанням або за рішенням суду.

1. Оцінювання повсякденного функціонування можливе після стабілізації стану здоров'я після поранень, травм, контузій або захворювань.

2. Отримати направлення на експертну комісію оцінювання повсякденного функціонування особи можливо в:

лікуючого лікаря

голови ВЛК

Стан здоров'я має відповідати одному з критеріїв

настав строк повторного огляду

зміна причини інвалідності

стійкий або необоротний характер захворювання — триває або очікується, що буде тривати понад 12 місяців, мінімальні шанси на значне покращення

тимчасова непрацездатність понад 120 днів безперервно

тимчасова непрацездатність 150 днів загалом (з перервами)

туберкульоз — направлення через 10 місяців з початку непрацездатності незалежно від безперервності

втрата професійної працездатності — необхідність визначення її ступеня

визначення потреби в постійному сторонньому догляді та інших соціальних послугах

оновлення рекомендацій, які є частиною ІПР особи з інвалідністю призначення допоміжних засобів реабілітації (технічних та інших засобів реабілітації) та/або медичних виробів

Лікар формує направлення, вносить дані пацієнта, мету оцінювання та необхідні документи в систему.

Під час оформлення направлення обирає форму, у якій бажає пройти оцінювання

очна

заочна

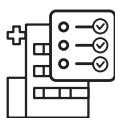
з використанням телемедицини, за місцем перебування чи лікування людини

Якщо ви бажаєте, щоб був присутній представник або лікар, який направив вас на оцінювання, потрібно зазначити про це у формі. Представник може бути присутнім як очно, так і при використанні методів і засобів телемедицини.

Для направлення на оцінювання необхідно підготувати такі документи:

- 1) паспорт або інший документ, що посвідчує особу;
- 2) реєстраційний номер облікової картки платника податків (за наявності);
- 3) військово-обліковий документ (для чоловіків віком від 18 до 60 років);
- 4) медичні документи, що підтверджують діагноз та актуальний стан здоров'я, зокрема документи про раніше встановлену інвалідність;
- 5) документи, що засвідчують причини інвалідності (за наявності);
- 6) заяву про присутність лікаря або представника під час розгляду справи;
- 7) інші документи за потреби.

Обрати разом з лікарем медзаклад, де є експертна команда, яка відповідає профілю захворювання.

Можна проходити оцінювання в будь-якому закладі, незалежно від місця реєстрації.

Адміністратор розглядає сформоване направлення з документами та ставить справу в чергу на найближчий доступний час.

Якщо необхідне доопрацювання, адміністратор протягом 5 днів повертає документи та вказує підстави повернення.

Документи повертають на доопрацювання, якщо:

- є помилки або неповні відомості в направленні;
- відсутні необхідні документи чи їх якісні копії.

Людина отримує повідомлення про час, дату та форму проведення розгляду (без зазначення персонального складу експертної команди).

Таке повідомлення надсилають:

- пацієнту або його довірчій особі на зазначену в направленні адресу електронної пошти або рекомендованим листом закладу (у разі відсутності електронної пошти);
- в електронній системі для лікаря, який направив.

Після прийняття рішення команда надсилає витяг людині, яка проходила оцінювання на електронну пошту або рекомендованим листом протягом 5 днів (у разі відсутності електронної пошти).

Командиру _____
військової частини _____

РАПОРТ

Прошу Вашого клопотання перед вищим командуванням про надання мені ПІБ, _____

військовослужбовцю _____ відділення _____ взводу _____ роти _____ батальйону військової частини А _____, направлення на проходження військово-лікарської комісії з метою визначення придатності до військової служби.

Медичний огляд військово-лікарською комісією з метою визначення ступеня придатності до проходження військової служби я проходив _____. Однак за час проходження та виконання обов'язків військової служби стан мого здоров'я значно погіршився, про що я неодноразово повідомляв в усній формі.

Наразі я маю скарги на: _____

У період з _____ по _____ я перебував на стаціонарному лікуванні, що підтверджується _____.

Відтак мені встановлено діагноз: _____

Відповідно до абз.3 п.22 Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних силах України, затвердженого Наказом Міністерства оборони України від 14 серпня 2008 р. № 402 (далі – Положення) встановлено, що якщо постанова ВЛК не реалізована та в стані здоров'я оглянутого, незалежно від терміну, за його заявою або висновками лікарів закладів охорони здоров'я (установ) виникли зміни, то проводиться повторний медичний огляд.

У зв'язку із зазначеним, вбачається необхідність у скеруванні мене на ВЛК.

Відповідно до п. 1.1 Положення медичний огляд проводиться ВЛК з метою визначення придатності військовослужбовців до військової служби.

Відповідно до пункту 6.1. Положення направлення на медичний огляд військовослужбовців проводиться: прямими начальниками від командира окремої частини, йому рівних та вище, штатних ВЛК, керівниками ТЦК та СП, начальниками (керівниками) закладів охорони здоров'я за місцем лікування, органів військового управління та підрозділів Військової служби правопорядку Збройних Сил України, органами прокуратури, слідчим, судом у порядку та з метою, визначеними цим Положенням.

Прямі начальники від командира окремої частини, йому рівних та вище мають право направляти підпорядкованих військовослужбовців на

медичний огляд ВЛК з метою визначення ступеня придатності до військової служби виключно за рекомендацією лікаря закладу охорони здоров'я (установи), у разі виявлення у військовослужбовця під час обстеження або лікування захворювань, наслідків травми (поранення, контузії, каліцтва), що можуть зумовлювати непридатність до військової служби.

У зв'язку з вищевказаним, та згідно вимог «Положення про військово-лікарську експертизу в Збройних силах України», затвердженого Наказом Міністерства оборони України від 14 серпня 2008 р. № 402, прошу забезпечити надання мені законної можливості проходження військово-лікарської комісії з метою визначення придатності/ непридатності до військової служби, для чого видати мені у встановленому порядку направлення на медичний огляд військово-лікарською комісією; службову характеристику для проведення медичного огляду військово-лікарською комісією та пакет інших необхідних документів.

Про результати розгляду цього рапорту повідомити мене в найкоротший термін, установлений відповідно до вимог пункту 9 розділу III Порядку організації роботи з рапортами військовослужбовців у системі Міністерства оборони України, затвердженого Наказом Міністерства оборони України 06 серпня 2024 року № 531, але у строк не більше 14 днів із дня подання цього рапорту. У разі відмови, прошу надати відповідь письмово для можливості її оскарження.

До рапорту додаю:

1. Копію виписки із медичної карти амбулаторного (стаціонарного) хворого
2. Копію консультативного висновку
3. Копії медичних документів на _____ арк.

(посада)

(підпис)

(ім'я та прізвище)

(звання)
«__» ____ 202__ року

4.3. Статус члена сім'ї загиблого Захисника або Захисниці України

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», ст.10, п.1
Постанова КМУ №740 від 23.09.2015

УВАГА! Видані раніше посвідчення "Член сім'ї загиблого" продовжують діяти й не потребують заміни!

Особи, які мають право на встановлення статусу члена сім'ї загиблого:

- ☐ утриманці загиблого (померлого), яким у зв'язку із цим виплачується пенсія
- ☐ батьки
- ☐ дружина/чоловік, які не одружилися вдруге
- ☐ діти, які не мають і не мали своїх сімей
- ☐ діти, які мають свої сім'ї, але стали особами з інвалідністю до досягнення повноліття
- ☐ діти, обое з батьків яких загинули або пропали безвісти

- ☐ військовослужбовців
 - ☐ резервістів
 - ☐ військовозобов'язаних
 - ☐ працівників
 - ☐ осіб рядового складу
 - ☐ осіб начальницького складу
 - ☐ які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України
 - ☐ Збройних Сил України
 - ☐ Нацгвардії
 - ☐ СБУ
 - ☐ Служби зовнішньої розвідки України
 - ☐ Держприкордон служби
 - ☐ Держспецтрансслужби
 - ☐ Військових прокуратур
 - ☐ МВС
 - ☐ Національної поліції України
 - ☐ Управління державної охорони
 - ☐ Держспецзв'язку
 - ☐ ДСНС
 - ☐ ДПт
 - ☐ ДБР
 - ☐ НАБУ
 - ☐ Добровольчих та інших військових формувань
 - ☐ Підприємств, установ, організацій, залучених в АТО/ООС
- ☐ та які загинули (померли) внаслідок поранення, контузії чи каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в АТО, забезпеченні її проведення, перебуваючи безпосередньо в районах АТО у період її проведення, під час безпосередньої участі у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії Російської Федерації у Донецькій та Луганських областях, перебуваючи в районах та у період здійснення зазначених заходів, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації проти України.

УВАГА! Статус також можуть отримати члени сімей осіб які добровільно забезпечували (або добровільно залучалися до забезпечення) проведення (у тому числі здійснювали волонтерську діяльність) та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних під час забезпечення проведення та у період проведення АТО/ООС/заходів оборони України

УВАГА! Після 21.03.2022 таким особам встановлюється інший статус - членів сімей померлих Захисників/Захисниць, проте їхні права та соціальні гарантії не змінюються. Також ті члени сімей загиблих, які вже отримали статус до 21.03.2022 продовжують користуватись своїми старими посвідченнями.

Періоди бойових дій:

АТО: Харківська область – з 07.04.2014 по 14.09.2014, Донецька та Луганська області з 07.04.2014 по 30.04.2018. На заміну АТО почала діяти ООС з 30.04.2018.
24.02.2022 розпочалась повномасштабна збройна агресія рф проти України.

До сімей Захисників (Захисниць) належать рідні осіб:

  рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, які загинули в АТО; добровольців АТО/ООС (у тому числі волонтерів);	 добровольчих формувань, що були включені в ЗСУ та інші структури;
 добровольців, які не увійшли до складу ЗСУ, але виконували спільні з ними завдання;	 сім'ї військовослужбовців (резервістів, військовозобов'язаних, добровольців Сил ТРО, членів ДФТГ) які захищали незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та брали безпосередню участь в АТО/ООС, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави внаслідок військової агресії РФ проти України.

Підставою отримання статусу сім'ї загиблого (померлого) Захисника чи Захисниці України для членів сімей добровольців, які не ввійшли в ЗСУ є (але не виключно):

- 1) клопотання керівника добровольчого формування про надання статусу сім'ї загиблого (померлого), + документи або письмові свідчення не менш як 2-х свідків зі статусом ветерана війни, із числа осіб, які спільно з такою особою брали участь в АТО та, що підтверджують участь загиблої (пропалої безвісти), померлої особи в АТО;
- 2) витяг з наказу керівника АТО при СБУ, ГШ ЗСУ про виконання добровольчими формуваннями завдань АТО у взаємодії із військовими формуваннями та правоохоронними органами;
- 3) висновок судово-медичної експертизи;
- 4) свідоцтво про смерть (копія) або повідомлення про загибель особи.

1. Потрібно зібрати документи:

- 1) Заява (див. стор. 232)
- 2) Документи про безпосередню участь загиблого (померлого) в АТО/ООС/інших заходах оборони держави після повномасштабного наступу росії (для військовослужбовців та добровольців територіальних громад)

УВАГА!

Видає ТЦК та СП або військова частина. За наявності, подавайте також всі документи, які засвідчують участь померлого в бойових діях: витяги з наказів підрозділу, військовий квиток, нагороди тощо.

- 3) Свідоцтво про смерть/повідомлення про загибель
- 4) Постанова штатної ВЛК (для військовослужбовців)
- 5) Висновок судово-медичної експертизи (для членів добровольчих формувань територіальних громад)
- 6) Документи про залучення до виконання мобілізаційних завдань для участі в АТО/ООС/інших заходах оборони держави після повномасштабного наступу росії **або** документи про виконання підприємствами, установами і організаціями мобілізаційних завдань, **а також** документи, що були підставою для ухвалення керівниками підприємств, установ і організацій рішення про направлення працівника у відрядження для виконання таких завдань (для працівників)
- 7) Оригінал та копія паспорта заявника
- 8) Оригінал та копія ідентифікаційного коду заявника
- 9) Фотографія заявника розміром 3x4
- 10) Для дітей померлого: свідоцтво про народження заявника
- 11) Для батьків померлого: свідоцтво про народження померлого
- 12) Для дружини/чоловіка померлого: свідоцтво про одруження
- 13) Для дітей померлого, які не мають і не мали своїх сімей: довідка з ЖЕКу форма 3 (довідка про склад сім'ї/зареєстрованих у житловому приміщенні осіб)
- 14) Для дітей померлого, які стали особами з інвалідністю до досягнення повноліття: довідка МСЕК чи рішення ЕКОПФО про інвалідність

2. Подати документи до органу соціального захисту населення за місцем реєстрації, через ЦНАП або через Портал Дія або засобами Єдиного реєстру ветеранів війни.**3. Посвідчення члена сім'ї загиблого видають безкоштовно та особисто під розписку.**

Неповнолітнім дітям посвідчення члена сім'ї загиблого не видають. Інформація про неповнолітніх дітей вноситься в окрему главу довідки доданої до посвідчення матері (або іншого повнолітнього члена сім'ї)

УВАГА! В разі неможливості отримати посвідчення самостійно, можна уповноважити іншу особу, оформивши нотаріальну довіреність.

- ☐ членам сімей загиблих (померлих) ветеранів війни — посвідчення з написом “Посвідчення члена сім'ї загиблого”;
- ☐ членам сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України — “Посвідчення члена сім'ї загиблого Захисника чи Захисниці України”.

⚠ ВАЖЛИВО!

Якщо особа одночасно має право на встановлення статусу члена сім'ї загиблого ветерана і Захисника України, їй видають лише одне посвідчення за вибором

Зразок заяви для оформлення статусу члена сім'ї загиблого

Начальнику управління праці та
соціального захисту населення від

(прізвище, ім'я, по батькові)
проживаю (зареєстрований) за адресою:

(поштовий індекс, найменування населеного
пункту, вулиця, будинок)

контактний телефон _____

паспорт: серія _____

№ _____

виданий _____

«___» _____ 20 ____ р.
ідентифікаційний номер

ЗАЯВА

Прошу встановити мені статус _____ (члена сім'ї загиблого).

Підтвердні документи надаю. Даю згоду на обробку моїх персональних
даних.

(Заповнюється особисто заявником)

Додаток: на _____ арк. (Перелік документів у додатку)

Дата _____

Підпис _____

Довідка члена сім'ї загиблого

Для користування всіма пільгами, обов'язкова наявність довідки членів сімей загиблих в АТО

Повна назва

Довідка для членів сімей осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення

1

Довідку видають кожному повнолітньому* члену сім'ї загиблого, який має право на відповідний статус

2

Оформлює довідку військова частина на підставі наказу про виключення особи зі списків військової частини

3

ТЦК та СП за місцем проживання особи, яка має право на таку довідку, видає особі 2 примірники довідки (див. стор. 234)

*Відомості щодо неповнолітніх членів сім'ї заносяться до окремої граfi довідки.

⚠ ВАЖЛИВО!

Коли суд оголосив особу безвісно відсутньою або померлою, довідку оформлюють після рішення суду, яке набрало законної сили, та видання наказу про виключення цієї особи зі списків особового складу.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства оборони України,
Міністерства соціальної політики України,
Міністерства юстиції України,
Міністерства внутрішніх справ України,
Міністерства інфраструктури України,
Служби безпеки України,
Служби зовнішньої розвідки України,

Управління державної охорони України,
Адміністрації Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України,
Генеральної прокуратури України
16.12.2015 № 726/1220/2596/5/1581/
526/800/ 444/745/780/402

УВАГА!

Без такої довідки члени сімей загиблих НЕ зможуть скористатися пільгами у сфері медичного забезпечення та знижками на житлово-комунальні послуги.

Зразок довідки

(кутовий штамп військової частини
(інші реквізити з інформацією про
орган, підрозділ, установу, заклад) із
зазначенням номера довідки та дати
її видачі)

Примірник № _____

ДОВІДКА

для членів сімей осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення та загинули (пропали безвісти), померли внаслідок поранення, контузії або каліцтва, одержаних під час безпосередньої участі в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення

Видана _____
(прізвище, ім'я, по батькові члена сім'ї особи, яка загинула (пропала безвісти),

(померла, або його законного представника) про те, що його (її)

(ступінь споріднення, військове або спеціальне звання)

(для цивільних осіб – посада),

прізвище, ім'я, по батькові особи, яка загинула (пропала безвісти), померла захищав(ла) незалежність, суверенітет і територіальну цілісність України та

(загинув(ла), помер(ла) внаслідок поранення, контузії або каліцтва,

пропав(ла) безвісти)

_____ під час _____
(дата) (безпосередньої участі в антитерористичній операції,

забезпеченні проведення антитерористичної операції)

в _____
(район проведення антитерористичної операції)

Підстава: наказ _____
(орган або посадова особа, яка його видала, дата та номер наказу)

про виключення зі списків особового складу військової частини (підрозділу, установи, органу управління) у зв'язку із

(загибеллю, смертю, визнанням особи безвісно відсутньою або померлою, серія, номер

та дата видачі свідоцтва про смерть, орган що його видав, дата та номер рішення суду,

яке набрало законної сили, яким особу визнано безвісно відсутньою або померлою,

найменування суду, який його видав)

Відомості про інших членів сім'ї загиблого (померлого, безвісно відсутнього) особи:

(ступінь споріднення, прізвище, ім'я, по батькові, рік народження)

Довідка є документом для розгляду та визначення підстав щодо оформлення посвідчення з написом «Посвідчення члена сім'ї загиблого» органами праці та соціального захисту населення.

(посада особи, яка підписує довідку)

(військове або спеціальне звання) (підпис)

(прізвище та ініціали)

М.П.

Одноразова грошова допомога членам сімей осіб, які загинули під час участі в заходах оборони держави після 24.02.2022

ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЕЦЬ

ВІЙСЬКОВОЗОБОВ'ЯЗАНИЙ

РЕЗЕРВІСТ

має право скласти в письмовій довільній формі особисте розпорядження на випадок своєї загибелі (смерті) про виплату ОГД. У документі він визначає особу (особи, які отримують ОГД) та розмір частки таких осіб у відсотках.

Справжність підпису засвідчує командир військової частини або нотаріус.

Оригінал особистого розпорядження **зберігається у ТЦК та СП** за місцем реєстрації місця проживання або за місцем призову (прийняття) на військову службу.

Можна в **будь-який час скасувати** особисте розпорядження або скласти нове.

⚠ **ВАЖЛИВО!** Незалежно від змісту особистого розпорядження право на ОГД у розмірі **50 відсотків частки ОГД**, яка належала б кожному з них за відсутності особистого розпорядження мають:

- малолітні, неповнолітні, повнолітні непрацездатні діти,
- непрацездатна вдова (вдівець),
- непрацездатні батьки загиблого (померлого) особи

Якщо такого розпорядження немає, **то виплату отримують члени сім'ї загиблого** в рівних частках:

- 1) діти, серед них усиновлені, зачаті за життя загиблого (померлого) та народжені після його смерті, а також діти, стосовно яких загину (померлу) особу було позбавлено батьківських прав;
- 2) удова (удівець);
- 3) батьки (усиновлювачі), якщо вони не були позбавлені стосовно неї батьківських прав або їхні батьківські права були поновлені на час загибелі (смерті);
- 4) онуки, якщо на момент загибелі (смерті) їхні батьки загинули (померли);
- 5) жінка (чоловік), з якою (з яким) проживали однією сім'єю, але не перебували в шлюбі між собою, за умови, що цей факт встановлено рішенням суду;
- 6) утриманці, визначені відповідно до Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб".

Розмір ОГД

15 млн грн

Розподіляється рівними частками між членами сім'ї загиблого

Не мають права на одноразову грошову допомогу:

- громадяни рф або Республіки Білорусь;
- особи, які постійно проживають на територіях цих країн;
- особи, які засуджені за державну зраду, колабораційну діяльність, пособництво державі-агресору;
- особи, які умисно позбавили життя чи вчинили замах на особу, яка також має право на таку ОГД, або засуджені за вчинення правопорушення щодо загиблого (померлого).

Перелік документів для отримання ОГД:

- 1) Заява про виплату ОГД
- 2) Документ, що посвідчує особу та підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус», для осіб без громадянства та іноземців — документ, що посвідчує особу
- 3) Ідентифікаційний код — крім осіб без громадянства чи іноземців
- 4) Свідоцтво про смерть військовослужбовця

- 5) Документ, що підтверджує родинні зв'язки з загиблим
- 6) Згода на обробку персональних даних
- 7) Довідка про притягнення до кримінальної відповідальності, відсутність (наявність) судимості або обмежень, передбачених кримінальним процесуальним законодавством України/ повний витяг з інформаційно-аналітичної системи «Облік відомостей про притягнення особи до кримінальної відповідальності та наявності судимості» (отримувачам допомоги старшим 16 років)
- 8) Свідцтво про зміну імені — у разі зміни прізвища, імені, по батькові
- 9) Рішення про встановлення над дитиною-сиротою, дитиною, позбавленою батьківського піклування, опіки, піклування, — для законних представників неповнолітніх дітей загиблого (померлого)
- 10) Відмова, заява, інший правочин, нотаріально завірений, (за наявності)
- 11) Рішення суду, яке набрало законної сили та стосується призначення ОГД (за наявності)
- 12) Інші документи щодо призначення та виплати ОГД (за наявності)

⚠ ВАЖЛИВО!

Для отримання ОГД разі смерті військовослужбовця або особи, звільненої з військової служби, які померли внаслідок поранення (контузії, травми, каліцтва), отриманого під час захисту Батьківщини у період дії воєнного стану, не пізніше ніж через 1 рік після такого поранення (контузії, травми, каліцтва):

а) військова частина надає довідку про обставини поранення (контузії, травми, каліцтва), отриманого під час захисту Батьківщини в період дії воєнного стану, яке стало причиною смерті;

б) штатна ВЛК на підставі документів, надісланих (Р)ТЦК та СП надає витяг з постанови штатної ВЛК про підтвердження смерті внаслідок поранення (контузії, травми, каліцтва), отриманого під час захисту Батьківщини в період дії воєнного стану, що настала не пізніше ніж через 1 рік після такого поранення (контузії, травми, каліцтва).

Якщо особа відмовилась від отримання ОГД або не реалізує таке право протягом 3 років після загибелі, її частка розподіляється між іншими особами, які мають право на ОГД.

Якщо після повної виплати ОГД за її отриманням звертаються інші особи, питання перерозподілу суми вирішується за взаємною згодою або в судовому порядку.

Особи, які мають право на отримання ОГД, передбаченої цією постановою, можуть його реалізувати протягом трьох років з дня виникнення у них такого права. Днем виникнення такого права є дата складання актового запису про смерть, зазначена у свідоцтві про смерть особи, зазначеної у пунктах 1-1-2 цієї постанови, загибель якої сталася в період воєнного стану або смерть якої настала внаслідок причин, зазначених в абзаці першому цього пункту, не пізніше ніж через три роки після поранення (контузії, травми, каліцтва).

НПА: Постанова КМУ від 28.02.2022 № 168 "Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану".

Зразок особистого розпорядження

Усім, кого це стосується

Посада, в/ч _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

ІПН _____

адреса зареєстрованого місця

проживання _____

ОСОБИСТЕ РОЗПОРЯДЖЕННЯ
на випадок моєї загибелі (смерті) про виплату одноразової
грошової допомоги

Я, _____ (ПІБ),
військовослужбовець [звання, номер військової частини], [дата народження], громадянин [країни], ідентифікаційний номер [ІПН], зареєстрований за адресою: [адреса проживання], усвідомлюючи можливі ризики, пов'язані з виконанням моїх військових обов'язків, керуючись ч. 4 ст. 16 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей", складаю це розпорядження.

Я бажаю, щоб у випадку моєї загибелі (смерті) належна від держави одноразова грошова допомога, а також будь-які інші виплати, які будуть передбачені законодавством на день моєї смерті, були розподілені наступним чином:

1. [Повне ім'я особи]*, [дата народження], громадянин/громадянка [країни], ідентифікаційний номер [ІПН], що проживає за адресою: [адреса проживання] — 70 відсотків;
2. [Повне ім'я особи], [дата народження], громадянин/громадянка [країни], ідентифікаційний номер [ІПН], що проживає за адресою: [адреса проживання] — 30 відсотків.

Це розпорядження написано мною та повністю виражає мою волю.

Дата: _____

Підпис: _____ ПІБ

Справжність підпису засвідчую: _____ командир в/ч _____ звання ПІБ

* Не варто вказувати ступінь споріднення (наприклад – мати, син), оскільки це може ускладнити виконання особистого розпорядження.

Порядок оформлення ОГД

Для отримання виплати члени сім'ї військового не пізніше ніж за 3 роки з дати складання актового запису про смерть мають звернутися особисто або через законного представника до районного ТЦК та СП із заявою (зразок на стор. 239-241) та необхідними документами.

ТЦК та СП робить запит до військової частини для отримання необхідних документів (якщо в/ч не направила їх раніше).

Військова частина надсилає до ТЦК та СП:

- витяг з наказу про виключення військового зі списків особового складу;
- витяг з послужного списку особової справи про склад сім'ї загиблого;
- грошовий атестат з інформацією про розмір виплаченої на дату загибелі додаткової винагороди.

Районний ТЦК та СП завіряє копії документів і не пізніше 7 робочих днів після надходження передає матеріали до обласного ТЦК та СП за підпорядкуванням.

Обласний ТЦК та СП перевіряє документи, зокрема ті, що підтверджують родинні зв'язки, готує висновок і доповідь, які разом з іншими документами надсилає до Департаменту соціального забезпечення.

Департамент соцзабезпечення надсилає запит до Кадрового центру ЗСУ на інформацію, чи є військовий у списку бойових безповоротних втрат. Якщо військовий є в цьому списку, то документи передають до структурних підрозділів апарату МОУ та Генштабу ЗСУ, які після опрацювання надсилають їх на розгляд комісії Міноборони.

Після того, як рішення щодо виплати ОГД прийняте, Департамент соцзабезпечення протягом 3 робочих днів доводить його до фінансово-економічного управління Командування Сухопутних військ ЗСУ, яке інформує обласні ТЦК та СП і готує проекти розподілів. Районні ТЦК та СП повідомляють заявників про рішення.

Обласний ТЦК та СП не пізніше 5 робочих днів після відкриття асигнувань перераховує ОГД на рахунок, указаний у заяві.

⚠ **ВАЖЛИВО!**

15 мільйонів виплачують поетапно:

1. на першому етапі - 1/5 від призначеної суми ОГД (3 мільйони гривень);
2. далі — 4/5 від призначеної суми впродовж 40 наступних місяців рівними частинами;

Заява на отримання одноразової грошової допомоги членам сімей загиблих

Додаток 1

до Порядку і умов призначення та виплати одноразової грошової допомоги у разі загибелі (смерті) військовослужбовців Збройних Сил України в період дії воєнного стану (до пункту 1.7 розділу I)

Керівнику _____
районного (міського) (найменування ТЦКСП)
територіального центру комплектування та соціальної підтримки

(прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), місце проживання заявника)

(реєстраційний номер облікової картки платника податків (або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків відповідно до закону)), крім осіб без громадянства або іноземців

№ телефону, електронна адреса для зв'язку який (яка) є законним представником:

(прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), місце проживання особи, інтереси якої представляє заявник)

(реєстраційний номер облікової картки платника податків особи, інтереси якої представляє заявник (або серія (за наявності) та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків відповідно до закону)), крім осіб без громадянства або іноземців

ЗАЯВА

Прошу Вас виплатити мені (особі, інтереси якої я представляю) одноразову грошову допомогу у зв'язку із загибеллю (смертю) _____,

(дата загибелі (смерті), ступінь родинного зв'язку із загиблим),

(військове звання, прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) військовослужбовця)

Виплату прошу здійснити через _____
(найменування та реквізити банку державного сектора, номер рахунку)

продовження на наступній сторінці >

Мене поінформовано:

1. про можливе стягнення комісії (плати) установою банку, що зазначений мною у цій заяві, з перерахованої Міністерством оборони України мені (особам, зазначеним у цій заяві) одноразової грошової допомоги;
2. що одноразова грошова допомога, передбачена пунктом 2 Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 року № 168 "Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану" розподіляється рівними частками на всіх отримувачів, передбачених у статті 161 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей", крім громадян Російської Федерації або Республіки Білорусь та осіб, які постійно проживають на територіях цих країн, осіб, які засуджені за державну зраду, колабораційну діяльність, пособництво державі-агресору;
3. що у разі відмови однієї або кількох осіб, які мають право на отримання одноразової грошової допомоги, передбаченої пунктом 2 Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 року № 168 "Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану", від її отримання або якщо зазначені особи протягом трьох років з дня виникнення у них такого права його не реалізували, їх частки розподіляються між іншими особами, які мають право на одноразову грошову допомогу;
4. що якщо після призначення та виплати одноразової грошової допомоги, передбаченої пунктом 2 Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2022 року № 168 "Питання деяких виплат військовослужбовцям, особам рядового і начальницького складу, поліцейським та їх сім'ям під час дії воєнного стану", у повному розмірі, за її отриманням звертаються інші особи, які мають на неї право, питання щодо перерозподілу суми такої допомоги між особами, які мають на неї право, вирішується за взаємною згодою осіб або в судовому порядку
5. що відповідно до статті 164 Закону України "Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей" призначення і виплата одноразової грошової допомоги не здійснюються, якщо загибель (смерть), поранення (контузія, травма або каліцтво) військовослужбовця є наслідком:
 - а) вчинення ним кримінального або адміністративного правопорушення;
 - б) вчинення ним дій у стані алкогольного, наркотичного чи токсичного сп'яніння;
 - в) навмисного спричинення собі тілесного ушкодження, іншої шкоди своєму здоров'ю або самогубства (крім випадку доведення особи до самогубства, встановленого судом);
 - г) подання особою завідомо неправдивих відомостей для призначення і виплати одноразової грошової допомоги.

Мені не відомо про інших членів сім'ї та утриманців загиблого (померлого) / Мені відомо про інших членів сім'ї та утриманців загиблого (померлого) (непотрібне закреслити):

1. _____
(ступінь родинного зв'язку, прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), місце проживання, телефон)

2. _____
(ступінь родинного зв'язку, прізвище, ім'я та по батькові (за наявності), місце проживання, телефон)

3. До заяви додаю такі документи, які підтверджують моє право (право особи, яку я представляю) на одноразову грошову допомогу у зв'язку із загибеллю (смертю) _____ (зазначаються додані документи):

(прізвище, ім'я та по батькові (за наявності) загиблого (померлого))

1. Копія паспорта (іншого документа, що посвідчує особу) _____, - на __ арк.
(серія та номер, дата видачі, орган, що його видав, місце реєстрації)
2. Копія документа про присвоєння реєстраційного номера облікової картки платника податків, - на 1 арк.

продовження на наступній сторінці >

3. Копія свідоцтва про смерть військовослужбовця _____, -
на 1 арк.
(серія та номер, дата видачі, орган, що його видав)
4. Копія свідоцтва про народження військовослужбовця (витяг з ДРАЦСГ)

(серія та номер, дата видачі, орган, що його видав) - на арк.
5. Копія свідоцтва про народження дитини військовослужбовця, про усиновлення,
встановлення батьківства (витяг з ДРАЦСГ) _____, - на арк.
(серія та номер, дата видачі, орган, що його видав)
6. Копія свідоцтва про зміну імені (витяг з ДРАЦСГ) _____, - на 1 арк.
(серія та номер, дата видачі, орган, що його видав)
7. Копія свідоцтва про одруження (витяг з ДРАЦСГ) _____, - на 1 арк.
(серія та номер, дата видачі, орган, що його видав)
8. Копія свідоцтва про розлучення (витяг з ДРАЦСГ) _____, - на 1 арк.
(серія та номер, дата видачі, орган, що його видав)
9. Копія свідоцтва про смерть члена сім'ї (витяг з ДРАЦСГ) _____, - на 1 арк.
(серія та номер, дата видачі, орган, що його видав)
10. Рішення суду, що набрало законної сили _____, - на ____ арк.
(номер справи, дата видачі, набрання
законної сили, суд, що прийняв рішення)

«____» _____ 20__ року

(підпис)

----- лінія відриву -----
(надається заявнику)

Розписка-повідомлення

Заява та інші документи гр. _____

прийнято «____» _____ 20__ року і зареєстровано під № _____

Прийняв спеціаліст _____ / _____

(Власне ім'я, ПРІЗВИЩЕ / підпис)

Номер телефону для зв'язку з відповідальною посадовою особою в районному (міському)
ТЦКСП: _____, в _____ ТЦКСП: _____

(найменування обласного, Київського міського ТЦКСП)

Одноразова грошова допомога членам сімей загиблих

СУМА ВИПЛАТИ

2 271 000*

ГРН.

750 прожиткових
мінімумів

УВАГА! Сума може змінюватись відповідно до встановленого прожиткового мінімуму для працездатного населення на дату загибелі особи, але станом на 1 січня календарного року. Отримати виплату можна протягом трьох років з дня виникнення такого права (ч.8 ст. 16-3 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»)

Ділиться рівними частками між членами сім'ї, батьками та утриманцями загиблого (померлого)

*суму ОГД вказано станом на 2025 рік

Кошти виплачують у разі:

загибелі (смерті)
під час виконання
обов'язків військової
служби

загибелі (смерті)
внаслідок захворювання,
пов'язаного з
виконанням обов'язків
військової служби

смерті, яка настала протягом 1 року після звільнення з військової служби, якщо вона спричинена пораненням, контузією, каліцтвом, захворюванням, нещасним випадком, які пов'язані з виконанням обов'язків військової служби

УВАГА! Якщо смерть військовослужбовця настала в період військової служби (не пов'язана з виконанням ним службових обов'язків), чи протягом року після звільнення з військової служби, внаслідок поранення, контузії, каліцтва, захворювання, нещасного випадку, пов'язаних з проходженням військової служби, або ж у разі загибелі (смерті) резервіста під час виконання обов'язків служби у резерві – виплачують ОГД у розмірі 500-кратного прожиткового мінімуму (1 342 000 гривень).

Документи для виплати одноразової грошової допомоги

- 1) Заява кожного повнолітнього члена сім'ї, у разі наявності неповнолітніх дітей – одного з батьків (зразок заяви є в ТЦК та СП)
- 2) Копія свідоцтва про смерть (видає РАЦС за місцем проживання)
- 3) Витяг з наказу про виключення загиблого (померлого) зі списків особового складу військової частини (видає військова частина)
- 4) Висновок ВЛК про причинний зв'язок загибелі (смерті) військовослужбовця, лікарське свідоцтво про смерть, акт спеціального розслідування нещасного випадку зі смертельним наслідком
- 5) Витяг із особової справи про склад сім'ї (видає військова частина)
- 6) Копія свідоцтва про шлюб (для виплати допомоги дружині/чоловікові)
- 7) Копія свідоцтва про народження дітей (для виплати допомоги дітям)
- 8) Копія свідоцтва про народження померлого (для виплати допомоги батькам)
- 9) Рішення суду про перебування на утриманні в загиблого (померлого) утриманців.
- 10) Документів (відповідних сторінок за наявності), що посвідчують особу членів сім'ї
- 11) Копія посвідчення про призначення особи опікуном чи піклувальником
- 12) Реквізити банківського рахунку

Порядок виплати ОГД згідно з відомчими постановами

Виплата ОГД членам сімей загиблих передбачена постановами КМУ від 25 грудня 2013 р. № 975 та від 29 квітня 2016 р. № 336.

Основні відмінності:

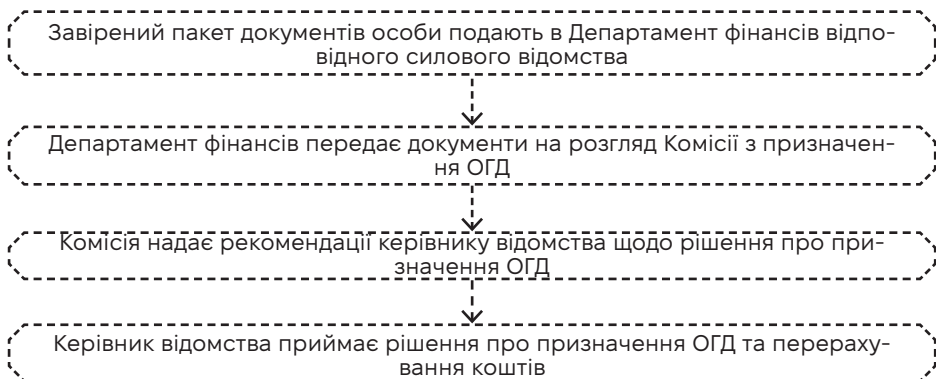
- за постановою № 975 можлива виплата за встановлений відсоток втрати працездатності без встановлення інвалідності
- за постановою № 336 виплата передбачена добровольцям (які увійшли та не увійшли до складу офіційних силових формувань), працівникам, волонтерам, поліцейським, а також сім'ям зниклих безвісти.

Одноразова грошова допомога особам з інвалідністю внаслідок війни та членам сімей загиблих за постановою КМУ №975 від 25 грудня 2013 р.

Перелік документів

1) Заява	травми	призначення виплати
2) Копія паспорта	5) Постанова ВЛК	ОГД, яке набрало
3) Копія ідентифікаційного номера платника податків	6) Довідка МСЕК/ЕКОПФО	законної сили (у разі наявності)
4) Довідка про обставини	7) Номер банківського рахунку	
	8) Рішення суду про	

Порядок виплати ОГД внаслідок поранення

УВАГА!

Право на ОГД мають:

- 1) військовослужбовці та строковики - якщо під час служби отримали інвалідність або відсоток втрати працездатності внаслідок виконання обов'язків;
- 2) військовозобов'язані та резервісти, призвані на збори, - якщо під час зборів отримали інвалідність або відсоток втрати працездатності;
- 3) члени сімей померлих, зниклих безвісти військових.

ОГД призначає та виплачує Міністерство оборони України.

ОГД особам з інвалідністю внаслідок війни та членам сімей загиблих за постановою КМУ №336 від 29 квітня 2016 р.

Перелік документів

1) заява	4) копія посвідчення особи з інвалідністю внаслідок війни
2) копія паспорта	5) рішення ЕКОПФО (МСЕК) про встановлення групи інвалідності
3) копія ідентифікаційного номера платника податків	

Перелік документів для членів сімей загиблих:

1) заява	5) копія сторінок паспортів повнолітніх членів сім'ї з даними про прізвище, ім'я та по батькові і місце реєстрації;	встановлення опіки/ піклування;
2) копія свідоцтва про смерть загиблого (померлого);	6) копія свідоцтва про народження дитини - дитині;	9) копія рішення суду/ нотаріально посвідченого правочину, що підтверджує факт перебування заявника на утриманні загиблого (померлого)
3) копія свідоцтва про народження особи - батькам загиблого (померлого);	7) копія ідентифікаційного номера платників податків;	10) копія посвідчення члена сім'ї Захисника/Захисниці.
4) копія свідоцтва про шлюб - дружині (чоловікові);	8) копія рішення про	

УВАГА! Даний порядок передбачає виплату ОГД військовослужбовцям, резервістам, військовозобов'язаним, а також добровольцям (які увійшли та не увійшли до складу офіційних силових формувань), працівникам, волонтерам, поліцейським та членам сімей померлих, зниклих безвісти.

Порядок виплати ОГД

Завірений пакет документів подають міжвідомчій комісії з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій та виплати ОГД в разі загибелі або інвалідності військовослужбовця та деяких інших категорій населення.

Міжвідомча комісія розглядає документи, запитує інформацію в органах, уповноважених виплачувати ОГД відповідно до інших законів і в місячний строк із дня надходження уточненої інформації приймає рішення про призначення ОГД або рішення про відмову в її призначенні. Мінветеранів подає рішення і списки осіб, щодо яких прийнято рішення, із зазначенням обсягу коштів, необхідних для виплати такої допомоги.

Мінветеранів не пізніше ніж через 14 робочих днів подає списки з відповідними розрахунками для виділення коштів відповідно до Порядку використання коштів резервного фонду бюджету. Після прийняття КМУ рішення про виділення коштів для виплати ОГД та їх надходження на рахунок Мінветеранів перераховує відповідні кошти структурним підрозділам з питань соціального захисту населення.

Органи соціального захисту населення не пізніше ніж через три робочих дні письмово повідомляють осіб, зазначених у рішенні міжвідомчої комісії, про надходження такого рішення та необхідність звернення за отриманням одноразової грошової допомоги.

УВАГА! Виплата одноразової грошової допомоги здійснюється в порядку черговості відповідно до дати подання документів.

Розміри одноразової грошової допомоги у зв'язку з встановленням інвалідності чи часткової втрати працездатності (станом на 2025 р.)

Виплати у зв'язку з встановленням інвалідності

Якщо інвалідність пов'язана з захистом Батьківщини або виконанням обов'язків військової служби

I група

400-кратний прожитковий мінімум для працездатних осіб

1 211 200
грн

II група

300-кратний прожитковий мінімум для працездатних осіб

908 400
грн

III група

250-кратний прожитковий мінімум для працездатних осіб

757 000
грн

Якщо інвалідність пов'язана з проходженням військової служби

I група

120-кратний прожитковий мінімум для працездатних осіб

363 360
грн

II група

90-кратний прожитковий мінімум для працездатних осіб

272 520
грн

III група

70-кратний прожитковий мінімум для працездатних осіб

211 960
грн

*суми актуальні станом на 2025

Виплати у зв'язку з встановленням відсотку втрати працездатності

Якщо часткова втрата працездатності пов'язана з захистом Батьківщини або виконанням обов'язків військової служби

5%	10 598 грн
10%	21 196 грн
15%	31 794 грн
20%	42 392 грн
25%	52 990 грн

Якщо часткова втрата працездатності пов'язана з проходженням військової служби для військовослужбовців строкової служби

5%	7 570 грн
10%	15 140 грн
15%	22 710 грн
20%	30 280 грн
25%	37 850 грн

Допомога на поховання

15 140*
ГРН

*якщо смерть настала після 1 січня 2024 р.

виплата сім'ї
та батькам

5 прожиткових мінімумів для працездатних осіб на дату загибелі військовослужбовця для похорону і встановлення пам'ятника

ПІДСТАВА:

п. 4 ст. 15 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»

п.7 Постанови КМУ №829 від 22.05.2000 «Про грошове забезпечення військовослужбовців»

Наказ МОУ №185 від 05.06.2001 р. "Інструкція про організацію поховання військовослужбовців, які загинули (померли) під час проходження військової служби"

УВАГА! Додаткова допомога на поховання можуть надавати за рішеннями органів місцевого самоврядування.

Допомогу на поховання надають на підставі:

- 1) заяви (див. стор. 248);
- 2) копії паспорта;
- 3) копії ідентифікаційного коду;
- 4) копії свідоцтва про смерть;
- 5) копії документа, який підтверджує ступінь спорідненості;
- 6) копії документа, який підтверджує участь в АТО/ООС/інших заходах оборони.

Під час організації поховання військова частина закуповує:

- труну (оцинкована, за потреби);
- подушку;
- похоронне покривало;
- санітарний мішок (за потреби);
- надгробний хрест;
- транспортувальний ящик (за потреби);
- ритуальний вінок;
- державний прапор, який після поховання передається близьким родичам загиблого (померлого);
- 9 метрів білої ситцевої матерії (для військових-мусульман).

⚠ ВАЖЛИВО!

Військова частина може оплачувати інші ритуальні послуги (виготовлення надписів на надгробних хрестах, написи на траурних стрічках ритуальних вінків, послуги кремації).

Право на безоплатне поховання учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни

ст. 14 Закону України «Про поховання та похоронну справу»

Постанова КМУ від 28 жовтня 2004 року №1445

Місцеві органи виконавчої влади визначають механізм фінансування витрат на поховання або відшкодування витрат на здійснене поховання. Місцеві органи виконавчої влади можуть також визначати комунальні установи, які надають ритуальні послуги визначеним категоріям безоплатно.

Порядок реалізації пільги

Для безоплатного поховання потрібно:

1. Звернутися до визначених місцевим органом виконавчої влади ритуальних служб або сільського (селищного) голови для укладання договору-замовлення;
2. Подати наступні документи:
 - копію паспорта особи, яка звертається;
 - копію свідоцтва про смерть УБД, особи з інвалідністю внаслідок війни;
 - копію посвідчення померлого, що підтверджує відповідний статус (з пред'явленням оригіналу)

Для відшкодування витрат за здійснене поховання потрібно:

1. Звернутися до управління соціального захисту населення райдержадміністрації або виконавчого комітету міської ради;
2. Подати наступні документи:
 - заяву на проведення відшкодування витрат на поховання;
 - копію свідоцтва про смерть УБД, посвідчення особи з інвалідністю внаслідок війни;
 - розрахунково-грошові документи, що підтверджують вартість ритуальних послуг;
 - копію посвідчення померлого, що підтверджує відповідний статус (з пред'явленням оригіналу)
 - копію документа, що підтверджує факт поховання особою, що звертається

УВАГА!

- Розмір відшкодувань витрат на ритуальні товари залежить від середніх (граничних) цін, які встановлюють райдержадміністрації та міські ради.
- Фактично отримана сума може бути меншою, ніж реальні витрати сім'ї.
- На місцевому рівні можуть встановлювати граничний строк подання заяви на відшкодування.

Зразок заяви про виплату матеріальної допомоги на поховання

Керівнику ТЦК та СП

ПІБ _____

(прізвище, ім'я, по батькові заявника у родовому відмінку)

Адреса _____

ЗАЯВА

Відповідно до п.4 ст.15 Закону України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» та п.7 Постанови Кабінету Міністрів України «Про грошове забезпечення військовослужбовців» від 22.05.2000 року №829 прошу виплатити матеріальну допомогу на поховання мого

(ким приходиться померлий та прізвище, ім'я, по батькові померлого)
який помер _____ під час проходження військової служби,
(дата смерті)

що підтверджується доданими документами. Кошти перерахувати на рахунок в банку (або на карту (назва банку) № _____) _____.

До заяви додаю:

1. Копія паспорта, ідентифікаційного номера заявника;
2. Копія свідоцтва про смерть;
3. Копія документу, який підтверджує ступінь споріднення (наприклад свідоцтво про шлюб, свідоцтво про народження дитини);
4. Копія(і) документа(ів), що підтверджують участь в антитерористичній операції.

_____ 20__ року

(підпис)

4.4. Соціально-правові гарантії (пільги)

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» №3551-XII від 22.10.1993

Статус	УБД СТ.6,12	Особа з інвалідністю внаслідок війни ст. 7, 13	Член сім'ї загиблого ст.9, 15
Безкоштовні ліки	+	+	+
Зубопротезування	Першочергово	Позачергово	Першочергово
Санаторно-курортне лікування або компенсація в разі самостійного лікування	+	Позачергово	+
Обслуговування в закладах охорони здоров'я	+	+	+
Обслуговування в аптеках	Першочергово	Позачергово	Першочергово
Щорічне медичне обстеження + диспансеризація	+	+	+
Квартплата	Знижка 75 %	Знижка 100 %	Знижка 50 %
Комунальні послуги (газ, електрика, опалення, вода)	Знижка 75 %	Знижка 100 %	Знижка 50 %
Опалення будинків	Знижка 75 %	Знижка 100 %	Знижка 50 %
Проїзд	+	+	-
Забезпечення автомобілем	-	+	-
Забезпечення житлом	Першочергово	Позачергово	Першочергово
Земельні ділянки	Першочергово	Першочергово	Першочергово
Ремонт будинків і квартир	+	+	+
Позика на будівництво	+	+	+
Звільнення від орендної плати	-	За гаражі для спеціальних засобів пересування + надання безоплатної парковки	-

Вступ до кооперативів	Першочергово	Першочергово	Першочергово
Освіта	+	-	+
Позаконкурсний вступ до вищих навчальних закладів			
Виплата 100% середньої з/п в разі тимчасової непрацездатності	+	+	+
Щорічна відпустка у зручний час	+	+	+
2 тижні додаткової відпустки	Із збереженням заробітної плати	Із збереженням заробітної плати	Без збереження заробітної плати
Переважне право на залишення на роботі при скороченні	+	+	+
Послуги зв'язку	Позачергово	Позачергово	Позачергово
Встановлення стаціонарних телефонів + знижка на абонплату	+	+	+
Пільгове торговельне обслуговування	-	У спецмагазинах	-
Першочергове обслуговування	+	+	+
Пільги зі сплати податків, зборів, мита та інших платежів до бюджету	+	+	+

УВАГА!

- Особа одночасно може мати лише одне посвідчення та один статус
- Під час вручення нового посвідчення, видане раніше, вилучають для подальшого зберігання органом, який прийняв рішення про встановлення іншого статусу та видачу нового посвідчення

Медичне забезпечення

БЕЗКОШТОВНІ ЛІКИ ТА ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»
п.1, ст. 12,13,15

Безкоштовні ліки та медичні засоби можуть отримати:

Учасники бойових дій

Особи з інвалідністю
внаслідок війни

Члени сімей загиблих

**ДОКУМЕНТИ
ДЛЯ ОТРИМАННЯ**

- ☐ рецепт лікаря
- ☐ ветеранське посвідчення

Де можна отримати

Безкоштовні ліки, лікарські засоби можна отримати в аптеках при медично-му закладі, лікар якого видав рецепт на лікування наступних захворювань:

Онкологічні захворювання
Гематологічні захворювання
Діабет (цукровий і нецукровий)
Ревматизм
Ревматоїдний артрит
Пухирчатка
Системний гострий вовчак
Системні, хронічні, тяжкі захворювання шкіри
Сифіліс
Лепра
Туберкульоз
Аддисонова хвороба
Гепатоцеребральна дистрофія
Фенілкетонурія
Шизофренія та епілепсія
Психічні захворювання (особам з інвалідністю I та II груп, а також хворим, які працюють в лікувально-виробничих майстернях

психоневрологічних і психіатричних закладів)
Стан після операції протезування клапанів серця
Гостра переміжна порфірія
Муковісцидоз
Тяжкі форми бруцельозу
Дизентерія
Гіпофізарний нанізм
Стан після пересадки органів і тканин
Бронхіальна астма
Хвороба Бехтерева
Міостенія
Міопатія
Мозочкова атаксія Марі
Хвороба Паркінсона
Інфаркт міокарду (перші шість місяців)
Дитячий церебральний параліч

СНІД, ВІЛ-інфекція
Післяопераційний гіпотиреоз, у тому числі з приводу раку щитовидної залози
Гіпопаратиреоз
Вроджена дисфункція кори наднирників
Пневмоконіози у випадках професійного захворювання
Ушкодження головного мозку внаслідок черепно-мозкової травми, спричинені нещасним випадком на виробництві (трудовим каліцтвом)
Травми спинного мозку, спричинені нещасним випадком на виробництві (трудовим каліцтвом)

Постанова КМУ №1303 від 17.08.1998 «Про впорядкування безоплатного та пільгового відпуску лікарських засобів за рецептами лікарів у разі амбулаторного лікування окремих груп населення та за певними категоріями захворювань»

Під час амбулаторного лікування - отримати лікарські засоби безоплатно і на пільгових умовах можна за місцем проживання.

Особи, які обслуговуються у відомчих мед. закладах і можуть отримати безоплатно або пільгово лікарські засоби, в аптеках, закріплених за цими закладами.

УВАГА! Отримати ліки безоплатно можна лише в разі амбулаторного лікування основного захворювання, за яким хворий має пільги.

Виняток: хворі на СНІД та ВІЛ-інфіковані мають право на безоплатні ліки для будь-якого захворювання.

ЯКІ ЛІКИ НАДАЮТЬ БЕЗКОШТОВНО:

аптеки можуть закупляти і, відповідно, безкоштовно надавати лікарські засоби, які містяться в переліку, передбаченому Постановою КМУ №333 від 25 березня 2009 року.

БЕЗКОШТОВНЕ ЗУБОПРОТЕЗУВАННЯ*

*Крім протезування дорогоцінних металів

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» п.2, ст. 12, 13, 15

На безкоштовне зубопротезування мають право:

Учасники бойових дій

Особа з інвалідністю
внаслідок війни

Члени сімей загиблих

.....Експериментальний проєкт.....

Постановою від 27 лютого 2024 р. № 212 КМУ порядок фінансування пільги із зубопротезування визначено коштами державного бюджету.

Дія проєкту поширюється також на:

→ військовослужбовців, які проходять військову службу на території України та не набули статусу учасника бойових дій, але продовжують виконувати бойові завдання, що підтверджується довідкою за формою згідно з додатком 6 до постанови Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 р. № 413.

Тариф на зубопротезування визначається як ставка на медичну послугу (**2765 грн**), до якої застосовуються такі коригувальні коефіцієнти:

× 1 — незнімне протезування металокерамікою, 1 одиниця;	× 2,52 — повний знімний нейлоновий протез, 1 щелепа;
× 1,981 — 2 одиниці;	× 1,43 — частковий знімний акриловий протез;
× 2,924 — 3 одиниці;	× 1,57 — частковий знімний нейлоновий протез;
× 3,816 — 4 одиниці;	× 4,33 — частковий знімний (бюгельний) протез.
× 4,650 — 5 одиниць;	
× 5,419 — 6 одиниць;	
× 1,69 — повний знімний акриловий протез, 1 щелепа;	

Гранична вартість наданих медичних послуг одному пацієнту за групою послуг 1 не може перевищувати 14 984 гривні.

Група послуг №2 передбачає надання наступних медичних послуг:

- видалення зуба (просте, складне);
- відновлення зуба без або з використанням анестезії, без лікування каналів;
- відновлення зуба без або з використанням анестезії, з пломбуванням каналів.

Гранична вартість наданих послуг одному пацієнту не може перевищувати 24952,54 гривні.

Інші пільги у сфері медичного забезпечення**1**

Щорічне медичне обстеження і диспансеризація

2

Користування при виході на пенсію поліклініками та госпіталями, зокрема військовими госпіталями та госпіталями ветеранів війни

3

Першочергове обслуговування в лікувальнопрофілактичних закладах, аптеках та першочергова госпіталізація

Вказані пільги надаються на підставі

- ☐ учасника бойових дій
- ☐ особи з інвалідністю внаслідок війни
- ☐ члена сім'ї загиблого

Санаторно-курортне лікування

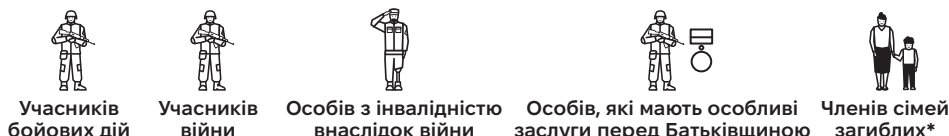
П. 3 ст. 12, п.3; ст 13, п.3; ст.15

Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
Постанова КМУ від 31 березня 2015 р. № 200 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на забезпечення постраждалих учасників Революції Гідності та учасників антитерористичної операції санаторно-курортним лікуванням»

⚠ ВАЖЛИВО!

У 2025 р. путівки на санаторно-курортне лікування не надають у зв'язку з воєнним станом.

Санаторно-курортними путівками забезпечуються:

Законодавством передбачено можливість учасника російсько-української війни самостійно обрати санаторій для оздоровлення (згідно Постанови КМУ від 31 березня 2015 р. № 200)

Органи соціального захисту забезпечують безоплатними путівками до санаторно-курортних закладів:

Учасників бойових дій — не частіше ніж 1 раз на 1 рік строком на 21 день;

Постраждалих учасників Революції Гідності — не частіше ніж 1 раз на 1 рік строком на 21 день;

Учасників війни — не частіше ніж 1 раз на 2 роки строком на 21 день;

Осіб з інвалідністю внаслідок війни — позачергово щороку строком на 21 день;

Осіб з інвалідністю внаслідок війни із захворюваннями нервової системи (з наслідками травм і захворюваннями хребта та спинного мозку) з них: I та II групи — до санаторіїв (відділень) спінального профілю з лікуванням строком на 35 днів; III групи — до санаторіїв неврологічного профілю з лікуванням строком на 21 день.

Члени сімей загиблих — не частіше ніж 1 раз на 2 роки строком на 21 день

Для цього необхідно:

Вибрати бажаний санаторій

Управління соцзахисту перевіряє заклад на відповідність встановленим вимогам

Повідомити управління соцзахисту про обраний санаторій

Орган соцзахисту, особа та адміністрація укладають тристоронній договір про отримання путівки та надання лікування

УВАГА!

Оплата путівки проводиться лише після проходження курсу лікування. Якщо обраним санаторієм надаються неякісні послуги, то особа має право відмовитись від укладання договору з цим санаторієм та обрати собі інший санаторій.

Постанова КМУ «Про затвердження Порядку виплати грошової компенсації вартості санаторно-курортного лікування деяким категоріям громадян» від 17 червня 2004 року №785
Грошову компенсацію вартості самостійного санаторно-курортного лікування виплачують особам через два роки після звернення із заявою про виділення путівки або виплату грошової компенсації, якщо вони протягом цього періоду не одержували безоплатної санаторно-курортної путівки.

Для одержання санаторно-курортного лікування потрібно:

Стати на облік у структурному підрозділі з питань соціального захисту населення районних, районних у м. Києві державних адміністрацій, виконавчих органах міських рад для санаторно-курортного лікування.

Подати документи (особисто або через уповноважену особу) до органу соцзахисту населення за зареєстрованим місцем проживання або за місцем обліку в структурних підрозділах з питань соціального захисту.

Працівники органів соціального захисту населення:

- надають ґрунтовну консультацію щодо забезпечення санаторно-курортним лікуванням;
- ознайомлюють із відповідним переліком санаторно-курортних закладів, які здійснюють лікування;
- видають санаторно-курортну путівку.

Перелік документів

- 1) паспорт (копія та оригінал);
- 2) заява на видачу путівки;
- 3) медична довідка лікувальної установи за формою № 070/о;
- 4) копія посвідчення учасника бойових дій або особи з інвалідністю внаслідок війни та
- 5) документ, що підтверджує безпосереднє залучення особи до виконання завдань антитерористичної операції в районах її проведення (оригінал подається для перевірки);
- 6) копія військового квитка (за наявності).

УВАГА! Під час подання копій документів особи надають їх оригінали для огляду.

Постанова КМУ від 27 квітня 2011 року №446

Хто має право на санаторно-курортне лікування в відомчих санаторно-курортних закладах:

- Ветерани війни
- Особи з інвалідністю внаслідок війни
- Члени сімей військовослужбовців, які загинули (померли) або пропали безвісти під час проходження військової служби
- Особи, які супроводжують до санаторно-курортних закладів осіб з інвалідністю внаслідок війни I групи та осіб з інвалідністю I групи внаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням військової служби мають право на проживання і харчування (без права на лікування)

які отримують пенсію відповідно до Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»

Постанова КМУ «Про затвердження Порядку направлення дітей до дитячих закладів оздоровлення та відпочинку за рахунок коштів державного бюджету» від 17 липня 2009 року №734

- Діти учасників бойових дій
- Діти, один з батьків яких загинув (зник безвісти) у районі проведення АТО/ООС чи помер внаслідок захворювання, поранення, контузії, каліцтва, одержаних під час участі в АТО/ООС

мають право на безоплатне та пільгове забезпечення за рахунок коштів державного бюджету путівкою до дитячого закладу оздоровлення 1 раз на рік за умови, що така путівка не надавалась у поточному році за рахунок коштів місцевих бюджетів

Постановою Кабінету Міністрів України від 9 травня 2023 р. № 462 передбачені заходи щодо реалізації експериментального проєкту з організації оздоровлення і відпочинку дітей в дитячих оздоровчих таборах державних підприємств "Міжнародний дитячий центр "Артек", "Український дитячий центр "Молода гвардія" і в дитячих закладах оздоровлення та відпочинку, що розташовані в карпатському регіоні

Порядок забезпечення

- ➔ Звернутися до управління соціального захисту населення за місцем постійного проживання дитини;
- ➔ подати такі документи:
 - 1) копія свідоцтва про народження дитини;
 - 2) копія посвідчення учасника бойових дій батька/матері.

Перед відправленням дитина повинна пройти медичний огляд та отримати довідку за формою 079/о

УВАГА!

Безпосередньо дітям, їхнім батькам путівки не видаються. Проїзд груп дітей та супроводжувачів здійснюється за кошти батьків.

Державна програма психологічної реабілітації

- Закон України «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей»;
- Постанова КМУ від 29.11.2022 р. №1338 "Деякі питання надання психологічної допомоги ветеранам війни, членам їх сімей та деяким іншим категоріям осіб"

Хто проходить психологічну реабілітацію?

- особи, які звільняються або звільнені з військової служби, з числа ветеранів війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною
- члени сімей таких осіб (дружина (чоловік), малолітні, неповнолітні та повнолітні діти і батьки)
- постраждалі учасники Революції Гідності
- члени сімей загиблих (померлих) ветеранів війни
- члени сімей загиблих (померлих) Захисників та Захисниць України

Додатково на період воєнного стану та протягом 3 місяців після його припинення або скасування КМУ надав таке право:

- військовослужбовцям (резервістам, військовозобов'язаним, добровольцям Сил територіальної оборони) ЗСУ, НГУ, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Держприкордонслужби, Держспецтрансслужби;
- військовослужбовцям військових прокуратур;
- поліцейським, особам рядового, начальницького складу, військовослужбовцям МВС, Управління державної охорони, Держспецзв'язку, ДСНС, ДКВС;
- співробітникам служби цивільного захисту
- співробітникам Служби судової охорони, які брали безпосередню участь у заходах оборони;
- особам, які входили до складу добровольчого формування територіальної громади, інших офіційних військових формувань, що брали безпосередню участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією РФ проти України;
- членам сімей вищевказаних осіб (дружина (чоловік), малолітні, неповнолітні та повнолітні діти і батьки).

Рівень, на якому повинні бути надані послуги із психологічної допомоги, визначають за результатами психологічної діагностики з урахуванням життєвих обставин отримувача послуг та стану його здоров'я, психічного стану

Надання психологічної допомоги здійснюють на таких рівнях:

ПЕРШИЙ

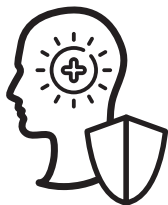
соціально-психологічна підтримка та надання соціальних послуг, зокрема соціального супроводу

ДРУГИЙ

психологічна допомога

ТРЕТІЙ

комплексна медико-психологічна допомога

ПЕРШИЙ РІВЕНЬ:

- 1) сприяння соціальній адаптації (реадаптації);
- 2) соціально-психологічна підтримка та супровід, консультування;
- 3) сприяння психічному здоров'ю та психосоціальному благополуччю;
- 4) здійснення профілактичних заходів щодо груп, сімей та окремих осіб, які мають найвищий ризик потрапляння у складні життєві обставини через вплив несприятливих зовнішніх та/або внутрішніх факторів

ДРУГИЙ РІВЕНЬ:

- 1) проведення первинного психодіагностичного обстеження;
- 2) визначення психологічної проблеми або психічного розладу, рівня психосоціальної дезадаптації, можливості чи необхідності отримування психологічних послуг амбулаторно та/або дистанційно;
- 3) формування індивідуального плану психологічної допомоги;
- 4) визначення прогнозу;
- 5) надання послуг амбулаторно, зокрема шляхом організації виїзного обслуговування (за бажанням отримувача послуг), проведення поточного моніторингу стану отримувача послуг;
- 6) надання психологічної допомоги дистанційно;
- 7) проведення необхідних психодіагностичних тестів;
- 8) застосування методів психологічного впливу та/або психотерапевтичних інтервенцій;
- 9) формування висновку-прогнозу.

Проводиться для осіб:

- 1) у яких встановлено психічні та поведінкові розлади та які не перебувають у невідкладному або гострому стані;
- 2) які мають психосоматичні розлади, важкі хвороби (онкологія, туберкульоз, гепатити, діабет, нефрит тощо), але в момент звернення не потребують або відмовляються від медичної допомоги;
- 3) які мають психічні та поведінкові розлади внаслідок вживання психоактивних речовин та не перебувають у невідкладному або гострому стані (делірій, абстинентний синдром тощо);
- 4) з агресивними проявами;
- 5) які отримали поранення, травми, контузію та щодо яких застосовано оперативне втручання;
- 6) з інвалідністю;
- 7) які є жертвами катувань та жорстокого поводження;
- 8) які були жертвами чи свідками насильства;
- 9) які притягувалися до відповідальності за агресивні дії, вчиняли домашнє насильство, мали суїцидальні наміри або спроби;
- 10) яким під час психологічної допомоги першого рівня проведено кризове втручання.

ТРЕТІЙ РІВЕНЬ:

- 1) проведення первинного психодіагностичного обстеження членами мультидисциплінарної команди;
- 2) визначення психологічної проблеми або психічного розладу, рівня психосоціальної дезадаптації, можливості чи необхідності отримання психологічних послуг стаціонарно, амбулаторно чи дистанційно;
- 3) формування індивідуального плану;
- 4) визначення реабілітаційного прогнозу;
- 5) надання стаціонарної психологічної допомоги отримувачам послуг, які перебувають на лікуванні у закладі охорони здоров'я, амбулаторно (за бажанням отримувача послуг);
- 6) надання психологічної допомоги;
- 7) забезпечення психіатричного огляду;
- 8) поточний контроль за виконанням та коригування індивідуального плану;
- 9) психологічна підтримка членів родини, навчання техніки самодопомоги;
- 10) проведення необхідних психодіагностичних тестів;
- 11) застосування методів психологічного впливу та психотерапевтичних інтервенцій;
- 12) визначення потреби отримувача послуг у фармакотерапії, призначення медикаментозного лікування, проведення корекції призначеного лікування в разі потреби;
- 13) формування висновку-прогнозу;
- 14) надання отримувачу послуг своєчасної невідкладної медичної допомоги у разі загрози його життю і під час надання йому психологічних послуг, а також виклик бригади екстреної (швидкої) медичної допомоги та надання невідкладної медичної допомоги отримувачу послуг до її прибуття, у тому числі у разі необхідного стаціонарного психіатричного лікування.

Надають отримувачам послуг:

- із психосоматичними розладами;
- з невиліковними або хронічними захворюваннями в стадії декомпенсації;
- із сильним болем;
- які побажали отримати психологічну допомогу одночасно із стаціонарним лікуванням;
- з високим ризиком суїцидальної, агресивної поведінки, самоушкодження та рецидиву;
- з онкозахворюваннями, ВІЛ/СНІДом, іншими соціально небезпечними хворобами.

Перелік включених до Реєстру суб'єктів надання послуг із психологічної допомоги для ветеранів і членів їх сімей за посиланням mva.gov.ua/veteranam/perelik-subektiv-nadannya-poslug-vklucheni-h-do-reestu-subektiv-nadannya-poslug-iz-psihologichnoi-dopomogi-dlya-veteraniv-i-chleniv-ih-simey

Як отримати психологічну допомогу?

Для отримання психологічної допомоги першого рівня потрібно звернутись до:

- 1) фахівця із супроводу;
- 2) надавачів соціальних послуг, зокрема фахівців із соціальної роботи, соціальних працівників, які не є фахівцями у сфері психічного здоров'я, але пройшли відповідну підготовку;
- 3) структурного підрозділу з питань ветеранської політики та/або соцзахисту населення районної у м. Києві та Севастополі держадміністрації, виконавчого органу міської, районної у місті (у разі її утворення) ради, ЦНАП.

Для отримання психологічної допомоги другого та третього рівня потрібно звернутися до:

- суб'єкта надання послуг;
- Мінветеранів із заявою в електронній формі через Єдиний державний реєстр ветеранів війни або Єдиний державний вебпортал електронних послуг чи його мобільний додаток (Дія) — за наявності технічної можливості.

Підставою для отримання послуг із психологічної допомоги на другому та третьому рівнях психологічної допомоги, є:

- 1) направлення сімейного або направлення лікуючого лікаря в разі надання психологічної допомоги одночасно з наданням медичної допомоги в стаціонарних умовах;

- 2) особисте звернення отримувача послуг;

Під час першого звернення потрібно подати з письмову заяву в довільній формі **або** надати направлення та пред'являти оригінали таких документів:

- 1) паспорта;
- 2) ідентифікаційний код (у разі відмови від присвоєння коду – документ з відміткою про відмову);
- 3) посвідчення УБД, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасника війни, постраждалого учасника Революції Гідності або посвідчення члена сім'ї загиблого, члена сім'ї загиблого Захисника чи Захисниці України (у разі наявності);
- 4) свідоцтва про народження учасника бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасника війни, постраждалого учасника Революції Гідності (у разі, коли отримувачем послуг є батько або мати);
- 5) свідоцтва про шлюб (у разі, коли отримувачем послуг є дружина (чоловік));
- 6) свідоцтва про народження дитини (у разі, коли отримувачем послуг є дитина);
- 7) свідоцтва про смерть учасника бойових дій, особи з інвалідністю внаслідок війни, учасника війни, постраждалого учасника Революції Гідності (у разі, коли отримувачами послуг є члени сім'ї).

- 8) згода на отримання психологічної допомоги;
- 9) згода на обробку персональних даних.

Примітка. Звертатися за отриманням психологічної допомоги можуть законні представники отримувачів послуг.

Послуги із психологічної реабілітації можна отримувати в таких формах

індивідуальній

сімейній

груповій
(не більш як 10 осіб)

⚠ ВАЖЛИВО!

Вибір форми надання послуг залежить від виду послуги, мети, завдань, етапу та шляхів надання психологічної допомоги.

УВАГА!

Пацієнт може в будь-який момент відмовитися із зазначенням причини такої відмови від певних видів або послуги загалом, а також вибрати чи змінити суб'єкта надання послуг психологічної допомоги.

Документи, які оформлюють на другому і третьому рівні надання психологічної допомоги:

- a. індивідуальний план (2 примірники, 1 з яких - отримувачу послуг);
- b. картка психологічного супроводження отримувача послуг із психологічної допомоги
- c. акт наданих послуг із психологічної допомоги
- d. звіт про надані послуги із психологічної допомоги

Пільги на проїзд

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»

БЕЗКОШТОВНИЙ ПРОЇЗД	 		
	УБД п.7,17 ст.12	Особа з інвалідністю п.7, 21 ст.13	Супроводжуючий Особи з інвалідністю I гр.
Всіма видами міського пасажирського транспорту	+	+	+
Автомобільним транспортном загального користування в сільській місцевості	+	+	+
Міжміським залізничним, водним, повітряним або автомобільним транспортном	Туди і назад 1 раз на 2 роки або туди і назад 1 раз/рік з 50% знижкою	I і II гр - туди і назад 1 раз /рік III гр - туди і назад 1 раз/2роки або туди і назад 1 раз/рік з 50% знижкою	Туди і назад 50% знижка 1 раз/рік з 1.10 по 15.05 – 50% знижки на необмежену кількість поїздок
Автобусами приміських і міжміських маршрутів, у тому числі внутрірайонних, внутрі- та міжобласних незалежно від відстані та місця проживання	+	+	+

7 травня 2017 року набув чинності ЗУ № 1812-VIII, прийнятий 17 січня 2017 року. Закон передбачає введення єдиного електронного квитка для оплати проїзду в міському пасажирському транспорті.

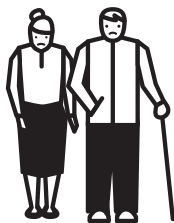
Порядок отримання електронного квитка визначають органи місцевого самоврядування.

УВАГА! Зазначені пільгові категорії громадян можуть отримати електронний квиток безкоштовно. Право на безкоштовний проїзд за ними зберігається.

Для отримання детальної інформації звертайтеся в органи місцевого самоврядування.

Пільги на проїзд членів сімей загиблих

Закон України «Про соціальний та правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей» **ст. 14, ч. 4**

Лише батьки військовослужбовців, які загинули мають право на безкоштовний проїзд всіма видами транспорту та на 50% відсотків знижки при користуванні міжміськими видами транспорту

Дружина, діти та інші члени сім'ї права на пільговий проїзд **не мають**, якщо інше не встановлено за рішенням органу місцевого самоврядування

Підстави для отримання права на безкоштовний проїзд

Посвідчення УБД
особи з інвалідністю внаслідок
війни, члена сім'ї загиблого

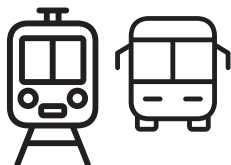
Талони на проїзд
(видаються разом з
посвідченням)

При необхідності отримання талонів потрібно звертатися до органів місцевого самоврядування, органів соцзахисту

⚠ **ВАЖЛИВО!**

Заяву на отримання талонів можна подавати самостійно або через законного представника, відправши документи поштою (рекомендованим листом з повідомленням про вручення).

УВАГА! Згідно з рішенням органів місцевого самоврядування в деяких місцях безкоштовний проїзд можуть надавати на підставі довідки про участь в заходах оборони держави. Інформацію можна отримати в місцевих адміністраціях.

Міський пасажи́рський транспорт

Безкоштовний проїзд надають на підставі посвідчення або електронного квитка. При вході в транспорт потрібно пред'явити водію/контролеру посвідчення УБД /посвідчення особи з інвалідністю внаслідок війни.

Користувачі пільг звертаються у квиткову касу автостанції для внесення відповідної позначки до касової відомості та отримання квитка на пільговий проїзд.

Міжміський та/або приміський транспорт

Користуються пільг звертаються у квиткову касу автостанції для внесення відповідної позначки до касової відомості та отримання квитка на пільговий проїзд.

Залізничний, водний, повітряний або міжміський автомобільний транспорт

Квитки видають в обмін на проїзні талони, які видають разом з посвідченням УБД/особи з інвалідністю внаслідок війни.

УВАГА! Квиток, а не посвідчення УБД, дає право на проїзд міжміським та приміським транспортом

Проїзд
у маршрутних
таксі

Маршрутки надають право безкоштовного проїзду в разі наявності договору з органами місцевого самоврядування. У більшості випадків такі договори укладені.

Обмежень щодо кількості пільгових місць у транспорті чи протягом одного маршруту законодавством **не передбачено**

УВАГА! Органи місцевого самоврядування не мають права скасовувати або обмежувати час дії пільги на проїзд місцевими рішеннями, оскільки пільги на проїзд передбачені Законом України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту", який має вищу юридичну силу.

Якщо Вам відмовляють у пільговому проїзді:

1. Уточніть назву та контактні дані перевізника, ПІБ водія. Запишіть номер транспортного засобу, дату, час та маршрут, на якому була отримана відмова. Інформація про перевізника, як правило, розміщена поруч з місцем водія.
2. Якщо бажаєте продовжити проїзд, оплатіть його вартість.
3. Зателефонуйте перевізнику і спокійно поясніть ситуацію, яка виникла з водієм. **Корисна порада:** в розмові зазначте, що плануєте звертатись до прокуратури та Укртрансбезпеки.
4. Якщо в телефонному порядку ситуація не вирішиться, напишіть заяву у трьох примірниках: Національна поліція України, Укртрансбезпека, орган місцевого самоврядування, де здійснюється маршрут. До заяви обов'язково додайте копію посвідчення УБД і копію проїзного квитка, якщо довелось його купити.

Відповідальність за порушення правил надання надання послуг з перевезення

ЗА КОДЕКСОМ УКРАЇНИ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ (СТ. 133⁻¹)

Відповідають:

- водії транспортних засобів;
- громадяни – суб'єкти підприємницької діяльності (пасажирські перевізники)

Сума штрафу:

50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян

**ЗА ЗАКОНОМ
«ПРО АВТОМОБІЛЬНИЙ ТРАНСПОРТ» (СТ. 60)**

Відповідають:

- автомобільні перевізники.

Сума штрафу:

10 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян

Орган, який розглядає справи про накладення штрафів

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З БЕЗПЕКИ НА ТРАНСПОРТІ (УКРТРАНСБЕЗПЕКА)

**ДІЇ У РАЗІ БЕЗПІДСТАВНОЇ
ВІДМОВИ У БЕЗКОШТОВНОМУ
ПРОЇЗДІ**

- Написати скаргу до територіального органу УКРТРАНСБЕЗПЕКИ, органів місцевого самоврядування (див. стор. 250)

Зразок скарги

Державній службі України з безпеки на транспорті
_____ обласної державної адміністрації
Підрозділ інфраструктури і туризму
Від _____
Адреса _____
Тел. _____

Я, _____, захищаю незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України під час проведення антитерористичної операції та отримав статус учасника бойових дій/особи з інвалідністю внаслідок війни (посвідчення № _____ від _____).

_____ 202_ року я мав намір здійснити поїздку до _____. З метою переїзду я намагався скористатися автобусом, що здійснює постійні перевезення за маршрутом _____ номер маршруту _____, державний номер автобусу, _____, перевізник _____ (код ЄДРПОУ _____). Зайшовши до автобуса, я пред'явив документ, що підтверджує наявність пільги на безкоштовний проїзд – посвідчення учасника бойових дій/особи з інвалідністю внаслідок війни, однак водій _____ (кондуктор _____) відмовили мені в наданні послуги з перевезення та в грубій формі наказали залишити автобус. Таким чином, мені було відмовлено в наданні послуг з перевезення.

За вимогами Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» учасники бойових дій/інваліди війни мають право на безплатний проїзд усіма видами міського пасажирського транспорту, автомобільним транспортом загального користування в сільській місцевості, а також залізничним і водним транспортом приміського сполучення та автобусами приміських і міжміських маршрутів, у тому числі внутрірайонних, внутрі- та міжобласних незалежно від відстані та місця проживання.

За вимогами ст.37 Закону України «Про автомобільний транспорт» автомобільному перевізнику, який здійснює перевезення пасажирів на автобусних маршрутах загального користування, забороняється відмовлятися від пільгового перевезення, крім випадків, передбачених законом. Безпідставна відмова від пільгового перевезення тягне за собою відповідальність згідно із законом.

Щодо підстав для відмови в перевезенні автобусами, статтею 40 Закону передбачено: водій автобуса має право не допускати до поїздки пасажира, який не має квитка, порушує громадський порядок у салоні автобуса, забруднює його, пасажирів або їхні речі. Будь-яких дій, передбачених статтею 40 Закону я не вчиняв.

Пунктом 145 розділу VI Правил надання послуг пасажирського автомобільного транспорту, затверджених Постановою КМУ від 18 лютого 1997р. №176 (зі змінами і доповненнями) передбачено, що перевізник зобов'язаний, крім іншого, забезпечити дотримання персоналом вимог законодавства про автомобільний транспорт та захист прав споживачів та здійснювати перевезення пасажирів, яким згідно із законодавством надано пільги щодо плати за проїзд. За вимогами пункту 149 зазначених Правил водію автобуса забороняється відмовляти пасажиром в обслуговуванні, крім передбачених законодавством та цими Правилами випадків.

Отже, підстав для відмови від пільгового перевезення не було.

Ураховуючи викладене, прошу розглянути ситуацію, щодо порушення моїх законних прав та вжити заходів визначених чинним законодавством.

Відповідь за результатом розгляду мого звернення прошу направити на адресу:

(дата) (ПІП)

(підпис)

Забезпечення земельними ділянками

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» ст. 12 (п.14), ст.13 (п.18), ст.15 (п.15)

Учасники бойових дій

Особи з інвалідністю
внаслідок війни

Члени сімей загиблих

мають право на
першочергове
відведення
земельних
ділянок для:

індивідуального
житлового
будівництва

садівництва
і городництва

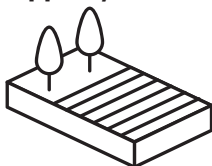
УВАГА!

Земельні ділянки виділяють лише, якщо особа раніше не скористалася правом на приватизацію землі відповідного цільового призначення

△**ВАЖЛИВО!** Під час дії воєнного стану безоплатна передача земель державної, комунальної власності у приватну власність, надання дозволів на розроблення документації з землеустрою з метою такої безоплатної передачі, розроблення такої документації **заборонені**.

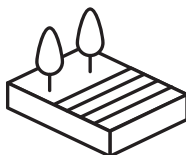
Кожен громадянин України може один раз скористатися правом на виділення по одній земельній ділянці з таких видів цільового призначення:

до 2,0 га

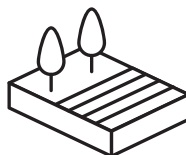
для ведення особистого
селянського
господарства

до 0,12 га

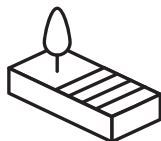
для ведення садівництва

до 0,10 га

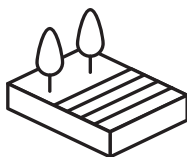

для індивідуального
дачного будівництва

до 0,01 га

для будівництва
індивідуальних
гаражів

для будівництва:
у селах.....до **0,25 га**
в селищах.....до **0,15 га**
в містах.....до **0,10 га**

Де знайти земельну ділянку:

На вебсторінці map.land.gov.ua/kadastrova-karta можна вибрати з ділянок, позначених білим кольором

Звернутися до територіальних управлінь Держгеокадастру

Сайт Головного управління Держгеокадастру в певній області. У розділі «Інформація для учасників бойових дій (АТО/ООС/інших заходах оборони держави) та членів їх сімей» є перелік земельних ділянок, які зарезервовані для передачі у власність ветеранам, і оформлені у картах-атласах по кожному району

Звернутися до сільської, селищної, міської ради за місцезнаходженням ділянки

УВАГА! Якщо бажана земельна ділянка знаходиться за межами населеного пункту та не відноситься до земель сільськогосподарського призначення державної власності і необхідна для дачного будівництва потрібно звернутись до відповідної районної державної адміністрації

УВАГА! Особа може отримати безоплатно від держави земельну ділянку певного цільового призначення лише один раз. Проте немає жодної прив'язки до місця реєстрації, оскільки скористатись правом можна в будь-якій області. Державна реєстрація права власності та інших речових прав проводиться за місцезнаходженням нерухомого майна.

Порядок виділення земельної ділянки

Етап приватизації	Куди звертатися	Документи, які треба подати	Строк виконання	Документ, який отримуєте	Корисні поради
Дозвіл на розроблення проекту землеустрою	Міська, селищна, сільська рада, головне управління Держгеокадастру у відповідній області, районна, обласна державна адміністрація	1) клопотання із зазначенням цільового призначення земельної ділянки та її орієнтовні розміри (зразок клопотання є в органі, до якого його подаєте); 2) графічні матеріали, на яких зазначено бажане місце розташування земельної ділянки; 3) документи, які підтверджують статус учасника АТО /ООС/інших заходів оборони; 4) погодження землекористувача (у разі вилучення земельної ділянки, що перебуває в користуванні інших осіб); 5) копію документа, що посвідчує особу.	1 місяць	Дозвіл щодо відведення земельної ділянки	Дозвіл на розроблення проекту землеустрою надається безоплатно та має необмежений строк дії. УВАГА! Принцип мовчазної згоди не працює для ветеранів. З 2022 року принцип мовчазної згоди працює не так як раніше, і поширюється лише на випадки, коли уповноважений орган у місячний строк не надав дозволу на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки у власність особи, якій належить право власності на об'єкт нерухомості (жилий будинок, іншу будівлю, споруду), розташований на такій земельній ділянці.
Розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки	Суб'єкти господарювання, що є виконавцями робіт із землеустрою згідно з законом (перелік є на сайті Держгеокадастру в рубриці «Напрями діяльності», розділ «Сертифікація»	Дозвіл на розроблення проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки	Згідно з угодою сторін, але не більше 6 місяців з моменту укладення договору	Проект землеустрою щодо відведення земельної ділянки	Проект землеустрою подається на погодження розробником. Кожен орган розглядає та погоджує проект землеустрою самостійно та незалежно від погодження проекту іншими органами. Висновок про погодження проекту землеустрою надається безоплатно та строк його дії необмежений
Погодження проекту землеустрою щодо відведення земельної ділянки	Територіальний орган Держгеокадастру в районах (містах); структурний підрозділ райдержадміністрації у сфері містобудування та архітектури або виконавчий орган міської ради у сфері містобудування та архітектури (якщо ділянка в межах населеного пункту або на ній планується будівництво); інші органи виконавчої влади згідно зі статтею 186-1 Земельного кодексу України залежно від місця розташування земельної ділянки (об'єкт природно-заповідного фонду, прибережна захисна смуга пам'ятка культурної спадщини, землі історико-культурного, лісогосподарського призначення, водного фонду)	Оригінал проекту землеустрою (територіальному органу Держгеокадастру) та копія проекту землеустрою (іншим органам)	10 робочих днів	Висновок про погодження проекту землеустрою	Проект землеустрою подає на погодження розробник. Кожен орган розглядає та погоджує проект землеустрою самостійно та незалежно від погодження проекту іншими органами. Висновок про погодження проекту землеустрою надається безоплатно та строк його дії необмежений.

Етап приватизації	Куди звертатися	Документи, які треба подати	Строк виконання	Документ, який отримуєте	
Реєстрація земельної ділянки	Державний кадастровий реєстратор	1) заява про державну реєстрацію земельної ділянки (за формою згідно з додатком 22 постанови КМУ від 17.10.2012 №1051); 2) оригінал документації із землеустрою, яка є підставою для формування земельної ділянки; 3) документація із землеустрою, яка є підставою для формування земельної ділянки у формі електронного документа.	14 календарних днів	Витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку	Заявник надає заяву з доданими документами особисто чи через уповноважену ним особу або надсилає поштою цінним листом з описом вкладення та повідомленням про вручення. Витяг з Державного земельного кадастру про земельну ділянку надають безоплатно. Він містить всі відомості про земельну ділянку, внесені до Поземельної книги. Складовою частиною витягу є кадастровий план земельної ділянки.
Затвердження проекту землеустрою	Міська, селищна, сільська рада, головне управління Держгеокадастру у відповідній області, районна, обласна державна адміністрація	Погоджений проект землеустрою; позитивний висновок державної експертизи землеустрою (у разі необхідності згідно із законом)	Двотижневий строк	Рішення про затвердження проекту землеустрою та надання земельної ділянки у власність	
Реєстрація права власності на землю	ЦНАП або нотаріус	Погоджений проект землеустрою; позитивний висновок державної експертизи землеустрою (у разі необхідності згідно із законом)	не більше 5 робочих днів	Інформаційна довідка Державного реєстру речових прав на нерухоме майно	

УВАГА!

Відповідно до статті 281 Податкового кодексу України учасники бойових дій, інваліди війни, учасники війни, в тому числі із числа учасників російсько-української війни, члени сімей загиблих звільняються від сплати земельного податку.

Звільнення від сплати податку поширюється на земельні ділянки за кожним видом використання в межах граничних норм, які визначаються для безоплатного передання у власність. Якщо ветеран має у власності декілька земельних ділянок одного виду використання, то до 1 травня поточного року він повинен подати письмову заяву в довільній формі до контролюючого органу за місцем знаходження земельної ділянки про самостійне обрання/зміну земельної ділянки для застосування пільги.

Зразок клопотання про відведення земельної ділянки

Кому (розпорядник) _____
Адреса _____
Тел. _____
Від: ПІБ _____
Адреса _____
Паспорт: _____
ІНН: _____
УБД: _____
Тел: _____

КЛОПОТАННЯ

про відведення земельної ділянки площею від 0,09 га до 0,1 га для будівництва та обслуговування житлового будинку

Відповідно до статті 14 Конституції України та статей 118, 121 Земельного кодексу України прошу надати дозвіл на розробку проєкту землеустрою щодо відведення земельної ділянки, для передачі мені безоплатно у приватну власність земельної ділянки для будівництва та обслуговування житлового будинку, орієнтовна площа земельної ділянки складатиме від 0,09 гектара до 0,1 гектара, у межах норм безоплатної приватизації.

Земельна ділянка розташована по вулиці _____, біля будинку під номером _____, у місті/селі _____. Приблизне розташування земельної ділянки наведено в Додатку 3 до цього клопотання червоним контуром.

Цим також підтверджую, що раніше право власності на земельні ділянки шляхом одержання таких земельних ділянок із земель державної і комунальної власності в межах норм безоплатної приватизації я не набував. Земельних ділянок у власності не маю, проте маю бажання реалізувати своє конституційне право, передбачене статтею 14 Конституції України на приватизацію землі. Першочергове право на одержання земельної ділянки я маю на підставі статті 12(14) Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» від 22 жовтня 1993 року (далі – Закон про статус ветеранів). Моя участь в АТО (ООС) належним чином підтверджена на підставі Довідки, виданої військовою частиною _____, від «_____» _____ (Додаток 4 до цього Клопотання). Під час несення служби одержав поранення, про що докладаю документи в Додатку 5 до цього Клопотання. Метою одержання земельної ділянки є будівництво житла для своєї родини (маю _____ неповнолітніх дітей).

На підставі вище викладеного, та керуючись статтями 116, 118 та 121 Земельного кодексу України від 25 жовтня 2001 року (далі – Земельний кодекс), статті 12 (14) Закону про статус ветеранів,

ПРОШУ:

1. Вважати це Клопотання заявою, поданою в порядку статті 118 Земельного кодексу про надання мені безоплатно у власність земельної ділянки з такими характеристиками:

- а) цільове призначення земельної ділянки – для будівництва та обслуговування житлового будинку;
- б) орієнтовні розміри (площа) земельної ділянки становитимуть від 0,09 га до 0,1 га;
- в) графічні матеріали, на яких зазначене бажане місце розташування земельної ділянки, наведено в Додатку 3 до цього Клопотання;
- г) погодження землекористувача про вилучення земельної ділянки не надається, оскільки таке погодження потребується виключно у випадку, якщо земельна ділянка перебуває в користуванні інших осіб;

2. Протягом одного місяця з дати одержання цього Клопотання надати дозвіл на розроблення проєкту землеустрою щодо відведення зазначеної земельної ділянки.

Додатки:

- 1. Додаток 1 – копія паспорта;
- 2. Додаток 2 – копія довідки про присвоєння ідентифікаційного номеру платників податків;
- 3. Додаток 3 – графічні матеріали, на яких зазначено бажане місце розташування земельної ділянки;
- 4. Додаток 4 – довідка про мою участь в АТО (ООС)
- 5. Додаток 5 – підтвердження поранення, яке було одержано в АТО (ООС).

З повагою, «ПІБ»

Дата

/ підпис ПІБ

Забезпечення житлом

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»
ст. 12 (п.14), ст.13 (п.18), ст.15 (п.15)

ПЕРШОЧЕРГОВО ПОЗАЧЕРГОВО ПОЗАЧЕРГОВО

право на поліпшення житлових умов мають усі громадяни України, які потребують поліпшення житлових умов.

Учасники бойових дій

Особи з інвалідністю внаслідок війни

Члени сімей загиблих

Жилі приміщення надають, ураховуючи кількість членів сім'ї особи, яка має право на пільгу

Надають
13,65 м²
на одну особу

але не менше рівня середньої забезпеченості громадян жилою площею в даному населеному пункті

На квартирний облік беруть осіб, які постійно проживають або зареєстровані в цьому населеному пункті, незалежно від тривалості проживання в цьому населеному пункті. Житло надають, якщо виділено фінансування з бюджету на окремі програми. Про наявність програм можна дізнатись із Закону України «Про Державний бюджет».

Правила ведення загального обліку громадян, які потребують поліпшення житлових умов, регулює постанова Ради Міністрів Української РСР від 11.12.1984 №470. Учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни та членів сімей загиблих, беруть на квартирний облік лише тоді, коли вони потребують поліпшення житлових умов.

Підстави для поліпшення житлових умов:

Приміщення не відповідає встановленим санітарним і технічним вимогам

Встановлюють:

інженерно-технічні працівники ЖЕО (ОСББ) за участю представників громадськості, у разі необхідності до обстеження жилих будинків залучають фахівців проєктних і науково-дослідних організацій та органів і закладів санітарно-епідеміологічної служби

Площа житла нижча за встановлений рівень

Визначають виконавчі комітети обласних, Київської і Севастопольської міських рад, разом з радами профспілок

Проживання в одній кімнаті по дві і більше сім'ї, незалежно від родинних відносин, або осіб різної статі старших за 9 років, крім подружжя

Проживання за договором піднайму

жилого приміщення в будинках державного або громадського житлового фонду чи за договором найму жилого приміщення в будинках

Документи

Для взяття на квартирний облік потрібно зібрати наступні документи

- заява про взяття на квартирний облік (підписують члени сім'ї, які разом проживають)
- довідка з місця проживання про склад сім'ї та прописку (форма 3, видає ЖЕО);
- копія посвідчення УБД/особи з інвалідністю внаслідок війни/члена сім'ї загиблого.
- довідки про те, чи перебувають члени сім'ї на квартирному обліку за місцем роботи (у виконавчому комітеті місцевої ради);
- копії паспорта (свідцтва про народження) та ідентифікаційного коду всіх членів сім'ї;
- довідка ВПО (у разі наявності).

Документи, залежно від підстави взяття на облік:

- акт обстеження житлових умов;
- оригінал висновку ЛКК про наявність тяжкої форми хронічного захворювання;
- Довідка про участь в АТО/ООС/інших заходах оборони;
- копії посвідчень;
- довідка соцзахисту про перебування на обліку в Єдиному державному автоматизованому реєстрі осіб, які мають право на пільги;
- копії довідок про перебування на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про ВПО (для ВПО);
- довідка/виписка з рішення виконавчого комітету місцевої Ради про невідповідність жилого приміщення встановленим санітарним та технічним нормам;
- інші документи в разі необхідності запитуються виконавчим комітетом місцевої Ради або адміністрацією підприємства, установи, організації;
- копія договору піднайму/найму жилого приміщення;
- копія технічного паспорта квартири або копії сторінок технічного паспорта будинку;
- свідцтво про право власності.

УВАГА! Згідно з Законом 1665-IX від 15.07.2021 особи з інвалідністю, які проживають у житлових приміщеннях, що не пристосовані до їхніх потреб, мають можливість стати на квартирний облік, навіть якщо вони не потребують поліпшення житлових умов. Також Житловий кодекс України доповнено статтею 42-1, де встановлено механізм забезпечення осіб з інвалідністю пристосованим до їхніх потреб житлом. Заміну житла здійснюють шляхом обміну житла (жилого приміщення), займаного на умовах найму (крім приватного житлового фонду), або надання житла (жилого приміщення) за умови передачі займаного житла, яке перебуває в приватній власності особи з інвалідністю, у власність територіальної громади. Аналогічне положення додали до ст. 30 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні».

Проживання в гуртожитку

Тяжка форма хронічного захворювання, що не дозволяє проживати в комунальній квартирі або в одній кімнаті з членами своєї сім'ї

Перелік захворювань у Наказі Міністерства охорони здоров'я від 20.03.2024 №478

Проживання

понад 5 років за договором найму (оренди) в будинках (квартирах), що належать громадянам на праві приватної власності

Внутрішньо-переміщені особи із числа учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни, членів їхніх сімей, та членів сімей загиблих

Порядок взяття на квартирний облік

п. 13 Постанови Ради Міністрів Української РСР і Української республіканської ради професійних спілок від 11 грудня 1984р. №470.

УВАГА!

Постановою КМУ від 19 травня 2021 року № 492 уряд дозволив подавати документи для взяття на квартирний облік в електронній формі з використанням порталу Дія.

УВАГА!

Громадяни, які перебувають на квартирному обліку проходять щорічну переєстрацію, в ході якої перевіряються їх облікові дані.

УВАГА!

Внутрішньо переміщені особи, які мають статус УБД або особи з інвалідністю III групи, а також члени їхніх сімей можуть стати на квартирний облік у тому населеному пункті, де вони перебувають на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про ВПО.

Причому не враховується, чи є у них нерухоме майно на окупованій території або на лінії зіткнення.

Орієнтовний зразок заяви про взяття на квартирний облік

Міському/сільському голові

ПІБ _____

гр. _____

(прізвище, ім'я та по батькові
повністю)

адреса: _____

паспорт _____

ЗАЯВА

про прийняття на квартирний облік

Прошу прийняти мене _____ на квартирний облік для одержання житлової площі, а також включити в списки на _____ отримання жилого приміщення, як _____

(першочергове, позачергове)

(категорія пільги)

Посада і місце роботи _____

Проживаю і прописаний(а) з «____» _____ року як _____

(родинні відносини з основним квартиронаймачем)

за адресою: _____

Квартира складається з _____ кімнат _____ кв.м., з кухнею (без кухні), з комунальними вигодами (без вигод), власником особового рахунку є: _____

(прізвище, ім'я, по батькові, гуртожиток, піднайом житла)

Користуюсь пільгою як _____

(документ, який підтверджує пільгу)

Склад сім'ї, які разом зі мною зараховуються на квартирний облік

Прізвище, ім'я, по батькові членів сім'ї	Родинні відносини	Рік народження	З якого часу проживає в цьому населеному пункті	Місце роботи і посада

До заяви додаються документи

1. Довідка про склад сім'ї
2. Довідки з місця праці осіб, які підписали заяву про зарахування на квартирний (кооперативний) облік
3. Копії паспортів повнолітніх осіб, які зазначені в представлений довідці форми №2
4. Акт обстеження житлових умов
5. Засвідчені копії свідоцтв (про одруження, про розлучення, про народження дітей)
6. Якщо квартира приватизована - копія технічного паспорту та копія документу, що підтверджує право власності на житло
7. Якщо проживає за договором піднайму жилого приміщення - копію договору піднайму
8. Якщо проживає за договором найму жилого приміщення в будинках (квартирах), що належать громадянам на праві приватної власності або в будинках житлово-будівельних кооперативів - копію договору найму
9. Якщо в особи наявна тяжка форма хронічного захворювання (згідно затвердженого переліку - оригінал медичного висновку (форми №3) лікарсько-консультативної комісії (ЛКК)
10. Якщо особа, яка стає на квартирний облік, має право на пільги - засвідчені копії документів, які підтверджують право на пільги

_____ 20__ року

Підписи всіх дорослих членів сім'ї

Грошова компенсація за належні для отримання житлові приміщення

Постанова КМУ від 19 жовтня 2016 р. №719

Постанова КМУ від 18 квітня 2018 р. №280

ОТРИМАТИ ГРОШОВУ ВИПЛАТУ НА ПРИДБАННЯ ЖИТЛА МАЮТЬ ПРАВО

Особи з інвалідністю
внаслідок війни
I та II групи

ВПО до 24.02.2022, які є учасниками
бойових дій за періоди АТО/ООС;
ВПО, які є особами з інвалідністю
внаслідок війни 3 групи.

Члени сім'ї особи, яка
загинула (пропала
безвісти), померла

УВАГА! Для оформлення грошової компенсації необхідно **перебувати на квартирному обліку!** Додатково ВПО потрібно перебувати протягом **одного року** на обліку в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб за місцем фактичного проживання в межах м. Києва або в межах однієї області. Для отримання компенсації за Постановою №280 необхідно звернутися із заявою про компенсацію **протягом 30 днів** з моменту взяття на квартирний облік.

Грошову компенсацію надають у по черзі взяття на квартирний облік.

УВАГА! Членам сім'ї загиблого (зниклого безвісти), померлого компенсацію виплачують одній із категорій родичів у такій послідовності (у разі відсутності одержувачів попередньої категорії):

- I. дружина (чоловік) і малолітні та неповнолітні діти (у т. ч. усиновлені), які проживають разом з матір'ю (батьком); дружина (чоловік), якщо в особи, яка загинула (пропала безвісти), померла, немає дітей (в т.ч. усиновлених);
- II. малолітні та неповнолітні діти (в т.ч. усиновлені), які на день смерті проживали окремо від матері (батька), якщо особа, яка загинула на день смерті розлучена або не розлучена і дружина (чоловік) цієї особи не позбавлена/ний батьківських прав; малолітні та неповнолітні діти загиблого особи;
- III. батьки особи, яка загинула;
- IV. повнолітні діти, які не мають (не мали) своїх сімей;
- V. повнолітні діти, які мають свої сім'ї, але стали особами з інвалідністю до досягнення повноліття;
- VI. повнолітні діти, обоє батьків яких загинули (пропали безвісти), померли;
- VII. дружина (чоловік), яка (який) на момент загибелі особи позбавлена/ний батьківських прав щодо малолітніх та /або неповнолітніх дітей (в т.ч. усиновлених), або не позбавлена/ний батьківських прав, але діти проживають окремо від дружини (чоловіка);
- VIII. утриманці особи, яка загинула (пропала безвісти), померла, яким у зв'язку із цим виплачується пенсія.

Порядок отримання грошової компенсації:

1

Подати заяву про призначення грошової компенсації до органу соціального захисту населення або ЦНАПу за місцем перебування на квартирному обліку (зразок заяви див. на стор. 263).

До заяви потрібно додати:

- 1) копію паспорта заявника (сторінки 1, 2, 10, 11);
- 2) копії посвідчення УБД, особи з інвалідністю внаслідок війни або члена сім'ї загиблого;
- 3) копія довідки про безпосередню участь в АТО, ООС/інших заходах оборони/ рішення міжвідомчої комісії;

2

Орган соціального захисту населення протягом десяти робочих днів з дня прийняття заяви про призначення грошової компенсації з усіма необхідними документами вносить до комісії подання про виплату грошової компенсації.

- 4) письмову згоду кожного повнолітнього члена сім'ї;
- 5) копії документів, що підтверджують родинні стосунки між заявником (та іншими членами сім'ї) і загиблим (безвісти), померлим/ особою з інвалідністю внаслідок війни/ВПО, яка захищала незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України;

3

Після отримання заяви про зміни у майновому стані та/ або у складі сім'ї, втрату статусу, зняття з квартирної обліку тощо орган соціального захисту населення протягом 5 робочих днів вносить до комісії подання про перегляд рішення про призначення грошової компенсації.

- 6) копію довідки про взяття на облік ВПО та кожного із членів її сім'ї;
- 7) рішення про взяття члена сім'ї особи з інвалідністю на квартирний облік – у разі окремого перебування на квартирному обліку особи з інвалідністю і членів її сім'ї;

- 8) довідку про безпосередню участь у бойових діях;
- 9) довідку МСЕК (у разі наявності інвалідності);
- 10) акт обстеження (у разі руйнування житла внаслідок дій воєнного характеру);

- 11) довідку (відомості) про наявність/відсутність зареєстрованого до 31 грудня 2012 р. права власності на житло, яке розташоване в населених пунктах на підконтрольній Україні території, за заявником та членами його сім'ї, на яких нараховується грошова компенсація (у разі неможливості зазначити про це в заяві).

4

Комісія має 5 робочих днів для прийняття рішення щодо призначення або відмови в призначенні грошової компенсації.

5

З рішенням про призначення грошової компенсації відкрити спеціальний рахунок в «Ощадбанку»

6

Протягом 10 днів подати копію договору про відкриття спеціального рахунку в «Ощадбанку» до органу соцзахисту.

7

Орган соцзахисту перераховує на спецрахунок грошову компенсацію, про що повідомляє заявнику протягом трьох робочих днів з дня переказу коштів.

УВАГА!

Гроші на спеціальному рахунку можна витратити тільки на придбання житла. За використанням коштів з рахунку слідує банк. Кошти не можна використати без дозволу органу соціального захисту населення (див. Крок 10).

8

Вибрати житло,
яке ви бажаєте придбати.

УВАГА!

Ви зобов'язані самостійно вибрати житло і укласти договір із продавцем. Ви можете купити житло у будь-якого продавця. Житло може знаходитись у будь-якому населеному пункті України. Якщо житло коштує дорожче ніж надана грошова компенсація, Ви повинні докласти суму, якої не вистачає, на Ваш спеціальний рахунок.

У разі коли предметом договору є приватний будинок, кошти можуть спрямовуватися на придбання земельної ділянки, на якій розміщується будинок, про що зазначається у договорі. У такому разі в платіжному дорученні щодо переказу коштів вказуються реквізити договорів купівлі-продажу приватного будинку та земельної ділянки, на якій він розміщується.

9

Укласти договір
купівлі-продажу
житла і подати до
органу соцзахисту
примірник договору
купівлі-продажу
житла.

10

Орган соціального
захисту населення
має
5 робочих днів, щоб
надати заявникові
письмову згоду на
перерахування коштів із
спеціального рахунка
продавцю.

11

Подати до
«Ощадбанку» заяву
про переказ коштів на
придбання житла. Банк
перераховує кошти на
рахунок будівельника/
продавця житла.

В договорі повинно бути зазначено, що житло набувається у власність заявника. Строк виконання договору купівлі-продажу житла не повинен перевищувати двох місяців

12

Протягом 30 днів
оформити право власності
на житло і подати витяг
з Державного реєстру
речових прав на нерухоме
майно про зареєстроване
житло до органу
соціального захисту.

УВАГА!

Якщо ви не подасте витяг, то орган соціального захисту населення вправі вимагати від Вас повернення коштів грошової компенсації. Гроші потрібно витратити протягом року (але не пізніше шести місяців після припинення або скасування воєнного стану), інакше гроші будуть повернуті державі! Якщо житло коштувало менше ніж надана Вам компенсація, то решта грошей повертається державі.

Придбати житло можна в прийнятих в експлуатацію житлових будинках

УВАГА!

Законодавством встановлено заборону на відчуження житла, яке було придбане коштом компенсації, протягом 3-ох років, інакше кошти підлягають поверненню до бюджету (орган соцзахисту самостійно перевіряє цю інформацію в Держреєстрі речових прав на нерухоме майно).

Зразок заяви на грошову компенсацію за належні для отримання
жилі приміщення

Начальнику управління праці та соціального
захисту населення

(ваше прізвище, ім'я,
по-батькові)
проживаю (zareєстрований) за адресою:

(поштовий індекс, найменування населеного
пункту, вул., буд.)
контактний телефон

паспорт: серія ____ №
_____ виданий

_____ ідентифікаційний номер

ЗАЯВА

Я (ПІБ) є особою з інвалідністю внаслідок війни I/II групи/членом сім'ї загиблого/померлого внутрішньо переміщеною особою — учасником бойових дій/внутрішньо переміщеною особою з інвалідністю внаслідок війни III групи, що підтверджує посвідчення серія ____ номер _____ видане _____ від _____ 20__ року. На квартирному обліку перебуваю з (дата) Відповідно до Постанови КМУ «Питання забезпечення житлом деяких категорій осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України, а також членів їх сімей» від 19 жовтня 2016 року №719 / Постанови КМУ від 18 квітня 2018 р. №280 «Питання забезпечення житлом внутрішньо переміщених осіб, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України» прошу виділити мені грошову компенсацію за належні для отримання жилі приміщення.

До заяви додаю:

1. Копію паспорта (сторінки 1, 2, 10, 11);
2. Копію посвідчення;
3. Довідку про склад сім'ї;
4. Інші необхідні документи (див. стор. 266 пам'ятки).

_____ 20__ року

_____ (підпис)

Розмір грошової компенсації визначається за формулою:

$$ГК = ((13,65 \times Nc) - Bn + 35,22 + (10 \times Nn)) \times Bg \times Km + P3$$

де **Nc** — кількість осіб, на яких розраховують грошову компенсацію;

Bn — жила площа у житловому приміщенні, яке розташоване в населених пунктах на підконтрольній Україні території, яка перебуває у власності заявника (членів його сім'ї, які включені в розрахунок грошової компенсації);

Nn — кількість членів сім'ї заявника, які є особами з інвалідністю або дітьми з інвалідністю і на яких розраховують грошову компенсацію з урахуванням додаткових 10 кв. метрів жилої площі на кожного (серед них заявника);

Bg — опосередкована вартість (гривень) 1 кв. метра загальної площі житла для населеного пункту, у якому заявник перебуває на обліку як особа, що потребує поліпшення житлових умов на день звернення за грошовою компенсацією;

Km — коефіцієнт збільшення опосередкованої вартості 1 кв. метра загальної площі житла для окремих міст;

P3 — витрати, пов'язані з купівлею, оформленням права власності на житло та сплатою передбачених законодавством податків і зборів (обов'язкових платежів), розмір яких не перевищує 3 відсотки розміру грошової компенсації.

До членів сімей осіб з інвалідністю належать:

- 1) дружина (чоловік);
- 2) малолітні (до 14 років) і неповнолітні (до 18 років) діти;
- 3) неодружені повнолітні діти, які є особами з інвалідністю з дитинства I та II групи або особами з інвалідністю I групи;
- 4) неодружені діти, які навчаються за денною формою, до закінчення ними закладів освіти, але не довше ніж до 23 років;
- 5) особа, яка перебуває під опікою або піклуванням громадянина, що має право на пільги та проживає разом з ним.

До членів сімей осіб з інвалідністю на яких розраховується компенсація, також належать непрацездатні батьки та людина, яка проживає разом з особою з інвалідністю внаслідок війни I групи та доглядає за нею, за умови, що особа з інвалідністю внаслідок війни не перебуває в шлюбі.

УВАГА! Визначено право на виплату грошової компенсації, яка вже призначена, у разі смерті заявника: грошова компенсація виплачується зі збереженням черговості уповноваженому члену сім'ї за рішенням комісії на підставі заяви, копії документа, що посвідчує особу, копії свідоцтва про смерть та згоди довільної форми від інших членів сім'ї, на яких розраховано грошову компенсацію. Виплату здійснюють на спеціальний рахунок уповноваженого члена сім'ї.

Показники граничної вартості змінюють кожного кварталу. Наразі гранична вартість має суттєві відмінності у різних регіонах України.

Державна програма забезпечення доступним житлом

(Постанова КМУ від 10 жовтня 2018 р. № 819 «Деякі питання забезпечення громадян доступним житлом»)

Державна програма полягає у:

сплаті 30 або 50% вартості
придбаного житла за рахунок коштів
державного бюджету

або

наданні пільгового
іпотечного кредиту

Державна підтримка надається

Учасникам
бойових
дій

Особам з інвалідністю
внаслідок війни

Членам сімей
загиблих

Постраждалим
учасникам
Революції
Гідності

Внутрішньо
переміщеним
особам

Умови для участі в програмі забезпечення доступним житлом:

1. Середньомісячний грошовий дохід (зарплата, грошове забезпечення, пенсія тощо) ваша + членів вашої сім'ї в сумі, що не перевищує трикратний розмір середньомісячної заробітної плати у відповідному регіоні

УВАГА!

Середньомісячна заробітна плата у відповідному регіоні визначається кожного місяця для кожної окремої області Державною службою статистики і публікується на веб-сайті служби – ukrstat.gov.ua

2. ТА відповідати одній з таких вимог

Ви потребуєте поліпшення житлових умов та перебуваєте на квартирній черзі

або

Ви та члени Вашої сім'ї не мали у власності житлової площі протягом останніх 3 років до моменту звернення

або

Вам і членам Вашої сім'ї мати у праві власності житло, площею не більше 13,65 м² на одну особу

або

бути внутрішньо переміщеною особою, яка не має житла на не окупованій території

Перелік документів для участі в програмі

- 1) Заява про надання державної підтримки (заповнюється в регіональному управлінні);
- 2) копії документів, що посвідчують особу повнолітніх членів сім'ї;
- 3) довідка про реєстрацію місця проживання особи на кожного члена сім'ї, що видана виконавчим органом сільської, селищної, міської ради, сільським головою;
- 4) копія реєстраційного номера облікової картки платника податків;
- 5) витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про наявність, або відсутність у власності житла;
- 6) довідка про перебування на квартирному обліку (у разі перебування на обліку, крім внутрішньо переміщених осіб і членів їх сімей);
- 7) документи, необхідні для визначення платоспроможності (довідки з місця роботи та відомості з Державного реєстру фізичних осіб-платників податків про суми виплачених доходів та утриманих податків, повнолітніх членів сім'ї одержувача державної підтримки, а також інші документи, що підтверджують доходи членів сім'ї одержувача державної підтримки);
- 8) письмову згоду кожного повнолітнього члена сім'ї, на якого розраховується державна підтримка (у довільній формі);
- 9) документи, що підтверджують родинні стосунки між особами, на яких розраховується розмір державної підтримки, які разом з ним проживають або зареєстровані;
- 10) лист від забудовника про намір подальшого укладення з одержувачем державної підтримки договору про придбання житла, у якому визначається вартість та площа житла, що буде придбано, зокрема за рахунок державної підтримки;
- 11) копії документів, отримані від забудовника відповідно до вимог (див. вимоги до забудовників на стор. 283), завірені в установленому законодавством порядку;
- 12) акт технічного стану житла – тільки для внутрішньо переміщених осіб, житло яких (що розташоване на не окупованій території) зруйноване та не придатне для проживання;
- 13) довідка про взяття на облік внутрішньо переміщених осіб (лише для ВПО);
- 14) копія посвідчення УБД та довідку з Єдиного реєстру учасників антитерористичної операції;
- 15) копія посвідчення особи з інвалідністю внаслідок війни чи члена сім'ї загиблого (для таких категорій осіб).

Яке житло можна придбати за цією програмою?

Одержувачі державної підтримки самостійно обирають об'єкти, на будівництво яких можуть спрямовуватися кошти державної підтримки, а також новозбудовані об'єкти, але такі об'єкти повинні відповідати встановленим законом вимогам

Вимоги до житла

Площа житла не перевищує 21 м² на одну особу та додатково 10,5 кв.м. на сім'ю (наприклад, для сім'ї з трьох осіб максимальна площа житла – 73,5 м² (21 м² + 21 м² + 21 м² + 10,5 м²).

Вартість 1м² не перевищує опосередковану вартість, яка визначається щоквартально Міністерством регіонального розвитку. При цьому для м. Києва, Дніпра, Львова, Одеси та Харкова ця вартість збільшується в 1,75 раза, для міст - обласних центрів, а також міст обласного значення з населенням понад 300 тис. осіб - 1,5 раза, для міст обласного значення з населенням від 100 тис. до 300 тис. - 1,25 раза.

УВАГА! Ви можете обрати житло, яке перевищує максимальну площу і вартість 1 м², але у такому разі ви будете змушені доплатити різницю вартості житла самостійно.

Порядок участі в програмі:

Вимоги до забудовників (продавців, управителів):

1. Щодо них не порушено провадження у справі про банкрутство/збудовники не перебувають у стані припинення;
2. Наявність дозвільних документів на виконання будівельних робіт відповідного об'єкта, що відповідають вимогам законодавства (повідомлення про початок виконання будівельних робіт/дозвіл на виконання будівельних робіт тощо), або наявність сертифіката про прийняття в експлуатацію закінченого об'єкта (декларації про готовність об'єкта до експлуатації);
3. Наявність документів, що підтверджують право (власності, користування тощо) на земельну ділянку, на якій здійснюється будівництво відповідного житлового об'єкта;
4. Строк прийняття в експлуатацію об'єкта житлового будівництва підтверджено забудовником документально та не перевищує 12 місяців з дати укладення із забудовником договору про придбання житла;
5. Вартість будівництва або продажу 1 м² не перевищує граничну вартість (див. вище).

Отримання довгострокових кредитів для індивідуальних забудовників на селі. Програма «Власний дім».

Постанова КМУ «Про затвердження Правил надання довгострокових кредитів індивідуальним забудовникам житла на селі» від 5 жовтня 1998р. №1597

Хто може отримати?

Учасники бойових дій

Члени сім'ї осіб рядового і начальницького складу органів внутрішніх справ, поліцейських, які загинули або померли внаслідок поранення, контузії, каліцтва, одержаних під час участі в АТО

які постійно проживають (або переселилися для постійного проживання) в сільській місцевості та працюють на підприємствах, установах, що функціонують у сільській місцевості

Вимоги до позичальника

Проживання в сільській місцевості

Будівництво в сільській місцевості

Робота в сільській місцевості, а саме:

а) в органах місцевого самоврядування, на підприємствах, установах та організаціях сільського господарства;

б) інших господарських формуваннях, що функціонують у сільській місцевості, соціальній сфері села;

в) на підприємствах, в установах та організаціях переробних і обслуговуючих галузей агропромислового комплексу, навчальних закладах, закладах культури та охорони здоров'я, розташованих у межах району.

Можливість підтвердили платоспроможність (за умови сплати щомісячного платежу в рахунок погашення кредиту з урахуванням процентів залишок середньомісячного доходу сім'ї не може бути меншим, ніж прожитковий мінімум, визначений законодавством на відповідний період, на одну особу);

Розмір

до 400 000 грн. до 300 000 грн.

для спорудження нового житлового будинку

для придбання житлового будинку

до 100 000 грн. до 250 000 грн.

для проведення інженерних мереж

для будови будинку або реконструкції існуючого

УВАГА!

Одержання кредиту надають індивідуальному забудовникові тільки один раз. Військово-визволенцям та резервістам - з моменту призову під час мобілізації і до закінчення проходження військової служби в особливий період, а військовослужбовцям - з початку і до закінчення особливого періоду - відсотки за користування кредитом не нараховують.

Порядок отримання кредиту

1. Звернутися до відповідного фонду підтримки індивідуального житлового будівництва на селі з такими документами:

- 1) заява на ім'я керівника виконавчого органу фонду про надання кредиту;
- 2) клопотання органу місцевого самоврядування про надання кредиту;
- 3) паспорт громадянина України;
- 4) довідка про реєстрацію місця проживання;
- 5) довідка про доходи позичальника і членів його сім'ї, одержані за попередні шість місяців, та/або довідка, видана органом місцевого самоврядування, про ведення особистого селянського господарства;
- 6) довідка, видана органом, що здійснює державну реєстрацію прав на нерухоме майно, про наявність (або відсутність) приватного житла;
- 7) копія документа, що підтверджує право власності чи користування земельною ділянкою (крім випадків придбання житла);
- 8) проектна документація або будівельний паспорт, вартість виготовлення яких може входити за згодою позичальника до суми кредиту (крім випадків придбання житла);
- 9) довідка про працевлаштування на підприємстві, в установі та організації, що функціонує в сільській місцевості;
- 10) заява власника житла чи об'єкта незавершеного житлового будівництва про згоду продати його із зазначенням погоджених з позичальником ціни та інших істотних умов договору купівлі-продажу (у разі придбання житла).
- 11) документи, що підтверджують статус осіб, на яких поширюється дія пунктів 19 і 20 частини першої статті 6 та абзацу четвертого пункту 1 статті 10 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»;
- 12) довідка про перебування особи на обліку ВПО (якщо статус ВПО).

УВАГА! Цей перелік документів є основним, але можуть бути витребувані додаткові документи, з огляду на цільове призначення кредиту.

2. Укласти з індивідуальним забудовником кредитний договір.

НЕ пізніше 30 днів з дати реєстрації заяви забудовника виконавчий орган фонду ухвалює рішення про надання або відмову в наданні кредиту

УВАГА! Скористатися підтримкою можна лише один раз.

Безоплатний капітальний ремонт житлового будинку

Ст. 13 Закону України від 20.05.2009 №565

Хто має право?

Особи з інвалідністю
внаслідок війни

Члени сімей
загиблих

Особи, які мають
особливі заслуги
перед Батьківщиною

Порядок користування пільгою

Подати заяву до органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування за місцем свого постійного проживання і реєстрації (див. зразок на стор. 287)

Орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування утворює комісію у складі спеціалістів житлово-експлуатаційних і ремонтно-будівельних організацій, представників органу, що фінансує виконання ремонту та інших уповноважених осіб

Комісія після обстеження будинку, квартири складає перелік, визначає види і обсяги робіт, які необхідно виконати, з урахуванням строку проведення останнього капітального ремонту та зважаючи на перелік основних робіт, орієнтовну тривалість ефективної експлуатації елементів будинку, квартири

Рішення про проведення безоплатного капітального ремонту ухвалюють у місячний строк після подання заяви особою на підставі результатів обстеження комісією

За результатами обстеження будинку, квартири складають дефектний акт, кошторисний розрахунок і визначають загальну вартість капітального ремонту

Безоплатний капітальний ремонт проводиться у встановленому порядку підприємствами, які відповідно до законодавства мають право на виконання таких робіт, на замовлення органу, що є головним розпорядником коштів місцевого бюджету.

УВАГА! Особи з інвалідністю внаслідок війни не мають права на грошову компенсацію у разі проведення капітального ремонту власними силами

УВАГА! Вартість безоплатного капітального ремонту визначається як добуток вартості капітального ремонту 1 кв. метра будинку, квартири. Причому площа не може перевищувати 21 м² загальної площі будинку, квартири та його площі

Періодичність проведення ремонту визначає орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, але не частіше одного разу на 10 років

Заява про проведення безоплатного ремонту

(Органу виконавчої влади або органу
місцевого самоврядування, до якого
подається заява)

(ПІБ особи, що має право на пільгу)

(адреса місця постійного проживання і
реєстрації)

(документ, що підтверджує право на пільгу)

ЗАЯВА

Прошу провести безоплатний капітальний ремонт будинку, квартири за
місцем мого постійного проживання і реєстрації з _____ року.

Склад сім'ї - ____ (кількість осіб)

Рік будівництва (прийняття в експлуатацію) будинку _____

(для квартири не зазначається).

Документ, яким встановлено право приватної, зокрема спільної, власності на
будинок, квартиру, _____

(назва документа, номер і дата видачі)

зареєстрований у

(найменування органу, що здійснює державну реєстрацію прав на нерухоме майно,
дата та реєстраційний номер)

Особа, що яка право на пільги, є власником (співвласником) будинку,
квартири

(необхідне підкреслити).

Останній капітальний ремонт проводився у _____ році.

(підпис особи, що має право на пільгу)

20_ р.

Позики на будівництво

Постанова КМУ №449 від 8 травня 2019 року «Про затвердження порядку надання позики ветеранам війни та особам, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту».

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» п.15 ст. 12, п.19 ст. 13, п.16 ст. 15

Учасники
бойових
дій

Учасники
війни

Особи з
інвалідністю
внаслідок
війни

Особи, які мають
особливі заслуги
перед Батьківщиною

Члени
сімей
загиблих

МАЮТЬ ПРАВО ОТРИМАТИ КРЕДИТИ НА:

будівництво
жилих
будинків

Будівництво/
придбання дачних
будинків

благоустрій
садових
ділянок

реконструкцію/
капремонт жилих
будинків і підвірних
будівель

приєднання будівель
до інженерних мереж,
комунікацій

УВАГА! Позика надається банками на умовах, визначених договором.

Погашення кредиту

Кредит погашають після 5 років з моменту завершення будівництва і можна виплачувати протягом 10 років

5 років

будівництво

оплата кредиту протягом 10 років

УВАГА! Розміри позики визначаються банками.
Відсотки за користування позикою сплачуються відповідно до укладеного договору.

ЄОселя

Хто може бути забезпечений доступним іпотечним кредитуванням? (під 3% річних)

Постанова КМУ «Деякі питання забезпечення приватним акціонерним товариством "Українська фінансова житлова компанія" доступного іпотечного кредитування громадян України" від 02.08.2022 №856

- Військовослужбовці ЗСУ (контрактники),
- СБУ,
- Служби зовнішньої розвідки ГУР,
- НГУ,
- ДПСУ,
- Управління державної охорони,
- Держспецзв'язку,
- Держтрансслужби,
- військові прокурори Офісу Генерального прокурора,
- особи рядового і начальницького складу ДСНС,
- співробітники Служби судової охорони,

- особи начальницького складу управління спеціальних операцій НАБУ,
- поліцейські
- члени сімей*

*До цього пункту включаються особи, які були звільнені із зазначених посад чи втратили відповідний статус або звання в результаті отримання статусу особи з інвалідністю I або II групи внаслідок війни після отримання кредиту відповідно до цих Умов, на період такої інвалідності, та не включаються члени сімей зазначених осіб.

Також ЄОселя під 3% річних доступна для працівників закладів державної або комунальної форми власності, а саме:

медичних працівників
працівників закладів
охорони здоров'я

педагогічних
працівників
закладів освіти

наукових (науково-
педагогічних) працівники
закладів освіти та наукових
установ

Право на загальну ставку 7% на перші 10 років кредиту мають:

Внутрішньо
переміщені особи

- ветерани війни та члени їх сімей;
- учасники бойових дій,
- особи з інвалідністю внаслідок війни,
- сім'ї загиблих (померлих) ветеранів війни,
- сім'ї загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України

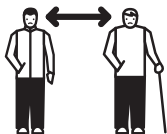
інші громадяни України, які не мають власного житла або житло менше ніж 52,5 м² для сім'ї з однієї особи (одиначка особа) та додатково 21 м² — на кожного наступного члена сім'ї.

Не враховують об'єкти житлової нерухомості, що розташовані на територіях активних бойових дій та/або тимчасово окупованих територіях, включених до переліку, затвердженого Мінреінтеграції, для яких не визначена дата завершення бойових дій або тимчасової окупації.

Вимоги до кандидата для отримання кредиту:

є громадянином(-кою) України

вік: 18-70 років

не бере участь в інших чинних державних програмах із забезпечення житлом або компенсацією за неотримане житло.

відсутність власного житла або якщо воно:

- менше ніж 52,5 м² + 21 м² на кожного члена сім'ї додатково (чоловік/дружина/ неповнолітні діти, що проживають з вами)
- розташоване в районі бойових дій, на тимчасово окупованій території, оточенні

відсутність накладених санкцій

Умови кредитування:

3% Пільгова ставка на перші 10 років кредиту, далі збільшується до 6%

20 років максимальний строк кредиту

20% мінімальний початковий внесок

Отримати кредит на житло за програмою «єОселя» можна в таких банках на вибір (список ще має розширюватись):

- ▶ «ПриватБанк»;
- ▶ «Ощадбанк»;
- ▶ «Укргазбанк»;
- ▶ «Глобусбанк»;
- ▶ Sky Bank.

Як скористатися пільговим кредитуванням:

- 1 Подати заявку через Дію
- 2 Отримати пропозиції від банків, обрати одну з них
- 3 Пройти перевірку даних та документів в обраному банку
- 4 Вибрати житло, яке плануєте придбати
 - самостійно вибираєте нерухомість, яку хочете придбати
 - надаєте в банк необхідні для отримання кредиту документи
- 5 Укласти договори з банком та договір купівлі-продажу
 - нерухомість оформлюється у вашу власність
 - кредитні кошти перераховуються банком на рахунок продавця нерухомості.

Вартість 1 кв. метра **не має перевищувати** середню вартість спорудження житла за регіонами України, визначену Мінрегіоном і помножену на такі коефіцієнти:

×2,5

для Києва, Дніпра, Львова, Одеси та Харкова

×2,0

для обласних центрів; населених пунктів, які розташовані на відстані до 15 км від обласних центрів; міст із населенням понад 300 тис. осіб

×1,75

для міст з населенням від 100 тис. до 300 тис. осіб

×1,0

для інших населених пунктів

△ВАЖЛИВО!

Суму перевищення граничної вартості 1 кв. метра житла та нормативної площі покриває позичальник за рахунок першого внеску.

Пільги на житлово-комунальні послуги

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»
п.4-5, ст. 12, 13, 15

Мають право:

-75%

Учасники бойових дій

-100%

Особи з інвалідністю
внаслідок війни

-50%

Члени сімей загиблих

УВАГА! Пільги надають незалежно від форми власності та виду житла

Норми споживання, у межах яких надають пільга

Пільги надають на **21 м² площі** на кожну особу, яка має право на знижку та постійно проживає в житловому приміщенні

При наявності сім'ї знижка поширюється на **додаткові 10,5 м²**.

Для сімей, що складаються лише з **непрацездатних осіб*** пільги надають на **42 м² площі** на кожну особу, яка має право на знижку та постійно проживає в житловому приміщенні
Плюс додаткові **21 м²** на членів сім'ї.

*Відповідно до ст. 1 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" непрацездатні громадяни — особи, які досягли пенсійного віку, або особи з інвалідністю, у тому числі діти з інвалідністю, а також особи, які мають право на пенсію у зв'язку з втратою годувальника відповідно до закону.

УВАГА! За рішеннями органів місцевого самоврядування учасникам бойових дій та членам їх сімей можуть надавати додаткові знижки на оплату комунальних платежів. За додатковою інформацією звертайтеся до сільських, міських, районних, обласних рад за місцем проживання.

УВАГА! Норми споживання встановлені постановою КМУ «Про встановлення державних соціальних стандартів у сфері житлово-комунального обслуговування» від 6 серпня 2014 року №409 та залежать від виду опалення Вашого будинку (газове чи електричне), типу будівлі та регіону.

УВАГА! Механізм надання пільг на оплату житлово-комунальних послуг врегульовано Порядком надання пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу у грошовій формі, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 № 373

Документи, необхідні для отримання пільги на житлово-комунальні послуги

- 1) заява про оформлення пільги (зразок наведено у Додатку до Порядку надання пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого палива і скрапленого газу у грошовій формі, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17.04.2019 № 373);
- 2) оригінал та копія ветеранського посвідчення;

УВАГА!

Деякі органи надають пільгу на основі довідки та інших документів, які засвідчують участь в АТО/ООС/інших заходах оборони.

- 3) документ, що посвідчує особу;
- 4) оригінал та копія ідентифікаційного номера;
- 5) квитанції про сплату рахунків за комунальні послуги (усі, що є);
- 6) інформація про характеристику житла та послуг, на оплату яких пільговик має право і якими користується;
- 7) документи, що підтверджують родинні зв'язки;
- 8) документ, що підтверджує фактичне місце проживання (за потреби), наприклад договір наймання (оренди) житла, довідка ВПО, акт обстеження матеріально-побутових умов домогосподарства/фактичного місця проживання);
- 9) номер рахунка (за стандартом IBAN) та найменування банку, у якому відкрито рахунок;
- 10) документи членів сім'ї (паспорт/свідоцтво про народження, ідентифікаційний код, довідка ВПО тощо).

До членів сім'ї учасника бойових дій належать:

- 1) дружина (чоловік), їхні неповнолітні діти (до 18 років);
- 2) неодружені повнолітні діти, визнані особами з інвалідністю з дитинства I та II групи або особами з інвалідністю I групи;
- 3) особа, яка проживає разом з особою з інвалідністю внаслідок війни I групи та доглядає за ним, за умови що особа з інвалідністю внаслідок війни не перебуває у шлюбі;
- 4) непрацездатні батьки;
- 5) особа, яка знаходиться під опікою або піклуванням громадянина, який має право на пільги, та проживає разом з ним.

Порядок звернення для отримання пільги на житлово-комунальні послуги

- через вебпортал Пенсійного фонду України portal.pfu.gov.ua;
- особисто, звернувшись до обраного сервісного центру Пенсійного фонду України;
- звернувшись до уповноважених посадових осіб виконавчого органу сільської, селищної, міської ради відповідних територіальних громад, у центри надання адміністративних послуг;
- поштою – на адресу органу Пенсійного фонду України;
- через мобільний застосунок «Пенсійний фонд» або, за наявності технічної можливості, через портал «Дія».

УВАГА!

Члени сімей учасників бойових дій мають право звернутися до органу Пенсійного фонду України, посадової особи виконавчого органу або центру надання адміністративних послуг для подання заяви та відповідних документів щодо призначення пільг на житлово-комунальні послуги, якщо пільговик не може самостійно звернутися з поважних причин (військова служба, хвороба, інвалідність тощо).

УВАГА!

Коли декілька членів сім'ї, які проживають разом, мають право на пільги на комунальні платежі, пільги надаються тільки одному з членів сім'ї.

Споживач, який має декілька пільг, може обрати одну, більшу за розміром пільгу.

Як скористатися пільгою членам сім'ї, якщо пільговик потрапив в полон чи визнаний зниклим безвісти за особливих обставин

Якщо пільговик потрапив в полон чи визнаний зниклим безвісти за особливих обставин

Пільга, призначена особі, яка потрапила в полон чи зникла безвісти за особливих обставин, перераховується на рахунок:

- ☐ чоловіка, дружини,
- ☐ непрацездатних батьків,
- ☐ законного представника дитини (до 18 років),
- ☐ неодружених повнолітніх дітей, визнаних особами з інвалідністю з дитинства I та II групи або особами з інвалідністю I групи,
- ☐ особи, яка перебуває під опікою або піклуванням громадянина, що має право на пільги за умови фактичного проживання у житловому приміщенні, за адресою якого надають пільги.

Документи, які необхідно подати:

- ☐ заява,
- ☐ документ, що посвідчує особу,
- ☐ ідентифікаційний код,
- ☐ витяг з Єдиного державного реєстру ветеранів війни,
- ☐ реквізити банківського рахунку,
- ☐ документи/відомості про місце проживання,
- ☐ документи, що підтверджують родинні зв'язки.

Перерахування коштів здійснюють з місяця, що настає після звернення члена сім'ї пільговика, але не раніше місяця, коли пільговик потрапив у полон держави-агресора чи був визнаний зниклим безвісти. Виплати здійснюють до місяця звільнення пільговика або до моменту визнання судом безвісно відсутнім чи оголошення судом померлим.

Виплата пільг у грошовій готівковій формі

здійснюється шляхом:

- перерахування коштів на рахунок пільговика, відкритий в установі уповноваженого банку, до 5 числа місяця, наступного за місяцем, за який нараховано пільги;
- або через відділення АТ «Укрпошта» до 25 числа місяця, наступного за місяцем, за який нараховано пільги, згідно з графіком виплати пенсії та грошової допомоги одержувачам.

Знижки на паливо для осіб, що проживають у будинках без центрального опалення

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»
п. 6, ст. 12, 13, 15.

Особам, які проживають у будинках без центрального опалення та мають відповідні статуси, надають відповідні знижки на придбання таких видів палива:

- ▶ скраплений газ
- ▶ дрова
- ▶ вугілля
- ▶ вугільні брикети
- ▶ паливо пічне побутове
- ▶ газ освітлювальний
- ▶ торф паливний кусковий
- ▶ торф'яні брикети

-75%

Учасники бойових дій

-100%

Особи з інвалідністю
внаслідок війни

-50%

Члени сімей загиблих

УВАГА! Пільгу на придбання твердого палива призначають у разі ненадання в житловому приміщенні комунальної послуги з постачання теплової енергії для централізованого опалення (теплопостачання) та невикористання природного газу або електричної енергії для індивідуального опалення.

Норми виділення палива

Постанова КМУ від 23 квітня 2012 р. № 356

На одне домогосподарство

1 тонна
твердого
палива/рік

1 балон
скрапленого
газу/рік

Пільги надають незалежно від виду житла та форми власності на нього.

УВАГА! Вартість палива змінюється щороку згідно з рішенням КМУ

КОРИСНО ЗНАТИ! Місцеві органи влади мають право встановлювати збільшені норми на придбання твердого та рідкого палива для осіб, які мають право на пільги.

Пільги на паливо реалізують шляхом отримання палива в натуральному вигляді або шляхом компенсації готівкою витрат на придбання палива. Для отримання права на пільгу потрібно бути зареєстрованим в Єдиному державному автоматизованому реєстрі осіб, які мають право на пільги.

Порядок отримання знижок на паливо

Для отримання пільги на придбання твердого палива і скрапленого газу заява подається щороку.

Перелік документів

- 1) заява (може подаватись як від особи, яка має безпосереднє право на пільги, так і від особи, яка нею уповноважена);
- 2) копія і оригінал паспорта заявника / документ, що посвідчує особу іноземця або особу без громадянства / особу, яку визнано в Україні біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту;
- 3) копія і оригінал ідентифікаційного номера заявника;
- 4) копія ветеранського посвідчення;
- 5) довідки від підприємств-надавачів послуг про те, що житлове приміщення не забезпечене електро-, тепло- або газопостачанням;
- 6) довідка про зареєстрованих у житловому приміщенні осіб;
- 7) довідка про наявність у житловому приміщенні пічного опалення та/або кухонного вогнища на твердому паливі;
- 8) документи, що посвідчують родинний зв'язок.

УВАГА! Деякі органи місцевого самоврядування надають пільгу на основі довідки та інших документів, які засвідчують участь в АТО/ООС/інших заходах оборони.

Паливо виділяють на домогосподарство за місцем реєстрації особи, яка має право на пільгу

Пільги поширюють на всіх членів сім'ї, які проживають разом з особою, яка має право на пільги

КОРИСНО ЗНАТИ! Особа може реалізувати своє право на пільгу за фактичним місцем проживання, надавши документальне підтвердження того, що таку пільгу за місцем своєї реєстрації особа не реалізувала.

Відповідну довідку можна отримати в управлінні соціального захисту населення за місцем реєстрації, в тому числі надіславши їм письмове звернення рекомендованим листом з повідомленням

Додаток до Порядку

(найменування органу Пенсійного фонду України)

ЗАЯВА

про надання пільг на оплату житлово-комунальних послуг, придбання
твердого палива і скрапленого газу

Я, _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), число, місяць, рік народження)
прошу надати пільги (вибрати необхідне) (заповнюється у разі звернення до
органу Пенсійного фонду України пільговика):

Я, _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))
прошу надавати пільги _____
(прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності))

число, місяць, рік народження) (вибрати необхідне)

(заповнюється у разі звернення до територіального органу Пенсійного фонду України
законного представника

або дієздатного повнолітнього члена сім'ї пільговика, на якого поширюються пільги)

- ☐ на придбання твердого палива і скрапленого газу;
☐ на оплату житлово-комунальних послуг,

відповідно до категорії пільговика _____,
документ, що дає право на пільги: назва документа _____серія (за наявності)
номер (за наявності) _____,

виданий _____, дата видачі _____ року.

Реєстраційний номер облікової картки платника податків (крім осіб, які
мають відмітку в паспорті про право здійснювати платежі за серією (за
наявності) та номером паспорта)

Зареєстроване/задеклароване (фактичне) місце проживання (підкреслити потрібне)

Унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності)

Паспорт громадянина України або свідоцтво про народження або тимчасове
посвідчення громадянина України (для іноземців та осіб без громадянства
— паспортний документ іноземця або документ, що посвідчує особу без
громадянства, посвідка на постійне/тимчасове проживання, посвідчення
біженця або інший документ, що підтверджує законність перебування
іноземця чи особи без громадянства на території України) (підкреслити
потрібне) серія (за наявності) _____ № _____, виданий _____
(ким і коли (за наявності) _____ року.

Дані про членів сім'ї, на яких поширюються пільги:

Прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)	Ступінь родинного зв'язку	Число, місяць, рік народження	Реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для осіб, які мають відмітку в паспорті про право здійснювати платежі за його серією та номером)	Унікальний номер запису в Єдиному державному демографічному реєстрі (за наявності)	Примітки

Характеристика житлового приміщення / будинку: загальна площа ____ кв. метрів, опалювана площа ____ кв. метрів, будинок індивідуальний / багатопверховий (підкреслити потрібне), кількість поверхів ____.

Перелік житлово-комунальних послуг, якими користуюся:

Найменування послуги, плати	Номер особового рахунка	Найменування організації, що надає послуги, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку / житлово-будівельний кооператив	Примітки (наявність приладів обліку послуг, використання послуг для потреб опалення тощо)
Житлова послуга - послуга з управління багатоквартирним будинком, витрати на управління багатоквартирним будинком, у якому утворено об'єднання співвласників багатоквартирного будинку / житлово-будівельний кооператив Послуга з постачання природного газу Послуга з розподілу природного газу Послуга з централізованого водопостачання Послуга з постачання гарячої води Послуга з централізованого водовідведення Послуга з постачання теплової енергії (у тому числі в частині витрат теплової енергії на опалення місць загального користування та допоміжних приміщень, функціонування внутрішньо-будинкових систем опалення будівлі / будинку для громадян, які використовують природний газ або електричну енергію для індивідуального опалення) Послуга з постачання електричної енергії Послуга з розподілу електричної енергії Послуга з управління побутовими відходами (змішаними, великогабаритними, ремонтними): послуга з управління змішаними відходами послуга з управління великогабаритними відходами послуга з управління ремонтними відходами Послуга з вивезення рідких нечистот			

Плата за абонентське обслуговування за послугою з централізованого водопостачання			
Плата за абонентське обслуговування за послугою з централізованого водовідведення			
Плата за абонентське обслуговування за послугою з постачання гарячої води			
Плата за абонентське обслуговування за послугою з постачання теплової енергії			
Плата за абонентське обслуговування за послугою з управління побутовими відходами			

У житловому приміщенні наявне (вибрати необхідне):

- ☐ пічне опалення;
☐ кухонне вогнище на твердому паливі;
☐ підтвердні документи додаються _____

Інші документи, які надані пільговиком _____

Прошу перераховувати кошти на виплату пільги (вибрати необхідне):

- ☐ через організацію, яка здійснює виплату і доставку пенсій та грошової допомоги _____

(найменування організації)

за місцем проживання (вибрати необхідне):

- ☐ шляхом видачі коштів безпосередньо у виплатному об'єкті;
☐ з доставкою коштів додому;
☐ на рахунок, відкритий у _____

(найменування банку)

- ☐ номер рахунка (за стандартом IBAN) _____
☐ підтверджую, що подав/подала заяву про внесення відомостей до Реєстру осіб, які мають право на пільги.

Документи, додані до заяви: _____

У разі зміни відомостей, зазначених у цій заяві, зобов'язуюся письмово повідомити про це уповноваженому органу.

За наявності електронної інформаційної взаємодії між органом Пенсійного фонду України та державними органами, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами або організаціями, у володінні яких перебуває інформація, така інформація заявником не подається.

У разі виникнення обставин, за яких мені може бути надана додаткова підтримка на оплату житлово-комунальних послуг, придбання твердого пального побутового палива за рахунок коштів урядів іноземних держав, міжнародних організацій, донорських установ, я надаю свою згоду на передачу (за потреби) моїх персональних даних та членів моєї сім'ї, на яких поширюється пільга, уряду іноземних держав, міжнародним організаціям, донорським установам для надання допомоги та моніторингу.

_____ 20__ р.

_____ (підпис)

Пільги на встановлення стаціонарних телефонів

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» **ст.12(п.19), ст.13(п.10), ст.15(п.20)**

Право на такі пільги мають

Учасники бойових дій
знижка на основні роботи — 20%; знижка на додаткові роботи — 50% + -50% від затверджених тарифів на користування

Особи з інвалідністю внаслідок війни
знижка — 50% від затверджених тарифів, а для осіб з інвалідністю внаслідок Другої світової війни — знижка 100 % від затверджених тарифів

Члени сімей загиблих
знижка на основні роботи — 20%; знижка на додаткові роботи — 50% + -50% від затверджених тарифів на користування

Документи для оформлення пільги:

- 1) оригінал та копія ветеранського посвідчення;
- 2) оригінал та копія паспорта;
- 3) оригінал та копія ідентифікаційного номера;
- 4) документ, що підтверджує право власності на житлове приміщення, або паспортний документ з відміткою про реєстрацію місця проживання за зазначеною в заяві адресою.

УВАГА! При оформленні пільги за фактичним місцем проживання потрібно надати документальне підтвердження того, що таку пільгу за місцем реєстрації особа не реалізувала. Відповідну довідку можна отримати в управлінні соціального захисту населення за місцем реєстрації, в тому числі надіславши їм письмове звернення рекомендованим листом з повідомленням про вручення

У разі оформлення пільги за фактичним місцем проживання, потрібно подати довідку про ненадання пільги за місцем реєстрації

Надавач послуг робить відмітку в договорі про надання послуг

Оплату послуг зв'язку за пільговими тарифами здійснюють з моменту перейменування абонента на особу, яка має право на пільги та переукладання договору

Трудові права та гарантії

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»

пп.11-13, ст.12,13,15

Учасники бойових дій

Особи з інвалідністю
внаслідок війни

Члени сімей загиблих

_____ мають право на: _____

використання
чергової щорічної відпустки у зручний час

**+14
днів**

отримання до 14 додаткових днів відпустки зі збереженням заробітної плати (без збереження з/п для сімей загиблих)

переважне право на залишення на роботі при скороченні чи реорганізації підприємства

переважне право на працевлаштування в разі ліквідації підприємства, установи, організації

Пільги надають на підставі подання копії відповідного ветеранського посвідчення до відділу кадрів

Виплату допомоги при тимчасовій непрацездатності в розмірі 100% середньої з/п незалежно від стажу роботи здійснюють шляхом автоматизованого обміну наявними даними між інформаційно-комунікаційними системами органів державної влади, підприємств, установ та організацій або на підставі копії відповідних посвідчень.

УВАГА!

Сума допомоги по тимчасовій непрацездатності (включаючи догляд за хворою дитиною або хворим членом сім'ї) в розрахунок на місяць не повинна перевищувати розмір максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, з якої сплачено страхові внески

Особою з інвалідністю є людина зі стійким розладом функцій організму, зумовленим захворюванням, наслідком травм або з уродженими дефектами, що призводить до обмеження життєдіяльності та необхідності в соціальній допомозі і захисті.

УВАГА!

Інвалідність повнолітній особі встановлюється за результатами ЕКОПФО, проведеного експертною командою з оцінювання повсякденного функціонування особи у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України

Основні нормативно-правові акти: Конституція України, Кодекс Законів про працю України, Закон України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні», Закон України «Про охорону праці».

Міжнародні акти: Загальна декларація прав людини; Конвенція про права осіб з інвалідністю.

Права та гарантії працевлаштування осіб з інвалідністю

Гарантія	Зміст	Підстава
Обов'язки роботодавців	Роботодавці зобов'язані надавати роботу особам з інвалідністю. За кожне робоче місце призначене для працевлаштування особи з інвалідністю і не зайняте людиною з інвалідністю сплачують Фонду соціального захисту інвалідів адміністративно-господарські санкції. Для підприємств, установ, організацій, зокрема підприємств, організацій громадських організацій осіб з інвалідністю, фізичних осіб, які використовують найману працю, встановлюється норматив робочих місць для працевлаштування осіб з інвалідністю в розмірі 4% середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за рік, а якщо працює від 8 до 25 осіб, у кількості одного робочого місця.	стаття 2 ¹ Кодексу Законів про працю України (далі – КЗпП); статті 19 та 20 Закону України “Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні”

Гарантії працевлаштування	Відмова в укладенні трудового договору або в просуванні по службі, звільнення за ініціативою адміністрації, переведення особи з інвалідністю на іншу роботу без її згоди з мотивів інвалідності не допускається. Винятки можливі в разі: 1) наявності висновку медико-соціальної експертизи (або в інших установлених законом випадках) про стан здоров'я, який перешкоджає виконанню професійних обов'язків; 2) якщо є загроза здоров'ю і безпеці праці інших осіб; 3) якщо продовження трудової діяльності чи зміна її характеру та обсягу загрожує погіршенню здоров'я особи з інвалідністю.	ч.6 статті 24 КЗпП; ч.3 статті 17 Закону України "Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні"
Випробувальний термін	При прийнятті на роботу не встановлюються випробування для осіб з інвалідністю, направлених на роботу відповідно до законодавства	ч. 3 статті 26 КЗпП
Робочий час	Працівників, які відповідно до медичного висновку потребують за станом здоров'я надання легшої роботи, роботодавець повинен перевести, за їх згодою, на таку роботу тимчасово або без обмеження строку	

	Водночас переведення на легшу роботу може передбачати нижчу оплату. Однак за працівником, переведеним на легшу роботу, протягом 2-х тижнів з дня переведення зберігається попередній середній заробіток. У деяких передбачених законодавством випадках на весь час виконання нижчеоплачуваної роботи можуть зберігати попередню середню заробітну плату працівника або надавати матеріальне забезпечення за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням.	стаття 170 КЗпП
	За бажанням працівника-особи з інвалідністю або за вимогами його індивідуальної програми реабілітації, йому можуть встановлювати режим роботи на умовах неповного робочого дня (неповного робочого тижня) та пільгові умови праці.	ч.1 статті 172 КЗпП
Надурочна робота	До роботи в нічний час та надурочних робіт осіб з інвалідністю можуть залучати лише за їх згодою і за умови, що це не суперечить медичним рекомендаціям.	ч.2 статті 172 КЗпП ч. 3 статті 12 Закону України "Про охорону праці"
Підвищення кваліфікації	У випадках, передбачених законодавством, на роботодавця покладено обов'язок організувати навчання, перекваліфікацію і працевлаштування осіб з інвалідністю відповідно до медичних рекомендацій.	ч.1 статті 172 КЗпП

Відпустки	На відміну від звичайних працівників, працівники-особи з інвалідністю, які нещодавно влаштувалися на роботу та ще не відпрацювали перших 6 місяців на цьому підприємстві, можуть скористатися своїм правом оформити щорічну оплачувану відпустку повної тривалості ще до настання шестимісячного терміну їхньої безперервної роботи на цьому підприємстві	п. 2 ч. 7 статті 10 Закону України "Про відпустки"
	Працівники-особи з інвалідністю, які вже тривалий час працюють на підприємстві, за своїм бажанням мають право піти у щорічну відпустку в зручний для них час.	ч. 13 статті 10 Закону України "Про відпустки"
	Збільшена тривалість щорічної основної відпустки. Особам з інвалідністю I і II груп надають щорічну основну відпустку тривалістю 30 календарних днів, а особам з інвалідністю III групи - 26 календарних днів.	ч. 7 статті 6 Закону України "Про відпустки"
	Особам з інвалідністю III групи надають відпустку без збереження заробітної плати тривалістю до 30 календарних днів, особам з інвалідністю I та II груп — тривалістю до 60 календарних днів щорічно.	п. 6, 7 ч. 1 статті 25 Закону України "Про відпустки"
Особливості звільнення	Якщо працівник бажає звільнитися за власним бажанням у зв'язку з неможливістю продовжувати роботу за станом здоров'я або з інших поважних причин, то власник або уповноважений ним орган повинен розірвати трудовий договір у строк, про який просить працівник.	ч.1 стаття 38 КЗпП

Особливості звільнення	Якщо особа з інвалідністю не може працювати на підприємстві через стан здоров'я, то вона має право звільнитися в день, який зазначає в заяві про звільнення.	
	При рівних умовах продуктивності праці і кваліфікації перевагу в залишенні на роботі у випадку вивільненні працівників у зв'язку із змінами в організації виробництва і праці надають: · особам з інвалідністю внаслідок війни та особам, на яких поширюється чинність Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»; · працівникам, які дістали на цьому підприємстві, в установі, організації трудове каліцтво або професійне захворювання.	п. 5 статті 42 КЗпП; п. 7 статті 42 КЗпП

Відповідальність за недотримання гарантій та пільг:

1. Накладають штраф за порушення законодавства про працю.
2. Порушення трудових прав, які не були вирішені на підприємстві після виявлення, зокрема через дискримінацію за ознакою інвалідності, може бути підставою для відкриття **кримінального провадження**.

Як захистити трудові права та гарантії:

Досудовий порядок:

1. Звернутися до безпосереднього керівництва підприємства, у головний офіс компанії, до профспілки.
2. Письмово фіксувати незгоду з діями роботодавця: писати доповідні записки на ім'я безпосереднього керівництва підприємства, листи до головного офісу і бути обережним, ставлячи підпис на документах.

Важливо не підписувати документи, зміст яких незрозумілий чи не зовсім зрозумілий. Якщо порушення не буде вирішено, то всі зафіксовані факти можна використати як докази під час судового процесу.

Судовий порядок:

1. Звернутися до суду за захистом прав свобод і законних інтересів осіб з інвалідністю.
2. Якщо судом буде встановлено факт незаконного звільнення з роботи, усі кошти, які не були отримані, будуть сплачені роботодавцем на користь працівника за той період часу, коли він був незаконно звільнений, заробітна плата буде нарахована в повному обсязі та стягнена за вимушений прогул.

Пільги на здобуття освіти

ч.7 ст. 12; п. 28 ч.1 ст. 13 ЗУ «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»

Державну цільову підтримку для здобуття професійно-технічної та вищої освіти в державних та комунальних навчальних закладах надають:

1) в будь-якому віці:

- учасникам бойових дій;
- особам з інвалідністю внаслідок війни;
- постраждалим учасникам Революції Гідності.

2) до 23 років:

- дітям учасників бойових дій, осіб з інвалідністю внаслідок війни, постраждалих учасників Революції Гідності;
- дітям, один із батьків яких загинув/помер внаслідок участі в АТО /ООС /інших заходах оборони, Революції Гідності;
- дітям, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи;
- дітям, які проживають у населених пунктах на лінії зіткнення.

Що передбачає державна цільова підтримка?

повну або часткову оплату навчання у разі зарахування на місце державного (регіонального) замовлення відповідно до умов та правил прийому

соціальні стипендії

пільгові довгострокові кредити для здобуття освіти

безоплатне забезпечення підручниками

безоплатний доступ до мережі Інтернет, систем баз даних у державних та комунальних навчальних закладах

безоплатне проживання в гуртожитку

УВАГА! Порядок надання такої підтримки затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2016 р. № 975.

Процедура вступу:

1. Скласти ЗНО/НМТ (або його аналог) чи вступні випробування (в окремих випадках пройти співбесіду) нарівні з усіма.
2. Якщо не вступили самостійно на місце державного чи регіонального замовлення, потрібно написати заяву на ім'я ректора з проханням перевести на вакантне місце державного або регіонального замовлення, з урахуванням такого:

1) якщо в університеті за спеціальністю, на яку ви бажаєте вступити немає бюджетних місць, тоді обирайте іншу спеціальність за якою такі місця передбачені;

2) відповідно до умов вступу всі діти загиблих МАЮТЬ бути переведені на місця державного/регіонального замовлення;

3) діти УБД та осіб з інвалідністю внаслідок війни МОЖУТЬ бути переведені в разі наявності бюджетних місць.

УБД та осіб з інвалідністю внаслідок війни НЕ ПЕРЕВОДЯТЬ на бюджетні місця, вони ПОВИННІ САМОСТІЙНО ВСТУПИТИ, тоді держава буде повністю компенсувати вартість навчання. Особи з інвалідністю внаслідок війни вступають першочергово на бюджетні місця, для УБД передбачена КВОТА-1 (певний відсоток бюджетних місць).

Здобути певний освітньо-кваліфікаційний рівень за кошти державного та/або місцевого бюджету громадяни України можуть лише один раз, проте ветерани можуть отримати іншу спеціальність на основі здобутого раніше освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня в порядку державної програми професійної адаптації шляхом перекваліфікації (див. розділ нижче). Тобто особа може здобути другу спеціальність безкоштовно.

НМТ (або його аналог), вступні іспити та співбесіда

Особи з інвалідністю внаслідок війни проходять вступні випробування у формі співбесіди.

УБД можуть не вступати за результатами ЗНО (або його аналог), а замість цього пройти вступні випробування у формі вступних іспитів.

- ✓ Пільги поширюються при вступі на бакалаврат і магістратуру.
- ✓ Навчатися за кошти державного та/або місцевого бюджету громадяни України можуть лише один раз.

Соціальну стипендію надають тільки для тих осіб, які вже зараховані на навчання на денну форму за державним чи регіональним замовленням.

Якщо особа має право на дві стипендії: академічну і соціальну, то потрібно вибрати один вид.

Проживання в гуртожитках для УБД та осіб з інвалідністю є безоплатним. Для їхніх дітей – з пільговою оплатою. (Розмір знижки визначає заклад освіти).

Для отримання зазначеної пільги необхідно особисто подати до навчального закладу:

1

заяву, у котрій вказати конкретний вид державної цільової допомоги, на яку претендуєте;

2

оригінали та завірнені копії документів, що підтверджують право на отримання пільги.

Документи, які підтверджують право на одержання державної цільової підтримки:

учасники бойових дій подають посвідчення учасника бойових дій

діти учасників бойових дій подають свідоцтво про народження особи (здобувача освіти) та посвідчення учасника бойових дій (батька або матері здобувача освіти)

члени сімей загиблих подають посвідчення члена сім'ї загиблого

УВАГА!

У разі відмови в отриманні пільги необхідно:

1. Звернутися безпосередньо до ректора (директора) навчального закладу;
2. Звернутися до Міністерства освіти та науки України зі скаргою.

Державна програма професійної адаптації

Постанова КМУ від 21 червня 2017 р. № 432.

Програма професійної адаптації передбачає професійне навчання, надання інформаційних, консультаційних та профорієнтаційних послуг, підвищення конкурентоспроможності на ринку праці.

Хто може скористатись:

учасники бойових дій
АТО/ООС /інших заходів
оборони

учасники війни АТО/
ООС/інших заходів
оборони;

Члени сімей
загиблих

особи із інвалідністю
внаслідок війни;

постраждалі
учасники Революції
Гідності.

⚠ ВАЖЛИВО!

На період дії воєнного стану та протягом 3 місяців після його припинення або скасування пільгою також можуть скористатися військовослужбовці*, які брали безпосередню участь у заходах оборони та члени їхніх сімей.

* а також (резервісти, військовозобов'язані, добровольці Сил територіальної оборони) ЗСУ, НГУ, СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Держприкордонслужби, Держспецтрансслужби, військовослужбовці військових прокуратур, поліцейські, особи рядового, начальницького складу, військовослужбовці Управління державної охорони, Держспецзв'язку, ДСНС, Державної кримінально-виконавчої служби, співробітники Служби судової охорони, інших утворених відповідно до законів військових формувань.

Порядок отримання професійної адаптації

Крок 1. Подання документів.

Необхідно письмово звернутися до органу соціального захисту населення за місцем реєстрації або за місцем фактичного проживання (перебування) зі заявою встановленої форми, додати копії посвідчень, довідки про участь в АТО/ООС/інших заходах оборони держави та індивідуальну програму реабілітації (для осіб з інвалідністю документи, що посвідчують родинний зв'язок).

Крок 2. Професійна орієнтація та вибір напрямку професійного навчання.

Для цього орган соціального захисту населення повинен направити вас до центру зайнятості або іншої установи на професійну орієнтацію.

Крок 3. Професійне навчання.

За результатами професійної орієнтації вас направляють на професійне навчання та на підставі такого направлення зараховують до навчальної установи.

Професійне навчання може здійснюватися за такими формами:

- ▶ денною або вечірньою (змінною);
- ▶ очно-заочною;
- ▶ дистанційною;
- ▶ екстернатною формою навчання;
- ▶ з відривом і без відриву від виробництва;
- ▶ за індивідуальними навчальними планами.

Строк професійного навчання – до 12 місяців у разі навчання за робітничими професіями

Після успішного завершення повного курсу навчання ви отримаєте такі документи державного зразка:

свідцтво про присвоєння (підвищення) робітничої кваліфікації – за результатами первинної професійної підготовки, перепідготовки, підвищення кваліфікації за робітничими професіями;

документ про підвищення кваліфікації – за результатами підвищення кваліфікації осіб із вищою освітою.

Друга спеціальність безкоштовна

Особи з вищою освітою можуть:

- отримати іншу спеціальність на основі вже здобутого раніше освітнього (освітньо-кваліфікаційного) рівня,
- підвищити кваліфікацію, спеціалізацію.

Прийом на навчання відбувається за умовами закладів вищої освіти у відповідному році.

Це означає, що в разі вступу на бюджетну форму навчання ветерани можуть здобувати іншу спеціальність безоплатно, незалежно від того, за чий кошт була здобута перша їхня освіта.

УВАГА!

У разі, якщо такі особи з певних причин не проходять на бюджетне місце відповідно до умов прийому та визначених квот, проте рекомендовані до зарахування на комерційне місце, вони можуть звернутись з письмовою заявою до ректора ЗВО, аби той клопотав перед МОН України про виділення додаткового бюджетного місця. Така процедура не закріплена на законодавчому рівні, проте сформувалась відповідна практика. Скористатись таким шляхом неможливо, якщо у ЗВО на обрану спеціальність взагалі не передбачені місця державного замовлення.

Допомога по безробіттю

Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування на випадок безробіття» від 02.03.2000 року № 1533-III. Постанова КМУ від 21.06.2022 № 735

Допомога по безробіттю призначається центрами зайнятості з восьмого дня після реєстрації безробітного, а під час воєнного стану – з першого дня надання статусу безробітного.

Для отримання допомоги по безробіттю надається:

особиста заява
безробітного

паспорт або інший
документ, що посвідчує
особу

індивідуальний
податковий номер

**Ваучери для підтримання конкурентоспроможності
на ринку праці**

Постанова КМУ від 20 березня 2013 р. № 207 “Про затвердження Порядку видачі ваучерів для підтримання конкурентоспроможності деяких категорій громадян на ринку праці”

► **Кому:**

- звільненим з військової служби після участі в АТО/ООС/захисті України до досягнення пенсійного віку та за умови звернення протягом 3 років з дня звільнення;
- звільненим з військової служби (крім строковиків), служби в органах внутрішніх справ, Держспецзв'язку, цивільного захисту, податкової міліції, БЕБ або ДКВС у зв'язку із скороченням або за станом здоров'я до досягнення пенсійного віку, за наявності вислуги не менше 10 років,
- які не набули права на пенсію; ВПО працездатного віку за відсутності підходящої роботи;
- військовополоненим після звільнення;
- пораненим унаслідок військової агресії, що перебували безпосередньо в районах проведення воєнних (бойових) дій, за наявності рекомендацій в індивідуальному реабілітаційному плані, незалежно від встановлення їм інвалідності.

► **На підставі ваучера здійснюють:**

- перепідготовку за робітничою професією;
- підготовку за спеціальністю для здобуття ступеня магістра на основі ступеня бакалавра або магістра, здобутих за іншою спеціальністю;
- підготовку на наступному рівні освіти (крім третього (освітньо-наукового / освітньо-творчого) та наукового рівня вищої освіти);
- спеціалізацію та підвищення кваліфікації за професіями і спеціальностями.

Особи, яким присвоєно/підтверджено повну та/або часткову професійну кваліфікацію, здобуту шляхом неформальної чи інформальної освіти, визнано професійну кваліфікацію, здобуту в іншій країні, можуть отримати ваучер для перепідготовки за робітничою професією чи підвищення кваліфікації за професіями і спеціальностями.

Вартість ваучера встановлюється в межах вартості навчання і не може перевищувати 10-кратний розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб.

Для отримання ваучера потрібно подати центру зайнятості заяву та:

- 1) паспорт громадянина України;
- 2) документ про професійну (професійно-технічну) або фахову передвищу, або вищу освіту (дублікати таких документів) чи еДокумент про освіту (за наявності) або документ про присвоєння/підтвердження професійної кваліфікації або документ про визнання професійної кваліфікації;
- 3) індивідуальний податковий номер;
- 4) трудову книжку або відомості про трудову діяльність, а також довідку, для підтвердження страхового стажу за період військової служби, видану ТЦК та СП у якому особа перебуває на обліку, або військовою частиною (закладом спеціалізованої освіти військового профілю, військовим навчальним підрозділом закладу вищої освіти тощо), де проходила службу (за наявності);
- 5) копію витягу з наказу про звільнення з військової служби та інші документи, які підтверджують підставу звільнення;
- 6) посвідчення УБД або особи з інвалідністю внаслідок війни та за потреби — копію довідки про безпосередню участь;
- 7) довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи;
- 8) відомості про встановлення факту позбавлення особою свободи внаслідок збройної агресії проти України;
- 9) витяг з рішення ЕКОПФО або копію довідки до акта огляду МСЕК та за бажанням — індивідуальну програму реабілітації або рекомендації у зв'язку з прийнятим рішенням ЕКОПФО, або індивідуальний план працевлаштування (за наявності);
- 10) індивідуальний реабілітаційний план та копію висновку ЛЛК державного чи комунального закладу охорони здоров'я або довідки ВЛК, або довідки про обставини травми (поранення, контузії, каліцтва).

Заява може бути подана особисто в паперовій або електронній формі з накладенням електронного підпису або за допомогою Єдиного державного вебпорталу електронних послуг.

..... Професійне навчання: експериментальний проєкт

Постанова КМУ від 15 вересня 2023 р. № 984

Для кого:

- учасники бойових дій;
- особи з інвалідністю внаслідок війни.

Строк професійного навчання визначається навчальними планами та освітніми програмами і не може перевищувати 6 місяців. Обсяг програм підвищення кваліфікації становить від 30 до 480 годин.

Що потрібно?

- ☐ Паспорт,
- ☐ документ про освіту,
- ☐ індивідуальний податковий номер,
- ☐ посвідчення УБД або особи з інвалідністю внаслідок війни,
- ☐ витяг з рішення ЕКОПФО або копію довідки до акта огляду МСЕК та за бажанням - індивідуальну програму реабілітації або рекомендації у зв'язку з прийнятим рішенням ЕКОПФО, або індивідуальний план працевлаштування (за наявності)

8 ЦЕНТРІВ

- ▶ Дніпропетровський,
- ▶ Львівський,
- ▶ Полтавський,
- ▶ Рівненський,
- ▶ Харківський,
- ▶ Сумський,
- ▶ Одеський,
- ▶ Івано-Франківський.

Право на першочергове обслуговування

Постанова КМУ "Про порядок надання пільг, передбачених Законом України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"" від 16.02.1994 р. N 94

мають право на першочергове обслуговування:

Учасники бойових дій

підприємствами, установами та організаціями служби побуту, громадського харчування, житлово-комунального господарства, міжміського транспорту, у лікувально-профілактичних закладах, аптеках здійснюється незалежно від форми власності.

Особи з інвалідністю внаслідок війни

Члени сімей загиблих

службами соціального захисту населення вдома

УВАГА!

У разі неможливості здійснення службами соціального захисту населення обслуговування вдома - відшкодовують витрати, пов'язані з доглядом.

У разі відмови особи у влаштуванні до закладів соціального захисту населення чи обслуговуванні службами соціального захисту населення вдома відшкодування витрат, пов'язаних з доглядом, не проводять.

1 Неможливість здійснення службами соціального захисту населення обслуговування вдома

2 Подання до відділу соціального захисту населення за місцем проживання такого пакету документів:

- 1) заява;
- 2) висновок медичного закладу за місцем проживання про наявність медичних показань чи протипоказань (їх характер і тривалість) для влаштування до стаціонарного закладу відповідного профілю та взяття на обслуговування службами соціального захисту населення вдома.

3 Прийняття рішення про відшкодування витрат у 15-денний термін з дня подання зацікавленою особою необхідного пакету документів.

Податкові пільги

Відповідно до податкового законодавства **не включається до оподаткованого доходу благодійна допомога**, надана (виплачена) благодійниками, які внесені до Реєстру волонтерів антитерористичної операції, на користь УБД або на користь членів сімей таких УБД, які під час участі в російсько-українській війні зазнали поранення, контузії чи іншого ушкодження здоров'я, загинули, померли внаслідок поранення чи визнані безвісно відсутніми.

Виплату призначають на термін **від 1 до 6 місяців** і провадять щомісячно органи соціального захисту населення за місцем проживання особи, яка потребує догляду. Розмір відшкодування становить до **25 %** посадового окладу соціального працівника. Конкретні розміри відшкодування витрат встановлюються з урахуванням стану здоров'я особи, яка потребує догляду, обсягу соціального обслуговування та умов проживання (міська або сільська місцевість, наявність або відсутність комунально-побутових зручностей, транспортної мережі).

Перелік адміністративних послуг, які надаються через ЦНАП:

- надання та позбавлення ветеранських статусів;
- призначення грошової компенсації за належні для отримання жилі приміщення;
- призначення ОГД;
- направлення на психологічну реабілітацію;
- призначення разової грошової виплати до Дня Незалежності України;
- прийняття рішення про безоплатний капітальний ремонт власних житлових будинків і квартир;
- встановлення факту ушкоджень здоров'я від вибухових речовин тощо в АТО чи в районах бойових дій після 24.02.2022 р.;
- надання відомостей з Єдиного державного реєстру ветеранів війни;
- безоплатне поховання померлих, які мають особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, УБД, постраждалих учасників Революції Гідності й осіб з інвалідністю внаслідок війни;
- безоплатне спорудження надгробка на могилі померлого, який має особливі заслуги та особливі трудові заслуги перед Батьківщиною;
- надання безплатно приміщень громадським об'єднанням ветеранів війни;
- призначення пільги на придбання палива, у тому числі рідкого, скрапленого балонного газу для побутових потреб
- внесення до Реєстру осіб, які мають право на пільги, відомостей про пільговика та членів сім'ї чи опікуна пільговика, на яких поширюється пільга
- надання субсидій для відшкодування витрат на оплату житлово-комунальних послуг, придбання скрапленого газу, твердого та рідкого пічного побутового палива
- призначення пільги на оплату житла, комунальних послуг

Грошові виплати ЩОРІЧНА РАЗОВА ГРОШОВА ДОПОМОГА

Постанова Кабміну від 27.12.2023 №1396

Разова грошова допомога виплачується щороку до Дня Незалежності України у порядку та розмірах, визначених Кабінетом Міністрів України.

У 2025 році така допомога становить:

Право на щорічну одноразову грошову допомогу мають:

Учасники бойових дій
1000 грн

Особи з інвалідністю внаслідок війни
I групи — 3100 грн;
II групи — 2900 грн;
III групи — 2700 грн;

Членам сімей загиблих та дружинам (чоловікам) померлих осіб з інвалідністю внаслідок війни, які не одружилися вдруге
650 грн

ПФУ перераховує кошти для виплати допомоги:

пенсіонерам (щомісячне довічне грошове утримання) — **на поточні рахунки** організацій, що виплачують і доставляють пенсію та грошову допомогу або на поточні пенсійні рахунки в банках для виплати разом з пенсією;

отримувачам грошової допомоги із числа військовослужбовців, поліцейських, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, служби судової охорони, осіб начальницького і рядового складу Державної кримінально-виконавчої служби, які проходять службу (крім пенсіонерів), — **на небюджетні рахунки** військових частин, установ, організацій за місцем служби; отримувачам грошової допомоги, які перебувають в установах виконання покарань і слідчих ізоляторах, — **на небюджетні рахунки** установ виконання покарань і слідчих ізоляторів;

іншим отримувачам грошової допомоги — за місцем проживання на поточні рахунки в уповноважених банках.

⚠ **ВАЖЛИВО!**

Якщо виплати немає до 1 жовтня, потрібно звертатися до Пенсійного фонду (його територіального органу за місцем проживання (перебування) та отримати її до 1 листопада поточного року.

Грошову допомогу не виплачують в разі смерті отримувача.

*Відповідно до Рішення Конституційного суду України №3-р/2020 від 27.02.2020 щорічно мають виплачувати допомогу в розмірах, які встановлені Законом “Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту”, а не Кабінетом Міністрів України.

Для отримання допомоги в повному розмірі необхідно написати заяву до відповідного управління Пенсійного фонду про перерахунок допомоги та в разі відмови оскаржувати її в судовому порядку.

Верховний Суд у справі № 440/14216/23 від 5 березня 2024 року зазначив, що одноразова грошова допомога до Дня Незалежності за 2023 рік повинна виплачуватися відповідно до розмірів мінімальних пенсій за віком, навіть в умовах воєнного стану.

Зразок заяви про виплату разової грошової допомоги до
Дня Незалежності

Головному управлінню
Пенсійного фонду України у _____ області

(ваше прізвище, ім'я, по-батькові)

Адреса: _____

тел. _____

ЗАЯВА

Я (ваше ПІБ) маю статус (зазначаєте Ваш статус: учасник бойових дій, особа з інвалідністю внаслідок війни, член сім'ї загиблого), що підтверджується посвідченням № _____ серія _____, виданим _____.

Прошу здійснити мені виплату разової грошової допомоги до Дня Незалежності, передбаченої Законами України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» і «Про жертви нацистських переслідувань», у розмірі, встановленому Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» з урахуванням Рішення Конституційного суду України №3-р/2020 від 27.02.2020. Кошти перерахувати на рахунок у банку _____.

Додатки:

1. Копія посвідчення (УБД, особи з інвалідністю внаслідок війни, члена сім'ї загиблого).
2. Копія реквізитів банківського рахунку.

_____ 202_ року

(підпис)

Одноразова виплата Героям України та членам їхніх сімей

Постанова КМУ від 26.02.2020 №144

Постанова КМУ від 27.12.2023 № 1396

Держава виплачує одноразову грошову винагороду тим, хто отримав звання Героя України, або рідним, якщо нагороду присвоєно посмертно чи Герой за життя не встиг її отримати.

Хто має право на грошову винагороду?

- особи, яким присвоєно звання Герой України з врученням ордена “Золота Зірка”;
- члени сім’ї загиблого, якому посмертно присвоєно звання Героя України;
- члени сім’ї Героя України, якщо за життя винагорода не була отримана.

До членів сім’ї належать дружина (чоловік), діти, батьки.

Розмір одноразової грошової винагороди

Виплата становить 50 прожиткових мінімумів станом на 1 січня того року, у якому присвоєно звання. Одноразова грошова допомога Героям України, яким звання присвоєно у 2024 та 2025 роках, становить 151 400 грн.

Для Героїв України, які удостоєні звання із врученням ордена “Золота Зірка” до 1 січня 2020, а також членів їхніх сімей розмір одноразової грошової допомоги становить 105 100 грн.

Одноразову грошову допомогу членам сім’ї померлого (загиблого) Героя України розподіляють порівну на всіх членів сім’ї і виплачують кожному окремо.

Куди звертатися?

- До органу Пенсійного фонду;
- особисто до будь-якого сервісного центру ПФУ;
- через вебпортал електронних послуг ПФУ portal.pfu.gov.ua;
- поштою або електронною заявою.

Перелік документів, які потрібно додати до заяви:

- ☐ документ, що посвідчує особу;
- ☐ документ (відомості) про місце проживання;
- ☐ документ про податковий номер (крім тих, хто відмовився від нього з релігійних причин і має відповідну відмітку в паспорті);
- ☐ номер поточного рахунку, відкритий на ім’я отримувача грошової допомоги в банку;
- ☐ документ про присвоєння звання Герой України із врученням / удостоєнням ордена “Золота Зірка”;
- ☐ свідоцтво про смерть Героя України;
- ☐ документи про родинні стосунки;
- ☐ рішення районної, районної в м. Києві держадміністрації, виконавчого органу міської, районної в місті, сільської, селищної ради або суду про встановлення опіки чи піклування над дитиною-сиротою, дитиною, позбавленою батьківського піклування (у разі опіки або піклування над дітьми Героя України) — для виплати грошової винагороди дитині Героя України.

Якщо вам або вашим рідним передбачена грошова винагорода, не зволікайте з оформленням. Звертайтеся до Пенсійного фонду з необхідними документами та отримуйте виплату.

Щомісячна грошова виплата деяким категоріям громадян, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною

Закон України від 27.07.2022 № 2454-IX «Про щомісячну грошову виплату деяким категоріям громадян»; постанова Кабінету Міністрів України від 20.01.2023 № 79

Хто має право

- 1) Громадяни, які брали безпосередню участь у захисті суверенітету і територіальної цілісності України (далі - особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною) та яким (яких) починаючи з 2014 року
 - присвоєно звання Герой України з врученням ордена "Золота Зірка";
 - нагороджено орденом Богдана Хмельницького трьох ступенів;
 - нагороджено орденом "За мужність" трьох ступенів;
 - нагороджено орденом княгині Ольги трьох ступенів;
- 2) члени сім'ї загиблих (померлих) громадян із числа осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною (далі - члени сім'ї):
 - батьки та дружина (чоловік), якщо вони досягли пенсійного віку (незалежно від тривалості страхового стажу), або вони мають право на пенсію незалежно від віку, на дострокову пенсію за віком, пенсію за віком на пільгових умовах чи пенсію із зменшенням пенсійного віку відповідно до закону, або вони є особами з інвалідністю;
 - діти (серед них діти, що народилися до спливу 10 місяців з дня смерті особи, яка мала особливі заслуги перед Батьківщиною), які не досягли 18-річного віку або яким виповнилося 18 років, але вони стали особами з інвалідністю до досягнення 18-річного віку;
 - діти, які навчаються за денною формою здобуття освіти у закладах загальної середньої освіти, а також у закладах професійної (професійно-технічної), фахової передвищої чи вищої освіти - до закінчення закладів освіти, але не більше ніж до досягнення ними 23-річного віку, діти-сироти - до досягнення ними 23-річного віку незалежно від того, навчаються вони чи ні.

⚠ **ВАЖЛИВО!** Орден Богдана Хмельницького, Княгині Ольги, «За мужність» мають ступені — I, II, III. Нагороджують орденом послідовно, починаючи з III ступеня, I — є найвищим. Для отримання щомісячної грошової виплати необхідно бути нагородженим трьома орденами — III, II та I ступенів.

Розміри щомісячної грошової виплати

Особам, які брали безпосередню участь у захисті суверенітету та територіальної цілісності України та яким, починаючи з 2014 року:

- присвоєно звання Герой України з врученням ордена “Золота Зірка” у розмірі 3-х мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня календарного року (із розрахунку на місяць);
- нагороджено орденом Богдана Хмельницького трьох ступенів у розмірі 2-х мінімальних заробітних плат, встановлених на 1 січня календарного року (із розрахунку на місяць);
- нагороджено орденом “За мужність” трьох ступенів у розмірі 1-єї мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня календарного року (із розрахунку на місяць);
- нагороджено орденом княгині Ольги трьох ступенів у розмірі 1-єї мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня календарного року (із розрахунку на місяць).

Членам сімей загиблих (померлих) громадян із числа зазначених вище осіб у розмірі 1-єї мінімальної заробітної плати, встановленої на 1 січня календарного року (із розрахунку на місяць), на всіх членів сім’ї і ділиться між ними порівну.

Порядок звернення:

Заяву на призначення щомісячної грошової допомоги зі всіма необхідними документами можна подати особисто до будь-якого сервісного центру Пенсійного фонду України, незалежно від місця проживання, реєстрації чи перебування або за допомогою вебпорталу електронних послуг Пенсійного фонду України (portal.pfu.gov.ua).

△ ВАЖЛИВО! Щомісячну грошову виплату призначають та виплачують з дня звернення за її призначенням.

Щомісячну грошову виплату призначають незалежно від того, чи перебуває заявник на обліку в органах Пенсійного фонду України, як одержувач пенсії чи щомісячного довічного грошового утримання.

Перелік документів:

- ☐ паспорт заявника;
- ☐ довідка про присвоєння ідентифікаційного номера або відмітка в паспорті громадянина України про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків через релігійні переконання;
- ☐ документ, що підтверджує місце проживання;
- ☐ документ про присвоєння звання або нагородження орденом;
- ☐ документ, що підтверджує безпосередню участь особи у захисті суверенітету і територіальної цілісності України:
 - посвідчення встановленого зразка згідно з додатком 2 до Постанови Кабінету Міністрів України від 12 травня 1994 року №302 “Про порядок видачі посвідчень і нагрудних знаків ветеранів війни”, що підтверджує статус;
 - довідка про безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення і захисті незалежності, суверенітету та територіальної цілісності України, у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку з військовою агресією російської федерації проти України;
 - довідка про участь особи у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації в Донецькій та Луганській областях;
 - довідка про безпосередню участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв’язку із військовою агресією російської федерації проти України.

Безоплатне паркування та безоплатне зберігання транспортних засобів на стоянках

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» **п. 24 ч. 1 ст. 13**

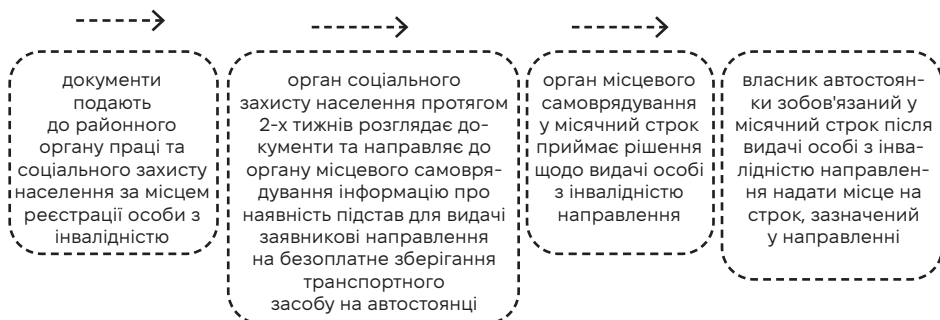
Постанова КМУ від 25 травня 2011 р. № 585, Правила зберігання транспортних засобів на автостоянках, затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 22 січня 1996 р.

Особи з інвалідністю внаслідок війни звільнені від орендної плати за нежилі приміщення, що орендують під гаражі для спеціальних засобів пересування (автомобілів, мотоциколясок, велоколясок тощо) та мають право на безплатне надання для цих засобів гаражів-стоянок незалежно від їх форми власності.

Документи:

- 1) заява (із зазначенням місця розташування бажаної автостоянки);
- 2) копія паспорта особи з інвалідністю;
- 3) копія пенсійного посвідчення;
- 4) копія свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу;
- 5) оригінал та копія довіреності на керування транспортним засобом (за наявності);
- 6) оригінал та копія свідоцтва про шлюб, народження, усиновлення, документів про опіку або піклування, рішень суду та інших документів, що підтверджують взаємні права та обов'язки (для членів сім'ї та законних представників особи з інвалідністю).

Хто виділяє кошти?

Органи місцевого самоврядування щороку виділяють кошти на облаштування гаражів та компенсацію виплат власникам автостоянок, на яких виділено пільгові місця.

4.5. Додаткові пільги особам з інвалідністю внаслідок війни

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» п. 23 ч. 1 ст. 13

Податковий Кодекс України ст. 174.2.1 п. 6, ст. 281.1.4, ст. 268.2.2 п. г, ст. 166.

Особа з інвалідністю I групи, яка успадковує об'єкти нерухомого або рухомого майна, готівку або кошти, що зберігаються на рахунках спадкодавця, відкритих у фінансових установах, не сплачує податок на доходи фізичних осіб з такої спадщини (застосовується 0% ставка оподаткування).

ветерани війни звільнені від сплати земельного податку.

Особи з інвалідністю, а також особи, що супроводжують осіб з інвалідністю I групи (не більше одного супровідника) та ветерани війни не є платниками туристичного збору.

Особа з інвалідністю I або II групи має право на зменшення суми загального місячного податку з заробітної плати на 1514 грн., якщо розмір доходу не перевищує 4240 грн на місяць (для 2025 року).

Платник податку – особа з інвалідністю внаслідок війни має право включити до податкової знижки у зменшення свого оподаткованого доходу за наслідками звітного податкового року такі здійснені ним витрати

суму коштів, сплачених на користь закладів охорони здоров'я для компенсації вартості платних послуг з лікування себе або члена своєї сім'ї першого ступеня споріднення

суму коштів, сплачених на користь протезно-ортопедичних підприємств, реабілітаційних установ

УВАГА!

Цільова благодійна допомога для осіб з інвалідністю внаслідок війни не входить до їхнього оподаткованого доходу.

Резиденти - юридичні та фізичні особи можуть надавати таку допомогу в будь-якій сумі:

- закладу охорони здоров'я для компенсації вартості платних послуг з лікування особи з інвалідністю;
- ортопедичним підприємствам, реабілітаційним установам для компенсації вартості платних реабілітаційних послуг;
- навчальному закладу у вигляді плати за навчання або за надання додаткових послуг з навчання дитини, в якій хоча б один із батьків є особою з інвалідністю;

Додаткові пільги особам з інвалідністю внаслідок війни

Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» **ст. 13, п. 22**

Постанова КМУ від 14 лютого 2007 року №228 визначає розміри щомісячної грошової компенсації на бензин, ремонт і технічне обслуговування:

22%
для автомобілів
460,46 грн

16%
для мотоцикла
334,88 грн

Розмір компенсації на транспортне обслуговування становить 29% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність.

Особи з інвалідністю внаслідок війни мають право на позачергове безоплатне забезпечення легковими автомобілями

ПОРЯДОК забезпечення осіб з інвалідністю автомобілями затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 19.07.2006 № 999

Умови для забезпечення осіб з інвалідністю автомобілями:

Наявність медичних показань для забезпечення автомобілем.
(Перелік затверджує МОЗ.)

відсутність автомобіля (вантажного/легкового), автобуса, причепа, напівпричепа, якому менше 10 років

автомобіль надається на 10 років

через 10 років можна замінити на новий

Порядок взяття на облік

1 Подати заяву до органу з питань соціального захисту населення **за місцем реєстрації**.

2 До заяви додати:

- ☐ витяг з рішення ЕКОПФО або копію довідки МСЕК про групу та причину інвалідності;
- ☐ копію паспорта;
- ☐ копію ідентифікаційного податкового номеру;
- ☐ витяг з реєстру територіальної громади про місце проживання (перебування) особи або витяг, що містить інформацію про відсутність таких відомостей про члена сім'ї, іншої особи, яким передається право користування автомобілем;
- ☐ посвідчення особи з інвалідністю внаслідок війни;
- ☐ для недієздатних осіб з інвалідністю — копію рішення суду про визнання особи з інвалідністю недієздатною та копію рішення (розпорядження) про встановлення над нею опіки.

-
- 3** Протягом трьох робочих днів після надходження до органу з питань соціального захисту населення заяви з необхідними документами вони в паперовій формі (за наявності технічної можливості - в електронній формі) направляються до структурного підрозділу з питань соціального захисту населення.
- 4** Структурний підрозділ з питань соціального захисту населення реєструє заяву разом з іншими необхідними документами у журналі, форма якого затверджується Мінсоцполітики, приймає відповідне рішення (наказ) і надсилає його копію в письмовій формі до органів з питань соціального захисту населення, які надіслали документи для постановки на облік, та особам з інвалідністю, законним представникам недієздатних осіб з інвалідністю.

Протезування та забезпечення технічними засобами реабілітації

Закон України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні» ст. 25
Постанова КМУ від 05.04.2012 р. №321

Протезування в Україні

Засобами реабілітації забезпечують в порядку черговості.

Першочергово забезпечують засобами реабілітації та компенсацією діти з інвалідністю та діти з порушеннями опорно-рухового апарату, далі — військовослужбовці, потім інші особи в разі первинного забезпечення засобами реабілітації.

Право на безоплатне забезпечення ДЗР мають:

- 1) особи з інвалідністю та діти з інвалідністю;
- 2) ветерани військової служби, органів внутрішніх справ, Національної поліції України, податкової міліції, Бюро економічної безпеки України, державної пожежної охорони, Державної кримінально-виконавчої служби України, служби цивільного захисту, Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України;
- 3) військовослужбовці (резервісти, військовозобов'язані, добровольці Сил територіальної оборони) військових формувань, правоохоронних та розвідувальних органів, військових прокуратур, Держмитслужби, Дер- жспецзв'язку, ДСНС, ДКВС, осіб, які входили до складу ДФТГ, які брали безпосередню участь в АТО/інших заходах оборони;
- 4) особи, які отримали поранення, контузію, каліцтво або захворювання внаслідок агресії рф проти України безпосередньо в районах проведення бойових дій або в районах, що піддавалися бомбардуванням, авіаударам та іншим збройним нападам із числа:
 - працівників підприємств, установ, організацій, які залучалися та брали безпосередню участь в АТО/інших заходах оборони;
 - мирних громадян, які проживали в районах проведення АТО/інших заходів оборони, за умови, що такими особами не вчинено кримінальних правопорушень;
 - осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України;
 - осіб, які в період воєнного стану в Україні або окремих її місцевостях під час служби, трудової та іншої діяльності, проживання на відповідній території отримали поранення, контузію, каліцтво або захворювання внаслідок агресії рф проти України безпосередньо в районах проведення бойових дій або в районах, що піддавалися бомбардуванням, авіаударам та іншим збройним нападам.

Види технічних засобів реабілітації:

протезно-ортопедичні вироби (системи ортезів на хребет, системи ортезів на верхні та нижні кінцівки, системи протезів верхніх та нижніх кінцівок, ортопедичне взуття);

допоміжні засоби для особистої рухомості, переміщення та підйому (палиці, милиці, ходунки);

спеціальні засоби для самообслуговування та догляду (наколінники, налокітники, рукавиці, подушки протипролежневі, крісла-стілці туалетні, сидіння на унітаз, сидіння для ванни та душу, підставки для ванни);

меблі та оснащення (столи, меблі для сидіння, ліжка, матраци протипролежневі, перила та поручні, брусся, опори, поручні).

спеціальні засоби для орієнтування, спілкування та обміну інформацією.

засоби для пересування (крісла колісні);

Порядок надання послуги

1

Подати документи до органу соціального захисту населення, виконавчого органу місцевої ради, ЦНАП за зареєстрованим місцем проживання або територіального відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю

Заяву можна подати:

у паперовій
формі

через електро-
нний кабінет

через Єдиний
державний веб-
портал електронних
послуг.

Перелік необхідних документів для взяття на облік:

- 1) паспорт (копія та оригінал);
- 2) ідентифікаційний код (копія та оригінал);
- 3) висновок висновку МСЕК/ЕКОПФО, ВЛК або мультидисциплінарної реабілітаційної команди (за наявності в особи документів, що підтверджують потребу в забезпеченні засобами реабілітації, які видано висновок МСЕК/ЕКОПФО, ВЛК чи ЛКК до набрання чинності постановою Кабінету Міністрів України від 7 грудня 2023 р. № 1306, забезпечення засобами реабілітації здійснюється без необхідності оформлення висновку)

Для військовослужбовців додатково копії (з пред'явленням оригіналів):

- 1) посвідчення, яке підтверджує право особи на пільги (за наявності)
- 2) довідки про обставини травми
- 3) військового квитка
- 4) довідки про взяття на облік ВПО (для ВПО)

Для отримання компенсації за самостійно придбані засоби реабілітації слід додати до заяви про забезпечення засобом реабілітації (виплату компенсації):

- 1) документ, що посвідчує особу;
- 2) висновок висновку МСЕК/ЕКОПФО, ЛКК, ВЛК чи мультидисциплінарної реабілітаційної команди за формою згідно з додатком до Порядку, затвердженого Постановою КМУ від 5 квітня 2012 р. № 321
- 3) копію розрахункового документа, що підтверджує придбання засобу реабілітації, з пред'явленням оригіналу такого документа.

У разі придбання індивідуального засобу реабілітації додатково варто додати видаткову накладну на виріб із зазначенням його функціональних характеристик та переліку комплектуючих такого виробу.

2

Працівники органів надають консультацію щодо забезпечення технічними засобами реабілітації, ознайомлюють з переліком підприємств, які виконують індивідуальні заявки на безкоштовне виготовлення технічних засобів реабілітації та видають на-
правлення на забезпечення необхідними технічним засобом реабілітації

3

Особа обирає протезно-ортопедичне підприємство, на якому буде проведено протезування (ортезування) або забезпечено необхідним технічним засобом реабілітації. На обраному підприємстві також проводиться огляд та подальший супровід із надання протезно-ортопедичної допомоги.

УВАГА!

Учасник російсько-української війни користується правом вибору протезно-ортопедичного підприємства та протезу

УВАГА!

Пам'ятайте, що у вашій індивідуальній програмі реабілітації повинні бути визначені всі необхідні Вам технічні засоби реабілітації

Постанова КМУ від 1 жовтня 2014 року №518 «Деякі питання протезування та ортезування виробами підвищеної функціональності за новітніми технологіями та технологіями, які відсутні в Україні, окремих категорій громадян, які брали участь в антитерористичній операції та/або забезпеченні її проведення і втратили функціональні можливості кінцівки або кінцівки»

Учасники російсько-української війни користуються першочерговим правом на забезпечення протезами за рахунок державних коштів. Достатньо мати рішення ВЛК, незалежно від встановлення інвалідності

Особи, які брали участь в АТО/ООС/інших заходах та/або забезпеченні їх проведення і втратили функціональні можливості кінцівки або кінцівки мають право на:

- безоплатне забезпечення протезуванням (ортезуванням) виробами підвищеної функціональності за технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, включно витратами на проїзд, проживання, харчування учаснику АТО/ООС/інших заходів оборони та супровідника;
- оплату витрат на протезування та/або ортезування виробами підвищеної функціональності за технологіями виготовлення, які відсутні в Україні, витрат на вкладиші із силіконової або гелевої композиції для кукс верхніх та нижніх кінцівок, заміну приймальної гільзи (куксоприймача);
- забезпечення післягарантійного ремонту зазначених виробів шляхом надання учасникам бойових дій грошової допомоги та безготівкового перерахування коштів:
 - 1) вітчизняно-ортопедичному підприємству
 - 2) закордонному надавачеві спеціалізованої допомоги
 - 3) на рахунок учасника бойових дій для оплати вартості проїзду, проживання та харчування за кордоном його та супровідника (у разі потреби)

Протезування (ортезування) виробами підвищеної функціональності за новітніми технологіями в Україні

Для отримання послуги УБД або його законному представнику необхідно звернутись до вітчизняного протезно-ортопедичного підприємства з такими документами:

- 1) заява про необхідність забезпечення виробом підвищеної функціональності за новітніми технологіями;
- 2) копія паспорта;
- 3) копія ідентифікаційного коду;
- 4) витяг із історії хвороби;
- 5) рішення ВЛК про потребу в протезуванні (ортезуванні);
- 6) довідка з місця роботи (для працівників);
- 7) витяг з наказу командира військової частини (начальника територіального підрозділу) або довідка про обставини травми;
- 8) фото- та відеоматеріали щодо стану кукси та наявного об'єму рухів.

Окрім цих документів, вітчизняне протезно-ортопедичне підприємство, яке вибрав учасник бойових дій, також має надати:

- ☐ інформацію про застосування новітніх технологій;
- ☐ сертифікати про навчання фахівців, які забезпечують протезування та/або ортезування відповідними виробами за новітніми технологіями та/або спеціальними виробами для занять спортом;
- ☐ обґрунтування щодо навичок користування первинним протезом і необхідності протезування та/або ортезування виробами підвищеної функціональності за новітніми технологіями та/або спеціальними виробами для занять спортом вітчизняним протезно-ортопедичним підприємством;
- ☐ калькуляцію вартості протезно-ортопедичного виробу підвищеної функціональності за новітніми технологіями та/або спеціального виробу для занять спортом із зазначенням трудових і матеріальних витрат, затверджену підприємством.

Протезування за кордоном

Вартість протезування (ортезування) однієї кінцівки не може перевищувати 900 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого на момент укладення договору протезування.

Вартість заміни приймальної гільзи (куксоприймача) та післягарантійний ремонт протезу не може перевищувати 70 % граничної ціни виробу, установленої Міністерством соціальної політики на момент укладення договору, у межах 250 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого законом на момент укладення договору (без урахування податку на додану вартість).

Розмір прожиткового мінімуму для працездатних осіб:
з 01.01.2025 по 31.12.2025..... **3028,0 грн**

УВАГА!

У разі перевищення вказаної вартості – доплата здійснюється за власний рахунок або за рахунок місцевого бюджету чи інших не заборонених джерел (благодійної або гуманітарної допомоги).

ПОРЯДОК НАДАННЯ ПОСЛУГИ

Учасник російсько-української війни або його законний представник подає особисто або надсилає поштою на адресу Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю (вул. Глибочицька, 72, м. Київ, 04050) такі документи:

- 1) заява довільної форми з проханням розгляду питання щодо протезування (ортезування) за кордоном;
- 2) копія паспорта;
- 3) копія ідентифікаційного коду;
- 4) рішення ВЛК про потребу у протезуванні (ортезуванні);
- 5) витяг з історії хвороби;
- 6) фото- та відеоматеріали кукси та наявного об'єму рухів;
- 7) витяг з наказу командира в/ч (начальника територіального підрозділу) **або** довідка про обставини травми (поранення, контузії, каліцтва), або копія іншого документа з відомостями про участь у заходах оборони.

Якщо потрібен виріб для занять спортом, потрібно додати:

- 1) висновок щодо забезпечення спеціальним виробом для занять спортом, виданий лікарем фізичної та реабілітаційної медицини **або** фахівцем з фізичної реабілітації, або лікарем-ортопедом-травматологом лікувальним закладом, який має відповідну кваліфікацію про можливість використання спеціального виробу для занять спортом для систематичних занять відповідним видом (видами) спорту з урахуванням результатів оцінки функціональних можливостей особи;
- 2) лист Мініборони, МВС, Мінветеранів або Мінмолодьспорту щодо необхідності забезпечення спеціальним виробом для занять спортом учасника бойових дій, який систематично займається відповідним видом (відповідними видами) спорту, у разі повторного забезпечення спеціальним виробом для занять спортом — підтвердний документ про участь у спортивних змаганнях всеукраїнського або міжнародного рівня;
- 3) лист Мініборони, МВС, Мінветеранів або Мінмолодьспорту щодо необхідності забезпечення спеціальним виробом для занять спортом, у разі повторного забезпечення — підтвердний документ про участь у спортивних змаганнях всеукраїнського або міжнародного рівня.

Фонд соціального захисту осіб з інвалідністю або його територіальне відділення протягом 25 робочих днів розглядає отримані документи, проводить пошук відповідної технології, закордонних надавачів спеціалізованої допомоги та з'ясовує питання щодо конструкції та комплектації виробу.

⚠ **ВАЖЛИВО!** Якщо подано не всі документи, фонд повідомляє в 3-денний термін про документи, які необхідно подати додатково. У такому разі днем звернення вважається дата, зазначена на поштовому штемпелі (у разі надсилання документів поштою), або дата фактичного отримання фондом (у разі особистого подання).

Протезування та/або ортезування здійснюють за кордоном лише у разі відсутності в Україні фахівців, які мають відповідну кваліфікаційну підготовку і позитивний практичний досвід виготовлення таких виробів.

Фонд укладає із закордонним надавачем послуг і особою (або її законним представником) тристоронній письмовий договір.

УВАГА! Спеціальні вироби для занять спортом, виготовлені за кордоном учасникам бойових дій з двобічною ампутацією, а також з ампутацією 2-х і більше кінцівок видають:

- 1 раз на 3 роки - для протезування верхніх кінцівок
- 1 раз на 4 роки - для протезування нижніх кінцівок.

Для оплати проїзду, проживання та харчування учасника російсько-української війни, який втратив функціональні можливості кінцівок, його супровідника, послуг перекладача (у разі потреби) за кордоном **фонд перераховує кошти** на рахунок такого учасника або закордонного надавача допомоги відповідно до умов договору.

Для остаточного розрахунку учасник російсько-української війни або його законний представник подає до фонду протягом 10 робочих днів після повернення з-за кордону відповідні підтвердні документи.

КОРИСНІ КОНТАКТИ

Телефон гарячої лінії Міністерства у справах ветеранів України (Мінветеранів) з питань соціального захисту можна знайти на вебсайті Міністерства у справах ветеранів у розділі "Контактна інформація":

(063)-227-14-27, (063)-035-54-68

Єдина ветеранська лінія — **0 800 505 217**

Урядова "гаряча лінія" з питань забезпечення допоможіними засобами реабілітації — **1545** (далі обрати 4)

Професійна адаптація

З моменту набуття статусу ветерана війни ви набуваєте право на отримання послуги з безоплатної соціальної та професійної адаптації у таких формах:

курси цільового призначення

підвищення кваліфікації з метою вивчення нового обладнання, виробів, товарів, матеріалів, послуг, сучасних технологічних процесів, засобів механізації і автоматизації, що використовуються на виробництві, правил і вимог їх безпечної експлуатації, технічної документації, ефективних методів організації праці, питань економіки та фінансів, законодавчих та інших нормативно-правових актів тощо. Максимальна тривалість — 20–500 годин.

професійне навчання

первинна професійна підготовка, перепідготовка, отримання іншої спеціальності на основі здобутого раніше освітнього рівня, підвищення кваліфікації та спеціалізації, спрямовані на здобуття або удосконалення професійних знань, умінь та навичок. Максимальна тривалість 12 місяців.

▲ ВАЖЛИВО!

На період дії воєнного стану та протягом 3 місяців після його припинення або скасування ці умови поширюються також на військовослужбовців (резервістів, військовозобов'язаних, добровольців Сил ТРО) ЗСУ, НГУ СБУ, Служби зовнішньої розвідки, Держприкордонслужби, Держспецтрансслужби, військовослужбовців військових прокуратур, поліцейських, осіб рядового, начальницького складу, військовослужбовців Управління державної охорони, Держспецзв'язку, ДСНС, Державної кримінально-виконавчої служби, співробітників Служби судової охорони, інших утворених відповідно до законів військових формувань, які брали безпосередню участь у заходах, необхідних для забезпечення оборони України, захисту безпеки населення та інтересів держави у зв'язку з військовою агресією РФ проти України, та членів їх сімей.

УВАГА!

Особа з інвалідністю внаслідок війни має можливість пройти професійне навчання у навчальному закладі, який ним обрано самостійно.

Порядок

1

До відділення Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю за місцем реєстрації проживання потрібно подати **документи**:

☐ заява;	☐ копія індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю;
☐ копія паспорта;	☐ копія (сканкопія/фотокопія) свідоцтва про шлюб, для дітей - свідоцтва про народження
☐ ідентифікаційний код;	
☐ посвідчення особи з інвалідністю внаслідок війни	

2

Між надавачем освітніх послуг, відділенням фонду та особою з інвалідністю внаслідок війни укладають договір про відшкодування витрат на навчання та перекваліфікацію.

З контактами територіальних відділень Фонду соціального захисту осіб з інвалідністю можна ознайомитися за посиланням <https://www.ispf.gov.ua/pro-fond/regionalni-viddilennya>

Хто виділяє кошти?

Територіальне відділення Фонду відшкодовує навчальному закладу витрати за навчання осіб з інвалідністю в межах бюджетних асигнувань шляхом посеместрового переказу коштів на рахунок навчального закладу за умови відсутності в особи з інвалідністю незадовільних оцінок за результатами екзаменаційної сесії за попередній семестр.

Допомога ветеранам для занять спортом

Постанова Кабінету Міністрів України від 03.01.2025 № 2 «Про реалізацію експериментального проекту щодо надання учасникам бойових дій та особам з інвалідністю внаслідок війни допомоги для занять фізичною культурою та спортом»

Допомога надається:

- учасникам бойових дій,
- особам з інвалідністю внаслідок війни, які досягли 18 років, мають реєстраційний номер облікової картки платника податків

Розмір

1 500 гривень один раз на квартал (3 місяці) протягом строку дії експериментального проекту

Де можна скористатися коштами

Кошти можна використати виключно у безготівковій формі для оплати послуг у сфері фізичної культури і спорту у юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, які провадять господарську діяльність у сфері фізичної культури і спорту на території України та яким банком-еквайром встановлено код категорії продавця 7941, 7997 (без обмежень за кодом виду економічної діяльності) та 7999 (виключно суб'єкти господарювання, які провадять діяльність згідно з КВЕД-2010: клас 93.1 "Діяльність у сфері спорту").

Забороняється знімати готівку, переказувати гроші на інші рахунки чи витратити їх на інші цілі.

Щоб отримати кошти, необхідно:

- бути авторизованим у застосунку Дія
- мати верифікований РНОКПП (Картка платника податків)
- відкрити спеціальний рахунок Дія.Картки в банку-учаснику програми
- подати заяву в застосунку Дія
- уважно перевірити заяву, натиснути Надіслати
- очікувати на зарахування коштів.

Подати заявку на участь потрібно до 20 числа першого місяця кварталу, зокрема: до 20 січня, з 1 до 20 квітня, з 1 до 20 липня та з 1 до 20 жовтня.

Кошти потрібно використати повністю або частково впродовж кварталу (трьох місяців), у якому їх було зараховано.

Якщо кошти будуть використані частково — залишки повернуться на рахунки Мінветеранів, а в наступному кварталі Вам автоматично нарахують кошти.

У разі повного невикористання коштів впродовж кварталу вони повернуться на рахунки Мінветеранів, а щоб отримати виплату в наступному кварталі, потрібно повторно подати заяву в застосунку Дія.

4.6. Пенсійне забезпечення

Закон України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» від 9.04.1992, №2262-XII;
Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003, №1058-IV.

УВАГА! Якщо ви маєте одночасно право на різні види пенсії (за віком, по інвалідності, у зв'язку з втратою годувальника), можете вибрати лише одну пенсію із цих видів.

Види пенсій за Законом «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»:

за вислугу років

по інвалідності

у разі втрати
годувальника

Розмір пенсії обчислюють з урахуванням Постанови КМУ від 17.07.1992 р. № 393, з огляду на розмір грошового забезпечення з урахуванням:

- окладу за посадою, окладу за військовим (спеціальним) званням та відсоткової надбавки за вислугу років за останньою посадою, займаною перед звільненням;
- середнього розміру щомісячних додаткових видів грошового забезпечення та премії за 24 останні календарні місяці служби підряд перед звільненням. Якщо ж період служби становить менше 24 місяців, то такі види грошового забезпечення враховуються за фактичний період служби.

УВАГА! Зміна розміру грошового забезпечення є підставою для проведення перерахунку пенсії — стаття 63 Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб"

Максимальний розмір пенсії (з урахуванням надбавок, підвищень, додаткової пенсії, цільової грошової допомоги, пенсії за особливі заслуги перед Україною, індексації та інших доплат) не може перевищувати 10 прожиткових мінімумів, установлених для осіб, які втратили працездатність.

Станом на 2025 рік - **23 610** грн

⚠ ВАЖЛИВО!

Рішення КСУ у справі № 7-р(II)/2022 від 12.10.2022: без застосування обмеження граничного розміру пенсії (понад 10 прожиткових мінімумів для осіб, які втратили працездатність) пенсія призначається особам, які захищали або продовжують захищати суверенітет, територіальну цілісність та недоторканність України у війні, розв'язаній Російською Федерацією з лютого 2014 року, та які починаючи з 12 квітня 2023 року, звернулися за призначенням військової пенсії.

Пенсія за вислугу років

Пенсію за вислугу років призначають незалежно від віку, якщо ви маєте вислугу **25** календарних років і більше. Розмір — **50%** грошового забезпечення за вислугу **20** років. При звільненні за віком або за станом здоров'я — **55%**. Додатково **3%** за кожен рік вислуги понад **20** років.

Пенсію за вислугу років також призначають після досягнення **45-річного віку** та за наявності страхового стажу **25 років і більше**, з яких не менше ніж 12 календарних років і 6 місяців становить військова служба. Розмір — **50%** грошового забезпечення за страховий стаж **25 років** та додатково **1%** за кожен рік стажу **понад 25 років**.

УВАГА!

Пенсія за вислугу років призначається тільки після звільнення з військової служби.

Максимальний розмір пенсії за вислугу років не може перевищувати 70% грошового забезпечення;
у ліквідаторів ЧАЕС **категорії 1** — 100%;
у ліквідаторів ЧАЕС **категорії 2** — 95%.

Надбавки та допомога до пенсії за вислугу років

- надбавка непрацюючим пенсіонерам, що мають на утриманні непрацездатних членів сім'ї становить 50% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, на кожного непрацездатного члена сім'ї;
- державна соціальна допомога на догляд особам з інвалідністю I групи внаслідок каліцтва, одержаного в результаті нещасного випадку, не пов'язаного з виконанням обов'язків військової служби, або внаслідок трудового каліцтва, професійного чи загального захворювання або одиноким пенсіонерам, які за висновком лікарсько-консультативної комісії потребують догляду, у порядку й на умовах, передбачених Законом України «Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю»;
- надбавка особам, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, у порядку й на умовах, передбачених ст. 16 Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» — 70% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, а особам, які мають особливі трудові заслуги перед Батьківщиною, у порядку й на умовах, передбачених ст. 9 Закону України «Про основні засади соціального захисту ветеранів праці та інших громадян похилого віку в Україні», — 200 % мінімальної пенсії за віком;
- надбавки, підвищення, компенсації, пенсії за особливі заслуги перед Україною, право на які стверджено відповідними документами (наприклад, посвідчення учасника бойових дій, документ, що підтверджує проживання, роботу (навчання) особи на території гірського населеного пункту, посвідчення почесного донора України тощо).

Перелік документів для призначення пенсії за вислугу років

- 1) заява про призначення пенсії;
- 2) документ, що посвідчує особу;
- 3) документ/відомості про місце проживання;
- 4) копія ідентифікаційного номера платника податків;
- 5) довідка про відкриття рахунку в банку України
- 6) документи, що підтверджують статус (за наявності)
- 7) подання про призначення пенсії, підготовлене уповноваженим органом (структурним підрозділом)
- 8) грошовий атестат або довідка про розмір грошового забезпечення і довідка про додаткові види грошового забезпечення, які заявник отримував протягом останніх 24 місяців під-ряд перед місяцем звільнення з військової служби, якщо період служби становить менше 24 місяців, то рахується фактично прослужений період;
- 9) документи про необхідний страховий стаж (при призначенні пенсії згідно з п. «б» ст. 12 Закону України «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби та деяких інших осіб»;
- 10) витяги з наказів про звільнення та (або) виключення зі списків особового складу (за винятком осіб, окремі періоди проходження служби яких не підлягають розголошенню);
- 11) розрахунок вислуги років для призначення пенсії / виписки з розрахунку вислуги років для призначення пенсії або їх копії (за винятком осіб, окремі періоди проходження служби яких не підлягають розголошенню);

Пенсія по інвалідності

Пенсію по інвалідності призначають незалежно від віку, якщо інвалідність настала в період служби або не пізніше 3-х місяців після звільнення, або пізніше, але внаслідок захворювання (травми, поранення, контузії, каліцтва тощо), яке виникло в період служби чи під час перебування в полоні.

УВАГА!

Пенсію по інвалідності за нормами Закону «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб» призначають тільки після звільнення з військової служби.

Розмір пенсії по інвалідності

інвалідність внаслідок війни:

I групи	100 % сум грошового забезпечення
II групи	80%
III групи	60%

інші особи з інвалідністю:

I групи	70 % сум грошового забезпечення
II групи	60%
III групи	40%

Мінімальні розміри пенсії по інвалідності визначені:

статтею 22 Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб".

Постановою КМУ від 28 липня 2010 р. № 656 передбачені мінімальні пенсійні виплати для осіб з інвалідністю внаслідок війни, які з **01.03.2025 становлять:**

інвалідність внаслідок війни:	
особи з інвалідністю внаслідок війни I групи	16 847 грн
особи з інвалідністю внаслідок війни II групи	13 822 грн
особи з інвалідністю внаслідок війни III групи	9 478 грн
учасники бойових дій та постраждалі учасники Революції Гідності	5 528 грн

Документи для призначення пенсії по інвалідності:

- 1) заява про призначення пенсії;
- 2) документ, що посвідчує особу;
- 3) документ / відомості про місце проживання;
- 4) копія ідентифікаційного номера платника податків;
- 5) довідка про відкриття рахунку в банку України;
- 6) документи, що підтверджують статус (за наявності);
- 7) грошовий атестат та довідка про додаткові види грошового забезпечення, які заявник отримував протягом останніх 24 місяців підряд перед місяцем звільнення з військової служби;
- 8) військово-медичні документи про стан здоров'я звільненої особи (за винятком осіб, які не проходили ВЛК);
- 9) подання про призначення пенсії, підготовлене уповноваженим органом (структурним підрозділом);
- 10) витяги з наказів про звільнення та (або) виключення зі списків особового складу (за винятком осіб, окремі періоди проходження служби яких не підлягають розголошенню) або їх копії;
- 11) виписка з акта огляду МСЕК / ЕКОПФО про визнання заявника особою з інвалідністю (додає орган Пенсійного фонду);

Пенсія в разі втрати годувальника

Умови призначення:

- якщо годувальник помер у період проходження служби або
- не пізніше 3 місяців після звільнення зі служби чи пізніше, але внаслідок поранення, контузії, каліцтва або захворювання, одержаних у період проходження служби;
- сім'ям пенсіонерів із числа військовослужбовців, якщо годувальник помер у період одержання військової пенсії або не пізніше 5 років після припинення її виплати.

Право на пенсію в разі втрати годувальника мають непрацездатні члени сімей загиблих, померлих або таких, що пропали безвісти військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію, що перебували на їх утриманні.

Незалежно від перебування на утриманні годувальника пенсію призначають:

- непрацездатним дітям;
- непрацездатним батькам і дружині (чоловікові), якщо вони після смерті годувальника втратили джерело засобів до існування, та непрацездатним батькам і дружині (чоловікові) військовослужбовців, осіб, які мають право на пенсію, які загинули чи померли або пропали безвісти в період проходження служби або пізніше внаслідок поранення, контузії, каліцтва чи захворювання, що мали місце під час служби.

УВАГА! Батьки загиблих (померлих) військовослужбовців мають право на призначення дострокової пенсії за віком, після досягнення чоловіками 55 років, жінками - 50 років, за наявності страхового стажу не менше 25 років - для чоловіків і не менше 20 років - для жінок.

Непрацездатними членами сім'ї вважаються:

- діти, брати, сестри та онуки до 18 років або старші цього віку, якщо вони стали особам з інвалідністю до досягнення 18 років. Причому брати, сестри та онуки мають право на пенсію, якщо у них немає працездатних батьків;
- батьки та дружина (чоловік), якщо вони досягли пенсійного віку, встановленого ч.1 ст.26 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування" (незалежно від тривалості страхового стажу) або є особам з інвалідністю;
- батьки та дружини (якщо вони не взяли повторний шлюб) військовослужбовців, осіб, які мають право на військову пенсію, що загинули, померли чи пропали безвісти в період проходження служби або померли після звільнення зі служби, але внаслідок поранення, контузії, каліцтва, одержаних при виконанні обов'язків військової служби (службових обов'язків), захворювання, пов'язаного

з перебуванням на фронті, ліквідацією наслідків Чорнобильської катастрофи чи виконанням інтернаціонального обов'язку, мають право на пенсію не раніш як за 5 років до досягнення пенсійного віку, встановленого статтею 26 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», **або** якщо вони є особам з інвалідністю, **або** якщо вони мають право на пенсію незалежно від віку відповідно до частини третьої ст.114 Закону України "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування", на дострокову пенсію за віком, пенсію за віком на пільгових умовах чи пенсію із зменшенням пенсійного віку відповідно до закону

- дід і бабуся — у разі відсутності осіб, які за законом зобов'язані їх утримувати;
- дружина (чоловік) або один з батьків чи дід, бабуся, брат або сестра, незалежно від віку і працездатності, якщо вона (він) зайнята доглядом за дітьми, братами, сестрами чи онуками померлого годувальника, які не досягли восьмирічного віку, і не працює. Дружина (чоловік) годувальника, померлого внаслідок причин, зазначених у пункті "а" статті 20 Закону України "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб", яка (який) здійснює догляд, має право на пенсію незалежно від того чи працює (проходить військову службу).

Документи для призначення пенсії по втраті годувальника:

- 1) подання про призначення пенсії, підготовлене уповноваженим органом (структурним підрозділом) (якщо пенсія померлому годувальнику не призначалась);
- 2) заява;
- 3) документ, що посвідчує особу;
- 4) документ / відомості про місце проживання;
- 5) копія ідентифікаційного коду платника податків;
- 6) витяг з наказу про виключення годувальника зі списків особового складу у зв'язку зі смертю/ визнанням судом безвісно відсутнім (якщо годувальник помер (загинув) / пропав безвісти в період проходження служби) або його копія;
- 7) свідоцтво про смерть годувальника або рішення суду про визнання його безвісно відсутнім чи оголошення його померлим;
- 8) документи, що засвідчують родинні відносини непрацездатних членів сім'ї з померлим годувальником;
- 9) документи про перебування непрацездатних членів сім'ї на утриманні померлого (загиблого) годувальника (крім непрацездатних дітей; непрацездатних батьків і дружини (чоловіка) військовослужбовців, які загинули чи померли або пропали безвісти в період проходження служби або пізніше внаслідок поранення, контузії, каліцтва чи захворювання, що мали місце під час служби);
- 10) грошовий атестат та довідка про щомісячні додаткові види грошового забезпечення та премію;
- 11) документи про обставини загибелі чи смерті годувальника внаслідок поранення, контузії, каліцтва, одержаних під час проходження служби при виконанні службових обов'язків (обов'язків військової служби) (висновок військово-лікарської комісії, витяг з наказу про виключення годувальника зі списків особового складу у зв'язку зі смертю / визнанням судом безвісно відсутнім або його копія);

12) документи, що підтверджують право на встановлення надбавок, підвищень та інших доплат (за наявності).

Для певної категорії членів родини є необхідність надання додаткових документів, перелік яких визначено в Порядку, затвердженому постановою Пенсійного фонду України від 30 січня 2007 року № 3-1.

Розміри пенсій в разі втрати годувальника

членам сімей загиблих / померлих Захисників і Захисниць України	членам сімей військовослужбовців, які померли внаслідок каліцтва, одержаного в результаті нещасного випадку, не пов'язаного з виконанням обов'язків військової служби (службових обов'язків), або внаслідок захворювання, пов'язаного з проходженням служби
■ батькам/одному з батьків, дружині/чоловікові — 70% грошового забезпечення загиблого (померлого) годувальника. Вказаний розмір пенсії встановлюють незалежно від наявності інших непрацездатних членів сім'ї; ■ іншому непрацездатному члену сім'ї загиблого (померлого) годувальника — 70% грошового забезпечення загиблого (померлого) годувальника. Вказаний розмір пенсії встановлюють, якщо право на пенсію має один непрацездатний член сім'ї, незалежно від призначення пенсії в разі втрати годувальника батькам, дружині/чоловікові; ■ двом та більше непрацездатним членам сім'ї загиблого (померлого) годувальника — по 50% грошового забезпечення загиблого (померлого) годувальника. Вказаний розмір пенсії встановлюють, якщо право на пенсію мають два та більше непрацездатні члени сім'ї, незалежно від призначення пенсії в разі втрати годувальника батькам, дружині/чоловікові	30% грошового забезпечення годувальника на кожного непрацездатного члена сім'ї
Мінімальні розміри пенсійної виплати вказаній категорії визначено постановою Кабінету Міністрів України від 03.08.2020 № 674: батькам, дружині (чоловікові) та на одного утриманця — 7800 грн, двом та більше непрацездатним членам сім'ї загиблого (померлого) годувальника — по 6100 грн	Мінімальний розмір пенсії вказаній категорії осіб становить два прожиткові мінімуми для осіб, які втратили працездатність

Надбавки

Учасникам бойових дій

на 25% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність

Особи з інвалідністю внаслідок війни

I групи на 50% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність

II групи на 40% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність

III групи на 30% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність

Учасникам війни

на 10% прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність

Членам сімей загиблих військовослужбовців

на 25 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, — членам сімей осіб, які загинули (пропали безвісти) або померли внаслідок травми (поранення, контузії, каліцтва), одержаних під час захисту Батьківщини або виконання інших обов'язків військової служби (службових обов'язків), а також внаслідок захворювання, пов'язаного з перебуванням на фронті або одержаного в період проходження військової служби (серед іншого на території інших держав) під час воєнних дій та конфліктів, а також загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України

на 10 % прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, — дружинам (чоловікам) померлих учасників війни і бойових дій, визнаних за життя особам з інвалідністю від загального захворювання, трудового каліцтва та з інших причин, які не одружилися вдруге

Цільова допомога

Відповідно до Закону України «Про поліпшення матеріального становища учасників бойових дій та осіб з інвалідністю внаслідок війни» особам з інвалідністю внаслідок війни та учасникам бойових дій виплачують щомісячну цільову грошову допомогу:

Особи з інвалідністю внаслідок війни I групи
70 грн

Особи з інвалідністю внаслідок війни II і III груп
50 грн

Учасники бойових дій
40 грн

Достроковий вихід на пенсію за віком учасників бойових дій за нормами Закону «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування»

Умови:

- досягнення віку: чоловіки — 55 років, жінки — 50;
- страховий стаж: чоловіки — не менше 25 років, жінки — не менше 20.

Розмір пенсії залежить від страхового стажу та заробітної плати (доходу), з якої сплачені страхові внески.

Необхідні документи для дострокового виходу на пенсію за віком

Залежності від категорії осіб, які претендують на дострокову пенсію за віком, перелік документів може відрізнятися.

Обов'язкові документи для військовослужбовців, осіб начальницького і рядового складу органів внутрішніх справ, поліцейських, які брали участь у бойових діях, безпосередню участь в АТО/ООС та/або в обороні України у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації:

- 1) документи про проходження військової служби (служби);
- 2) довідка згідно з додатком 2 до Порядку підтвердження наявного трудового стажу для призначення пенсій за відсутності трудової книжки або відповідних записів у ній, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 1993 року № 637
або документи про безпосередню участь в АТО/ООС, обороні України у зв'язку з військовою агресією РФ, передбачені постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2014 року № 413,
або документи військових частин (органів, підрозділів), підприємств, установ та організацій про безпосередню участь в обороні України у зв'язку з військовою агресією Російської Федерації.

ПОСВІДЧЕННЯ УБД необхідне для встановлення надбавки до пенсії

Перелік документів для інших категорій осіб (добровольців, осіб з інвалідністю внаслідок війни) визначений Порядком 22-1, що затверджений постановою ПФУ від 25.11.2005.

Порядок звернення: особисто до будь-якого сервісного центру Пенсійного фонду України, незалежно від місця проживання, реєстрації чи перебування або за допомогою вебпорталу електронних послуг Пенсійного фонду України (portal.pfu.gov.ua).

⚠ ВАЖЛИВО!

Заяву та документи можна надіслати поштою. Це передбачено лише для військових, призваних під час мобілізації або тих, хто підписав контракт у період воєнного стану та бере безпосередню участь у захисті Батьківщини, а також для тих, хто на момент виникнення права на пенсію перебувають на лікуванні, реабілітації чи протезуванні за кордоном. Крім того, – лише у період дії воєнного стану в Україні та протягом трьох місяців після його скасування або припинення.

Порядок призначення пенсій за нормами ЗУ «Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб»

1 Звернутись із заявою про призначення пенсії за вислугу років, по інвалідності особам, звільненим з військової служби, та про призначення пенсії в разі втрати годувальника членам сім'ї померлого годувальника (якому на дату смерті не було призначено пенсію) — до уповноваженого структурного підрозділу (УСП) свого відомства, що відповідає за підготовку та подання документів для призначення пенсії.

3 Орган, що призначає пенсію, не пізніше 10 днів після надходження заяви з необхідними документами приймає рішення щодо призначення пенсії або про відмову у призначенні.

5 Нараховану суму пенсії включають в документи для виплати пенсії не пізніше одного місяця з дня прийняття рішення про призначення пенсії.

2 Зазначений УСП у 10-денний строк з дня одержання заяви про призначення пенсії оформлює всі необхідні документи і своє подання про призначення пенсії, оз-найомлює з ним особу, якій оформлює пенсію, і направляє всі документи до головного управління Пенсійного фонду України в області чи місті Києві за місцем проживання (реєстрації) особи.

4 Орган Пенсійного фонду не пізніше 5 днів з дня прийняття рішення про відмову в призначенні пенсії видає або направляє особі повідомлення із зазначенням причин відмови та порядку його оскарження.

УВАГА! УСП має надати допомогу особі в одержанні відсутніх на момент подання заяви документів для призначення пенсії. У разі, якщо підготовлені не всі необхідні для призначення пенсії документи, подаються наявні документи, а документи, яких не вистачає, подаються пізніше. При поданні документів до закінчення тримісячного терміну з дня отримання роз'яснення, днем звернення за призначенням пенсії вважається день подання заяви або дата відправлення документів поштою.

Уповноважені структурні підрозділи:

для ЗСУТЦК та СП

для НГУГоловне управління НГУ

для ДПСУАдміністрація ДПСУ

Надбавка до пенсії на непрацездатних членів сім'ї.

Умови:

- отримання пенсії за вислугу років, по інвалідності;
- перебування на утриманні непрацездатних членів сім'ї;
- відсутність факту роботи / служби пенсіонера.
- Надбавку призначають в розмірі 50 процентів прожиткового мінімуму для осіб, які втратили працездатність, на кожного непрацездатного члена сім'ї.

⚠ **ВАЖЛИВО!**

Надбавку нараховують тільки на тих членів сім'ї, які не одержують пенсійні виплати, державну соціальну допомогу, допомогу на дітей одиноким матерям. За наявності права одночасно на пенсію, зазначені види допомоги і надбавку на непрацездатного члена сім'ї до пенсії за вибором пенсіонера може бути призначено **пенсію, державну соціальну допомогу або нараховано на цього члена сім'ї надбавку.**

Необхідні документи:

- документи, що засвідчують родинні відносини;
- документи про перебування на утриманні непрацездатних членів сім'ї, а саме:
 - 1) відомості про проживання (разом з годувальником за однією адресою), або інші документи, видані відповідно до чинного законодавства за місцем проживання особи, зокрема органом місцевого самоврядування, що підтверджують такий факт;
 - 2) рішення суду про встановлення факту перебування непрацездатного члена сім'ї на утриманні померлого годувальника;
- документи, які підтверджують, що особа не працює (не провадить діяльність, пов'язану з отриманням доходу, що є базою нарахування єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування), не проходить службу (копія наказу (розпорядження) про прийняття на роботу / копія наказу (розпорядження) про звільнення з роботи, трудова книжка або/та трудовий чи цивільно-правовий договори (контракт про проходження служби));

Орган Пенсійного фонду додає до заяви одержані від органів, що призначають допомогу, відомості про вид призначеної непрацездатному члену сім'ї (на непрацездатного члена сім'ї) допомоги та період її одержання.

4.7. Порядок оскарження порушених прав

Конституція України встановлює наступні способи захисту прав і законних інтересів:

- Стаття 40 Конституції України: адміністративно-правовий спосіб захисту прав і свобод громадян через письмові або усні звернення до органів державної влади, органів місцевого самоврядування та посадових і службових осіб цих органів, що зобов'язані розглянути звернення і дати обґрунтовану відповідь у встановлений законом строк;
- Стаття 55 Конституції України: судовий захист прав і свобод, який гарантується кожному громадянину і реалізується у встановленому в ст.1 Закону України «Про судоустрій» порядку у формах цивільного, господарського, адміністративного, кримінального, а також конституційного судочинства.

Досудовий порядок оскарження

За Законом України «Про звернення громадян» звернення громадян — це викладені в письмовій або усній формі пропозиції (зауваження), заяви (клопотання) і скарги.

Пропозиція (зауваження) — звернення громадян, де висловлюють поради, рекомендація щодо діяльності органів державної влади і місцевого самоврядування, депутатів усіх рівнів, посадових осіб, а також думки щодо врегулювання суспільних відносин та умов життя громадян, удосконалення правової основи державного і громадського життя, соціально-культурної та інших сфер діяльності держави і суспільства.

Заява (клопотання) — звернення громадян із проханням про сприяння реалізації закріплених Конституцією та чинним законодавством їхніх прав та інтересів або повідомлення про порушення чинного законодавства чи недоліки в діяльності підприємств, установ, організацій, народних депутатів України, депутатів місцевих рад, посадових осіб, а також висловлення думки щодо поліпшення їхньої діяльності. Клопотання — письмове звернення з проханням про визнання за особою відповідного статусу, прав чи свобод тощо.

Скарга — звернення з вимогою про поновлення прав і захист законних інтересів громадян, порушених діями (бездіяльністю), рішеннями державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ, організацій, об'єднань громадян, посадових осіб.

ДОДАТКОВО! Запит на інформацію згідно із Законом України “Про доступ до публічної інформації” — це прохання до розпорядника інформації надати публічну інформацію, що знаходиться у його володінні. Окрім того, особа може звернутися із відповідним запитом за інформацією незалежно від того, стосується ця інформація її особисто чи ні, без пояснення причини подання запиту.

Можна оскаржити рішення, у яких

- порушено права і законні інтереси чи свободи громадянина;
- створено перешкоди для здійснення громадянином його прав і законних інтересів чи свобод;
- незаконно покладено на громадянина які-небудь обов'язки або його незаконно притягнуто до відповідальності.

Вимоги до звернення:

1. Направляти потрібно до органів та посадових осіб, до повноважень яких належить вирішення порушених у зверненнях питань.
2. Необхідно зазначити прізвище, ім'я, по батькові, місце проживання, інформація суті порушеного питання, прохання чи вимоги.
3. В електронному зверненні також має бути зазначено електронну поштову адресу, на яку заявнику може бути надіслано відповідь, або відомості про інші засоби зв'язку з ним.
4. Письмове звернення повинно бути підписано заявником (заявниками) із зазначенням дати.
5. Усне звернення громадянин викладає, посадова особа записує на особистому прийомі, а письмове надсилають поштою чи передають до відповідного органу особисто або через уповноважену особу.

Строк розгляду: **30 днів**.

Звернення, які не потребують додаткового вивчення, розглядають невідкладно, але не пізніше **15 днів**.

Звернення, які потребують додаткового вивчення, — не пізніше **45 днів**.

Судовий порядок оскарження

УВАГА! Звернення до суду є складним завданням, тому важливо знайти юриста або адвоката, який зможе фахово допомогти з оскарженням.

Безоплатна правнича допомога для ветеранів та членів сім'ї загиблих (померлих) Захисників/Захисниць України

ПЕРВИННА ПРАВНИЧА ДОПОМОГА

- Надання правової інформації;
- консультації і роз'яснення з правових питань;
- складення заяв, скарг та інших документів правового характеру;
- допомога в забезпеченні доступу до вторинної правничої допомоги та медіації.

Хто надає первинну безоплатну правничу допомогу?

- Органи виконавчої влади;
- органи місцевого самоврядування;
- спеціалізовані установи;
- адвокати та інші фахівці у відповідній галузі права, залучені органами місцевого самоврядування у встановленому законом порядку;
- спеціалізовані установи з надання безоплатної первинної правничої допомоги, утворені органами місцевого самоврядування з урахуванням потреб територіальної громади;
- центри з надання безоплатної правничої допомоги.

Як отримати безоплатну первинну правничу допомогу?

Варіант 1. Зateleфувати на гарячу лінію системи БВПД та отримати усну правову консультацію. **0 800 213 103 (цілодобово та безкоштовно) з мобільного застосунку Telegram**

+38 044 363 10 41 (для дзвінків із-за кордону)

Варіант 2. Знайти своє питання на довідково-інформаційній платформі: wiki.legalaid.gov.ua

Варіант 3. Звернутися до Центру БПД чи консультативного центру особисто (усно чи в письмовій формі).

1. Знайти адресу найближчого центру на сайті legalaid.gov.ua/tsentry

Варіант 4. Отримати консультацію юриста письмово:

скориставшись чат-ботом в Telegram (<https://t.me/LegalAidUkraineBot>)

у приватному чаті у [Viber](#), у [Facebook](#), у [Instagram](#).

2. Зateleфувати на гарячу лінію системи БВПД - **0 800 213 103**

Увага!!! Звернення про надання безоплатної вторинної правничої допомоги (допомоги зі зверненням до суду) можна подати онлайн.

Для цього необхідно надіслати відповідну заяву на офіційну електронну адресу центру з надання безоплатної правничої допомоги. Таке звернення може подати людина особисто або її законний представник.

Які документи потрібно мати із собою?

- Паспорт чи будь-який інший документ, що посвідчує особу
- Усі документи, котрі можуть стати в нагоді при наданні консультацій чи написанні документів.

Строки:

Письмове звернення до Центру БВПД (чи іншого органу виконавчої влади або місцевого самоврядування) повинно бути розглянуте і виконане протягом:

календарних
днів з надання
правової
інформації

календарних днів з надання консуль-
тацій і роз'яснень з правових питань,
складання заяв, скарг та інших доку-
ментів правового характеру

Якщо питання, порушені у зверненні, не належать до компетенції органу вико-
навчої влади чи органу місцевого самоврядування, до якого надійшло звернення,
такий орган протягом 5 календарних днів надсилає це звернення до відповідного
органу та повідомляє про це особу.

Чи це повністю безкоштовно?

Так! Важливо, що жоден уповноважений орган не може вимагати будь-якої плати
за надання такої допомоги, навіть за друк чи бланки.

ДЕТАЛЬНИЙ ЗМІСТ

I. Військовозобов'язаним	7
1.1. Призов під час мобілізації	7
Хто підлягає призову під час мобілізації	7
Порядок проведення призову під час мобілізації.....	8
Вручення повісток.....	8
Оформлення відстрочки.....	10
Військово-лікарська комісія (ВЛК).....	11
Оформлення призову на військову службу під час мобілізації.....	13
Відправлення призваних на військову службу під час мобілізації громадян до місць проходження військової служби	13
Мобілізація до бажаного військового формування.....	14
Рекрутинг через Дію.....	17
Не підлягають призову під час мобілізації.....	18
1.2. Базова військова служба	23
Направлення для проходження базової військової служби	24
Відстрочка від направлення для проходження базової військової служби.....	24
Звільнення від проходження базової військової служби	25
Соціальні гарантії.....	25
1.3. Контракт	26
Хто може укласти контракт?.....	26
Строки служби за контрактом.....	26
Як укласти контракт?.....	27
Одноразова грошова допомога військовослужбовцям після укладення ними першого контракту	28
Соціальні гарантії під час контрактної служби	29
Робочий час військовослужбовців контрактної служби, та час для відпочинку	30
Грошова компенсація за піднайом житлових приміщень	31
Продовження контракту	34
Проект “Контракт 18 - 24” та 1 мільйон.....	36
1.4. Кредити	42
1.5. Трудові права	48
Як правильно оформити відносини з роботодавцем після вручення повістки?	49
Що робити в разі незаконного звільнення.....	51
Поновлення на роботі.....	51
Повернення на роботу	52
Додаткові права	52
Мобілізація фізичних осіб підприємців (ФОП)	52
1.6. ТРО та ДФТГ	53
Хто може бути членомДФТГ?.....	53
Як стати членомДФТГ?.....	54
Підстави припинення контрактуДФТГ	55
Соціальні гарантії членамДФТГ.....	56
II. Резервістам	57
Служба у військовому резерві у мирний час.....	58
Соціальні пільги та гарантії для резервістів	61

Служба в резерві в особливий період.....	62
III. Військовослужбовцям	64
3.1. Рапорти (подання та розгляд).....	65
Подання та розгляд рапортів у паперовій формі.....	65
Подання та розгляд рапортів в електронній формі.....	67
Строки розгляду рапортів.....	68
3.2. Речове забезпечення	70
Майно особистого користування.....	70
Інвентарне майно.....	71
Постільні речі.....	71
Предмети, що видаються для речового забезпечення на період виконання спеціальних завдань.....	72
Що залишається військовим у власність після звільнення зі служби	74
Процедура видачі, заміни та здачі майна	75
Грошова компенсація за неотримане речове майно.....	77
Грошова компенсація за неотримане речове майно у разі смерті військо- вослужбовця.....	78
3.3. Жетони.....	79
3.4. Грошове забезпечення	80
Додаткова винагорода для військовослужбовців ЗСУ	81
Додаткова винагорода 100 тисяч грн.	82
Додаткова винагорода 50 тисяч грн.	82
Додаткова винагорода 30 тисяч грн.	83
Додаткова винагорода для інструкторів.....	83
Додаткова винагорода для поранених, які перебувають поза штатом	84
Додаткова винагорода для курсантів.....	84
Додаткова винагорода для військовослужбовців військової частини А0515	85
Документи для виплати додаткової винагороди.....	85
Визначення днів участі в завданнях.....	85
Особливі випадки виплати додаткової винагороди у розмірі 100 тисяч грн.	86
Коли додаткова винагорода не виплачується.....	86
Додаткова винагорода для військовослужбовців НГУ та ДПСУ	87
Додаткова винагорода 100 тисяч грн.	87
Додаткова винагорода 50 тисяч грн.	88
Додаткова винагорода 30 тисяч грн.	88
Документи для виплати додаткової винагороди.....	89
Додаткова винагорода інструкторам.....	89
Додаткова винагорода для поранених, які перебувають поза штатом	89
Одноразова винагорода за виконання бойових завдань для ЗСУ, НГУ, ДПСУ	89
Коли додаткова винагорода не виплачується.....	90
Щомісячні додаткові види грошового забезпечення та надбавки.....	91
Одноразові додаткові види грошового забезпечення	91

Допомоги	92
Матеріальна допомога для вирішення соціально-побутових питань	92
3.5. Грошові винагороди	93
За успішне виконання бойового завдання	93
За безпосередню участь у бойових діях	94
Виплати за успішне виконання завдань із знищення (захоплення) техніки (грн)	95
Винагорода за добровільно передану ЗСУ бойову техніку держави-аг्रेसора	96
Грошове забезпечення військовослужбовців, зарахованих у розпорядження відповідного командира	97
Підстави зарахування в розпорядження відповідного командира	97
Які виплати мають отримувати військовослужбовці у розпорядженні?	98
Виплата 20100 грн. для зарахованих у розпорядження	99
Пільга з оподаткування військовим збором	99
3.6. Відпустки	101
Відпустки під час особливого періоду	101
Відпустки під час воєнного стану	103
Облік військовослужбовців у відпустці	108
3.7. Ротація	109
3.8. Медичне забезпечення	110
Порядок звернення за медичною допомогою	110
Евакуація та лікування на стаціонарі	112
Направлення військових після лікування до військових частин і ТЦК та СП	114
Реабілітація військових за кордоном	116
Дистанційний огляд ВЛК з метою визначення потреби у продовженні тривалого лікування військовослужбовців за кордоном	121
Санаторно-курортне лікування військовослужбовців	122
Право військовослужбовців на біологічне батьківство (материнство)	122
3.9. Речове забезпечення в лікувальних закладах	123
3.10. Переміщення	124
В яких випадках можливе переміщення	124
Порядок переміщення	124
Переміщення військовослужбовців за їх ініціативою через Армія+ для ЗСУ	125
Переміщення військовослужбовців за їх ініціативою через Армія+ для НГУ	128
3.11. Звільнення з військової служби	131
Підстави звільнення з військової служби під час дії воєнного стану	131
Сімейні та інші поважні причини для звільнення з військової служби	134
Акт перевірки сімейного стану	142
Порядок звільнення з військової служби	144

Розрахунок при звільненні	145
Одноразова грошова допомога при звільненні з військової служби	146
Компенсація за невикористані дні відпусток	148
Компенсація за невикористані дні відпусток у разі смерті військовослужбовця	148
Документи для отримання компенсації за невикористані дні відпусток ..	149
Підстави для відмови у наданні компенсації	149
3.12. Відповідальність	150
Дисциплінарна відповідальність	151
Адміністративна відповідальність за військові правопорушення	153
Відповідальність за військові кримінальні правопорушення	153
Матеріальна відповідальність	154
Відповідальність за знищення/пошкодження військового майна	156
Відповідальність за правопорушення скоєні в бою	159
Відповідальність за нестатутні відносини між військовослужбовцями	160
Відповідальність за пияцтво або вживання наркотичних засобів, психотропних речовин чи їх аналогів	161
Порядок огляду на стан сп'яніння чи перебування під впливом лікарських препаратів	161
Відповідальність командування	162
Відповідальність за СЗЧ та неявка на службу	163
Повернення до військової частини після СЗЧ	164
Відповідальність за відмову від виконання наказу	165
Відповідальність за недбале ставлення до військової служби	166
Відповідальність за фальсифікацію документів та розголошення даних ..	166
Відповідальність командування	167
3.13. Статус безвісти зниклих та полонених	168
Підстави для набуття статусу	168
Алгоритм дій у випадку зникнення чи полону військовослужбовця	169
Єдиний реєстр осіб зниклих безвісти за особливих обставин	173
Процедура повідомлення членів сімей про зникнення або полон військовослужбовця	175
Процедура пошуку зниклих безвісти	177
Алгоритм дій при впізнанні полоненого на фото	178
Оголошення фізичної особи померлою	180
Пільги членам сім'ї зниклого безвісти	181
Пенсія по втраті годувальника	186
Виплати на випадок зникнення чи полону	189
Довідка про полон	194
Реабілітація полонених	196
Опіка над майном зниклого	197
IV. Ветеранам	198
4.1. Статус УБД	199
Порядок отримання статусу учасника бойових дій	199

Автоматичне надання статусу УБД.....	200
Процедура отримання статусу УБД, якщо статус не надали автоматично.....	201
Статус УБД для окремих випадків.....	202
Оформлення статусу УБД для добровольців.....	203
Зразки заяв/довідок для отримання статусу УБД.....	205
Перелік комісій з питань розгляду матеріалів про визнання учасниками бойових дій.....	208
Електронне посвідчення УБД.....	208
Втрата та пошкодження посвідчення УБД.....	209
Зміна прізвища, імені або по батькові в посвідченні УБД.....	209
Позбавлення статусу учасника бойових дій.....	209
4.2. Статус особи з інвалідністю внаслідок війни	210
Порядок надання статусу особи з інвалідністю внаслідок війни.....	210
Етапи та процедура отримання посвідчення ОІВВ.....	212
Документи, необхідні для оформлення статусу особи з інвалідністю внаслідок війни.....	213
Довідка про обставини травми.....	214
Порядок видачі довідки про обставини травми.....	215
Порядок проходження ВЛК.....	219
ЕКОПФО.....	224
4.3. Статус члена сім'ї загиблого	229
Порядок надання статусу члена сім'ї загиблого Захисника або Захисниці України.....	229
Статус членів сімей померлих Захисників/Захисниць.....	230
Довідка члена сім'ї загиблого.....	233
Одноразова грошова допомога членам сімей осіб, які загинули під час участі в заходах оборони держави після 24.02.2022.....	235
Особисте розпорядження.....	237
Порядок оформлення ОГД.....	238
Одноразова грошова допомога членам сімей загиблих.....	242
ОГД особам з інвалідністю.....	244
Допомога на поховання.....	246
4.4. Соціально-правові гарантії (пільги)	249
Медичне забезпечення.....	251
Санаторно-курортне лікування.....	254
Державна програма психологічної реабілітації.....	257
Пільги на проїзд.....	262
Забезпечення земельними ділянками.....	267
Забезпечення житлом.....	272
Порядок взяття на квартирний облік.....	274
Грошова компенсація за належні для отримання житлові приміщення.....	276
Державна програма забезпечення доступним житлом.....	281
Безоплатний капітальний ремонт житлового будинку.....	286
Позики на будівництво.....	288
ЄОселя.....	289
Пільги на житлово-комунальні послуги.....	292
Трудові права та гарантії.....	301

Пільги на здобуття освіти.....	307
Державна програма професійної адаптації.....	309
Допомога по безробіттю.....	311
Право на першочергове обслуговування.....	313
Грошові виплати.....	314
Безоплатне паркування та безоплатне зберігання транспортних засобів на стоянках.....	321
4.5. Додаткові пільги особам з інвалідністю внаслідок війни	322
Податкові пільги.....	322
Умови для забезпечення осіб з інвалідністю автомобілями.....	323
Протезування та забезпечення технічними засобами реабілітації.....	325
Протезування в Україні.....	325
Протезування за кордоном.....	328
Професійна адаптація.....	330
Допомога ветеранам для заняття спортом.....	331
4.6. Пенсійне забезпечення	332
Пенсія за вислугу років.....	333
Перелік документів для призначення пенсії за вислугу років.....	334
Пенсія по інвалідності.....	334
Документи для призначення пенсії по інвалідності.....	335
Пенсія в разі втрати годувальника.....	336
Документи для призначення пенсії по втраті годувальника.....	337
Надбавки.....	339
Достроковий вихід на пенсію за віком учасників бойових дій за нормами Закону "Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування".....	339
Порядок призначення пенсій за нормами Закону "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб".....	341
Надбавка до пенсії на непрацездатних членів сім'ї.....	342
4.7. Порядок оскарження порушення прав	343
Безоплатна правнича допомога для ветеранів та членів сім'ї загиблого (померлого) Захисника/Захисниці України.....	345